

เอกสารนี้เป็นของมหาวิทยาลัย
สงขลา ๑๖๘๗

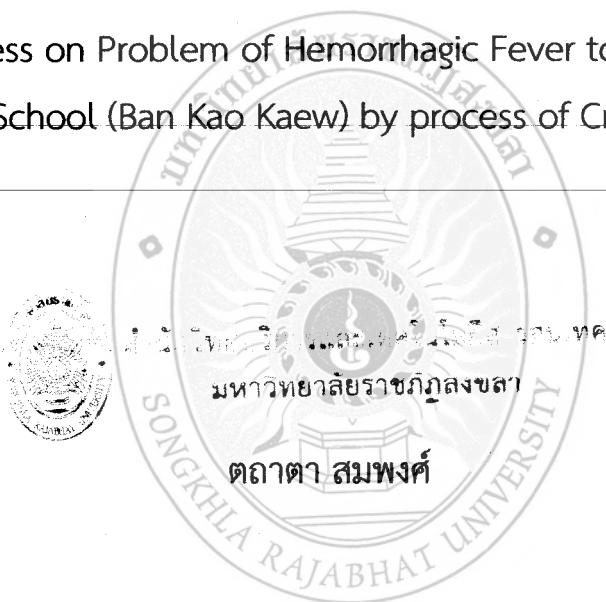
๑๘ มี.ค. ๒๕๖๓

รายงานการวิจัย

การสร้างความตระหนักรถองปัญหารोคราไก่เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑
(บ้านเขาแก้ว) โดยใช้กระบวนการละครสร้างสรรค์

The Awareness on Problem of Hemorrhagic Fever to Students at 1st
Municipal School (Ban Kao Kaew) by process of Creative Drama.

รายงานวิจัยฉบับนี้ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณกองทุนวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

พ.ศ. ๒๕๖๐

ชื่องานวิจัย	การสร้างความตระหนักร่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยี (บ้านเข้าแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์
ผู้วิจัย	ทศาดา สมพงศ์
คณะ	คณะศิลปกรรมศาสตร์
ปี	๒๕๖๓

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนักร่องปัญหาโรคไข้เลือดออกให้กับนักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยี (บ้านเข้าแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์และเพื่อสร้างกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนสีบเนื่องไปกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และ ๖ โรงเรียนเทคโนโลยี (บ้านเข้าแก้ว) จำนวน ๙๑ คน โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยคือการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งมีกลุ่มประชากรผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน ๕ กลุ่มคือ ๑) เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลเข้ารูปชั้งสาขา ๒ (เข้าแก้ว) จำนวน ๔ คน ๒) ประชากรในชุมชนบ้านเข้าแก้ว ม.๒ ต.เข้ารูปชั้ง อ.เมือง จ.สงขลา จำนวน ๕ คน ๓) ครูโรงเรียนเทคโนโลยี (บ้านเข้าแก้ว) จำนวน ๓ คน ๔) ผู้ชุมการแสดงละคร จำนวนประมาณ ๓๒๐ คน ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกในชุมชนเป็นระยะเวลาร้อยหลัง ๓ ปี เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ที่นำมาทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ๗ ครั้ง คือ การจัดกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในชั้นเรียนตามวัตถุประสงค์ของกระบวนการในแต่ละครั้ง จำนวน ๕ ครั้ง และการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ละคร ครั้งที่ ๑ และ ๒ ครั้ง จากการประเมินผลหลังจัดกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์พบว่า�ักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกมากขึ้น ตระหนักรถึงความสำคัญของการแก้ปัญหาเรื่องโรคไข้เลือดออกในชุมชนของตนเอง ซึ่งนักเรียนสามารถบอกสาเหตุของปัญหา ผลกระทบของปัญหา และวิธีแก้ไขปัญหาได้ นักเรียนสามารถคิดเชื่อมโยงตนเองกับชุมชนของตนเอง นำไปสู่การร่วมกันแก้ไขปัญหาของชุมชนอย่างมีส่วนร่วม โดยมีครูเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเข้ารูปชั้ง และผู้ปกครองเป็นผู้รับรู้ปัญหาในชุมชนเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และมีการก่อตั้งกลุ่มเด็กและเยาวชนขึ้นเพื่อให้ดำเนินกิจกรรมการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนสีบเนื่องไป

คำสำคัญ ผลกระทบสร้างสรรค์ ไข้เลือดออก กระบวนการ

เลข Bib#.....114503.6.....
วันที่..... ๑๓ ส.ค. ๒๕๖๓
เลขเรียกหนังสือ ๔๙๐.๑๙๒
..... ๐๑๑๐๗

Research Title	The Awareness on Problem of Dengue Hemorrhagic Fever to Students at 1 st Municipal School (Ban Kao Kaew) by Process of Creative Drama.
Researcher	Tathata Sompong
Faculty	Fine Arts
Year	2020

Abstract

The aim of this research was to raise awareness of Hemorrhaging due to Dengue Fever for Students at 1st Municipal School (Ban Kao Kaew) through the Process of Creative Drama. The target group was students of year four and year six at The 1st Municipal School (Ban Kao Kaew). This process made us of Qualitative Research. The research tools were The Participant Observation, The responses to the Interviewing Form and The Process of Creative Drama. The groups Interviewed were 1) The Officers, four people, at Sub-district Hospital of Koa Roob Chang Field 2 (Kao Kaew) 2) General population in the community, amounting to 10 people 3) Three teachers in The 1st Municipal School (Ban Kao Kaew) 4) Eighty one students in The 1st Municipal School (Ban Kao Kaew). As the researcher, I collected data on problem of Dengue Hemorrhagic Fever through observation of participants, interviews, and face-to-face interaction with people. I also examined statistical data from three prior years of patient numbers affected by Dengue Hemorrhagic Fever at Ban Kao Kaew, Koa Roop Chang Sub-district, Maung District, Songkhla Province. As the researcher I created a Creative Drama process to be used with the following aim. The Creative Drama Process was used in a classroom once a week for seven weeks. The Process was to teach Basic Acting and provide techniques in Creating a Drama Workshop and finally presenting a Drama Performance to the public. The result of this research was that the target group has chosen the characters they appreciated from the Drama Performance. The characters described actions that helped to solve the problem of Dengue Hemorrhagic Fever in their community. And through the drama process they could connect directly with and solve problem situations in their own community.

Keywords: Creative Drama, Dengue Hemorrhagic Fever, Facilitator

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์เงินทุนสนับสนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำปรึกษา เสนอแนะแนวทางในการดำเนินการวิจัย และตรวจสอบข้อบกพร่องของการสร้างความตระหนักรถึงปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ จนทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ประโยชน์อันได้ ที่เกิดจากการวิจัยนี้ ย่อมเป็นผลมาจากการผู้มีพระคุณข้างต้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ชื่อผู้วิจัย ตฤตา สมพงศ์

คณะศิลปกรรมศาสตร์

วันที่ ๓๐ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิจกรรมประจำ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๔
๑.๓ ขอบเขตการศึกษา	๕
๑.๔ วิธีการดำเนินงาน	๕
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะ	๕
๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๕
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๖
๒.๑ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับโรคไข้เลือดออก	๗
๒.๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการเรียนการสอน	๒๐
๒.๓ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก	๒๗
๒.๔ จิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น	๓๕
๒.๕ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับลัคร	๓๖
๒.๖ ลัครสร้างสรรค์	๓๘
๒.๗ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาและการศึกษาในชุมชน	๔๑
สรุปท	๔๕
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๔๙
๓.๑ แผนการดำเนินการวิจัย	๔๙
๓.๒ แหล่งข้อมูลในการศึกษา	๕๐
๓.๓ กระบวนการศึกษา	๕๑
๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา	๕๓
๓.๕ การเสนอผลการศึกษา	๕๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สรุปบท	๕๕
 บทที่ ๔ ผลการศึกษา	 ๕๖
๔.๑ สรุปปัญหาเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกในชุมชนบ้านเข้าแก้วจากการสัมภาษณ์	๕๗
๔.๒ การจัดกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์เพื่อสร้างความตระหนักรถึงภัยกับการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และ ๖	๖๓
โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว)	
๔.๓ ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และ ๖	๑๐๖
โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) หลังจากเข้าร่วมกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์	
๔.๔ ผลจากการสอบถามความเข้าใจและทัศนคติของครูผู้สอนเกี่ยวกับการดำเนินการผลกระทบสร้างสรรค์	๑๐๙
๔.๕ ผลจากการสอบถามความเข้าใจและทัศนคติของผู้ชุมชนครัวเรือนที่ได้จากการกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์	๑๑๘
 สรุปบท	 ๑๑๒
 บทที่ ๕ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	 ๑๑๓
๕.๑ สรุปผลการศึกษา	๑๑๔
๕.๒ อภิปรายผลการศึกษา	๑๑๕
๕.๓ ปัญหาและอุปสรรค	๑๑๖
๕.๔ ข้อเสนอแนะ	๑๑๗
บรรณานุกรม	๑๑๘
ภาคผนวก	๑๑๙
ประวัติผู้วิจัย	๒๔๗

สารบัญตาราง

ตารางที่ ๓.๑	หน้า ๕๐
ตารางที่ ๔.๑	๖๔
ตารางที่ ๔.๒	๑๐๐

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๔.๑	๕๘
ภาพที่ ๔.๒	๕๙
ภาพที่ ๔.๓	๕๙
ภาพที่ ๔.๔	๖๐
ภาพที่ ๔.๕	๖๐
ภาพที่ ๔.๖	๖๑
ภาพที่ ๔.๗	๖๒
ภาพที่ ๔.๘	๖๓
ภาพที่ ๔.๙	๖๗
ภาพที่ ๔.๑๐	๖๘
ภาพที่ ๔.๑๑	๖๙
ภาพที่ ๔.๑๒	๖๙
ภาพที่ ๔.๑๓	๗๑
ภาพที่ ๔.๑๔	๗๒
ภาพที่ ๔.๑๕	๗๒
ภาพที่ ๔.๑๖	๗๓
ภาพที่ ๔.๑๗	๗๓
ภาพที่ ๔.๑๘	๗๔
ภาพที่ ๔.๑๙	๗๔
ภาพที่ ๔.๒๐	๗๔
ภาพที่ ๔.๒๑	๗๔
ภาพที่ ๔.๒๒	๗๔
ภาพที่ ๔.๒๓	๗๔
ภาพที่ ๔.๒๔	๗๔
ภาพที่ ๔.๒๕	๗๕
ภาพที่ ๔.๒๖	๗๕
ภาพที่ ๔.๒๗	๗๕
ภาพที่ ๔.๒๘	๗๕
ภาพที่ ๔.๒๙	๗๕
ภาพที่ ๔.๓๐	๗๖
ภาพที่ ๔.๓๑	๗๖

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่ ๔.๓๒	หน้า
ภาพที่ ๔.๓๓	๙๖
ภาพที่ ๔.๓๔	๙๗
ภาพที่ ๔.๓๕	๙๘
ภาพที่ ๔.๓๖	๙๙
ภาพที่ ๔.๓๗	๑๐๐
ภาพที่ ๔.๓๘	๑๐๐
ภาพที่ ๔.๓๙	๑๐๑
ภาพที่ ๔.๔๐	๑๐๑
ภาพที่ ๔.๔๑	๑๐๒
ภาพที่ ๔.๔๒	๑๐๒
ภาพที่ ๔.๔๓	๑๐๒
ภาพที่ ๔.๔๔	๑๐๒
ภาพที่ ๔.๔๕	๑๐๓
ภาพที่ ๔.๔๖	๑๐๓
ภาพที่ ๔.๔๗	๑๐๔
ภาพที่ ๔.๔๘	๑๐๔
ภาพที่ ๔.๔๙	๑๐๔
ภาพที่ ๔.๕๐	๑๐๔
ภาพที่ ๔.๕๑	๑๐๕
ภาพที่ ๔.๕๒	๑๐๕
ภาพที่ ๔.๕๓	๑๐๕
ภาพที่ ๔.๕๔	๑๐๖
ภาพที่ ๔.๕๕	๑๐๖
ภาพที่ ๔.๕๖	๑๐๗
ภาพที่ ๔.๕๗	๑๐๗
ภาพที่ ๔.๕๘	๑๐๘
ภาพที่ ๔.๕๙	๑๐๙
ภาพที่ ๔.๖๐	๑๐๙

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน

โรคไข้เลือดออกคือโรคติดเชื้อซึ่งมีสาเหตุมาจาก ไวรัสเดงก์ (Dengue virus) อาการของโรคนี้ในระยะแรกจะเหมือนอาการไข้หวัดธรรมดา จึงทำให้ผู้ป่วยเข้าใจคลาดเคลื่อนว่าตนเป็นเพียงไข้หวัด และไม่ยอมไปรับการรักษาที่ถูกต้องในทันที ซึ่งโรคไข้เลือดออกมีความรุนแรงของโรคหลายระดับ ตั้งแต่อาการเล็กน้อยไปจนถึงเกิดภาวะช็อก อันเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตได้

โรคไข้เลือดออกมี ๔ ชนิด คือ เดงก์ ๑ เดงก์ ๒ เดงก์ ๓ และเดงก์ ๔ ชนิดนี้ต้องอาศัย ยุงลายเป็นพาหะนำโรค เมื่อยุงลายกัดกินเลือดของผู้ป่วยที่ติดเชื้อไวรัส เชื้อไวรัสจะเข้าสู่ระบบ ทางเดินอาหารของยุงลาย แล้วแบ่งตัวเพิ่ม ย้ายมาที่ต่อมน้ำลายของยุงลาย ซึ่งไวรัสเดงก์ที่ เจริญเติบโตในยุงลายพร้อมจะแพร่กระจายไปยังการกัดกินครั้งต่อไปของยุงลายใช้เวลาประมาณ ๖-๘ วัน เป็นเหตุให้ผู้ที่ถูกยุงลายกัดครั้งต่อไปป่วยเป็นไข้เลือดออก โรคไข้เลือดออกที่พบในประเทศไทย และประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน เช่น ประเทศไทย ลาว กัมพูชา อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ฯลฯ เป็นไข้เลือดออกที่ถูกต้องและทันเวลา อาจทำให้ผู้ป่วยช็อกและเสียชีวิตได้ โดยการศึกษาข้อมูลจากหนังสือที่เกี่ยวกับไข้เลือดออกพบว่าการระบาดครั้งแรกของโรคเริ่มที่ประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๗๗ และระบาดครั้งแรกในประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑ (สมัยกัลล์ โลเลขา และคณะ, ๒๕๓๑)

จากการสำรวจเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลสิริเมธุภัทร์กับสืบเชิงสืบเชิง ๒ ที่ดำเนินการ ทราบว่าโรคไข้เลือดออกเป็นโรคติดต่อที่เป็นปัจจุบันใหญ่ปัจจุบันทั่วโลก ซึ่งติดต่อโดยยุงลายเป็นพาหะนำโรค ที่ผ่านมากระหว่างสาธารณสุขร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ และดำเนินการมาจนถึงปัจจุบัน สถานการณ์ การเกิดโรคไข้เลือดออกยังคงระบาดทุกปี ซึ่งพบมากในกลุ่มอายุ ๕-๑๔ ปี ร้อยละ ๗๐ และในกลุ่ม ประชากรอายุ ๑๕-๒๔ ปี มีแนวโน้มสูงขึ้น ดังนั้นจึงต้องดำเนินการกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายใน สถานที่ต่างๆ ซึ่งเป็นทั้งสถานที่ส่วนบุคคลและสถานที่สาธารณะ เช่น บ้าน โรงเรียน ชุมชน

และสถานสถาน ซึ่งถือเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุ่งลายที่นำโรคไข้เลือดออก โดยเฉพาะโรงเรียนซึ่งเป็นที่ที่เด็กกลุ่มอายุตั้งก้าว่าใช้เวลาส่วนใหญ่เรียนและทำกิจกรรมมากกว่าอยู่ที่บ้าน ประกอบกับการอุบากินของยุงลายซึ่งเป็นสัตว์นำโรคกีฬาลากกลางวันในการหากินและแพร่เชื้อ และจากรายงานระบาดวิทยาของเครือข่ายสุขภาพโรงยาบาลสังขลา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (๑ ม.ค.-๒๙ ม.ค. พ.ศ. ๒๕๕๙) พบรู้ป่วยโรคไข้เลือดออก จำนวน ๗๙๖ ราย อัตราป่วยเท่ากับ ๔๖๑.๙๖ ต่อแสนประชากร พบระยะโดยยุ่งๆ กัน ต่ำลงมาที่ ๓๖๗.๘๘, ๒๒๑.๐๖, ๑๕๔.๗๗ และ ๒๐๑.๓๗ ต่อแสนประชากร ตามลำดับ และพบว่าสัดส่วนที่พบแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายมากที่สุด คือ รัชดาภิเษก ร้อยละ ๔๕ รองลงมาคือบ้านเรือน ที่อยู่อาศัย ร้อยละ ๔๐ และหน่วยงานราชการ สถานประกอบการและอื่นๆ อีกร้อยละ ๑๕ ประกอบกับโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเข้าแก้ว ซึ่งเป็นโรงเรียนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีอนามัยเขารูปช้าง สาขา ๒ (เข้าแก้ว) มีการระบาดของโรคไข้เลือดออกทุกๆ ปี ปีมีจำนวน คลินิก ๒๕๙๒, ๓ มกราคม (๒๕๖๒, ๓ มกราคม). ข้าราชการสถานีอนามัยต่ำบลเขารูปช้าง สาขา ๒ (เข้าแก้ว) [บทสรุปภายนอก].

จากปัญหาการเกิดและแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกในพื้นอย่างต่อเนื่องทำให้เห็นว่า โรงเรียนเป็นสถานที่ ๆ เด็กและเยาวชนมาเรียนและทำกิจกรรมร่วมกันในช่วงเวลากลางวัน และหากต้องการจะให้ความรู้เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาร่วมกัน คือการให้ความรู้และสร้างความตระหนักให้กับเด็กและเยาวชน เนื่องจากเด็กและเยาวชนยังคงเลี้ยงด้านการป้องกันโรคและการไม่เห็นความสำคัญเรื่องจิตสาธารณะ ซึ่งตนเองเป็นผู้เกี่ยวข้องเนื่องจากเป็นคนในพื้นที่ ผู้จัดจึงต้องการนำกระบวนการละครสร้างสรรค์ที่มีความหมายมากับการเรียนรู้ของเด็กในวัยประถมศึกษาตอนปลายนี้ เพื่อสร้างความตระหนักรักภักดีกับปัญหาโรคไข้เลือดออกให้กับนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเข้าแก้วโดยใช้กระบวนการละครสร้างสรรค์ และเพื่อสร้างกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรม การแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนสืบเนื่องไป เนื่องจากละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) “ซึ่งหมายถึงละครที่ไม่เป็นทางการ เกิดขึ้นจากการสนทนาร่วมกันของผู้ร่วมกิจกรรมภายใต้สถานการณ์ สมมุติที่ได้กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้ร่วมกิจกรรมเป็นสำคัญ” (ประชาติ จังวิวนานารถ ๒๕๕๗ : ๑๔) ดังนั้นละครสร้างสรรค์จึงเป็นละครที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการ (process) มากกว่าผลงาน (product) โดยมุ่งเน้นให้ผู้ร่วมกิจกรรมพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ผ่านการปฏิบัติจริง เพื่อการเรียนรู้เฉพาะกลุ่มได้กลุ่มนี้

โดยพื้นฐานแล้ว คำว่า ละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) เป็นลักษณะของการใช้บทบาท สมมุติเพื่อพัฒนาทักษะการใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการแสดงออก พัฒนาการของ ละครสร้างสรรค์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในหลายๆ ประเทศ จนกระทั่งกล้ายเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา เรียนในระบบการศึกษาของบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และญี่ปุ่น สำหรับในประเทศไทยนั้นก็ได้เริ่มมีการสอน “ละครสร้างสรรค์” ในลักษณะของกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กตามสถาบันเอกชนบ้าง หรือเปิดสอนเป็นรายวิชาหนึ่งในระดับอุดมศึกษาบ้าง แต่ยังไม่มีการพัฒนาการใช้ “ละครสร้างสรรค์” ให้สามารถบูรณาการต่อการเรียนการสอนอย่างจริงจัง

ละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) เริ่มจากแรงจูงใจอื่นๆ เช่น รูปภาพ วัตถุสิ่งของ เสียง ต่างๆ ดนตรี บทเพลง บทกวี ปริศนาคำไทย หรือธรรมชาติรอบๆ ตัว ผู้นำกิจกรรมจะสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยการให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้ทำการสำรวจข้อมูล วินิจฉัยข้อมูล ตั้งคำถาม และวางแผนหาคำตอบ ทดลองสมมุติฐานด้วยประสบการณ์สมมุติ แสดงออกทางความคิดด้วยกาย วาจา และความรู้สึก โดยมีผู้นำกิจกรรมหรือครุผู้เป็นเสมือนพี่เลี้ยงในการตั้งคำถามและให้ความสนใจในการเรียนรู้สำหรับผู้ร่วมกิจกรรมซึ่งละครสร้างสรรค์สามารถสร้างประโยชน์ได้มากน้อย ดังนี้ ละครสร้างสรรค์พัฒนาจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะการคิด ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะของการสื่อสารกับผู้อื่น ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะสังคม ละครสร้างสรรค์พัฒนามองคุณค่าเชิงบวกในตัวเอง ละครสร้างสรรค์พัฒนาการรับรู้และสร้างความเข้าใจถึงสภาพความเป็นจริงในสังคม และช่วยให้ตระหนักถึงปัญหาที่มีอยู่ในสังคม ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะในการใช้ร่างกายและการใช้ภาษา ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะการอ่าน ละครสร้างสรรค์เป็นจุดเริ่มต้นไปสู่ความเข้าใจในศิลปะที่แท้ของ การละคร ละครสร้างสรรค์พัฒนาจิตใจให้ละเอียดอ่อน สร้างเสริมจริยธรรมในจิตใจ ละครสร้างสรรค์เป็นเทคนิคการสอนได้ในวิชาอื่นๆ

ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการแก้ปัญหาการระบาดของโรคไข้เลือดออกในชุมชนบ้านเข้า แก้ว โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กนักเรียนในโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้า แก้ว) โดยการใช้กระบวนการละครสร้างสรรค์เพื่อให้ความรู้ สร้างความตระหนักรักภักดีกับปัญหาโรคไข้เลือดออกและสร้างกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนต่อไป โดยมีหัวใจสำคัญของการจัดกระบวนการละครสร้างสรรค์คือการให้เด็กนักเรียนรู้จักเชื่อมโยงตนเองกับ

ชุมชน ปัญหาของชุมชน เพื่อนำไปสู่การร่วมกันนำเสนอความคิดเห็นและร่วมทางออกในการแก้ปัญหาดังกล่าวในที่สุด

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกให้กับนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์
๒. เพื่อสร้างกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนสืบเนื่องไป

๑.๓ ขอบเขตการศึกษา

๑. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้เพื่อใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ (Creative Drama) ในการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกให้กับนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเข้าแก้ว

๒. ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน ๘๑ คน

๑.๔ วิธีการดำเนินงาน

ในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น ๒ ภาคคือ ภาคฤดูภูมิ และ ภาคฤดูหนาว ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. เอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเอกสารต่างๆ ดังนี้

- ๑.๑ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
- ๑.๒ หอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา
- ๑.๓ สื่อสารสนเทศ

๒. สัมภาษณ์ข้อมูลจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ กลุ่มประชากรที่ ๑ เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขารูปช้าง สาขา ๒ (เข้าแก้ว) จำนวน ๕ คน

๒.๒ กลุ่มประชากรที่ ๒ ประชากรในชุมชนบ้านเข้าแก้ว ม.๒ ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา จำนวน ๑๐ คน

๒.๓ กลุ่มประชากรที่ ๓ ครูโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) จำนวน ๓ คน

๒.๔ กลุ่มประชากรที่ ๔ นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) จำนวน ๙๑ คน

๓. ดำเนินการแยกแยกข้อมูล วิเคราะห์ รวบรวมวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินการคือ การลงพื้นที่สำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนบ้านเข้าก้าวโดยการสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ ๑ ๒ และ ๓ นำข้อมูลปัญหาดังกล่าวมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๘๑ คน ซึ่งคือกลุ่มประชากรที่ ๕ โดยการจัดกระบวนการอาทิตย์ละครั้ง จำนวน ๕ ครั้ง และการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ละคร จำนวน ๒ ครั้ง เพื่อนำไปสู่การจัดแสดงละครในโรงเรียน ซึ่งละครที่จัดแสดงดังกล่าวได้มาจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเพื่อนำเสนอออกสู่สาธารณะและประเมินความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะ

๑. ละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) จึงวิพานภรณ์ ได้ให้ความหมายของละครสร้างสรรค์ไว้ว่า หมายถึง ละครที่ไม่เป็นทางการ เกิดขึ้นจากการสมมุติบทบาทของผู้เข้าร่วมกิจกรรมภายใต้สถานการณ์สมมุติที่ได้กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้ร่วมกิจกรรมเป็นสำคัญ ซึ่งละครสร้างสรรค์เน้นกระบวนการมากกว่าผลงาน

๒. โรคไข้เลือดออก สมศักดิ์ โลเลชาและคณะ ได้ให้ความหมายของโรคไข้เลือดออกไว้ว่า หมายถึง เชื้อโรคนิดหนึ่ง รูปร่างกลม มีขนาดเล็กมาก เล็กกว่ากระดุมขนาด ๑ เซนติเมตร ประมาณ ๕ ล้านเท่า ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า เรียกสิ่งมีชีวิตเล็กพวงนี้ว่า “ไวรัส” ไวรัสไข้เลือดออกในเมืองไทยชื่อว่า “ไวรัสเดงกี” มี ๕ ประเภท คือ ไวรัสเดงกี ๑ ไวรัสเดงกี ๒ ไวรัสเดงกี ๓ และไวรัสเดงกี ๔ ทั้ง ๕ ประเภทนี้ต้องอาศัยยุงลายเป็นพาหะนำโรค

๓. กระบวนการ (Facilitator) หมายถึง ผู้อี้อ้ออำนวยกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดแก่ผู้เรียนหรือผู้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งอาจมีหน้าที่ตั้งแต่การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ ทำให้เกิดการไว้วางใจต่อกัน การชี้ให้เห็นและเข้าใจในกระบวนการกิจกรรมที่กำลังดำเนินการอยู่ และการพยายามสร้างการมีส่วนร่วมให้กับทุกคนในกิจกรรม

๑.๖ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าก้าว) มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออก
๒. เกิดกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่เพื่อดำเนินกิจกรรมการแก้ปัญหาในชุมชนสืบเนื่องต่อไป

บทที่ ๒

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การสร้างความตระหนักรึงปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์จัดทำขึ้นเพื่อศึกษากระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ ออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์เพื่อให้ความรู้และสร้างความตระหนักรึงปัญหาโรคไข้เลือดออกให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๘๑ คน และเพื่อสร้างกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนสืบเนื่องไป ในการศึกษาครั้งนี้ผู้จัดได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ตำรา หนังสือ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๒.๑ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับโรคไข้เลือดออก

๒.๑.๑ ความหมายและประเภทของโรคไข้เลือดออก (Dengue Haemorrhagic Fever หรือ DHF)

๒.๑.๒ การแพร่กระจายของโรคไข้เลือดออก

๒.๑.๓ อาการและการรักษาโรคไข้เลือดออก

๒.๑.๔ วิธีการกำจัดยุงลายและลูกน้ำลายด้วยตนเอง

๒.๑.๕ การรณรงค์ควบคุมไข้เลือดออก

๒.๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการเรียนการสอน

๒.๒.๑ ความหมายและความสำคัญของจิตวิทยาการศึกษา

๒.๒.๒ คุณลักษณะของพัฒนาการในระดับประถมศึกษาตอนปลาย

๒.๓ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก

๒.๓.๑ บทบาทของนักเรียนและนักเรียนการบันดาลใจ

๒.๓.๒ ตัวอย่างกิจกรรมและกระบวนการ

๒.๔ จิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น

๒.๔.๑ ความหมายของเด็กและวัยรุ่น

๒.๔.๒ พัฒนาการและพฤติกรรมของเด็กและวัยรุ่น

๒.๕ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเพศ

๒.๕.๑ ความหมายของเพศเทวิ

๒.๕.๒ ประวัติความเป็นมาของศิลปะการละครบด้วยตาก

๒.๕.๓ องค์ประกอบของบทละคร

๒.๕.๔ ประเภทของละคร

๒.๖ ผลกระทบสังคม

๒.๖.๑ ประวัติความเป็นมาของผลกระทบสังคม

๒.๖.๒ ประโยชน์ของผลกระทบสังคม

๒.๗ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาและการศึกษาในชุมชน

๒.๗.๑ ความหมายและความสำคัญของชุมชน

๒.๗.๒ การศึกษาและการพัฒนาชุมชน

สรุปบท

๒.๑ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับโรคไข้เลือดออก

๒.๑.๑ ความหมายและประเภทของโรคไข้เลือดออก

โรคไข้เลือดออก (Dengue Haemorrhagic Fever หรือ DHF) เกิดจากเชื้อไวรัสเดงกี (Dengue virus) ซึ่งเป็น RNA virus มี ๔ สายพันธุ์ (serotypes) ได้แก่ เดงกี ๑ เดงกี ๒ เดงกี ๓ และ เดงกี ๔ ผู้ป่วยมีโอกาสเป็นไข้เลือดออกได้หลายครั้ง เชื่อว่ามีช่วงลายเป็นพาหะ และเป็นปัญหาของประเทศไทยอย่างมากที่สุด ทั้งในทวีปแอฟริกา เอเชีย อเมริกากลาง หมู่เกาะแคริเบียน หมู่เกาะในมหาสมุทรแปซิฟิกตอนใต้ ยุโรป และทางตอนเหนือของทวีปอสเตรเลีย (อุษาวดี ภารตะ, จิตติ จันทร์ แสง, วรรณภา สุวรรณเกิด, จักรวาล ชัยภูมิ, อภิวัฒน์ รัชลิน & กลิน ศุภปฐม. ๒๕๔๙) มีการพบ DHF ครั้งแรกที่ประเทศไทยเป็นปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ต่อมาได้ระบาดเข้ามาในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๑ โดยเริ่มต้นระบาดที่กรุงเทพมหานครฯ แล้วกระจายไปยังจังหวัดต่างๆ มีการรายงานจำนวนผู้ป่วยสูงสุดในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ เท่ากับ ๗๘,๒๔๕ คน รองลงมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๑ มีผู้ป่วยจำนวน ๑๒,๑๔๗ คน ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ มีผู้ป่วยจำนวน ๑๑,๙๖๗ คน นับเป็นโรคที่ยังเป็นปัญหาสาธารณสุขเนื่องจากยังไม่มียาที่จะกำจัดเชื้อไวรัสเดงกีได้ การรักษาจึงต้องเป็นไปตามอาการเท่านั้น ในขณะนี้ วัคซีนสำหรับป้องกันโรคไข้เลือดออกกำลังอยู่ระหว่างการทดลอง คาดว่าต้องใช้ระยะเวลาอีกสักพักจึงจะทราบว่าสามารถป้องกันโรคไข้เลือดออกได้หรือไม่ ดังนั้น ความสำคัญในการป้องกันโรคไข้เลือดออกจึงอยู่ที่การควบคุมยุงพาหะเป็นมาตรการหลัก

การควบคุมยุงลายที่เป็นพาหะของโรคไข้เลือดออกต้องดำเนินการทั้งสองชนิด ได้แก่ ยุงลายบ้าน Aedes aegypti ซึ่งเป็นพาหะสำคัญในเอเชียและมีถิ่นกำเนิดในทวีปแอฟริกา และยุงลายสวน Aedes albopictus ซึ่งเป็นพาหะรองลงมาและมีถิ่นกำเนิดในทวีปเอเชีย

วงจรชีวิตของยุงลายมีการเปลี่ยนแปลงรูปร่างเป็นแบบสมบูรณ์ (complete metamorphosis) การเจริญเติบโตของยุงลายแบ่งเป็น ๔ ระยะ ได้แก่ ไข่ (egg) ลูกน้ำ (larva) ตัวโน่น (pupa) และตัวเต็มวัย (adult) แต่ละระยะรูปร่างและอายุแตกต่างกัน ระยะเวลาที่ใช้ในการ

เจริญเติบโตขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม เช่น อุณหภูมิ อาหาร ความหนาแน่น ฯลฯ และขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ของยุงลาย เช่น ยุงลายสายพันธุ์ไทย หรือสายพันธุ์จีน หรือสายพันธุ์อินโดネเซีย ซึ่งในภูมิภาคของประเทศไทยมีอุณหภูมิประมาณ ๒๕-๓๕ องศา ยุงลายใช้เวลาในการเจริญเติบโตจากระยะไข่จนถึงตัวเต็มวัยประมาณ ๙-๑๔ วัน ยุงลายจึงขยายพันธุ์ได้เร็วมาก โดยมีรายละเอียดของวงจรชีวิตยุงลายดังนี้

ไข่ยุงลาย

ไข่ยุงลายมีลักษณะยาวรี เป็นพองเดี่ยว ขนาดประมาณ ๑ มม. ตอนอกมาใหม่ๆ มีสีขาวส่วนใหญ่จะติดอยู่ที่ข้างภาชนะเหนือระดับน้ำเล็กน้อย ไข่จะเปลี่ยนเป็นสีดำภายในเวลา ๑๖-๒๔ ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ ไข่ยุงลายสามารถมีชีวิตอยู่ในสภาพแห้งได้เป็นปีและจะฟักออกมาอย่างรวดเร็วภายในเวลาไม่กี่นาทีเมื่อมีน้ำท่วมไข่ แต่อัตราการฟักของไข่ลดลงตามระยะเวลาที่นานขึ้น ยุงลายตัวหนึ่งวางไข่ได้ประมาณ ๕๐-๑๕๐ พองต่อครั้ง ขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของแม่พันธุ์ยุงลาย และปริมาณเลือดที่ได้รับ แม่ยุงลายจะไม่วางไข่พร้อมกันทั้งหมด แต่จะวางไข่ครั้งละ ๑๐-๑๐๐ พอง ซึ่งตลอดชีวิตของแม่ยุงลายสามารถวางไข่ได้ถึง ๗ ครั้ง

ลูกน้ำยุงลาย

ลูกน้ำยุงลายมีการเจริญเติบโต ๔ ระยะ ระยะที่ ๑ มีขนาดประมาณ ๑ มม. เมื่อเติบโตเต็มที่กลาวยังเป็นระยะที่ ๔ จะมีขนาด ๖-๗ มม. โดยใช้เวลาประมาณ ๕-๗ วัน ในอุณหภูมิ ๒๕-๓๕ องศา ขึ้นอยู่กับอุณหภูมิและอาหาร อาหารของลูกน้ำได้แก่ ตะไคร่น้ำ อินทรียสารต่างๆ และจุลินทรีย์เล็กๆ ในดุน้ำ

(อยู่ระหว่างการดำเนินงาน)

๒.๑.๒ การแพร่กระจายของโรคไข้เลือดออก

สถานการณ์โรคไข้เลือดออกเดิมที่ในประเทศไทยตามที่กันกพทพย์ พพย์รัตน์, บริชา เปรมปรี และ คำนวน อังชูศักดิ์ ได้กล่าวไว้ประเทศไทยได้พับไข้เลือดออกตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๒ และระบาดใหญ่ในประเทศไทยเกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๑ ในเขตกรุงเทพฯ-ชนบุรี ในครั้งนั้นมีรายงานผู้ป่วย ๒,๗๖๖ ราย ตาย ๒๙๖ ราย อัตราป่วยเท่ากับ ๑๐.๖ ต่อประชากรแสนคน อัตราป่วยตายเท่ากับ ๑๐.๙% ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖-๒๕๐๗ โรคได้แพร่กระจายไปยังชานมีองและจังหวัดรอบๆ กรุงเทพฯ เช่น นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา เป็นต้น ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ โรคได้แพร่กระจายไปยังจังหวัดต่างๆ ที่มีการคมนาคมจากกรุงเทพฯ สะดวก และโรคได้แพร่กระจายไปทั่วประเทศในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ โดยภาพรวมตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๔๔ อัตราป่วยยังมีแนวโน้มสูงขึ้น แต่ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นมา แนวโน้มที่สูงขึ้นนั้นเริ่มชะลอตัวลง อย่างไรก็ตามยังมีการระบาด

ของโรคที่ทำให้อัตราการป่วยสูงมากขึ้นในบางปี ลักษณะการระบาดของโรคตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๔๘ มีรายลักษณะด้วยกันคือ

๑. ในช่วง ๖๐ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๐๑-๒๕๖๐) มีลักษณะระบาดปีเว้นปี
๒. ใน ๒๕ ปีต่อมา (พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๔๘) มีลักษณะระบาดปีเว้น ๒ ปี หรือระบาด ๒ ปี เว้น ๒ ปี
๓. ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นต้นมา อัตราป่วยลดลงต่อเนื่องจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๗ และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี พ.ศ. ๒๕๔๘

การระบาดครั้งใหญ่ที่สุดเกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๐ มีผู้ป่วยทั้งสิ้น ๑๗๔,๒๔๕ ราย อัตราป่วย ๓๒๕.๓๓ ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต ๑,๐๐๔ ราย อัตราป่วยตาย ๐.๕๕%

การกระจายของโรคตามกลุ่มอายุ

ส่วนใหญ่ของผู้ป่วยจะอยู่ในช่วงอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี โดยพบอัตราป่วยสูงสุดในกลุ่มนักเรียนวัย ประถมอายุ ๕-๙ ปี รองลงมาคือ กลุ่มอายุ ๑๐-๑๔ ปี และวัยก่อนเรียน ๐-๔ ปี ตามลำดับแต่ในปี พ.ศ. ๒๕๔๕ และ พ.ศ. ๒๕๔๘ พบร่างกลุ่มอายุมีอัตราป่วยสูงสุดเป็นกลุ่มอายุ ๑๐-๑๔ ปี และมีแนวโน้มว่าจะมีผู้ใหญ่ป่วยจากการติดเชื้อเดงกีมากขึ้น โดยสรุปแล้วรูปแบบการเกิดไข้เลือดออกของประเทศไทยยังคงไม่เปลี่ยนแปลง เช่นลักษณะการเปลี่ยนแปลงยังเป็นไปตามฤดูกาล คือ มีผู้ป่วยมาก ในช่วงฤดูฝน กลุ่มบุคคลที่ยังเสียง คงเป็นกลุ่มอายุ ๐-๑๔ ปี แต่ในกลุ่มอายุ ๑๐ ปีขึ้นไปมีอัตราป่วย สูงขึ้น การเกิดโรคยังพบระยะหัวใจทุกจังหวัด โดยเฉพาะภาคกลางและภาคใต้เป็นพื้นที่ที่มีอัตราป่วย สูงและต้องให้ความสำคัญ เนื่องจากมีแนวโน้มการเกิดโรคสูงขึ้นโดยเฉพาะภาคใต้ สำหรับแนวโน้ม การเกิดโรคไข้เลือดออกของประเทศไทยโดยรวมยังมีแนวโน้มสูงขึ้นและยังเป็นประเทศที่มีสภาวะ พร้อนที่จะเกิดการติดเชื้อซ้ำของประชากรได้สูง เนื่องจากมีเชื้อเดงกีไวรัส หลายเชื้อทัยปั้นและสาย อยู่ในเวลาเดียวกัน ขณะเดียวกันความซุกซ่อนของยุงลายในประเทศไทยยังอยู่ในระดับสูง ซึ่งเป็นปัจจัย หนึ่งที่ทำให้ไข้เลือดออกมีมากขึ้น

มาตรการสำคัญที่จะช่วยป้องกัน ควบคุมโรคไข้เลือดออกเดงกี จึงมีความจำเป็นที่ต้อง ดำเนินการอย่างจริงจังให้ครอบคลุมทั้งที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่อง นักจากน้ำทั้งต้องมีระบบเฝ้าระวังและ สอดส่องที่เข้มแข็ง มีความไวในการค้นหาผู้ป่วย ตรวจจับความผิดปกติและพยายามณสตานการณ์หรือ การระบาดได้ ทั้งนี้จะต้องอาศัยความตั้งใจและความร่วมมือจากทั้งภาครัฐและประชาชนในการ ป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกอย่างจริงจัง

๒.๑.๓ อาการและการรักษาโรคไข้เลือดออก

อาการของโรคไข้เลือดออก

ในระยะแรกผู้ป่วยจะมีไข้ขึ้นฉับพลัน ไข้สูงloy และอาจมีอาการต่างๆ ดังนี้

- ๑) ถ้ากินยาลดไข้ อาการไข้จะทุเลาลงเพียงเล็กน้อยแต่ไม่หาย
- ๒) ผู้ป่วยอาจมีอาการปวดศีรษะ ปวดห้อง ปวดตามกล้ามเนื้อ บางรายอาจมีอาการเจ็บคอร่วมด้วย ต่อมามีอาการเบื้องอาหาร อาเจียน
- ๓) ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะมีอาการห้องผูก แต่บางรายจะมีการถ่ายอุจาระเหลวร่วมด้วย
- ๔) ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะไม่มีอาการนำมูกไหลและไอ นอกจากจะเป็นมาก่อน

อาการของผู้ป่วยในระยะ ๓-๔ วันแรก คือ มีไข้สูง ชีม หน้าแดง เปลือกตาแดง กระหายน้ำคลื่นไส้อาเจียน ปวดห้อง ต่อมมา อาการในระยะเวลา ๕-๖ วันต่อมา คือ มีเลือดกำเดาไหล เลือดออกตามไรฟัน อาเจียนเป็นเลือด ถ่ายเป็นเลือด ปัสสาวะออกน้อย ตัวเย็น เหงื่ออออก ชีมกระสับกระส่าย มีจุดแดงจ้ำเขียวๆ ขึ้นตามตัว ซึ่งจะหายไปในวันที่ ๒-๓ ของระยะที่มีไข้ ผู้ป่วยมักจะซึมลง หน้าตาแดง และอาจจะมีจุดเลือดออกเล็กๆ ตามผิวนัง บางรายมีเลือดกำเดาไหล ระยะไข้สูงนี้จะอยู่นานประมาณ ๓-๖ วัน จากนั้นไข้จะลดลงและเข้าสู่ระยะซึ่อก ในระยะซึ่อก ผู้ป่วยจะมีอาการต่างๆ ดังนี้

- ๑) กระสับกระส่าย มือเท้าเย็น ชิพจนเต้นเร็ว
- ๒) ผู้ป่วยจะมีอาการคลื่นไส้ อาเจียนมากขึ้น เวียนศีรษะ ปวดห้อง ตับโต ขับปัสสาวะออกน้อย
- ๓) ผู้ป่วยบางรายมีอาการอาเจียนเป็นเลือด ถ่ายเป็นเลือด หรือมีเลือดออกในอวัยวะต่างๆ
- ๔) ถ้าผู้ป่วยพ้นจากระยะซึ่อก ซึ่งจะเป็นอยู่นานประมาณ ๑-๒ วัน ไปได้ ก็จะเริ่มมีอาการดีขึ้น

ทุกอย่างจะเริ่มกลับเป็นปกติภายในเวลา ๒-๓ วัน โดยจะเริ่มนกินอาหารได้ เริ่มลุกขึ้นนั่งได้ ในระยะนี้ บางคนจะมีผื่นขึ้นตามแขนขา ทั้งนี้ความรุนแรงของไข้เลือดออกมักไม่แน่นอน ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะมีอาการน้อยหรือปานกลาง สำหรับผู้ป่วยที่มีอาการไม่รุนแรงอาจจะแค่ไข้และเบื้องอาหาร เมื่ออาการไข้ลดลงอาจมีซีพาร์เต้นเร็วขึ้น ชีม เหงื่ออออก มือเท้าเย็นเล็กน้อย ต่อจากนั้นอาการก็จะดีขึ้น

อาการในระยะแรกๆ ของไข้เลือดออกคล้ายกับโรคติดเชื้อไวรัสทั่วไปคือ มีแต่ไข้และเบื้องอาหาร การวินิจฉัยโรคในช่วงแรกอาจยาก เนื่องจากการตรวจเลือดในวันแรกก็ยังวินิจฉัยโรคได้ไม่แน่นอน แพทย์อาจจะให้การวินิจฉัยโดยใช้สายยาง หรือใช้เครื่องวัดความดันเลือดรัดแขนผู้ป่วยโดยให้ความแรงของการรัดอยู่ระหว่างกลางของค่าความดันเลือดสูงสุดและต่ำสุด ประมาณ ๕-๘ นาที ซึ่งเรียกว่า “การทดสอบทูร์นิเก็ต” (Tourniquet test) เพื่อถูว่ามีจุดเลือดออกที่แขนหรือไม่ ถ้าเป็นไข้เลือดออกมักจะมีจุดเลือดออกจุดเล็กๆ ขึ้นที่บริเวณแขนต่ำกว่าจุดที่รัดไว้ จำนวนจุดที่ขึ้นมากกว่า ๖๐ จุดต่อหนึ่งตารางนิวจิงจะเรียกว่าผลบวก การรัดแขนนี้จะให้ผลบวกในวันที่ ๓-๔ ของระยะที่มีไข้

การทดสอบทุรนิเก็ตต์นี้อาจจะให้ผลบวกในโรคติดเชื้อไวรัสชนิดอื่นๆ ได้อีก ไม่เจาะจงเฉพาะไข้เลือดออกเท่านั้น การรัดแขนที่ใช้ความแรงมากกว่าค่ามาตรฐานก็อาจให้ผลบวกเทียมก็ได้ ดังนั้น การรัดแขนหรือการทดสอบทุรนิเก็ตต์นี้จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ใช้ประกอบการวินิจฉัยเท่านั้น การตรวจเลือดในวันที่ ๔-๕ หลังจากเริ่มป่วยมักจะบอกรวบรวมวินิจฉัยโรคได้แน่นอนมากขึ้น เพราะผู้ป่วยไข้เลือดออกส่วนใหญ่จะมีเม็ดเลือดขาวต่ำ มีเกล็ดเลือดต่ำ และมีเลือดข้นขึ้น อันตรายที่เกิดจากโรคไข้เลือดออก

โดยทั่วไปแล้วอันตรายที่เกิดจากไข้เลือดออกเป็นผลมาจากการแตกต่างๆ ดังนี้

- ๑) น้ำเหลืองซึมออกนอกเส้นเลือดไปอยู่ตามเนื้อเยื่อต่างๆ ตามช่องปอดและช่องห้อง ทำให้น้ำในเส้นเลือดลดน้อยลง เป็นผลให้ผู้ป่วยมีอาการวิงเวียนศีรษะและซื้อกได้
- ๒) ภาวะเลือดออกง่ายเนื่องจากเกล็ดเลือดของผู้ป่วยมีจำนวนลดลง และมีความผิดปกติในการแข็งตัวของเลือด ผู้ป่วยอาจมีอาการอาเจียน หรือถ่ายอุจจาระเป็นเลือด มีเลือดออกตามผิวนังหรือเลือดออกในอวัยวะอื่นๆ เช่น สมอง ได้
- ๓) โรคแทรกซ้อนจากภาวะซื้อกที่ปล่อยให้เกิดเป็นเวลานาน หรือโรคแทรกซ้อนจากการรักษาตัวในโรงพยาบาล

การปฏิบัติของผู้ป่วยไข้เลือดออก

ผู้ป่วยไข้เลือดออกส่วนใหญ่อาการจะไม่รุนแรงและหายได้เอง สามารถให้การรักษาที่บ้านได้มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่มีอาการรุนแรง อันตรายของโรคไข้เลือดออกในระยะแรกคือ การขาดน้ำเนื่องจากน้ำเหลืองซึมออกนอกเส้นเลือดและเลือดออก ผู้ป่วยของเด็กที่สงสัยว่าอาจเป็นไข้เลือดออกจึงควรปฏิบัติต่อลูกหลานดังนี้

- ๑) ป้องกันการขาดน้ำ

คุณสามารถป้องกันการขาดน้ำได้โดยการดื่มน้ำมากๆ โดยให้ดื่มทีละน้อย แต่ดื่มบ่อยๆ ถ้าดื่มครั้งละมากๆ จะอาจเจ็บได้ง่าย น้ำที่ดื่มอาจจะเป็นน้ำเปล่า น้ำเกลือที่ผสมจากผงน้ำตาล เกลือแร่ (ที่ใช้รักษาโรคอุจจาระร่วง) น้ำผลไม้ หรือน้ำอัดลมที่เขย่าพองออกเพื่อไม่ให้ห้องอีดก็ได้ ในกรณีที่อาจใช้น้ำอุ่นมากควรถูกเที่ยงเครื่องดื่มที่มีสีแดง หรือดำ เพื่อไม่ให้สับสนกับการมีเลือดออกในกระเพาะอาหาร เนื่องจากช่วงนี้จะเป็นอาหารอย่างมาก น้ำที่ดื่มและมีส่วนหวานจะทำให้ดื่มได้ดีขึ้น ไม่จำเป็นต้องคงยืนคงอยู่ให้กินอาหาร เมื่อผู้ป่วยดีขึ้นจะกินอาหารได้เอง ผู้ป่วยที่ดื่มน้ำได้ดีมากจะไม่ป่วยหา สามารถพักรักษาตัวที่บ้านได้ ส่วนผู้ป่วยที่มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน กินอาหารไม่ได้ มักมีโอกาสซื้อกได้มากกว่าผู้ป่วยรายอื่น ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ

- ๒) ลดไข้

เนื่องจากไข้สูงจะทำให้ผู้ป่วยเบื่ออาหารและขาดน้ำเพิ่มขึ้น จึงควรช่วยลดไข้โดยการเช็ดตัวซึ่งเป็นวิธีดีที่สุด น้ำที่ใช้เช็ดตัวอาจจะใช้น้ำประปาไม่จำเป็นต้องใช้น้ำเย็นหรือแอลกอฮอล์

เพราะอาจทำให้หน้า蒼蒼 กล้ามเนื้อเกร็ง ยิ่งสร้างพลังงานความร้อนเพิ่มขึ้น ควรใช้ผ้าชุบน้ำ ถูตัวแรงๆ ตามบริเวณของคอและของแขนที่มีเส้นเลือดใหญ่ เพื่อให้เส้นเลือดใหญ่ได้ขยายตัวพานความร้อนมาระบายได้มาก การเช็ดตัวนี้ไม่ใช่เพื่อทำความสะอาด จึงไม่ควรบิดผ้าจันแห้ง แต่ควรจะต้องให้ใชกน้ำพอกควร เพื่อว่านาทีที่ระเหยจะพาความร้อนแฟลงออกจากร่างกายได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้การพักผ่อนจะเป็นการลดการเผาผลาญพลังงานอีกทางหนึ่ง หากเช็ดตัว พักผ่อนและดื่มน้ำแล้ว ไข้ยังไม่ลดหรือสูงกว่า ๓๘.๓ องศาเซลเซียสมีอวัตถุทางทวารหนัก หรือ ๓๗.๘ องศาเซลเซียส โดยการอมประวัดไข้ทางปาก ๓-๕ นาที อาจจะใช้ยาลดไข้ ซึ่งตามธรรมชาติของโรคไข้เลือดออกไข้มักจะไม่ลดลงถึงระดับปกติ ไม่ว่าโดยวิธีใดๆ ใน ๔-๕ วันแรก ดังนั้น หากผู้ป่วยมีไข้แต่ไม่เข้มมาก ก็ไม่จำเป็นต้องใช้ยาลดไข้ หากจะใช้ยาลดไข้ควรหลีกเลี่ยงยาลดไข้กลุ่มแอสไพริน (aspirin) เนื่องจากยกกลุ่มนี้มีฤทธิ์ต้านการรวมตัวของเกล็ดเลือด และทำให้เป็นผลในกระเพาะอาหาร ซึ่งจะส่งเสริมภาวะเกล็ดเลือดต่างจากไข้เลือดออกเอง ทำให้เลือดออกง่ายขึ้น ยาลดไข้ที่แนะนำคือ ยาแก้คุ่มพาราเซตามอล (paracetamol) ควรให้ยาผู้ป่วยคิดเป็นขนาดตัวยาต่อน้ำหนักตัวของผู้ป่วย เช่น เด็กอายุ ๑ ปี หนัก ๑๒ กิโลกรัม ควรให้ยาพาราเซตามอล ๑๐ มิลลิกรัม ต่อน้ำหนักตัว ๑ กิโลกรัม จะน้ำหนักเด็กคนนี้ควรได้ยา ๑๒๐ มิลลิกรัม ต่อ ๑ ครั้ง และในการให้ยาลดไข้ ควรให้ทุก ๔ ชั่วโมงเท่านั้น ในระหว่างนั้นหากไข้ยังไม่ลด ไม่ควรให้ยาซ้ำแต่ควรลดไข้ด้วยวิธีอื่น เช่น การเช็ดตัว เป็นต้น ไม่ควรให้ยาลดไข้พร้าเพรือ เพราะอาจทำให้ได้รับยาเกินขนาดและเกิดพิษต่อตับได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก ซึ่งจะส่งผลทำให้ตับผิดปกติและขาดน้ำได้

อาการของโรคไข้เลือดออกที่ควรนำไปพบแพทย์ก่อนกำหนด คือ

- ๑) เนื้ออาหารมาก ไม่ดื่มน้ำ หรืออาเจียนมาก
- ๒) มีอาการขาดน้ำ ซึ่งสามารถสังเกตได้ง่ายๆ จาก อาการเหล่านี้ ปากแห้งมาก ลิ้นแห้ง ไม่มีน้ำลาย ไม่มีน้ำตา ระบบอกรดลึก ในเด็กเล็กจะพบว่ากระหม่อมบุ้มลง ชื้นมาก หรือ กระสับกระส่าย ปัสสาวะออกน้อยลง มีอาการของการซื้อก นอกจากอาการที่กล่าวมาแล้ว ตัวจะเย็นชื้ด และคลายเป็นร้าๆ ซึ่งจะต้องแยกจากคนที่ตัวรายจากไข้สูง โดยใช้ระดับการรู้ตัวช่วย ในกลุ่มที่ซื้อกจะจะชืมและกระสับกระส่าย ซึพจรจะเป็นแดงและร้อน
- ๓) มีเลือดออก เช่น เลือดกำเดาไหล อาเจียนมีเลือดสด (สีแดง) หรือ เลือดเก่า (สีโคล่า) ถ่ายอุจจาระดำ ปัสสาวะมีสีแดง ในกรณีนี้ควรนำไปพบแพทย์ทันที และเพื่อเป็นตัวช่วยในการวินิจฉัยโรคและการของโรค ควรนำสาร สิ่งของที่คิดว่ามีเลือดปนไปด้วย จะทำให้แพทย์วินิจฉัยได้เร็วขึ้น ข้อแนะนำในการห้ามเลือด กรณีที่เลือดกำเดาไหล ให้ผู้ป่วยใช้น้ำบีบจนุกแล้วหายใจทางปากแทน หากมีเลือดให้ลงคอให้บ้วนออก พยายามอย่ากลืน

เพราะถ้ากลืนลงกระเพาะจะระคายกระเพาะ เมื่ออาเจียนออกมาจะทำให้เข้าใจผิดคิดว่า มีเลือดออกในกระเพาะอาหาร

- ๔) มีอาการทางสมอง เช่น ชื้นมาก กระสับกระส่าย เออะอะໄวยา หรือจำบุคคล เวลา และ สถานที่ที่เคยจำได้ไม่ได้ หากพบอาการเหล่านี้ ต้องรีบนำไปพบแพทย์ทันที เนื่องจากใน ระยะหลังมานี้พบผู้ป่วยไข้เลือดออกที่มีอาการทางสมองมากขึ้น ซึ่งเป็นอาการที่รุยแรง
- ๕) มีอาการชาเหลือง ตัวเหลือง แสดงว่าตับทำงานผิดปกติ ต้องรีบนำไปพบแพทย์ทันที

๒.๑.๔ วิธีการกำจัดยุงลายและลูกน้ำยุงลายด้วยตนเอง

วิธีกำจัดยุงลายและลูกน้ำยุงลายด้วยตนเองเป็นการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกที่ดันเหตุ เพราหากไม่มียุงลายก็จะไม่มีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก ซึ่งในการจำกัดจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับ วิธีชีวิตยุงลายและมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการป้องกันและการกำจัดยุงลายและลูกน้ำยุงลายด้วยตนเอง ดังนี้

๑) วิธีป้องกันไข้ทัศนป่วยเป็นโรคไข้เลือดออก

วิธีป้องกันคือ ไม่ให้ยุงลายกัดกินเลือด หรือทำให้บ้านและชุมชนไม่มียุงลาย แต่การ ป้องกันนี้ค่อนข้างยาก เพราะต้องระมัดระวังตลอดระยะเวลาในช่วงกลางวัน โดยเฉพาะเด็ก เล็กๆ ซึ่งต้องอยู่บ้านและนอนกลางวัน ดังนั้นจึงควรกำจัดยุงลายให้หมดไป ซึ่งเป็นวิธีการที่ดี ที่สุด

๒) วิธีการตรวจดูว่ามีลูกน้ำยุงลายในภาชนะใส่น้ำหรือไม่

หากเราหมั่นสังเกตดูภาชนะใส่น้ำ หรือภาชนะที่มีน้ำขังในบริเวณบ้าน จะสังเกตพบ ลูกน้ำในภาชนะเหล่านี้ได้ไม่ยากนัก และเชื่อได้เลยว่าลูกน้ำที่อยู่ในภาชนะใส่น้ำเหล่านี้ เป็นลูกน้ำยุงลายเกือบทั้งสิ้น ซึ่งมีวิธีตรวจหรือสังเกตง่ายๆ โดยใช้ไฟฉายส่องลงไปในภาชนะ ใส่น้ำหรือภาชนะที่มีน้ำขังดังกล่าว วิธีการนี้จะทำให้เห็นลูกน้ำได้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะใน ห้องน้ำ หรือในที่ๆ แสงสว่างไม่เพียงพอที่อ่อนๆ การใช้ไฟฉายส่อง ควรกวาดล้างจากไฟฉาย ไปรอบๆ บริเวณของผิวน้ำด้านในของภาชนะใส่น้ำนั้นๆ ช้าๆ แล้วค่อยๆ ส่องสีกากไปเรื่อยๆ จนถึงก้นภาชนะนั้นๆ และเมื่อพบลูกน้ำในภาชนะดังกล่าว ไม่ว่ากี่ตัวก็ตาม ต้องหาวิธีกำจัด ลูกน้ำด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งทันที ไม่เช่นนั้นลูกน้ำจะกลับเป็นตัวยุงลายแล้วมากัดกินเลือดของคน ในครอบครัว และอาจทำให้เป็นไข้เลือดออกได้

๓) การกำจัดยุงลายและลูกน้ำยุงลายด้วยตนเอง

๓.๑ กำจัดตัวยุงลายโดยตรง

เราราจ่ายยาฆ่ายุงที่มีขายตามท้องตลาดทั้งที่เป็นชนิดน้ำ หรือชนิดกระป๋องสเปรย์ ใช้พ่นไปที่ตัวยุงลาย ซึ่งบินวนเวียนภายในบ้าน และใช้ฉีดพ่นไปตามแหล่งที่ยุงเกาะพัก ซึ่งมักจะเป็น

ห้องที่อับลง เสื้อผ้า มุ้งที่แขวน รวมถึงด้านหลังของเฟอร์นิเจอร์ด้วย การพ่นฆ่ายุงจะทำให้ยุงตายในเวลาอันรวดเร็ว วิธีการนี้ช่วยให้โรคไข้เลือดออกที่กำลังระบาดอยู่สงบลงได้

๓.๒ กำจัดลูกน้ำยุงลาย

เราจะต้องสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายทั้งภายในและภายนอกบริเวณบ้านให้ทั่วถึง ทำเป็นประจำอย่างน้อยอาทิตย์ละ ๑ ครั้ง โดยใช้ไฟฉายส่องดูลูกน้ำในภาชนะใส่น้ำต่างๆ เช่น โถงน้ำใช้ โถงน้ำดื่ม น้ำหล่อชา ตู้กับข้าว ถังซีเมนต์ในห้องน้ำ อ่างล้างเท้า ajanrongkratangต้นไม้ แจกลันใส่ดอกไม้ ไฟ ย่างรถยนต์ที่ไม่ใช้แล้ว หรือภาชนะใส่น้ำอื่นๆ เป็นต้น เมื่อตรวจพบลูกน้ำในภาชนะใส่น้ำแล้ว ต้องทำการกำจัดลูกน้ำยุงลายโดยวิธีง่ายๆ ดังนี้ คือ

- (ก) ใช้สารเคมี ได้แก่ การใช้ทรวยอะเบต ที่มีขายตามห้องตลาด ราคาประมาณ ๑๕ บาทต่อ ๑ ชอง (๑๐๐ กรัม) เททรายอะเบตลงในภาชนะที่มีน้ำขังในขนาด ๑ ข้อนโดยต่อภาชนะใส่น้ำ ๘ ปีบ ลดหรือเพิ่มขนาดของทรวยอะเบตตามขนาดของภาชนะที่พบลูกน้ำยุงลาย หรือใช้ตามคำอธิบายข้างของทรวยอะเบตที่ได้มา จะต้องใส่ทรวยอะเบตทุกครั้งที่ตรวจพบลูกน้ำ และไม่ว่าจะพบลูกน้ำหรือไม่ ก็ควรใส่ทรวยอะเบตอย่างน้อย ๓ เดือนต่อ ๑ ครั้ง เนื่องจากทรวยอะเบตไม่เป็นอันตรายแก่คน สามารถใส่ในตุ่มน้ำดื่มนำไปใช้ได้ แต่อาจทำให้น้ำมีกลิ่น ควรเปิดฝาภาชนะไว้ ๑ - ๒ วัน กลิ่นจะหายไป สำหรับภาชนะบางอย่าง เช่น ข้าวตู้ กับข้าวอาจเลี่ยงไปใช้เกลือแ甘 ๓-๔ ข้อนชาต่อหนึ่งชาโดยกีด
- (ข) ขัด ถู ล้างภายนอกของภาชนะใส่น้ำทุกชนิด ที่พบลูกน้ำยุงลาย ซึ่งต้องทำทุก ๗ วัน เมื่อขัด ถู ล้าง เสร็จแล้วจะต้องน้ำที่มีลูกน้ำยุงลายลงบนพื้นดินแห้งๆ เท่านั้น มิเช่นนั้น ลูกน้ำยุงลายอาจไปดำรงชีวิตอยู่ในแองน้ำ คู คลอง หรือท่อระบายน้ำโดยตรงที่เราเห็นได้ หลังจากทำความสะอาดจะสามารถกำจัดลูกน้ำยุงลายได้
- (ค) การใช้น้ำเดือด เหมาะสำหรับภาชนะบางอย่าง เช่น ชารองตู้กับข้าว เป็นต้น
- (ง) การใช้ตะแกรงกรองลูกน้ำ หรือใช้สิ่งข้อนลูกน้ำออก วิธีการนี้เหมาะสมที่จะใช้กับโถงน้ำดื่ม เพราะมักจะพบลูกน้ำยุงลายจำนวนน้อย สามารถข้อนลูกน้ำยุงลายออกจากภาชนะให้หมดได้
- (จ) การปล่อยปลา กินลูกน้ำในภาชนะใส่น้ำ ภาชนะละ ๑ - ๒ ตัว ซึ่งมีปลาหลายชนิดที่สามารถนำไปปล่อยได้โดยไม่มีผลเสีย เช่น ปลาหางนกยูง ปลาหัวตะกั่ว ฯลฯ วิธีนี้สามารถกำจัดลูกน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ต้องหมั่นตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ

๓.๓ ป้องกันไม่ให้เกิดลูกน้ำยุ่งลาย

การป้องกันไม่ให้เกิดลูกน้ำยุ่งลายในภำพนั้นๆ มีวิธีการดังนี้

- (ก) ทำลายหรือลดแหล่งเพาะพันธุ์ยุ่งลาย ควรค่าว่าหรือทำลาย ชุดกลุ่มฝังภำพนั้นๆ ที่ไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ใน กะลา โอง ยางรถยก เห่าน้ำก็จะสามารถลดแหล่งเพาะพันธุ์ของยุ่งลาย และช่วยลดจำนวนยุ่งลายลงได้ นอกจากนี้ควรเปลี่ยนมาใช้น้ำมันเครื่องในการหล่อขาตุ้กับข้าวเพื่อป้องกันด้วย เช่น น้ำมันเครื่องดีเซล หรือน้ำมันพืชที่ใช้หลังปรุงอาหาร หรือใช้ขี้เถ้าจากฟืน หรือถ่านไส้แท่น ก็จะสามารถช่วยลดแหล่งเพาะพันธุ์ยุ่งลายได้เช่นกัน
- (ข) ป้องกันไม่ให้ยุ่งลายไข่ในภำพนั้นๆ เช่น โองน้ำดื่ม โองน้ำใช้ ควรปิดฝาให้มิดชิดตลอดเวลา ส่วนโองหรือถังซีเมนต์ขนาดใหญ่ให้ใช้ตะแกรงมุ้งลวดครอบไว้ ขันหนึ่งแล้วใช้ฝาปิดอีกอีกทีหนึ่ง
- (ค) การใช้ทรัพยากรเบต มีผลไม่ให้เกิดลูกน้ำยุ่งลายขึ้นในภำพนั้นๆ ด้วย
- (ง) แนะนำหรือซักชวนเพื่อนบ้านให้ดำเนินการป้องกันและกำจัดลูกน้ำยุ่งลายและยุ่งลายแบบเดียวกับที่เราทำ มิเช่นนั้น ยุ่งจากที่อื่นๆ จะบินมากัดกินเสื้อผ้าในบ้าน และอาจทำให้มีผู้ป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกได้เช่นเดิม

๔.๑.๔ การรณรงค์ควบคุมไข้เลือดออก

จากการศึกษาวรรณกรรมเรื่องความรู้เรื่องไข้เลือดสำหรับชาวบ้าน โดยศาสตราจารย์นายแพทย์สมศักดิ์ โลห์เลขาและคณะ ได้ข้อมูลความรู้เรื่องวิธีการป้องกันไข้เลือดออกสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การป้องกันไม่ให้ยุงกัด การกำจัดและควบคุมยุงลาย การใช้วัสดุ (ซึ่งกำลังอยู่ในขั้นตอนของการทดลอง ยังไม่สามารถนำมาใช้ในการป้องกันโรคได้) วิธีการที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดในขณะนี้ ได้แก่ การกำจัดและควบคุมยุงลาย ตั้งแต่เกิดโรคไข้เลือดในประเทศไทย ก็มีการกำจัดและควบคุมยุงลายมาตลอด แต่ก็ยังปรากฏว่ามีเด็กป่วยและตายจากโรคไข้เลือดออกเป็นประจำซึ่งปัญหาที่ทุกคนอยากรู้คือ ต้องทำอย่างไรจึงจะสามารถควบคุมโรคไข้เลือดออกนี้ให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด และสามารถป้องกันไม่ให้เป็นโรคได้อย่างจริงจัง วิธีการกำจัดลูกน้ำยุ่งลายที่ผ่านมา ส่วนใหญ่เป็นไปในทางที่หน่วยงานราชการเป็นผู้ดำเนินการให้ทั้งสิ้น โดยมีมาตรการการกำจัดยุงลายด้วยการพ่นสารเคมี และมีการแจกทรัพยากรเบตให้กับประชาชนในเขตที่มีการระบาด ให้นำไปใส่ในภำพนั้นๆ เช่น กระถาง ภาชนะต่างๆ เพื่อกำจัดลูกน้ำยุ่งลาย ร่วมกับการให้ข้อมูลความรู้ด้านสุขศึกษาแก่ประชาชน การดำเนินงานโดยวิธีการดังกล่าวได้ผลน้อยเนื่องจากหลายสาเหตุ เช่น สารเคมีที่จะใช้พ่นเพื่อกำจัดยุงลายมีไม่เพียงพอ วิธีการพ่นสารเคมีไม่ถูกต้อง ทรัพยากรเบตมีจำนวนจำกัด จำนวนบุคลากรในการกำจัดยุงลายไม่เพียงพอ หรือแม้แต่ประชากรไม่เข้าใจและไม่ยอมรับในวิธีการที่ทางหน่วยงานราชการ

ดำเนินการให้ เช่น ไม่ยอมรับการพ่นสารเคมีเนื่องจากมีกลิ่นเหม็น และกลัวอันตรายจากการเคมี เป็นต้น ทำให้การกำจัดและควบคุมยุงลายนี้ไม่ได้ผลเท่าที่ควร

จากการสำรวจยุงลายและแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในระยะหลังๆ พบว่ามีจำนวนยุงลายและลูกน้อยลงมากที่สุดที่ในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นในชนบทที่ห่างไกล ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล ในแหล่งชุมชนแออัดเขตเมือง หรือแม้แต่ในหมู่บ้านจัดสรรขนาดใหญ่ก็ตาม ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจที่สามารถพูดผู้ป่วยไข้เลือดออกได้ทุกแห่งในประเทศไทย เนื่องจากในบ้านเมืองเรามียุงหลายชนิด ทั้งยุงรำคำญุ ยุงลาย ยุงกันปล่อง ฯลฯ ซึ่งยุงแต่ละชนิดมีนิสัยและชีวิตความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน “ยุงลาย” เป็นยุงที่ชอบอยู่กับคน ยุงลายตัวเมียเท่านั้นที่กัดกินเลือดคน ยุงลายชอบเกาะตรงท้องบล็อกและมีเดชของบริเวณบ้าน ไม่ชอบหากินไกลจากที่เกิด ไม่ชอบบินไกลๆ และออกไข้ในบ้านนั่นเอง และค่อนข้างใส สถานที่ที่ยุงลายชอบวางไข่มากก็คือภาชนะต่างๆ ที่ใส่น้ำในบ้าน ไม่ว่าจะเป็นถ้วยน้ำกินหรือถ้วยน้ำใช้ (ไม่ว่าจะขนาดไหนก็ตาม) แทงค์ซึ่งมีน้ำในต้องน้ำ ชารองตู้กับข้าว แจกวัน ไฟ กลาง ยางรถยนต์เก่าที่มีน้ำขัง ฯลฯ จะเห็นได้ว่ายุงลายสามารถซึมตืบผิวได้โดยชัดเจนบุษย์มากๆ ผู้รู้บางคนถึงกับเรียกยุงลายว่าเป็น “human made” หรือยุงที่คนเป็นผู้สร้าง

คนส่วนใหญ่ไม่เลือกเห็นความสำคัญของการกำจัดยุงลาย ประกอบกับความไม่รู้ว่าจะกำจัดยุงลายได้อย่างไร ทำให้จำนวนยุงลายเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อย่างรวดเร็ว จนก่อให้เกิดปัญหาการระบาดของโรคไข้เลือดออกอย่างที่เป็นในปัจจุบัน หากไม่มีการควบคุมและกำจัดยุงลายอย่างมีประสิทธิภาพเสียแต่ตอนนี้ ปัญหาโรคไข้เลือดออกจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ ตามจำนวนยุงลายที่เพิ่มมากขึ้นอย่างแน่นอน มาตรการที่ควรเพิ่มเติมและให้มีการรณรงค์อย่างจริงจัง คือ การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำจัดและควบคุมยุงลายด้วยตนเอง และมีการรณรงค์กันอย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยใช้วิธีการง่ายๆ ที่สามารถทำได้ด้วยตนเองและไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากนัก แนวความคิดนี้มีความเป็นไปได้ เนื่องจากได้มีตัวอย่างในประเทศอื่นๆ มาแล้ว เช่นประเทศไทย ประเทศไทยและเชีย และประเทศไทย สิงคโปร์ ประเทศไทยต่างๆ เหล่านี้มีวิธีการที่แตกต่างกันและประสบผลสำเร็จในระดับที่ต่างกันด้วย แต่มีพื้นฐานของวิธีการที่คล้ายคลึงกัน คือ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำจัดและควบคุมยุงลายเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออก นอกจากนี้ในส่วนของทางราชการอาจก่อสร้างปรับปรุงทางเทคนิคและวิธีการที่สามารถประยุกต์ใช้กับท้องถิ่น สามารถแนะนำให้ประชาชนเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมได้ด้วย เช่น การแนะนำให้ชาวบ้านในชนบทปล่อยปลาหางนกยูงหรือปลาหัวตะกั่วลงในถ้วยน้ำใช้ เพื่อกำจัดลูกน้ำยุงลาย เป็นต้น

หลักเบื้องต้น ๔ ประการที่ควรได้รับการรณรงค์ ได้แก่

๑. การถูกยุงลายกัดไม่ใช่เรื่องเล็ก

คนส่วนใหญ่เคยชินกับการที่ถูกยุงลายกัดกินเลือดในเวลากลางวันและเห็นเป็นเรื่องธรรมชาติ บ่อยครั้งที่ผู้ป่วยร้องนำลูกหลานที่ป่วยเป็นไข้เลือดออกมารับการรักษาและต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็น

จำนวนมาก แต่ไม่ได้สนใจกับการทำจัดยุงลายเพื่อป้องกันไข้เลือดออกโดย ทั้งๆ ที่รู้ว่า yung laly เป็นสาเหตุของโรคไข้เลือดออก ใน การสำรวจชุมชนที่เกิดโรคไข้เลือดออกมักพบว่าคนในบ้านไม่สามารถนั่งอาศัยในบ้านเวลากลางวันได้ ต้องออกจากบ้านเนื่องจากยุงลายชอบกวนมาก ใน การรณรงค์เพื่อกำจัดและควบคุมยุงลายต้องเน้นให้ทราบถึงอันตรายของยุงลายให้มากๆ และต้องชี้แจงให้เห็นว่ายุงลายแตกต่างจากยุงชนิดอื่นๆ โดยเฉพาะในเรื่องของการนำโรคไข้เลือดออกมาสู่คน ต้องเน้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการกำจัดยุงลายและสำนึกรักษาพื้นที่จากยุงลาย อีกเช่นเดิม

๒. สามารถกำจัดยุงลายและลูกน้ำยุงลายได้เอง

เมื่อประชาชนเห็นความสำคัญของการกำจัดยุงลายแล้ว สิ่งที่ต้องทำต่อไปคือ การให้ความรู้ที่ประชาชนสามารถนำไปปฏิบัติเพื่อกำจัดยุงลายและลูกน้ำยุงลายได้ด้วยตนเอง เนื่องจากยุงลายเป็นยุงที่ใกล้ชิดกับคนมาก หากคนรู้จักการรีบดีและอุปนิสัยของยุงลายได้ดีพอ คนก็จะสามารถควบคุมและกำจัดยุงลายได้ โดยทั่วไปแล้วชาวบ้านธรรมดางานกำจัดยุงลายและป้องกันไม่ให้มีลูกน้ำยุงลายได้ด้วยตนเอง โดยวิธีต่างๆ ดังนี้

๒.๑ กำจัดตัวยุงลายโดยตรง

การกำจัดตัวยุงลายโดยตรงอาจใช้ยาฆ่าแมลงที่มีขายตามห้องตลาดทั้งที่เป็นชนิดน้ำหรือชนิดกระป๋องสเปรย์ มีดพ่นไปที่ตัวยุงลายซึ่งบินวนเวียนรอบตัวเรา และพ่นยาไปตามแหล่งที่ยุงเกะพัก ซึ่งมักเป็นห้องที่อับลม เชื้อผ้า มุ้งที่แขวนหรือกองไว้ในห้อง รวมทั้งด้านหลังเฟอร์นิเจอร์ด้วย การพ่นยาฆ่าแมลงจะทำให้ยุงลายตายในเวลารวดเร็ว วิธีการนี้จะช่วยให้โรคไข้เลือดออกที่กำลังระบาดอยู่สงบลงได้หากมีวิธีการที่ดีพอ

๒.๒ กำจัดลูกน้ำยุงลาย

เราต้องสำรวจแหล่งพันธุ์ยุงลายทั้งภายในและภายนอกบริเวณบ้านอย่างทั่วถึง ทำอย่างน้อยอาทิตย์ละ ๑ ครั้ง โดยใช้ไฟฉายส่องดูลูกน้ำในภาชนะใส่น้ำต่างๆ เช่น โถ่น้ำใช้ โถ่น้ำดื่มน้ำหล่อขาตุ๊กบ้าว ถังซีเมนต์ในห้องน้ำ อ่างล้างหน้า จานรองกระถางต้นไม้ แจกันดอกไม้ ในยางรถชนบทที่ไม่ได้ใช้งาน หรือภาชนะชนิดอื่นๆ ที่สามารถมีน้ำขังได้ เป็นต้น เมื่อพบลูกน้ำยุงลายในภาชนะใส่น้ำแล้ว จะต้องทำการกำจัดลูกน้ำยุงลายโดยวิธีง่ายๆ ดังนี้คือ

- (ก) ใช้สารเคมี ได้แก่ การใช้ทรายอะเบต ที่มีขายตามห้องตลาด ราคาประมาณ ๑๕ บาทต่อ ๑ ซอง (๑๐๐ กรัม) ใส่ลงในภาชนะใส่น้ำทุกชนิดในขนาด ๑ ช้อนโต๊ะต่อภาชนะใส่น้ำ ๘ ช้อน ลดหรือเพิ่มขนาดของทรายอะเบตตามขนาดของภาชนะที่พบลูกน้ำ หรือทำตามคำขอรับยาข้างของทรายอะเบต จะต้องใส่ทรายอะเบตทุกครั้งที่ตรวจพบลูกน้ำ ถ้าไม่พบลูกน้ำควรใส่ทรายอะเบตอย่างน้อย ๓ เดือนต่อ ๑ ครั้ง ทรายอะเบตไม่เป็นอันตรายต่อคนสามารถใส่ในตุ่มน้ำดื่มน้ำใช้ได้ แต่อาจทำให้น้ำมีกลิ่น ควรเปิดผ้าพากันไว้ ๑-๒ วัน

กลืนจะหายไป สำหรับภาระบางอย่าง เช่น ขารองตู้กับข้าวอาจเลี้ยงไปใช้เกลือแกง ตามด้วยช้อนชาต่อชา ก็ได้

- (ข) ขัด ถู ล้างภายในของภาระใส่น้ำทุกชนิดที่พบลูกน้ำยุ่งลาย ซึ่งจะต้องทำทุกๆ ๗ วัน เมื่อล้าง ขัด ถู เสร็จแล้ว ต้องเทน้ำที่มีลูกน้ำยุ่งลายลงบนพื้นดินแห้งๆ เท่านั้น มิเช่นนั้น ลูกย้ำยุ่งลายอาจไปดำรงอยู่ใน แอ่งน้ำ คู คลอง หรือท่อระบายน้ำโสโครอกที่เราเห็นไปได้ หลังจากนั้นต้องปิดฝาภาระนั้นๆ ให้มิดชิด
- (ค) การใช้น้ำเดือด เหมาะสำหรับภาระบางอย่าง เช่น ขารองตู้กับข้าว
- (ง) การใช้ตัวแกรงกรองลูกน้ำ หรือใช้สวิงช้อนลูกน้ำออก วิธีการนี้เหมาะสมที่จะใช้ในโ่องน้ำดื่ม เพราะมักจะพบลูกน้ำยุ่งลายจำนวนน้อย สามารถช้อนลูกน้ำออกให้หมดได้
- (จ) การปล่อยปลา金ลูกน้ำในภาระใส่น้ำ ภาระละ ๑-๒ ตัว มีปลาหลายชนิดที่สามารถ ปล่อยลงในภาระใส่น้ำกินได้โดยไม่มีผลเสีย เช่น ปลาทางนกยุง ปลาหัวตะกั่ว ๆ วิธีนี้ สามารถกำจัดลูกน้ำยุ่งลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ต้องหมั่นดูปลาเสมอ

๖.๓ ป้องกันไม้ให้เกิดลูกน้ำยุ่งลาย

การป้องกันไม้ให้เกิดลูกน้ำยุ่งลายในภาระต่างๆ มีวิธีดังนี้

- (ก) ทำลายหรือลดแหล่งเพาะพันธุ์ยุ่งลาย ภาระต่างๆ ที่ไม่จำเป็นต่อการใช้ใน ชีวิตประจำวัน เช่น ใน กระดาษ โอง ยางรถยนต์ที่ไม่ได้ใช้ ควรจะคร่าว ทำลาย ขุดหลุมฝัง จะสามารถลดจำนวนแหล่งเพาะพันธุ์ยุ่งลายและช่วยลดจำนวนยุ่งลายลงได้ นอกจากนั้น ขารองตู้กับข้าวก็อาจเปลี่ยนมามีขันน้ำมันพีช หรือน้ำมันเครื่องแทนน้ำเปล่า ก็จะช่วยลด แหล่งเพาะพันธุ์ยุ่งลายไปได้มาก
- (ข) ป้องกันไม้ให้ยุ่งลายวางแผนไว้ในภาระใส่น้ำ เช่น โ่องน้ำดื่ม โ่องน้ำใช้ ควรปิดฝาให้มิดชิด ตลอดเวลา โ่องซีเมนต์ขนาดใหญ่ควรใช้ตัวแกรงมุ้งลวดหรือตัวแกรงพลาสติกรอบปาก โ่องไว้ขั้นหนึ่ง แล้วใช้ฝาปิดให้มิดชิดอีกครั้งหนึ่ง
- (ค) การใช้หรายยะเบต มีผลในการป้องกันไม้ให้เกิดลูกน้ำยุ่งลายขึ้นในภาระนั้นๆ ด้วย
- (ง) หลังจากที่ได้สำรวจและทำความสะอาดให้หมดไปจากบ้านแล้ว ควรแนะนำหรือซักงานให้ เพื่อบ้านดำเนินการแบบเดียวกันด้วย มิเช่นนั้น ยุ่งลายจะบินจากบ้านอื่นฯ เข้ามาดัด กินเลือดหรือแพรพันธุ์ในบ้านเราได้อีก และเรอาจจะเป็นผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกจาก ยุ่งลายที่บินมาจากบ้านคนอื่นฯ ได้

นอกจากนี้ควรแจ้งให้ประชาชนทราบถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองในการกำจัดยุ่งลาย ตลอดจนประโยชน์ที่จะได้รับจากการกำจัดยุ่งลายนี้ด้วย

๓. ต้องทำกันอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

การระบบของโรคไข้เลือดออกมักจะมีลักษณะการระบบปีเว้นปีหรือปีเว้นสองปี และมักมีผู้ป่วยมากในฤดูฝน เมื่อถึงฤดูหนาวจำนวนผู้ป่วยจะลดลง แต่การควบคุมและกำจัดยุงลายนั้นไม่ควรทำเฉพาะในช่วงที่มีการระบบของโรคเท่านั้น ผู้ที่มีหน้าที่ในการควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออกต้องระลึกอยู่เสมอว่า ตัวการที่ทำให้เกิดไข้เลือดออกคือยุงลาย ซึ่งมีชากชุมตลอดทั้งปี และเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นการควบคุมและกำจัดยุงลายเพื่อป้องกันไข้เลือดออกควรทำต่อเนื่องตลอดทั้งปี ในระยะที่ยังไม่มีการระบบของโรคนั้น ควรเน้นที่การป้องกันไม่ให้เกิดลูกน้ำยุงลายขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้จำนวนยุงลดลง เมื่อมากถึงช่วงฤดูฝนที่มีการระบบของโรคไข้เลือดออก อาจเพิ่มมาตรการกำจัดยุงลายโดยวิธีการพ่นสารเคมีในชุมชนด้วยเพื่อเป็นการสกัดการแพร่ระบาดของโรค นอกจากนี้ควรมีการสำรวจจำนวนยุงลายและแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายอย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปี เพื่อวัดผลของการดำเนินงานและเป็นหลักประกันว่าจะไม่เกิดการระบบของโรคไข้เลือดออกได้อย่างจริงจัง

มาตรการต่างๆ ที่ดำเนินการในชุมชนควรเป็นมาตรการที่ประชาชนในชุมชนสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง โดยหน่วยงานราชการเป็นผู้แนะนำและเสนอเทคนิคต่างๆ ที่เหมาะสม เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับระยะเวลาการระบบของโรค การใช้ปลาทางนกยุงและปลาหัวตะกั่วใส่ในตุ่มน้ำ การจัดสีปدان้ำกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย การประกาศเขตชุมชนปลอดยุงลายและปลอดไข้เลือดออก หรือแม้กระทั่งการพ่นสารเคมีกำจัดยุงลายโดยใช้เครื่องพ่นสารเคมีในการเกษตรที่ชาวบ้านมีอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม การควบคุมและกำจัดยุงลายในระยะที่ไม่มีการระบบของโรคนั้นเป็นมาตรการที่ดีกว่าและประหยัดกว่าการควบคุมและกำจัดยุงลายหลังจากที่เกิดการระบบแล้ว

๔. ต้องพร้อมใจกันควบคุมและกำจัดยุงลายกันทั่วชุมชน

เนื่องจากยุงลายเป็นสัตว์ที่ใกล้ชิดกับมนุษย์และสามารถเกิดได้ทุกบ้าน ดังนั้นหากมีแค่บางครอบครัวที่ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก การป้องกันโรคไข้เลือดออกในชุมชนก็จะไม่เป็นผลในต่างประเทศเมื่อวิธีการที่ช่วยให้เกิดความพร้อมใจกันหลายวิธี เช่น การใช้อาสาสมัคร การออกกฎหมายบังคับ แต่สำหรับประเทศไทย วิธีการที่เหมาะสมในปัจจุบันควรเป็นวิธีการทางสาธารณสุข มูลฐาน โดยการกระตุ้นให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับวิธีการป้องกันโรคไข้เลือดออก การควบคุมและกำจัดยุงลายด้วยตนเอง ใช้วิธีการที่สามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ผสมผสานกับมาตรการของหน่วยงานราชการ ซึ่งต้องมีการติดตามผลทั้งทางด้านความชากชุมของยุงลายและจำนวนผู้ป่วยไข้เลือดออกอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงการสุขาภิบาล และอนามัยสิ่งแวดล้อมในด้านอื่นๆ ร่วมด้วย การรณรงค์ให้ประชาชนสนใจการควบคุม กำจัดยุงลายเพื่อป้องกันไข้เลือดออกด้วยตนเอง เป็นมาตรการที่มีประสิทธิภาพและเสียค่าใช้จ่ายของประเทศอย่างกว่าวิธีการอื่นๆ มีการประมาณการว่าถ้าจะพยายามควบคุมยุงลายทั้งประเทศ โดยใช้วิธีใช้สารเคมีเป็นหลัก เช่นที่ได้ปฏิบัติมาหนึ่ง จะต้องใช้เงินสำหรับค่าสารเคมีเพียงอย่างเดียวไม่ต่ำกว่าปีละ ๒๐๐ ล้านบาท ซึ่งแทบจะเป็นไปไม่ได้เลยสำหรับภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย

การรณรงคโดยใช้กลวิธีทางสาธารณสุขมูลฐานนั้นเป็นไปได้สูงกว่าวิธีอื่นๆ เนื่องจากเจ้าหน้าที่และประชาชนมีประสบการณ์ทางด้านนี้มาพอสมควร และมาตรการเข่นนี้จะเพิ่มคุณภาพของประชาชนในชาติอีกด้วย ปัจจุบันนี้เริ่มมีการทดลองให้ประชาชนกำจัดและควบคุมยุงลายด้วยตนเองมากขึ้นในหลายๆ พื้นที่ ถึงแม้จะประสบปัญหาในด้านการไม่ให้ความร่วมมือจากชุมชนบ้าง แต่ก็สามารถคาดหวังถึงความสำเร็จในอนาคตได้ เนื่องจากปัญหารโคไข้เลือดออกต้องใช้ความร่วมมือจากคนในชุมชนและต้องการการดูแลป้องกันอย่างต่อเนื่องสืบเนื่อง จึงจะสามารถแก้ปัญหาดังกล่าวได้จริง

๒.๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการเรียนการสอน

๒.๒.๑ ความหมายและวัตถุประสงค์ของจิตวิทยาการศึกษา

(๑) ความหมายของจิตวิทยาการศึกษา

จากพจนานุกรมทางจิตวิทยา โดย Horace B. English & Ava C. English (1970) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “จิตวิทยาเป็นสาขานึงของวิทยาศาสตร์ ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม (Behavior) การกระทำ (acts) หรือกระบวนการคิด (mental process) ไปพร้อมๆ กับการศึกษาเรื่องสติปัญญา ความคิด ความเข้าใจ การใช้เหตุผล (mind) เรื่องของตนเอง (self) หรือเรื่องราวของบุคคล (person) ของผู้ซึ่งแสดงพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้น”

การศึกษาพยายามช่วยเหลือคนให้ปรับตัวได้อย่างดีที่สุด และจิตวิทยาเป็นศาสตร์ที่คำนึงถึงการปรับตัวของคน จิตวิทยาการศึกษา (Educational Psychology) จึงเป็นการนำความรู้เกี่ยวกับการปรับตัวของคนไปปฏิบัติจริงเพื่อช่วยเหลือในการปรับตัวของคน ดังนั้น หน้าที่สำคัญอันดับแรกของจิตวิทยาการศึกษาคือ การจัดการเกี่ยวกับเรื่องกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการรวมเรื่องราวทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา อันได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีแรงจูงใจและทฤษฎีพัฒนาการ โดยทั่วไปเราจะคำนึงถึงจิตวิทยาการศึกษาเป็นจิตวิทยาประยุกต์ ซึ่งหมายถึงการนำหลักจิตวิทยาไปใช้ในการศึกษา แต่จากการให้ความหมายของคำว่า จิตวิทยาการศึกษา ของ Dictionary of Psychological and Psychoanalytical Terms (1970) ได้ให้ความหมายไว้ ๒ ลักษณะ ดังนี้คือ

- (๑) จิตวิทยาการศึกษาเป็นการประยุกต์จิตวิทยาไปใช้ในการศึกษา ซึ่งความคิดนี้ ลักษณะนี้ไปเสียแล้ว

- (๖) จิตวิทยาการศึกษาเป็นสาขานึงของจิตวิทยา ซึ่งศึกษาสำรวจปัญหาทางการศึกษา โดยใช้วิธีการและหลักการทางจิตวิทยา ส่วนใหญ่แล้วจะออกแบบเพื่อศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ตามความคิดเดิม มองว่า งานของจิตวิทยา การศึกษานั้นเป็นเพียงการนำผลของการค้นพบทางจิตวิทยาซึ่งสอดคล้องกับกับการศึกษาไปใช้ แต่สำหรับความคิดใหม่จะมองว่างานของจิตวิทยาการศึกษานั้น ไม่ใช่แค่การนำผลของการค้นพบทางจิตวิทยาซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาไปใช้ ท่านนั้น แต่ยังได้สร้างหลักการทางจิตวิทยาเพื่อศึกษา สำรวจปัญหาทางการศึกษาโดยเฉพาะเพิ่มขึ้นอีกด้วย

๖) วัตถุประสงค์ของจิตวิทยาการศึกษา

Goodwin and Klausmeier (1975) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของจิตวิทยาการศึกษาไว้ มีอยู่ ๖ ประการคือ

- (๑) เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ของคน ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ และจัดรวมอย่างเป็นระบบเข้าเป็นทฤษฎี หลักการ และข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในลักษณะนี้จิตวิทยาการศึกษาเป็นศาสตร์ทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ (behavioral science) ซึ่งจะศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนในสภาพของการจัดการเรียนการสอน จิตวิทยาการศึกษาจะเป็นด้านศาสตร์ทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ อีกนั้น คือ จะมีเนื้อหาและระเบียบวิธีการ ในส่วนที่เป็นเนื้อหาจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับธรรมชาติของการเรียนรู้และพัฒนาการ เนื้อหาที่เด็กจะเรียน ผลของการเรียน สภาพของเด็ก และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ตลอดจนการวัดผล อีก แห่งหนึ่งคือ ให้ความสำคัญอย่างยิ่งว่าเด็กจะเรียนอะไรและอย่างไร ในโรงเรียน ในส่วนที่เป็นรายละเอียบวิธีการ รวมถึงการวิจัยต่างๆ และพัฒนาการซึ่งทำกับเด็ก ในห้องทดลองกับเด็กในวัยเรียน หรือสามารถนำไปทดลองใช้ในโรงเรียน โดยตรงก็ได้

- (๒) เป็นการนำความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้และเกี่ยวกับนักเรียนมาจัดเป็นรูปแบบ เพื่อให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสามารถนำไปใช้ได้ การนำหลักการทางจิตวิทยาหรือทฤษฎีไม่สามารถนำมาใช้ได้โดยตรง แต่ต้องนำมาหาความเชื่อมั่นในโรงเรียนเสียก่อน นักจิตวิทยาการศึกษาจะต้องเป็นผู้สำรวจว่า

วัสดุอุปกรณ์ในการสอน หลักการสอน และกิจกรรมของนักเรียนจะช่วยเด็กในการเรียนได้อย่างไร เนื่องจากการปรับปรุงการศึกษาต้องการวัสดุ อุปกรณ์และกระบวนการใหม่ๆ ดังนั้นนักจิตวิทยาการศึกษาจะต้องทำงานกับครูพร้อมกับการคำนึงถึงเนื้อหาไปด้วย ครุซึ่งมีหลักทางจิตวิทยาด้วยความสามารถสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีกว่าเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ Lesser (1971) เป็นหนึ่งในหลายๆ คน ที่มองเห็นว่า ความก้าวหน้าในการเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้ จะต้องจัดให้ครูได้รับความรู้ หรือได้อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องหลักการทางพุทธศาสนาและ การนำไปใช้ในชั้นเรียน การให้ครูเข้าใจเกี่ยวกับหลักการทางจิตวิทยาและ สามารถนำไปใช้ได้ จึงเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอน จิตวิทยา กับการศึกษาจึงสัมพันธ์กัน และมีผลซึ่งกันและกัน การเรียนการสอนจะเปิด โอกาสให้นักจิตวิทยาการศึกษาได้ทดสอบสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้เพื่อนำมาผลไปปรับ ใช้ในครั้งต่อไปได้ Eson (1972) ได้จำแนกจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดย คำนึงถึงเป้าหมายของการศึกษาและปัญหาการเรียนการสอนออกเป็น ๖ สาขา ด้วยกัน คือ

- (ก) จิตวิทยาบุคลิกภาพ (Psychology of Personality)
- (ข) จิตวิทยาการเรียนรู้ (Psychology of Learning)
- (ค) จิตวิทยาเกี่ยวกับความคิดหรือความรู้ความเข้าใจ (Psychology of Thinking or Cognition)
- (ง) จิตวิทยาพัฒนาการ (Developmental Psychology)
- (จ) จิตวิทยาว่าด้วยความแตกต่างระหว่างบุคคล (Psychology of Individual Differences)
- (ฉ) จิตวิทยาสังคม (Social Psychology)

จิตวิทยาจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ไม่ใช่เรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อน หรือ เข้าใจยาก แต่คนที่มีความรู้ทางด้านจิตวิทยาจึงจำเป็นต้องนำความรู้ทางด้านนี้มาปรับใช้กับ ชีวิตจริงให้ได้ ไม่ว่าจะเป็นคนที่มีความรู้ทางจิตวิทยาหรือไม่ ที่สำคัญที่เราจะต้องทำความ เข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนว่า มนุษย์ทุกคนต้องการร่วมกันคือ การยอมรับ ซึ่ง

หากใครสามารถสนองความต้องการนี้ได้ ก็ถือว่าเป็นผู้ใช้หลักจิตวิทยาเป็น แม้ว่าจะไม่ได้เรียนจิตวิทยามากตาม

๒.๒.๒ คุณลักษณะของพัฒนาการในระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ชั้น ป.๔ – ป.๖ อายุ ๙ – ๑๐ ปี)

พัฒนาการทางจิต – สังคม (psychosocial development) อยู่ในขั้น industry VS. inferiority หรือความขยันหมั่นเพียร – ความต่ำต้อย สิ่งสำคัญในวัยนี้คือการกระตุ้นให้ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยส่วนรวม และพยายามหลีกเลี่ยงการเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่ดีและที่แย่

พัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจ (cognitive development) อยู่ในขั้น concrete operation เริ่มจะเข้าสู่ขั้น formal operation เด็กบางคนในระดับประถมปลายมีความสามารถที่จะเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรม แต่เด็กในวัยนี้ส่วนใหญ่ยังแก้ปัญหาในลักษณะที่เป็นรูปธรรม

พัฒนาการทางจริยธรรม (moral development) พัฒนาจาก preconvention ไปสู่ convention สามารถทำตามกฎเกณฑ์ของสังคม เพื่อให้ได้ยอมรับว่าเป็น “เด็กดี”

สิ่งที่พึงจะจำเกี่ยวกับลักษณะทั่วๆ ไป เด็กในชั้นนี้จะมีความสามารถต่อเรียนลดลง ถ้าสิ่งที่จะเรียนไม่มีอะไรแปลกใหม่ หรือน่าสนใจ แต่เด็กในวัยนี้จะเริ่มสนใจวิชาทักษะ เริ่มเห็นความแตกต่างได้ชัดระหว่างนักเรียนที่เรียนเร็วและเรียนช้าในวิชาทักษะ เด็กในวัยนี้เริ่มเข้าสู่วัยรุ่นซึ่งจะ tribunalthai.ram.ac.th
GKHLA RAMA BHAT UNIVERSITY

ลักษณะทางร่างกาย (Physical Characteristics)

๑) โดยทั่วไปเด็กหญิงในวัยนี้เติบโตเร็วกว่าเด็กชาย จึงจะเห็นได้ว่า เด็กหญิงอายุ ๑๑ – ๑๔

ปี มักสูงและหนักกว่าเด็กชาย เมื่อมีรูปร่างที่มีขนาดแตกต่างกันมาก เด็กผู้หญิงที่มีความคิดว่า ผู้หญิงจะต้องเล็ก ขอบบาง ข้ออ่อน อาจจะรู้สึกไม่สบายใจ ครุ่นคิดเรื่องอธิบายให้ฟังว่า เด็กชายจะโตทันไม่เช้า จึงจะทำให้เด็กหญิงเหล่านั้นพยายามใจขึ้น

๒) เด็กหญิงส่วนใหญ่ย่างเข้าสู่วัยสาว มีรูปร่างที่เปลี่ยนไป มีความสนใจทางเพศมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงนี้รวดเร็วมาก เด็กต้องมีการปรับตัวทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เด็กจะมีความกังวลและในขณะเดียวกันมีความอยากรู้อยากเห็นสูง จึงควรให้คำแนะนำเรื่องเพศอย่างตรงไปตรงมา ให้สอดคล้องกับนโยบายโรงเรียน เพราฯบาง

โรงเรียนไม่ยอมให้พูดเรื่องเพศในชั้นเรียน หรือถ้าไม่สะดวกใจที่จะอธิบายให้เด็กฟังก็อาจจะเลือกใช้ภาษา yen หรือบุคลากร ซึ่งมีให้เลือกไม่น้อย หรืออาจให้พยาบาลประจำพื้นที่นั้นๆ เป็นผู้อธิบายให้เด็กฟังก็เป็นได้

- ๓) เด็กในวัยนี้สามารถทำงานที่มีความละเอียดได้ดีขึ้น จึงควรให้ทำงานที่ใช้วัสดุเล็กๆ เช่น งานศิลปกรรม งานหัตถกรรมต่างๆ รวมทั้งคนตระกูลรับความนิยมมาก ควรสนับสนุนด้านนี้ เช่น การวาดรูป ระบายสี สร้างแบบจำลอง ทำเครื่องปั้นดินเผา ครูอาจสนับสนุนให้เด็กได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานศิลปะ หรือจัดสถานที่ในการเล่นคนตระกูลได้
- ๔) เด็กจะมีความแข็งแรงขึ้นกว่าเมื่อก่อน แต่มักมีท่าที่ไม่ค่อยสุภาพ เช่น การโยกเก้าอี้ เป็นต้น ครูอาจจะช่วยโดยการเตือนอย่างเป็นกันเองหรืออาจมีข้อตกลงกัน
- ๕) การเจริญเติบโตของเด็กในวัยนี้ยังไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถรับน้ำหนักได้เต็มที่ หากเด็กชายไม่อยากทำอะไรที่ออกแรงมากๆ เช่น การยกต่ำ กีฬารunning ทำให้ในสิ่งที่ไม่เกินความสามารถ
- ๖) เด็กชายในวัยนี้ชอบเล่นรุนแรง ซึ่งอาจทำให้มีการบาดเจ็บขึ้นได้ เช่น การเล่นชกต่อย ควรปล่อยให้เล่นถ้าเห็นว่าไม่รุนแรงและไม่ก่อให้เกิดอันตราย หรือบางทีอาจแข่งขันกันในทางที่ผิด เช่นการแข่งกันกลิ้นลมหายใจ ครูควรเตือนให้เห็นถึงความอันตรายและซักชวนให้หันมาเล่นกีฬาแทน

ลักษณะทางสังคม (Social Characteristics)

- ๑) ในวัยนี้เพื่อนมีอิทธิพลกับความประพฤติของเด็กมาก เด็กต้องการเป็นคนดังในหมู่เพื่อนมากกว่าเชื่อฟังผู้ใหญ่ ซึ่งจะแตกต่างจากเด็กในระดับประถมต้นที่เชื่อฟังครู ซึ่งเด็กผู้ชายในวัยนี้อาจพยายามทำตัวดีโดยการขัดคำสำคัญ เช่น การส่งโน้ตกันในชั้นเรียน ควรแก้ปัญหาโดยการจับเวลาคนที่ขัดแย้งกันมาทำงานด้วยกัน และมีการควบคุมโดยครูอย่างใกล้ชิด เด็กในวัยนี้มักท้าผิดจากแบบแผนของสังคม เช่น การขโมยของจากร้าน ในบางกรณีการกระทำเช่นนี้เป็นเพียงความต้องการที่จะท้าทายกฎข้อบังคับต่างๆ เพราะเด็กในวัยนี้ต้องการเป็นอิสระ

หากครูพบพฤติกรรมดังกล่าว เช่น การโนย หรือการพูดโวยัง ควรคิดเสมอว่าเขากำลังอยู่ในวัยที่ต้องการอิสระ ควรให้ความเข้าใจมากกว่าการลงโทษ

- ๖) เด็กหญิงและเด็กชายจะมีความสนใจแตกต่างกันมาก อาจมีการโต้เถียง แข่งขันกันทั้งด้านการเรียนและกีฬา เป็นแบบนี้เพราะว่าเด็กเริ่มสังเกตเห็นบทบาทของผู้หญิงและผู้ชายที่แตกต่างกัน เด็กชายมักกว่าเด็กหญิงต่างๆ เนื่องจากเด็กหญิงมักได้ตีกิ่ว่า เพราะฉะนั้นครูจึงควรหลีกเลี่ยงการแข่งขันระหว่างเด็กหญิงกับเด็กชาย
- ๗) ในช่วงวัยนี้เด็กมีการรักพากพ้องมากขึ้น ครูควรซักจุ่นให้เล่นร่วมกัน ซึ่งอาจมีการแบ่งพวกแปลกๆ กว่าที่ผ่านมา และเนื่องจากเด็กอย่างรวมกลุ่มมาก ครูอาจต้องหากิจกรรมหรือกีฬาที่ไม่ต้องเปลี่ยนสมาชิกในกลุ่มบ่อยนัก
- ๘) เด็กในวัยนี้มีการติดใจแบบหัวหรือการนิยมคนเก่ง อาจมีการติดใจครูหรือนักกีฬา เป็นต้น ครูควรลดความชำชีชึ้งที่นักเรียนมีต่อตนลง โดยการแสดงให้รู้ว่า ครูเองก็มีความผูกพันธุ์ของตนเองอยู่แล้ว เช่น การพูดถึงลูก สามี หรือครูรักของตน แต่ไม่ควรพูดเป็นเรื่องตกขับขัน เพราะเด็กจะถือความนิยมนี้เป็นเรื่องจริงจังมาก อาจก่อให้เกิดผลเสียได้

ลักษณะทางอารมณ์ (Emotional Characteristics)

- ๑) เด็กในวัยนี้มีความขัดแย้งเกี่ยวกับข้อตกลงของกลุ่ม และกฎเกณฑ์ของผู้ใหญ่ สิ่งเหล่านี้อาจก่อให้เกิดปัญหา รวมถึงปัญหาด้วยஆச்சாகரிได้ ครูสามารถวางแผนเบี่ยบวินัยในการปกครองชั้นอย่างเหมาะสมและยุติธรรม เช่น ครูอาจจะเปิดโอกาสให้เด็กได้ตั้งกฎเกณฑ์เกี่ยวกับระเบียบวินัยในห้องเรียนของพวกรเขาเอง วิธีการเหล่านี้อาจช่วยลดความขัดแย้งลงได้ แต่ถ้าครูพยายามทำอย่างดีแล้วปรากฏว่ายังมีปัญหาร้ายแรงเกิดขึ้น ครูจะต้องทำความเข้าใจว่าเด็กในวัยนี้ต้องการการยอมรับจากกลุ่ม ฉะนั้นครูต้องให้ความเอาใจใส่ ให้การยอมรับเด็กประเภทนี้ จึงอาจจะช่วยลดเหตุการณ์ที่ร้ายแรงลงได้
- ๒) เด็กในวัยนี้สามารถมองทุกสิ่งทุกอย่างแบบกว้างขวางและมีเหตุผล ยอมรับกฎเกณฑ์ต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตัว มองเห็นสิ่งที่ควรเป็นไปได้หรือความเป็นไปได้ สามารถเชื่อมโยงสิ่งที่สัมพันธ์กัน เกี่ยวเนื่องกัน รู้จักการพิจารณาสิ่งต่างๆ ด้วยความเป็นธรรมมากขึ้น ไม่ยึดศาตอบเองเป็นหลัก เช่น ในวัยเด็กที่ผ่านมา เช่น ถูกกีต้องเป็นถูก อะไรที่ผิดกีต้องผิด เป็นต้น ดังนั้น ในช่วงนี้ควรสอนเพื่อพัฒนาความคิดเกี่ยวกับจริยธรรม

ต่างๆ การให้เด็กได้ร่วมแสดงความคิดเห็น จะได้ประโยชน์มากกว่าการห้องจำ เช่น ครูอาจให้เด็กอภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกันว่าทำไม่เมื่อเจอกับสถานที่ตกลอยู่ จึงต้องนำไปคืนเจ้าของ วิธีนี้จะได้ประโยชน์มากกว่าที่ครูให้เด็กห้องจำว่า ความชื่อสัตย์ เป็นสิ่งที่ดีที่สุด ตั้งนั้น ไม่ว่าจะสอนค่านิยมใดๆ ก็ควรใช้วิธีการร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นเช่นนี้

เด็กในวัยนี้ควรได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับเรื่องอารมณ์ คือ ควรเรียนรู้ที่จะยอมรับข้อขัดแย้ง ต่างๆ กับผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่า

ลักษณะทางสติปัญญา (Cognitive Characteristics)

- ๑) เด็กในวัยนี้จะมีความอยากรู้อยากเห็นในทุกๆ เรื่อง และสนใจสิ่งของชั่วระยะเวลาสั้นๆ จะเห็นว่าเด็กจะทึ่งของอย่างหนึ่งไปเล่นอีกอย่างหนึ่ง ครูควรใช้ลักษณะเด่นนี้ให้เป็นประโยชน์ โดยการกระตุนให้เด็กหาคำตอบในเรื่องต่างๆ ด้วยตนเองแทนการป้อนให้ และควรท้าปอยๆ ในกรณีที่ครูไม่สามารถตอบคำถามของเด็กได้ ครูไม่ควรชูหรือดูเด็ก เพราะเด็กจะเสื่อมศรัทธาในตัวครูที่ครูพยายามปกปิดความไม่รู้เหล่านั้นด้วยการดู เพราะเด็กก็ไม่ได้หวังว่าครูต้องรู้ทุกเรื่อง เช่นกัน ในกรณีที่เด็กรู้เรื่องเหล่านี้ก็ว่าครู ครูควรสนับสนุนและกระตุนให้เด็กเล่าให้ฟื้อนๆ ในขั้นเรียนพึงจะดีกว่า การที่เด็กเปลี่ยนความสนใจจากเรื่องหนึ่งไปยังอีกเรื่องหนึ่ง ไม่ได้แปลว่าเด็กมีความคิดสับสน และครูเองก็ไม่ควรบังคับเด็กให้ทำในเรื่องที่เด็กไม่ได้สนใจแล้ว ควรให้เด็กทำกิจกรรมหลายอย่าง แล้วให้เข้าเลือกเองว่าชอบกิจกรรมไหนมากที่สุด เพราะหากครูใช้วิธีการบังคับ เด็กจะพาลไม่ทำกิจกรรมอื่นๆ ไปด้วย แต่การสอนให้รู้จักความมุ่นมาะ พากเพียรก็เป็นสิ่งที่ดี ครูจึงต้องมีวิธีการที่ดี คือการค่อยสนับสนุนให้กำลังใจเข้าทำงานนั้นๆ ให้ได้ที่สุด โดยที่เขามีรู้สึกว่านั้นเป็นการบังคับ
- ๒) เด็กในวัยนี้ส่วนใหญ่มักตั้งความตั้งใจกับงานที่ทำสูง เมื่อไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง หรือผิดหวังเด็กจะเกิดความคับข้องใจและรู้สึกคล้าย อารมณ์ ครูจึงต้องสอนให้เด็กพัฒนาไปถึงขีดความสามารถที่แท้จริงของเข้า ซึ่งอาจมีวิธีการคือ ให้เด็กเริ่มทำตั้งแต่สิ่งที่ง่ายๆ ไปก่อน แล้วค่อยๆ ยกขั้นเรื่อยๆ ในการทำย่างนี้ เด็กจะรู้ความสามารถของตนเอง และมีโอกาสประสบความสำเร็จด้วย ถึงแม้เด็กจะไม่สามารถทำงานได้ถึงระดับสูงตามที่

คาดหวังไว้ เด็กจะยอมรับความล้มเหลวนี้ด้วยเหตุผล เนื่องจากเขารู้ความสามารถและข้อจำกัดของตนเองแล้ว ในกรณีที่เด็กมีความคาดหวังสูงจากแรงผลักดันของครอบครัว ครูหรือนักจิตวิทยาประจำโรงเรียนมีบทบาทสำคัญคือควรหาโอกาสปรับความเข้าใจกับผู้ปกครองของเด็กเกี่ยวกับเรื่องนี้

- ๓) เด็กในวัยนี้ต้องการความเป็นอิสระ แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องการความช่วยเหลือ สันบสนุนและการแนะนำแนวทาง ซึ่งลักษณะเหล่านี้เมื่อประกอบกันแล้วอาจทำให้เกิด พฤติกรรมที่ไม่เป็นระเบียบ ไม่เหมาะสมได้ เมื่อเป็นเช่นนั้น ครูผู้สอนควรอดทนและพยายามเข้าใจให้มากที่สุด

เด็กในวัยนี้ควรเรียนรู้และได้รับพัฒนาการทางด้านสติปัญญาต่างๆ เหล่านี้

- (ก) มีความพยายามพากเพียรที่จะเรียนให้สำเร็จ
 - (ข) สามารถทำงานด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีคำแนะนำจากครู
 - (ค) เด็กมีความพึงพอใจในการหากความรู้
 - (ง) เด็กสามารถพัฒนาความสนใจของตนเองอยู่เสมอ

ในช่วงประณมศึกษาตอนปลาย เด็กจะเริ่มเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเด็กผู้หญิงที่โดยเฉลี่ยจะสูงและมีน้ำหนักมากกว่าเด็กผู้ชาย จากการวิเคราะห์เกี่ยวกับผลลัพธ์ในการเรียนพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วเด็กผู้หญิงจะมีภาระเนื้อหาเด็กผู้ชายเรื่องของทักษะทางภาษา ส่วนเด็กผู้ชายจะทำคะแนนได้ดีกว่าเด็กผู้หญิงในเรื่องคณิตศาสตร์และมิติสัมพันธ์ ส่วนความสำเร็จในการกรະทำสิ่งต่างๆ นั้นไม่เกี่ยวกับเพศ การที่เด็กจะทำได้ ประสบผลสำเร็จแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจของเด็กแต่ละคน เช่น เด็กบางคนมีลักษณะทุนพัฒนาแล่น บางคนมีลักษณะฉลาดไว รอบคอบ เด็กบางคน มีลักษณะการคิดวิเคราะห์ ส่วนบางคนคิดแบบสังเคราะห์ บางคนมีลักษณะชอบโต้แย้ง บางคนมีความจำดี ส่วนบางคนมีลักษณะชอบประเมิน เป็นต้น

๒.๓ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก

เด็กๆ เรียนรู้ได้ดีผ่านการเล่น สำหรับการเล่นของผู้ใหญ่อาจเรียกว่า “นันหนนาการ” (recreation) ซึ่งสามารถนำมาประกอบการเรียนรู้ได้ทุกช่วงวัยของมนุษย์ โยเซฟ ลี (Joseph Lee) ผู้บริหารและผู้เชี่ยวชาญด้านนันหนนาการแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา เสนอว่า “นันหนนาการเป็นมรดกร่วมกันของมวลมนุษยชาติ กิจกรรมนันหนนาการช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายในชีวิต

ช่วยให้มนุษย์ทุกเพศ ทุกวัย ทุกอาชีพ ได้รับความสุข ความสนุกสนาน ความเพิ่งพอใจ อันเป็นคุณค่า เป็นจิตใจที่ทำให้เกิดสมดุลแห่งชีวิต ซึ่งมีพั้งการทำงาน การพักผ่อนหย่อนใจ มีความรักความผูกพัน มีสังคมที่เป็นมิตร “สังคมแห่งความสุข”

๒.๓.๑ บทบาทของนันทนาการและนันทนาการบันดาลใจ

การเล่นเป็นประตุญาณแรกที่จะเปิดเพื่อพาผู้คนเข้าสู่การเรียนรู้ในสังคมของมนุษย์ การเล่น เป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้มนุษย์ขยายพื้นที่ความสุขในตนเอง เมื่อมีความสุขคนก็จะเปิดรับเรื่องราว ใหม่ๆ พร้อมที่จะเรียนรู้ การเปิดใจพร้อมรับฟัง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้คนที่ไม่คุ้นเคย การนำการ เล่นมาใช้ในกระบวนการ การเรียนรู้จึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยให้เกิดความลื่นไหล เราเรียกว่า “นันทนาการ” คำว่า นันทนาการ (recreation) เป็นคำที่มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน “recreare” แปลว่า สร้างทำให้เกิดขึ้นใหม่ รวมถึงการกระทำใดๆ ที่ทำให้ร่างกายสดชื่น แจ่มใส ในประเทศไทยค้า ว่า “recreation” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ หมายถึง กิจกรรมที่ทำตาม สมควรใจในยามว่าง เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และผ่อนคลายความตึงเครียด

การดำเนินกิจกรรมนันทนาการ ต้องมีผู้นำกิจกรรมหรือกระบวนการ มาดำเนินกิจกรรมให้ บุคคลที่เข้าร่วมกิจกรรมนั้นๆ อาจเป็นกิจกรรมที่ทั้งผ่อนคลายและให้ความรู้ ทักษะใหม่ๆ หรืออาจ เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลหรือสังคม ซึ่งกิจกรรมนันทนาการนั้นมีความหมายกว้างขวาง ครอบคลุมกิจกรรมต่างๆ หลายประเภท อาทิ ประเทกการฟื้นฟูและศิลปหัตถกรรม ประเทกเเก่ม กีฬา ศิลปะ ประเทกดนตรีและร้องเพลง ประเทกการเต้นรำ ประเทกงานอดิเรก ประเทกกิจกรรมทาง สังคม ประเทกเหลคร ภารยนตร์ โดยทั่วไปกิจกรรมนันทนาการมีความมุ่งหมาย ๔ ด้าน ดังนี้

- ๑) เพื่อพัฒนาด้านสุขภาพ (Health Development)
- ๒) เพื่อพัฒนาด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Relationship)
- ๓) เพื่อการพัฒนาการเป็นพลเมืองดี (Civic Development)
- ๔) เพื่อพัฒนาตนเอง (Self – Development)

การนำกิจกรรมนันทนาการมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ จึงมีเป้าหมายหลักเพื่อการพัฒนา ด้านมนุษยสัมพันธ์ คือ การทำให้ผู้เข้าร่วมเรียนรู้ทุกคนพร้อมที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อหากมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแล้ว จะทำให้ผู้เข้าร่วมเรียนรู้เปิดรับเรียนรู้ใหม่ๆ เรื่องราว

ใหม่ๆ ทำให้เข้าใจเรื่องต่างๆ ได้ง่ายขึ้น เกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดี กิจกรรมเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมนับหนาการในกระบวนการเรียนรู้จะจำเป็นต้องใส่ใจรายละเอียดต่างๆ ทั้งในเรื่องของเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ การเลือกกิจกรรมมาใช้ ระยะเวลาและช่วงจังหวะที่เหมาะสม นอกจากนั้นยังต้องใส่ใจและทำความเข้าใจเรื่อง พื้นที่ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งทำหน้าที่ ๓ ด้านประกอบกัน คือ ด้านกายภาพ ด้านจิตวิญญาณ และด้านสังคมหรือความสัมพันธ์ โดย พื้นที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ช่วยกระตุ้นผู้ร่วมเรียนรู้ได้มี ส่วนร่วมไปกับกระบวนการเรียนรู้อย่างตั้งใจและเต็มที่ ทำให้กระบวนการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) ด้านกายภาพ การจัดสภาพแวดล้อมของพื้นที่ให้เหมาะสม มีส่วนช่วยให้กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องคำนึงถึง ดังนี้

- แสงสว่าง ควรจัดพื้นที่ให้มีแสงสว่างที่เหมาะสม ไม่มีเงาทำให้บรรยายขาดช่วงอีด อัดหรือง่วงนอน หรือกีมีควรสว่างมากจนเป็นอุปสรรคต่อกระบวนการเรียนรู้
- อุณหภูมิ ควรเลือกพื้นที่ที่สามารถควบคุมอุณหภูมิได้ ไม่ควรให้ร้อนหรือหนาว เกินไป จะทำให้ผู้เข้าร่วมเสียสมาธิได้
- เสียง ควรเลือกพื้นที่ที่ไม่มีเสียงรบกวน รวมถึงเครื่องขยายเสียง ต้องสามารถควบคุมระดับเสียงได้ เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี
- การจัดที่นั่ง ควรสร้างบรรยากาศแบบผ่อนคลาย เป็นกันเอง ไม่ควรจัดที่นั่งให่นั่ง เชิงๆ หน้ากัน
- การสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ ควรตกแต่งสภาพแวดล้อม เช่น ภาพกิจกรรมที่ผ่านมา หรือผลงานของผู้เข้าร่วม เพื่อช่วยกระตุ้นการเรียนรู้

๒) ด้านจิตวิญญาณ การออกแบบพื้นที่ในกระบวนการเรียนรู้สามารถสร้างจิตวิญญาณในการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เข้าร่วมได้ ทำให้ตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสิ่งที่ได้เรียนรู้ มองเห็นคุณค่าของผู้อื่น และตนเอง จนเกิดพัฒนาร่วมของการสร้างความเปลี่ยนแปลงหลังจากกระบวนการ นอกจากนี้ บรรยากาศและพื้นที่ที่เหมาะสมยังช่วยให้กิจกรรมได้ต่อรอง ทบทวนตนเอง ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ตนเองอย่างลึก

๓) ด้านสังคมหรือความสัมพันธ์ กิจกรรมนั้นทนาการเป็นตัวช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของผู้เข้าร่วมเรียนรู้ร่วมกันได้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ จึงไม่ใช่แค่การออกแบบกระบวนการเรียนรู้เพียงอย่างเดียว แต่ต้องสัมพันธ์กับการออกแบบเพื่อสร้างพื้นที่ให้สอดคล้องและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ที่มีส่วนสำคัญในการสร้างพื้นที่ด้านสังคมหรือความสัมพันธ์

บทบาทของกระบวนการเรียนนั้นทนาการ

กิจกรรมนั้นทนาการสามารถนำมาใช้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- ๑) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้เข้าร่วมเรียนรู้ และละลายพฤติกรรม
- ๒) เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เข้าร่วมเรียนรู้ก่อนเริ่มกระบวนการเรียนรู้
- ๓) เพื่อช่วยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้
- ๔) เพื่อช่วยสร้างการเรียนรู้เรื่องการทำงานเป็นทีม

สำหรับบทบาทของนั้นทนาการแล้ว การเลือกกรรมหรือเกมมาประกอบการเรียนรู้เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ เป็นสิ่งสำคัญที่ไม่ควรละเลย ดังนั้น การเลือกเกมมาใช้เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายจึงการดำเนินถึงสิ่งเหล่านี้

- ๑) ต้องรู้จักกลุ่มผู้เข้าร่วมเรียนรู้ การรู้ข้อมูลเบื้องต้นของผู้เข้าร่วมเรียนรู้ เช่น อายุ อาชีพ การศึกษา ตำแหน่ง หน้าที่รับผิดชอบ เคยผ่านกิจกรรมนั้นทนาการมาบ้างหรือไม่ ฯลฯ เพื่อนำข้อมูลมาออกแบบกระบวนการเรียนรู้ไว้ก่อเปื้องต้น ซึ่งเมื่อได้พบผู้เข้าร่วมแล้ว อาจปรับเปลี่ยนกิจกรรมหรือเกมได้ตามความเหมาะสม
- ๒) จัดเกมให้สอดคล้องกับเป้าหมายและความเวลาที่มี นั้นทนาการควรออกแบบให้สอดคล้องกับเป้าหมายและช่วงเวลาที่กำหนดไว้ เช่น อาจเริ่มต้นเล่นเกมนั้นทนาการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ต่อด้วยละลายพฤติกรรม สร้างความคุ้นเคย และจบด้วยการเตรียมความพร้อม
- ๓) ปรับเกมให้เหมาะสมตลอดเวลา แม้ว่าจะออกแบบการใช้เกมมาดี อย่างไรก็ตาม ในระหว่างที่กำลังเล่นเกมอยู่นั้น นั้นทนาการควรประเมินผู้เข้าร่วมเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอว่ามีส่วนร่วมหรือไม่ คล้อยตามหรือสนุกไปกับเกมหรือไม่ ให้ความร่วมมือดีหรือไม่ เคลื่อนลับ

สำคัญคือ การเริ่มเล่นเมื่อพร้อมและการเลิกเล่นเมื่อผู้เข้าร่วมยังสนุกและยังอยากรเล่นต่อ แต่ไม่ควรปล่อยให้เกมยืดเยื้อจนเกินไป

- ๔) เต็มที่กับทุกการเล่นเกม การใช้พลังอย่างเต็มที่ของนั้นท่านการ จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมเรียนรู้พร้อมเปิดใจส่วนร่วมกับการเล่นเกมอย่างเต็มที่เช่นกัน

๒.๓.๒ ตัวอย่างกิจกรรมและกระบวนการ

ตัวอย่างกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ละลายพฤติกรรมและเตรียมความพร้อม

เกมทำประจำตัว

วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ละลายพฤติกรรมและเตรียมความพร้อม

จำนวนผู้เข้าร่วมเรียนรู้ : เท่านำสัมภาระทุกกลุ่ม จำนวนไม่เกิน ๓๐ คน

ระยะเวลา : ๓๐ – ๔๐ นาที

การจัดกลุ่ม : ยืนล้อมเป็นวงกลม ๑ วง

ขั้นตอนการเล่น

- ๑) นั้นท่านการให้ผู้เข้าร่วมทุกคนยืนล้อมเป็นวงกลม ๑ วง โดยหันหน้าเข้าในวงกลม และให้ทุกคนคิดทำประจำตัวคนละ ๑ ทำ โดยมีเงื่อนไขว่าทำของแต่ละคนจะต้องไม่ซ้ำกัน
- ๒) นั้นท่านการให้ผู้เข้าร่วมแนะนำตัวที่ล้วน โดยขออาสาสมัครแนะนำตัวเป็นคนแรก ก้าวออกมาด้านหน้า ๑ ก้าว บอกชื่อเล่นและแสดงทำประจำตัวของตนเอง เสร็จแล้วถอยหลังกลับไปที่เดิม
- ๓) ผู้เข้าร่วมคนถัดไป ก้าวออกมาด้านหน้า ๑ ก้าว บอกชื่อเล่นของตน แสดงทำประจำตัวของคนก่อนหน้าและตามด้วยทำประจำตัวของตนเอง แล้วถอยหลังกลับไปบืนที่เดิม
- ๔) ผู้เข้าร่วมคนต่อๆ ไป บอกชื่อเล่นของตนเอง แสดงทำประจำตัวของทุกคนที่ได้ทำไปก่อนหน้าตนเองตามลำดับ แล้วจึงแสดงทำประจำตัวของตนเอง โดยปฏิบัติตามกติกาข้างต้น จนถึงคนสุดท้าย ซึ่งได้แสดงทำประจำตัวของทุกคนปิดท้ายด้วยทำประจำตัวของตนเอง
- ๕) นั้นท่านการกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมสำหรับความร่วมมือ และสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม

แนวทางการสรุป

เงนนี้เป็นแบบฝึกหัดที่จะทำให้ผู้เข้าร่วมได้แสดงความคิดสร้างสรรค์ในพนของอุกมา กิจกรรมจะเน้นให้เห็นว่าทุกคนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เรายังคงไว้ในความแตกต่างของ ผู้อื่น และเห็นคุณค่าในตนเอง รวมทั้งผู้เข้าร่วมยังได้ฝึกสติ เพราะต้องจดจ่อ กับสิ่งที่ทำจึงจะ ทำให้สำเร็จลุล่วงไปได้

ข้อควรระวัง

ผู้เข้าร่วมมีธรรมชาติของการแสดงออกที่แตกต่างกัน อาจมีบางคนกล้าแสดงท่าทาง ตอก โลดโผน สร้างความสนุกสนานให้ผู้อื่น อย่างไรก็ตามบันทึกการไม่ควรให้น้ำหนักความ สนใจไปที่กลุ่มคนดังกล่าวมากนัก แต่ควรชื่นชมทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ที่สำคัญ หากมีผู้ พิการ สตีรีมีครรภ์ หรือคนชรา เป็นผู้เข้าร่วม นั้นท่านควรกระมัดระวงไม่ให้การแสดงออก ของกลุ่มคนเหล่านี้ กลายเป็นที่ตอกขึ้นหรือถูกกล้อเลียน

ตัวอย่างกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ละลายพฤติกรรม เตรียมความพร้อม และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

เกมรวมเลข

วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ละลายพฤติกรรม เตรียมความพร้อม และส่งเสริม การจัดการเรียนรู้

จำนวนผู้เข้าร่วมเรียนรู้ : ๔๐ - ๔๐ คน

ระยะเวลา : ๑๕ นาที

การจัดกลุ่ม : ยืนล้อมเป็นวงกลม ๑ วง

อุปกรณ์ : บัตรหมายเลข ๐ - ๙ ตามจำนวนผู้เข้าร่วมเรียนรู้

ขั้นตอนการเล่น

- (๑) นับท่านให้ผู้เข้าร่วมทุกคนยืนล้อมเป็นวงกลม ๑ วง โดยหันหน้าเข้าในวง จากนั้นแยกบัตรหมายเลขให้ผู้เข้าร่วมคนละ ๑ ใบ
- (๒) นับท่านซึ่งจะถูกตัดภาพให้ผู้เข้าร่วมทุกคนเดินเป็นวงกลมตามเข็มนาฬิกา โดย นับท่านจะบอกหมายเลขจำนวนหนึ่ง จากนั้นให้ผู้เข้าร่วมรวมกลุ่มกันให้ได้ ตามจำนวนที่นับท่านบอก เช่น ๑๐ – ๑๒ ดังนั้นคนที่ได้หมายเลข ๕ ๗ ๙ ซึ่ง มีผลรวมเท่ากับ ๑๐ หรือ ๕ ๗ ๑ ๐ ซึ่งมีผลรวมเท่ากับ ๑๑ หรือ ๙ ๒ ๑ ซึ่งมี ผลรวมเท่ากับ ๑๒ มารวมตัวกัน เป็นต้น
- (๓) นับท่านนำเล่นเกม ๔ – ๕ รอบ หรือเมื่อเห็นสมควรว่าบรรยายการในกลุ่มเริ่ม เกิดความสนใจสนับสนุนและสนับสนานระหว่างผู้เข้าร่วม จึงยุติการเล่นเกมลง กล่าว ขอบคุณผู้เข้าร่วมสำหรับความร่วมมือ และสรุปสิ่งที่ได้จากการอบรม

แนวทางการสรุป

เกมนี้เป็นการฝึกทักษะในการคิดคำนวณ ให้ฝึกการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ ผู้เข้าร่วมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน อีกทั้งยังกระตุ้นให้เกิดการตื่นตัวสำหรับการเรียนรู้ต่อๆ ไป โดยนับท่านจะช่วยเน้นให้เห็นว่าการทำงานเป็นทีม และการช่วยกันแก้ปัญหา จะทำให้ การทำงานสำเร็จลุล่วงไปได้

ตัวอย่างกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ละลายพฤติกรรม ส่งเสริมการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ และเรียนรู้การทำงานเป็นทีม

เกมซิงพื้นที่

วัตถุประสงค์ : เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ละลายพฤติกรรม ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ และเรียนรู้การทำงานเป็นทีม

จำนวนผู้เข้าร่วมเรียนรู้ : ๓๐ – ๕๐ คน

ระยะเวลา : ๓๐ นาที

การจัดกลุ่ม : ยืนกระจายทั่วห้อง

อุปกรณ์ : กระดาษเอสี (A4) เท่าจำนวนผู้เข้าร่วม และกระดาษสีขนาดเอฟ้า (A5)

ขั้นตอนการเด่น

- ๑) นับหนากรนำกระดาษเอสี ตามจำนวนผู้เข้าร่วม มาวางกระดาษทึ่งห้อง จากร้านให้ผู้เข้าร่วมทุกคนเลือกยืนบนกระดาษสีคันละ ๑ แผ่น
- ๒) นับหนากรซึ่งจะกติกาอบเรกว่า เมื่อผู้เข้าร่วมทุกคนเลือกยืนบนกระดาษเอสีเรียบร้อยแล้ว นับหนากรจะนำกระดาษสีมาวางเพิ่มอีก ๑ แผ่น โดยกระดาษแผ่นใหม่นี้ต้องเป็นกระดาษทึ่ง ซึ่งผู้เข้าร่วมทุกคนมีหน้าที่ช่วยกันป้องกันไม่ให้นับหนากรเดินเข้าไปยืนบนกระดาษแผ่นนี้ได้ โดยมีเงื่อนไขในการเล่นเกม คือ ผู้เข้าร่วมทุกคนสามารถขับตัวเองไปยังกระดาษแผ่นใหม่ในพื้นที่ตรงนี้ได้ เพื่อป้องกันไม่ให้นับหนากรเข้าไปยืนบนกระดาษแผ่นทึ่งแผ่นนี้ แต่เมื่อได้กีดกั้นที่ก้าวเท้าออกจากกระดาษแผ่นใหม่นี้แล้ว ห้ามก้าวเท้ากลับไปยังกระดาษแผ่นเดิม ผู้เข้าร่วมยืนบนกระดาษได้ทีละ ๑ แผ่น เท่านั้น หากมีผู้เข้าร่วมยืนอยู่ในกระดาษแผ่นเดิมกันเท่ากับแพ้ หรือหากมีผู้เข้าร่วมยืนที่เดียวกันกระดาษ ๒ แผ่น ก็เท่ากับแพ้เช่นกัน ห้ามไม่ให้ผู้เข้าร่วมกีดกัน ทำร้ายหรือถูกตัวนับหนากรระหว่างที่ทำหน้าที่เดินไปยังกระดาษแผ่นทึ่งอยู่
- ๓) เมื่อนับหนากรออกเดินในจังหวะที่สม่ำเสมอ ไม่ช้าหรือเร็วเกินไป นับหนากรก็จับเวลาว่าผู้เข้าร่วมสามารถรักษากระดาษแผ่นทึ่งไว้ได้นานเท่าใด เมื่อกระดาษถูกนับหนากรเข้าไปยืนเท่ากับเกมจบลง นับหนากรจะหยุดการจับเวลาและแจ้งเวลาในรอบแรกให้ผู้เข้าร่วมรับรู้
- ๔) นับหนากรซึ่งจะกติกาในรอบสองว่า ให้ผู้เข้าร่วมช่วยกันวางแผนป้องกันกระดาษทึ่ง แผ่นนี้ไม่ให้นับหนากรเข้าไปยืนได้ ไว้ให้ได้นานที่สุด เมื่อครบตามเวลาที่นับหนากรกำหนดให้วางแผนแล้ว จึงเริ่มเกมอีกรอบ เมื่อเกมจบลงนับหนากรจะเบรียบเทียบเวลาที่เล่นระหว่างรอบแรกกับรอบสอง
- ๕) นับหนากรให้ผู้เข้าร่วมเล่นเกมประมาณ ๓ – ๔ รอบ และเบรียบเทียบเวลาแต่ละรอบ
- ๖) นับหนากรซักชวนผู้เข้าร่วมพูดคุยแลกเปลี่ยนในประเด็นว่า ในรอบที่ผู้เข้าร่วมสามารถรักษาแผ่นกระดาษทึ่งไว้ได้นานที่สุดมีสาเหตุมาจากอะไร และในรอบที่สามารถรักษาแผ่นกระดาษทึ่งไว้ได้นานน้อยที่สุด เป็นเพราะอะไร

๗) นั้นทนากรกล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมสำหรับความร่วมมือ และสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากกิจกรรม

แนวทางการสรุป

เกมนี้เป็นแบบฝึกหัดหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกการวางแผน การทำงานร่วมกันเป็นทีม และฝึกการใช้ความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งเกมนี้ยังส่งเสริมความสามัคคีและสร้างพลังของทีมผ่านการทำงานร่วมกันอย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยนั้นทนากรจะชี้ให้เห็นว่าการทำงานที่มีเป้าหมายเดียวกันย่อมสร้างพลังของทีมให้เกิดความเป็นหนึ่งเดียวกันได้ และพลังนี้จะเปลี่ยนมาเป็นแรงขับเคลื่อนในการทำงานที่นำไปสู่ความสำเร็จได้

๒.๕ จิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น

๒.๕.๑ ความหมายของเด็ก

Alison James and Adrian James (๒๗๗๒ : ๘) ได้ให้ความหมายของเด็กว่า ช่วงของการเริ่มต้นชีวิตมนุษย์ ทางชีวภาพ ทางกายภาพ และทางสังคม ซึ่งเด็กเป็นสมาชิกของรุ่น อังถึงผลรวมของผู้ใหญ่ ซึ่งผู้ใหญ่เป็นผู้สร้างพื้นที่ทางสังคมสำหรับเด็ก Anthony D. Pellegrini, John Hoch and Frank J. Symons (๒๐๑๓ : ๕) ได้ให้ความหมายของเด็กว่า เป็นัยที่เริ่มจากพัฒนาการขั้นพื้นฐาน มีความแตกต่างจากการวัยผู้ใหญ่ทั้งทางชีวภาพ และทางสังคม ซึ่งการศึกษาพัฒนาการของวัยเด็กจะช่วยท้าให้เข้าใจเด็ก กล่าวโดยสรุปคือ เด็กคือช่วงวัยเริ่มต้นของพัฒนาการ ทั้งทางด้านกายภาพ ชีวภาพและสังคม ซึ่งจะแตกต่างจากการวัยผู้ใหญ่

๒.๕.๒ ความหมายของวัยรุ่น

เพียงบุคคล (๒๕๖๐ : ๘) ได้ให้ความหมายของคำว่าวัยรุ่น ว่า การเจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะโดยมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาไปพร้อมกัน ซึ่งเด็กแต่ละคนจะเข้าสู่ความมีวุฒิภาวะไม่พร้อมกัน John. W. Santrock (๒๐๑๔ : ๑๙) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่น ว่า เป็นช่วงพัฒนาการของระหว่างวัยเด็กและผู้ใหญ่ตอนต้น วัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพอย่างเห็นได้ชัดในส่วนสูงและน้ำหนัก และพัฒนาการทางลักษณะทางเพศ สรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่

เจริญเติบโตระหว่างวัยเด็กไปสู่วัยผู้ใหญ่ โดยมีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และ สติปัญญา ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงอย่างค่อยเป็นค่อยไป

๒.๔.๓ พัฒนาการและพฤติกรรมของเด็กและวัยรุ่น

พัฒนาการและพฤติกรรมของเด็กและวัยรุ่นสามารถสรุปได้ดังนี้ เด็กประถมศึกษา ช่วงอายุ ๗ – ๑๒ ปี และเด็กอายุ ๑๓ – ๑๘ ปี เป็นเด็กระดับมัธยมศึกษา ทึ้งสองกลุ่มนี้สามารถแบ่งพัฒนาการ ออกมาเป็นด้านต่างๆ ได้ดังนี้

(๑) พัฒนาการและพฤติกรรมด้านร่างกาย (อยู่ระหว่างการดำเนินงาน)

๒.๕ หุทัยที่เกี่ยวข้องกับละคร

๒.๕.๑ ความหมายของละครเวที

ละครเวที (Theatre Production) หมายถึงการแสดงละครหรือผลงานการแสดงอันเกิดจาก การมีองค์ประกอบต่างๆ ดังนี้ (๑) นักแสดง (๒) สถานที่ที่ทำให้เกิดการแสดง (๓) ผู้ชม และอาจมี องค์ประกอบทางศิลปะแขนงต่างๆ นับตั้งแต่การเขียนบทละคร หรือการตีความบทละครที่มีผู้อื่น เขียนไว้แล้ว การฝึกซ้อมการแสดง ตลอดจนการผลงานด้านการออกแบบ เช่น การออกแบบจาก ออกแบบแสง ออกแบบเครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ออกแบบเสียงและดนตรี การผสมผสาน องค์ประกอบต่างๆ เข้าด้วยกันก็เพื่อสื่อความหมายบางอย่างจากผู้สร้างสรรค์งานให้ออกไปสู่สายตา ผู้ชม

๒.๕.๒ ประวัติความเป็นมาของศิลปะการละครตะวันตก

(อยู่ระหว่างการดำเนินงาน)

๒.๕.๓ องค์ประกอบของละคร

อิสโตเดิล ปราษฎชาวดริกในศตวรรษที่ ๔ ก่อนคริสต์ศักราช กล่าวว่าละครประกอบด้วย องค์ประกอบ ๖ ส่วน โดยเรียงตามความลำดับความสำคัญดังนี้ คือ โครนเรื่อง (Plot) ตัวละคร (character) ความคิด (Thought) ภาษา (Diction) เพลง (Song) และภาพ (Spectacle)

๒.๕.๔ ประเภทของละคร

ประเภทของละครเวทีสามารถแบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ในขั้นพื้นฐานดังนี้ คือ

๑. ละครประเภทโศกนาฏกรรมหรือที่เรียกว่า แทรเจดี (Tragedy) ละครประเภท โศกนาฏกรรมหรือแทรเจดี ถือกันว่าเป็นวรรณกรรมการละครที่เก่าแก่ที่สุดและมีคุณค่า สูงสุดในเชิงศิลปะและวรรณคดี ละครประเภทแทรเจดีถือกำเนิดขึ้นในประเทศกรีซ ลักษณะสำคัญของแทรเจดีทุกสมัยมีหลายประการที่คล้ายคลึงกัน เป็นต้นว่า

๑.๑ ต้องเป็นเรื่องที่แสดงถึงความทุกข์ทรมานของมนุษย์ และจบลงด้วยความหาย茫茫ของตัวเอก

๑.๒ ตัวเอกของแทรเจดีจะต้องมีความยิ่งใหญ่เหนือคนธรรมชาติทั่วไป แต่ในขณะเดียวกัน ก็ต้องมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด ที่เป็นสาเหตุของความหาย茫茫ที่ได้รับ

๑.๓ จากต่างๆ ที่แสดงถึงความทรมานของมนุษย์ จะต้องมีผลทำให้เกิดความรู้สึกสงสาร และความกลัว อันจะนำผู้ชมไปสู่ความเข้าใจชีวิต

๑.๔ มีความเป็นเลิศในเชิงศิลปะและวรรณคดี

๑.๕ ให้ความรู้สึกอันสูงส่งหรือความรู้สึกผ่องแผ้วในจิตใจ และการชำระล้างจิตใจ บริสุทธิ์

๒. ละครประเภทตลกขบขันหรือที่เรียกว่า ฟาร์ส (farce) และคอมเมดี้ (comedy) ละคร ประเภทตลกขบขันมีมากน้อยหลายชนิดและแบ่งออกเป็นหลายระดับ ทำให้ยากแก่การ แยกประเภทให้เด็ดขาด ตามหลักของทฤษฎีการละครที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วโลก มักจะ ถือว่า ละครประเภทตลกขบขันแยกออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ๆ คือ

๒.๑ ฟาร์ส (farce) เป็นละครตลกชนิดโปกษา ให้ความตลกขบขันจากเรื่องราว เหตุการณ์ที่เหลือเชื่อตลอดจนการแสดงที่รวดเร็วและเฉพาะตึงตั้ง

๒.๒ คอมเมดี้ (comedy) ถือกันว่า คอมเมดี้ เป็นละครตลกที่มีลักษณะเป็นวรรณกรรม บางเรื่องเป็นวรรณคดีซึ้งสูงของโลก เช่น สุขนาฏกรรม (romantic comedy) ของเชกสเปียร์ (Shakespeare), ละครตลกประเทาเสียดสี (satiric comedy) ของโม ลิแยร์ (Moliere) และตลกประเทาความคิด (comedy of ideas) ของ จอร์จ เบอร์ นาร์ด ชอร์ (George Bernard Shaw) เป็นต้น

๓. ละครอิงนิยายหรือที่เรียกว่า โรمانซ์ (romance) เป็นละครที่มีเรื่องราวที่มนุษย์ฝันจะ ได้พบ มากกว่าที่จะพบในชีวิตประจำวัน ละครประเภทนี้มีลักษณะที่จะหลอกหนีจากชีวิตจริงไปสู่ชีวิต ในอุดมคติ ซึ่งอาจเป็นการหนีไปสู่เทพนิยาย อตีตที่รุ่งเรือง ดินแดนที่สวยงาม ซึ่งมีความสวยงามตาม อุดมคติและความสำนึกรักของมนุษย์

๔. ละครประเภทเริงรமย์หรือที่เรียกว่า เมโลดrama (melodrama) ละครประเภทนี้จัดอยู่ใน ละครประเภทเริงรமย์ที่นักธุรกิจบันเทิงทั่วโลกจัดทำขึ้นเพื่อผลประโยชน์ทางการค้าเป็นสำคัญ ฉะนั้น ละครประเภทนี้จึงได้รับการเผยแพร่มากที่สุด และมีอิทธิพลสูงสุดต่อ雷达ผู้ชมทั่วโลกในปัจจุบัน เพราะเป็นละครที่ติดตามง่าย มีระดับอารมณ์และความคิดที่ค่อนข้างผิวเผินและมีความสนุกในการ รับชม สืบการแสดงที่เผยแพร่ต่อประชาชนจำนวนมาก เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ เป็นต้น

๒.๕ ละครสร้างสรรค์ (Creative Drama)

๒.๕.๑ ประวัติความเป็นมาของละครสร้างสรรค์

โดยพื้นฐานแล้ว คำว่าละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) หมายถึงละครที่ไม่เป็นทางการ ก็ต้นจากการสมมุติบทบาทของผู้เข้าร่วมกิจกรรมภายใต้สถานการณ์สมมุติที่ได้กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้ร่วมกิจกรรมเป็นสำคัญ ละครสร้างสรรค์สามารถจัดแสดงในสถานที่เปิด เช่น ห้องเรียน หรือสถานที่ฯ ปราศจากผู้ชมอย่างเป็นทางการ จุดเน้นของละครสร้างสรรค์คือ “กระบวนการ” แต่ไม่ได้หมายความว่าผลลัพธ์สุดท้ายไม่มีความสำคัญ เพียงแต่ละครสร้างสรรค์ไม่ได้ให้ความหมายความสำคัญกับความสมบูรณ์แบบของละคร เช่น การมีฉาก เครื่องแต่งกาย ฯลฯ การพัฒนาผู้เข้าร่วมกิจกรรมมักเกิดขึ้นในระหว่างขั้นตอนหรือกระบวนการที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์สุดท้าย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำเป็นต้องดึงศักยภาพในการใช้ความคิด การแสดงออกทางภาษาและทางร่างกาย การใช้จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในการร่วมกิจกรรมทั้งปวง อย่างไรก็ตามละครสร้างสรรค์สามารถนำมาพัฒนาต่อให้เป็นละครเพื่อการศึกษาหรือ ละครเวทีแบบเต็มรูปแบบได้ หากผู้ร่วมกิจกรรมอยู่ในวัยที่พร้อมและมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการแสดงละครเวที

ละครสร้างสรรค์เป็นลักษณะของการใช้บทบทสมมุติเพื่อพัฒนาทักษะการใช้จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ในการแสดงออก พัฒนาการของละครสร้างสรรค์เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในหลายๆ ประเทศ จนกระทั่งกลายเป็นส่วนหนึ่งของรายวิชาเรียนในระบบการศึกษาของบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และญี่ปุ่น สำหรับในประเทศไทยนั้นก็ได้เริ่มมีการสอน “ละครสร้างสรรค์” ในลักษณะของกิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กตามสถาบันเอกชนบ้าง หรือเปิดสอนเป็นรายวิชาหนึ่งในระดับอุดมศึกษานบังฯ แต่ยังไม่มีการพัฒนาการใช้ “ละครสร้างสรรค์” ให้สามารถบูรณาการต่อการเรียนการสอนอย่างจริงจัง

ละครสร้างสรรค์ได้ก่อตัวขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกา พร้อมๆ กับละครในการศึกษาที่ก่อตัวขึ้นในประเทศอังกฤษ ละครทั้ง ๒ ประเภทใช้กระบวนการดันสด (Improvisational Drama) เมื่อกัน แต่ไม่คุณนั้นที่ต่างกันคือ ละครสร้างสรรค์ของอเมริกาเน้นกระบวนการทำแบบฝึกหัดเพื่อนำไปสู่การแสดงละครดันสดตามเรื่องที่กำหนดให้ (Story Dramatization) เพื่อวัตถุประสงค์ที่เน้นทักษะและความรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม สร้างสำนึกร่างสังคม พัฒนาทักษะการใช้ภาษา และการบูรณาการไปสู่สุนทรียศาสตร์ด้านละครเวทีที่นำไปสู่ละครในการศึกษาในประเทศอังกฤษมักใช้ละครในห้องเรียนเพื่อเน้นเป้าหมายเชิงปรัชญาหรือเชิงจิตพิสัยมากกว่าการเรียนรู้ในเชิงความรู้และทักษะแบบอเมริกัน กล่าวคือละครในการศึกษานเน้นการใช้ละครในห้องเรียนในการเปลี่ยนทัศนคติ หรือขยายมุมมองในเชิงลึกเรื่องคุณค่าของสิ่งต่างๆ ให้กับผู้เรียน

๒.๕.๒ ประโยชน์ของลศรสร้างสรรค์

ปัจจุบัน โหรทัศน์ได้เข้ามามีบทบาทต่อพุทธิกรรมของมนุษย์ในสังคม การซึมโหรทัศน์นั้นเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้ชมเป็นฝ่าย “รับ” มากกว่าที่จะเป็น “ผู้มีส่วนร่วม” กับการนำเสนอันๆ การใช้หน้าโหรทัศน์มากขึ้นในปัจจุบันทำให้เด็กมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่าง มีการเคลื่อนไหวร่วงกาย น้อยลง การเป็นเพียง “ฝ่ายรับ” แต่ฝ่ายเดียวันนี้ ย่อมทำให้เด็กขาดโอกาสเป็นผู้ร่วมคิด ร่วมรู้สึก สร้างจินตนาการ การสร้างสรรค์ ที่น้อยลง ซึ่งสิ่งที่เด็กขาดโอกาสเหล่านี้ล้วนเป็นส่วนสำคัญของการ ดำเนินชีวิตในสังคม ลศรสร้างสรรค์มีองค์ประกอบของการพัฒนามนุษย์อย่างครบถ้วน และหากมีการ นำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้จะยิ่งทำให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ที่ยั่งยืนมากยิ่งขึ้น คุณปการของลศรสร้างสรรค์มีมากมาย ซึ่งอาจแบ่งเป็นหมวดหมู่แบบกว้างๆ ได้ดังนี้

- ๑) ลศรสร้างสรรค์พัฒนาจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ในระยะแรกเริ่มของการ ฝึกใช้จินตนาการนั้น เด็กๆ หรือผู้ร่วมกิจกรรมควรเริ่มต้นจินตนาการในสิ่งที่ตนเองมี ประสบการณ์มาก่อน โดยเฉพาะประสบการณ์จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕ จะช่วยให้ เด็กเกิดจินตนาภาพซึ่งเป็นเบื้องต้นของการขยายจินตนาการให้กว้างไกลและลึกซึ้งใน ลำดับต่อๆ ไป การเล่นสมมุติและการเล่นลศรสร้างสรรค์ เป็นส่วนหนึ่งของการฝึก พัฒนาจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
- ๒) ลศรสร้างสรรค์พัฒนาทักษะการคิด กระบวนการลศรสร้างสรรค์ต้องอาศัยทักษะใน การตามอย่างสร้างสรรค์จากผู้นำกิจกรรม กระบวนการคิดมักจะเกิดขึ้นเมื่อเด็กๆ ถูกตั้ง คำถามให้เกิดการ “ชวนคิด” ซึ่งเป็นคำถามที่ทำให้เด็กหรือผู้ร่วมกิจกรรมต้องการ แสวงหาคำตอบ กระบวนการคิดในลศรสร้างสรรค์เกิดขึ้นอยู่ทุกตลอดเวลา ความ ชัดช้อน หรือระดับของการคิดนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรมและลักษณะของคำถาม ตัวอย่างเช่น หลังจากที่เด็กๆ พึงนิทานเรียบร้อยแล้ว ลองให้เด็กๆ คิดหาวิธีการนำนิทาน มาจัดแสดงเป็นละครภายในห้องเรียน เด็กๆ ต้องคิดวางแผนต่างๆ นานาๆ และใน ตอนท้ายขึ้นไป ครุยยังมีคำถามที่ “ชวนคิด” ที่เกี่ยวกับลศรที่แสดงจบไป ซึ่งทักษะใน การคิดนั้นมีหลายทักษะ เช่น คิดคล่อง คิดหลากหลาย คิดละเมียด คิดอย่างมีเหตุผล คิด ถูกทาง คิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดໄก ฯลฯ กระบวนการที่ใช้ลศรสร้างสรรค์นั้น ทำให้เด็ก ได้ฝึกคิดหลายๆ แบบ
- ๓) ลศรสร้างสรรค์พัฒนาทักษะของการสื่อสารกับผู้อื่น กิจกรรมของลศรสร้างสรรค์ ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมกลุ่มที่อาศัยทักษะของการเคลื่อนไหว การพูด การอ่าน ทุกๆ ขั้นตอนในการวางแผนกลุ่ม เด็กๆ ทุกคนต้องระดมความคิด ระดมสมอง หัดรับฟังความ คิดเห็นของผู้อื่น หัดเสนอความคิดเห็น สร้างข้อตกลงร่วมกัน ฝึกฝนร่วมกัน จนกระทั่ง นำเสนอผลงานลศรออกมาเพื่อสื่อสารกับเพื่อนคนอื่นๆ ในห้อง และระหว่างการแสดง

- ๔) ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะทางสังคม การทำงานเป็นกลุ่มทำให้เด็กฯ หรือผู้เข้าร่วม กิจกรรมเรียนรู้เกี่ยวกับสมาชิกในกลุ่ม เด็กฯ เริ่มเรียนรู้ที่จะต้องเปิดใจให้กวาง รับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่นและรู้จักเสียสละ หรือเป็นผู้ให้แก่กลุ่มเพื่อผลของการที่ได้ กระบวนการกลุ่มทำให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจความหมายของการพึ่งพาซึ่งกันและกัน เป็น การพึ่งพาที่อยู่บนพื้นฐานของความรู้สึกที่เท่าเทียมกันและเป็นไปเพื่อผลของการ ไม่ใช่ การพึ่งพาเพื่อประโยชน์ส่วนตนเท่านั้น อย่างไรก็ตี ผู้นำกิจกรรมควรหมั่นดูแลเอาใจใส่ ส่วน สมาชิกในแต่ละกลุ่มนั้นให้การช่วยเหลือและรับผิดชอบต่อหน้าที่กันเป็นอย่างดี เพื่อเป็น การป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาภายในกลุ่ม

๕) ละครสร้างสรรค์พัฒนาการมองคุณค่าเชิงบวกในตนเอง กระบวนการของละคร สร้างสรรค์เน้นการมีส่วนร่วมของทุกคน นับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การมีปฏิสัมพันธ์ และการได้แสดงออกอย่างเป็นตัวของตัวเอง ภายใต้บรรยากาศที่ ปลดปล่อยและเป็นกันเอง ปฏิกริยาในเชิงบวกจากผู้นำกิจกรรม คำชื่นชม การให้กำลังใจ ชื่นชมและกัน ทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมแต่ละคนเกิดความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับตนเอง พัฒนาการที่ เกี่ยวกับการมองเห็นคุณค่าของตนเองนั้นเป็นพื้นฐานสำคัญต่อความมั่นคงทางจิตใจและ ต่อบุคลิกภาพของเด็กทุกคน

๖) ละครสร้างสรรค์พัฒนาการรับรู้และสร้างความเข้าใจถึงสภาพความเป็นจริงในสังคม และช่วยให้ระหว่างนักถึงปัญหาที่มีอยู่ในสังคม การได้ลองสัมภทบทาเป็นตัวละครต่างๆ รวมถึงการได้ชั้มละครที่มีตัวละครปราภกูญอย่างมีชีวิตชีวา ทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้มีโอกาส เข้าไปอยู่ในสถานการณ์เดียวกับตัวละคร บอยครั้งที่ผู้ร่วมกิจกรรมต้องดำเนินถึงเหตุผลที่ ตัวละครตัดสินใจทำบางสิ่งบางอย่าง หรือเหตุผลที่ตัวละครแสดงท่าทางต่างๆ ที่ทำให้ผู้ ร่วมกิจกรรมเข้าใจตัวละครตัวอย่างอย่างลึกซึ้ง การที่เด็กฯ ได้มีโอกาสเข้าไปอยู่ใน ประสบการณ์ของตัวละครต่างๆ นั้น เป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้เด็กฯ มีความเข้าใจเพิ่มขึ้น เกี่ยวกับผู้คน ชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งละครสร้างสรรค์ที่มีประสิทธิภาพที่ดีนั้น สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือมุมมองของผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้

๗) ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะในการใช้ร่างกายและการใช้ภาษา เกมและกิจกรรมของ ละครสร้างสรรค์มักเป็นแรงจูงใจที่ดีที่ช่วยให้ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดความต้องการที่จะ แสดงออกด้วยร่างกายและด้วยภาษาที่ถูกต้อง ชัดเจน ภายใต้การเล่นสมมุติที่สนุกสนาน และปลดปล่อยนั้น เด็กที่เสียงเบาที่สุดในชั้นเรียน จะได้เปล่งเสียงดังขึ้น ภายใต้การเล่น

บทบาทสมมุติเป็นตัวละครต่างๆ นั้น เป็นโอกาสที่ดีที่ทำให้ครูและเพื่อนร่วมชั้นได้มีโอกาสเห็นความสามารถที่มีอยู่ในตัวเด็กทุกคน

- ๘) ละครสร้างสรรค์พัฒนาทักษะการอ่าน กิจกรรมส่วนใหญ่ของละครสร้างสรรค์มักมาจากนิทาน คำกลอน บทกวี เรื่องสั้น หรือสารคดี ฯลฯ เมื่อผู้ร่วมกิจกรรมมีประสบการณ์ที่เกี่ยวเนื่องกับการอ่านที่ดี ประสบการณ์นั้นก็จะเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านได้อีกทางหนึ่ง
- ๙) ละครสร้างสรรค์เป็นจุดเริ่มต้นไปสู่ความเข้าใจในศิลปะที่แท้ของการละคร ละครสร้างสรรค์มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมของผู้ร่วมกิจกรรม แต่ก็ยังมีลักษณะที่เหมือนกับละครเวทอยู่บ้าง ซึ่งก็คือ การนำเสนอ “โลกสมมุติ” ที่จริงใจกับผู้ชม เด็กที่นั่งชมละครสร้างสรรค์ในชั้นเรียน นอกจากจะได้รับความสนุกสนานจากการชมละครในรูปแบบที่เรียบง่ายแล้ว พากษาดังได้เรียนรู้บทบาทของการเป็นผู้ชมที่ดี บทบทของการเป็นนักแสดงที่ดีและเรียนรู้ถึงลักษณะของบทละครที่ดีด้วย การเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะการละครโดยมีประสบการณ์เบื้องต้นจากการเล่นสมมุติแบบนี้ตั้งแต่เยาว์วัยนั้น จะทำให้เด็กคนนั้นสามารถพัฒนาด้านประสบการณ์และมีรสนิยมในการเลือกการแสดงอย่างมีคุณภาพได้ในวาระต่อมา เขาจะแยกได้ว่า อะไรคือการแสดงที่ฉบับดูแลและอะไรคืองานศิลปะ
- ๑๐) ละครสร้างสรรค์พัฒนาจิตใจให้ละเอียดอ่อน สร้างเสริมจริยธรรมในจิตใจ ผู้ร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์มีโอกาสเข้าถึงประสบการณ์ต่างๆ จากการใช้ประสាពลังผัสพั่ง ๕ การใช้จินตนาการ การทดลองความรู้สึกของตนเองด้วยความรู้สึกของคนอื่น การทำsmith เพื่อการเคลื่อนไหวอันละเอียดอ่อนเหล่านี้ ล้วนแต่เป็นการสร้างความละเอียดอ่อนให้กับจิตใจที่ล่อนอยและสิ่งนั้นนำไปสู่ภาวะทางอารมณ์และทางความคิดที่ดีในที่สุด
- ๑๑) ละครสร้างสรรค์เป็นเทคนิคการสอนในวิชาอื่นได้ การเรียนจากกระบวนการละครสร้างสรรค์เป็นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ ซึ่งนับว่าเป็นการเรียนรู้ที่ดีเลิศ เพราะทำให้ผู้เรียน เรียนแบบมีส่วนร่วม โดยมีจินตนาการ ความรู้ ความเข้าใจ และความรู้สึกของตนเป็นศูนย์กลาง วิธีการเรียนรู้แบบนี้จึงเป็นการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ครูสามารถนำกระบวนการดังกล่าวไปขยายต่อในวิชาอื่นๆ ได้อีกมากmany

๒.๗ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาและการศึกษาในชุมชน

๒.๗.๑ ความหมายและความสำคัญของชุมชน

๑) ความหมายของชุมชน

คำว่าชุมชนหมายถึง หมู่บ้าน กลุ่มคนที่อาศัยอยู่ร่วมกันเป็นสังคมขนาดเล็ก ในอาณาบริเวณเดียวกันและมีผลประโยชน์ร่วมกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๖, หน้า ๔๐) ส่วนประชาติ วัลลย์สเตียร

และคณะ (๒๕๔๘, หน้า ๓๕-๔๐) อธิบายว่า การนำคำว่า “ชุมชน” มาใช้ในสังคมไทยเป็นอิทธิพลทางความคิดการพัฒนาประเทศตะวันตกที่ทำกับประเทศไทยอย่างนิคม ซึ่งพบว่าความผูกพัน ความจริงจัง ความมั่นคง และความเป็นประชาธิปไตย เกิดขึ้นได้ในชุมชนในระหว่างสมัยโอลิมปิกครั้งที่ ๒ ซึ่งมีการตีความหมายของชุมชนว่าเป็นพื้นที่ในการปกครองและการควบคุมของรัฐ โดยไม่คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับรัฐ ทำให้ชุมชนอ่อนแอกล้าและมีปัญหามากขึ้น การให้ความของชุมชน ได้ถูกมองในลักษณะของการรวมกลุ่ม การเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีเป้าหมายร่วมกัน มีผลประโยชน์ร่วมกัน ภายในชุมชนมีความสัมพันธ์เหมือนเป็นพวากเดียวกัน มีการติดต่อสื่อสารกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและมีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนร่วมกัน

คำว่า ชุมชนในภาษาไทย บัญญัติมาจากคำในภาษาอังกฤษว่า community และถูกใช้อย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ โดยคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นขึ้นเป็นกรรมการพัฒนาชุมชน คำว่าชุมชน ถูกใช้ให้มีความหมายที่ทับซ้อนกับคำว่า บ้าน หมู่บ้าน ซึ่งเป็นหน่วยปกครองพื้นฐานในสังคมไทยตั้งแต่ดั้งเดิม (สายันต์ ไพรชาญจิตร์, ๒๕๔๗, หน้า ๙๒-๙๓) สำหรับคนไทยส่วนใหญ่มักให้ความหมายของชุมชนในขอบเขตของพื้นที่ทางกายภาพ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของคนในพื้นที่

โอลเซ่น (Olsen, 1968, p. 91) อธิบายว่า ชุมชนหมายถึงองค์กรทางสังคมที่ตอบสนองความต้องการดำเนินชีวิตของสมาชิก ช่วยให้สมาชิกจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่มีอยู่ร่วมกันได้ ชุมชนประกอบด้วยครอบครัว หอพัก ครอบครัว รวมกันเพื่อที่พำนักอาศัยกันในการทำงาน กิจกรรม การศึกษา รักษาโรค สันทานากิจ พิธีกรรมและความเชื่อ เป็นต้น ซึ่งชุมชนเป็นเสมือนเครื่องมือที่ทำให้สมาชิกบรรลุเป้าหมายหลายๆ ประการ ฉะนั้นลักษณะที่สำคัญของชุมชนคือ ไวต่อการรับรู้ ต่อความต้องการของสมาชิก สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้

๒) ความสำคัญของชุมชน

ชุมชนนับว่ามีความสำคัญ เพราะสามารถทำให้เกิดพลังอันยิ่งใหญ่ได้ เนื่องจากเป็นแหล่งพลังการรวมความคิด พลังการทำงาน พลังการจัดกิจกรรม และพลังการประเมินผลของการจัดกิจกรรมร่วมกันของประชาชนที่อาศัยอยู่ร่วมกัน หากมีการนำพลังที่เกิดจากการรวมตัวของสมาชิกในชุมชนไปใช้ในทางสร้างสรรค์ อาจเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ ทำลายเป็นไฟชุมชนที่น่าอยู่ได้

พระมหาสุทธิธรรม อาจารย์ (อบอุ่น) (๒๕๔๘, หน้า ๖๒-๖๓) อธิบายว่า ชุมชนมีความสำคัญอย่างยิ่งด้วยเหตุผล ๕ ประการ ดังนี้

๑. ชุมชนเป็นรากฐานของชีวิตและเป็นความสัมพันธ์ของผู้คนในชุมชน ซึ่งชุมชนเป็นสถานที่ตั้งขององค์กรหลัก ได้แก่ บ้านพักอาศัยของประชาชน โรงเรียน วัด สถานีอนามัย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น ผู้คนทั้งในและนอกชุมชนมีโอกาสเข้ามาสัมผัสร่วมกัน และมีความผูกพันระหว่างกัน ชุมชนที่สมาชิกของชุมชน หรือคนที่อาศัยร่วมกัน

อยู่ในชุมชนมีความเข้มแข็ง ผู้คนในชุมชนมีความรักใคร่ สามัคคีป้องคงพร้อม ใจกันทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันในชุมชนจะก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน อย่างกว้างขวาง

๒. ชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบต่างๆ อย่างหลากหลาย ซึ่งวัฒนธรรมและนิยมธรรมในที่นี่ประกอบด้วยวิธีคิด กระบวนการและวัฒนสิ่งของที่จำเป็น มองเห็นได้ การที่คนในชุมชนจะสร้างนิยมธรรมของตนเองขึ้นมาได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยฐานความคิดดังเดิมของตนเองที่มีอยู่แล้ว และการปรับวิธีคิดที่เกิดขึ้นมาจากกระบวนการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและการทำงานให้มีความเหมาะสมกับตัวเอง
๓. ชุมชนเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ จำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้คนในชุมชนเป็นผู้ที่มีคุณภาพและมีคุณธรรมไปพร้อมๆ กันด้วยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้คนในชุมชนมีความรู้ที่ถูกต้อง รู้เท่าทันโลก รู้คุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความคิดที่ถูกต้องเหมาะสม มีคุณธรรมจริยธรรม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีทักษะในการดำเนินชีวิตให้ประสานกลมกลืนไปกับสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการคิด การลงมือปฏิบัติ และการประเมินผลกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนได้ด้วยตนเอง เพื่อนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรมอื่นๆ ต่อไปในชุมชน ซึ่งหากสามารถแต่ละคนของชุมชนเป็นคนมีคุณภาพ และมีคุณธรรมที่ถูกต้องเหมาะสมแล้ว ย่อมก่อให้เกิดสังคมดี ประเทศไทยมีความมั่นคงตามไปด้วยเช่นเดียวกัน
๔. ชุมชนต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลข่าวสารที่มีความหลากหลาย เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม มาอาศัยอยู่ร่วมกัน ประเด็นหลักของชุมชนในความหมายนี้คือ สมาชิกของชุมชนแต่ละคน จำเป็นต้องเป็นคนที่มีคุณภาพและมีคุณธรรมประจำตัว สามารถพึงตนเองได้ ไม่สร้างภาระให้แก่สมาชิกคนอื่นๆ ในชุมชน มีความมุ่งหวังและปรารถนาที่จะใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในที่นี่ที่แห่งนี้ด้วยความสงบสุข เห็นคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรอบตัว ในขณะเดียวกันก็มีความรู้สึกห่วงใย เอื้ออาทร ผูกพันซึ่งเหลือสมาชิกผู้อื่นในชุมชน เห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ในภาครวมของชุมชนอย่างจริงจังและอย่างต่อเนื่อง

๒.๗.๒ การศึกษาและการพัฒนาชุมชน

ประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติช่วงแรกฯ ยังคงเป็นการพัฒนาเฉพาะด้าน เช่น ด้านเศรษฐกิจเพียงด้านเดียว แต่ทางด้านสังคมยังคงมีปัญหามากมาย เช่น ด้าน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงมีการปรับปรุงแผนให้มีการพัฒนาด้านสังคมมากขึ้นในช่วงระยะเวลาต่อมา โดยมีการกำหนดแนวทางในการพัฒนาด้านการศึกษา การสาธารณสุข การพัฒนาแรงงาน การพัฒนาสังคม จิตใจ และวัฒนธรรม การพัฒนาสิ่งแวดล้อมเพื่อคุณภาพชีวิตและการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งได้ผลในระดับหนึ่ง แต่ก็เป็นไปในเชิงบริมาณมากกว่าคุณภาพ ดังนั้นจึงมีการกำหนดแผนพัฒนาระยะที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๔) รัฐเน้นพัฒนาโดยมีคืนเป็นศูนย์กลาง การพัฒนาทางวัฒนธรรมไม่สำเร็จหากไม่พัฒนาคน เพราะคนเป็นผู้สร้างวัฒนุ การพัฒนาคนจึงมี ๓ ประการ คือ ๑) การพัฒนาทางด้านสังคมวัฒนธรรม ๒) การพัฒนาทางการเมือง ๓) การพัฒนาทางด้านศีลธรรม จริยธรรม การพัฒนาคนทั้งสามด้านต้องอาศัยเทคโนโลยีทางสังคมทั้งสิ้น โดยเฉพาะทางการศึกษา ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๘ ได้กำหนดการศึกษาให้มุ่งพัฒนาคน ให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสามารถเติบโตภายภาคซึ่งเป็นการพัฒนาที่พัฒนาทั้งจิตใจ ร่างกาย อารมณ์ และสังคม ดังนั้นการศึกษาภัยการพัฒนาชุมชนจึงสัมพันธ์กัน

การศึกษาภัยการพัฒนาชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ต้องพัฒนาไปด้วยกัน โดยมีผู้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของการศึกษาภัยการพัฒนาชุมชนได้อย่างหลากหลาย ดังนี้ ดร.สุจ ประเสริฐศรี (๒๕๓๑ : ๔๐-๔๑) กล่าวว่า การพัฒนาจำเป็นที่จะต้องอาศัยเครื่องมือ การศึกษา เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดที่จะช่วยให้ทรัพยากรมนุษย์สามารถยกระดับขีดความสามารถที่จะแปรสภาพทรัพยากรอื่นๆ ได้แก่ ทุน วัสดุ ที่ดิน และอุปกรณ์อื่นๆ ให้มีคุณค่าขึ้นมา การศึกษาเป็นเครื่องมือของการพัฒนา ดังนั้นการศึกษาต้องเอื้อต่อเป้าหมายการพัฒนา บุญเลิศ นาคแก้ว (๒๕๒๓ : ๓๙) กล่าวว่าการศึกษาเปรียบเสมือนน้ำมันหล่อลื่นที่ช่วยให้เครื่องจักรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ติดขัด เป็นองค์ประกอบที่มีบทบาทในการพัฒนาชุมชน ให้ได้รับประโยชน์ ดังนี้

๑. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในขั้นความรู้ ทัคคติ และทักษะเพื่อเพิ่มความสามารถให้แก่ประชาชนได้แก่ปัญหาในชีวิต และมีความพร้อมที่จะสนับสนุนการพัฒนาด้านต่างๆ ควบคู่กันไปด้วย

๒. เตรียมประชาชนทั้งในชนบทและในเมืองให้มีบทบาทในการพัฒนาชุมชน เช่น บทบาทในการผลิตทรัพยากร แพทย์ ครู และพยาบาล

๓. ช่วยเหลือภัยให้ประชาชนมีความรู้ สามารถร่วมกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถของประชาชนให้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาอย่างขึ้น

๔. ให้การศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและการศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นประโยชน์ในการพัฒนาความคิดของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนา

วิธีการพัฒนาชุมชนด้วยการให้การศึกษาเพื่อการพัฒนา มีเป้าหมายเพื่อมุ่งเน้นให้ประชาชนเกิดการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) ทั้งนี้เนื่องจากในชุมชนมีประชาชนเป็นกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุมาก พ้นจากวัยเด็กและมืออาชีพเป็นหลักเป็นฐานแล้ว การให้การศึกษาแก่ประชาชนจึงจำเป็นต้องเริ่มที่การให้การศึกษาชุมชน (Community

Education) เพื่อกระตุนและส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเกิดการเรียนรู้สภาพปัญหาของชุมชน ร่วมกัน ทำการศึกษาข้อจำกัดและความต้องการที่แท้จริง จนสามารถค้นหาและกำหนดวิธีการในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง (จิตติ มงคลชัยอรัญญา, ๒๕๔๐, หน้า ๔) โดยผ่านขั้นตอนของการมีส่วนร่วมครบทั้งในทุกขั้นตอน ซึ่งวิรช วิรัชนิภาวรรณ (๒๕๓๑, หน้า ๗๙) อธิบายว่ากระบวนการให้การศึกษาแก่ชุมชนนั้นสามารถดึงพลังความสามารถของประชาชนในชุมชนซึ่งซ่อนเร้นอยู่ภายใน ตนเองให้ออกมาได้ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและแผลต่อการพัฒนาภารกิจกรรมในชุมชนได้ การศึกษาชุมชนนับว่าเป็นกระบวนการให้การศึกษาแก่ประชาชนโดยไม่มีรูปแบบ (Non - Direct Education) แต่ใช้วิธีการร่วมกันปรึกษาหารือ เปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน เพื่อฝึกให้ประชาชนได้คิด ตัดสินใจ และลงมือปฏิบัติกิจกรรมเอง เพื่อ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น หรือนำพาใจเข้ามายังสภาพเดิมที่เป็นอยู่ จึงกล่าวได้ว่าการให้การศึกษาเพื่อการพัฒนาจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาชุมชน ดังที่ วิรช วิรัชนิภาวรรณ (๒๕๓๑, หน้า ๗๙) ระบุว่าหากไม่มีการให้การศึกษาเพื่อการพัฒนา ก็ไม่มีงานพัฒนาชุมชน หรือ no education, no community development.

สรุปบท

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปให้ความสำคัญได้ ดังนี้คือ โรคไข้เลือดออกหรือไข้ไวรัสเดงกี (Dengue Haemorrhagic Fever หรือ DHF) เป็นเชื้อไวรัสที่มีถุงลายเป็นพาหะนำโรค อาการของโรคมีความรุนแรงแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น สายพันธุ์ของเชื้อไวรัส (serotypes) ได้แก่ เดงกี ๑ เดงกี ๒ เดงกี ๓ และ เดงกี ๔ ความแข็งแรงของผู้ติดเชื้อตามช่วงอายุ เด็กมีความเสี่ยงที่จะมีอาการขั้นรุนแรงมากกว่าผู้ใหญ่ เนื่องจากมีภูมิคุ้มกันต่ำกว่า แต่ผู้ใหญ่ที่อยู่ในช่วงที่ร่างกายอ่อนแอก็อาจมีอันตรายจากการติดเชื้อได้ การรักษาโรคไข้เลือดออกยังไม่มียาเฉพาะที่สามารถรักษาให้หายขาดได้ ยังอยู่ในช่วงของการทดลองยาเพื่อการรักษาโรคน้อย จึงจำเป็นต้องให้การรักษาตามอาการของโรคอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการป้องกันไม่ให้เกิดโรคไข้เลือดออกขึ้นจึงจำเป็นมาก เพราะไข้เลือดออกเป็นปัญหาของประเทศไทยทั่วโลกและยังคงมีจำนวนผู้ติดเชื้อปริมาณมากในช่วงฤดูฝนของที่น้ำฯ ส่งผลกระทบต่อการเรียนการศึกษาของผู้ติดเชื้อที่อยู่ในวัยเรียน การทำงานสำหรับผู้ติดเชื้อที่เป็นวัยทำงานหรือแม้แต่ผู้ปกครองที่ต้องขาดงานจากการดูแลรักษาบุตรหลาน และผู้ติดเชื้อบางรายอาจมีอาการขั้นรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต ถือเป็นการสูญเสียที่ไม่ควรอย่างให้เกิดขึ้น การร่วมมือกันของหน่วยงานทางภาครัฐ เอกชน หรือคนในพื้นที่เอง จึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ในการดูแล ป้องกัน และกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายทุกที่ในชุมชน ของตนเอง ไม่ว่าจะเป็น บ้าน โรงเรียน ศาสนสถาน หรือพื้นที่ส่วนรวมทั้งหมด โดยการทำลายวัชพืช การเกิดของยุงลาย เช่น การเทน้ำในภาชนะที่มีน้ำขังทึ้ง ปิดฝาภาชนะที่ใส่น้ำใช้และน้ำดื่ม ใส่

ทรายอะเบตหรือปล่อยปลาหางนกยูงหรือปลากหัวตะกั่วลงในแหล่งน้ำที่มีน้ำขังเพื่อป้องกันและกำจัดลูกน้ำขุ่นลาย ในการให้ความรู้แก่เด็กกลุ่มนี้เป้าหมาย

ผู้จัดได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักทางจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่นและจิตวิทยาการศึกษาสำหรับเด็กระดับประถมศึกษาดังนี้คือ พัฒนาการเด็กระดับประถมศึกษาแยกเป็นช่วงชั้นประถมศึกษาตอนต้น และประถมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีพัฒนาการหลายด้านควบคู่กันไป ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย สามารถแยกพัฒนาการได้ดังนี้ พัฒนาการทางจิต – สังคม (psychosocial development) พัฒนาการทางความรู้ความเข้าใจ (cognitive development) พัฒนาการทางจริยธรรม (moral development) สิ่งที่พึงจะจำเกี่ยวกับลักษณะทั่วๆ ไป ลักษณะทางร่างกาย (Physical Characteristics) ลักษณะทางสังคม (Social Characteristics) ลักษณะทางอารมณ์ (Emotional Characteristics) ลักษณะทางสติปัญญา (Cognitive Characteristics) ในช่วงประถมศึกษาตอนปลาย เด็กจะเริ่มเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเด็กผู้หญิงที่โดยเฉลี่ยจะสูงและมีน้ำหนักมากกว่าเด็กผู้ชาย จากการวิเคราะห์เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วเด็กผู้หญิงจะมีภาระหนักกว่าเด็กผู้ชายรึเปล่า ทางวิเคราะห์ที่มีภาระหนักกว่าเด็กผู้ชายในเรื่องภาระทางภาษา ส่วนเด็กผู้ชายจะทำคะแนนได้ดีกว่าเด็กผู้หญิงในเรื่องภาระทางภาษาและมิติสัมพันธ์ ส่วนความสำเร็จในการกระทำสิ่งต่างๆ นั้นไม่เกี่ยวกับเพศ การที่เด็กจะทำได้ ประสบผลสำเร็จแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจของเด็กแต่ละคน เช่น เด็กบางคนมีลักษณะทุนทันพัลลันแล่น บางคนมีลักษณะถือวัน รอบคอบ เด็กบางคนมีลักษณะการคิดวิเคราะห์ ส่วนบางคนคิดแบบสังเคราะห์ บางคนมีลักษณะชอบโต้แย้ง บางคนมีความจำดี ส่วนบางคนมีลักษณะชอบประเมิน เด็กที่กำลังเรียนรู้เติบโตจะมีพัฒนาการไม่เหมือนผู้ใหญ่ ถึงแม้จะเป็นวัยรุ่นก็มีหลายอย่างที่ไม่เหมือนผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่จะจำเป็นต้องเข้าใจเด็กและวัยรุ่นตามที่เข้าเป็นจริงๆ

เกมและกิจกรรมนั้นทำการสำหรับเด็กมีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ เพราะเด็กยังเรียนรู้ผ่านการเล่น โดยการเล่นสามารถพัฒนาเด็กในด้านต่างๆ ได้ดังนี้คือ เพื่อพัฒนาด้านสุขภาพ (Health Development) เพื่อพัฒนาด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Relationship) เพื่อการพัฒนาการเป็นพลเมืองดี (Civic Development) เพื่อพัฒนาตนเอง (Self – Development) ในการเล่นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ จำเป็นต้องมีกระบวนการที่ผู้ออกแบบกระบวนการเป็นผู้จัดสรรในด้านต่างๆ ให้มีความเหมาะสมในทุกด้าน ซึ่งจะประสบผลสำเร็จได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

(๑) ด้านกายภาพ การจัดสภาพแวดล้อมของพื้นที่ให้เหมาะสม มีส่วนช่วยให้กระบวนการเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ด้านจิตวิญญาณ การออกแบบพื้นที่ในกระบวนการเรียนรู้สามารถสร้างจิตวิญญาณในการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เข้าร่วมได้ ทำให้ตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสิ่งที่ได้เรียนรู้ มองเห็นคุณค่าของผู้อื่น และตนเอง จนเกิดพัฒนาระร่วมของการสร้างความเปลี่ยนแปลงหลังจากกระบวนการ นอกจากนี้ บรรยากาศและพื้นที่ที่เหมาะสมยังช่วยให้เกิดการไตร่ตรอง ทบทวนตนเอง ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงตนเองอย่างลึก

๓) ด้านสังคมหรือความสัมพันธ์ กิจกรรมนันทนาการเป็นตัวช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของผู้เข้าร่วมเรียนรู้ร่วมกันได้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ จึงไม่ใช่แค่การออกแบบกระบวนการเรียนรู้เพียงอย่างเดียว แต่ต้องสัมพันธ์กับการออกแบบเพื่อสร้างพื้นที่ให้สอดคล้องและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ส่วนสำคัญในการสร้างพื้นที่ด้านสังคมหรือความสัมพันธ์

การจัดกระบวนการ เกม ควบคู่กับละคร จึงเป็นการใช้เครื่องมือทางด้านศิลปะการละครที่เน้นกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็ก นั่นก็คือ ละครสร้างสรรค์ ซึ่งละครสร้างสรรค์ (Creative Drama) เป็นละครที่ไม่เป็นทางการ เกิดขึ้นจากการสมมุติบทบาทของผู้เข้าร่วมกิจกรรมภายใต้สถานการณ์ที่ได้กำหนดไว้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้ร่วมกิจกรรมเป็นสำคัญ ละครสร้างสรรค์สามารถจัดแสดงในสถานที่เปิด เช่น ห้องเรียน หรือสถานที่ๆ ปราสาจากผู้ชมอย่างเป็นทางการก็ได้ เพราะจุดเน้นของละครสร้างสรรค์คือ “กระบวนการ” ไม่ใช่ผลงานด้านการละคร ดังนั้นผู้ชมจึงไม่สำคัญ แต่ละครสร้างสรรค์สามารถพัฒนาไปสู่ละครเวที่เพื่อใช้จัดแสดงตามรูปแบบและองค์ประกอบของละครเวทได้ ละครสร้างสรรค์ก่อตัวขึ้นในประเทศอเมริกาพร้อมๆ กับละครในการศึกษาที่ก่อตัวขึ้นในประเทศอังกฤษ ละครทั้ง ๒ ประเภทใช้กระบวนการด้านสด (Improvisational Drama) เมื่อൺกันแต่มีจุดเน้นที่ต่างกันคือ ละครสร้างสรรค์ของอเมริกานเน้นกระบวนการทำงานแบบฝึกหัดเพื่อนำไปสู่การแสดงละครด้านสดตามเรื่องที่กำหนดให้ (Story Dramatization) ส่วนละครในการศึกษาในประเทศไทยอังกฤษมักใช้ละครในห้องเรียนเพื่อเน้นเป้าหมายเชิงปรัชญาหรือเชิงจิตพิสัยมากกว่าการเรียนรู้ในเชิงความรู้และทักษะแบบメリกัน กล่าวคือละครในการศึกษานเนนการใช้ละครในห้องเรียนในการเปลี่ยนทัศนคติ หรือขยายมุมมองในเชิงลึกเรื่องคุณค่าของสิ่งต่างๆ ให้กับผู้เรียน

การให้การศึกษากับการพัฒนาชุมชนมีความสัมพันธ์กัน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของคนในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงในระดับปัจเจกบุคคลหรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในระดับของชุมชน โดยการเปลี่ยนแปลงอาจเป็นทางด้านทัศนคติ ความคิด ความเชื่อ หรือแม้กระทั่งด้าน

พุทธิกรรม การให้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชนมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคน โดยการพัฒนาคนมี ๓ ประการคือ ๑) การพัฒนาทางด้านสังคมวัฒนธรรม ๒) การพัฒนาทางการเมือง ๓) การพัฒนาทางด้านศีลธรรม จริยธรรม กระบวนการในการพัฒนาต้องอาศัยความร่วมมือกันของคนในชุมชน ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง ร่วมกันค้นหาปัญหาในชุมชน เพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหาร่วมกัน เพื่อพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

บทที่ ๓

วิธีการดำเนินงานวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การสร้างความตระหนักรွ่งปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขาแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนักรักษาสุขภาพให้กับนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขาแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์และเพื่อสร้างกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนสืบเนื่องไป โดยมีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

- ๓.๑ แผนการดำเนินการวิจัย
- ๓.๒ แหล่งข้อมูลในการศึกษา
- ๓.๓ กระบวนการศึกษา
- ๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา
- ๓.๕ การเสนอผลการศึกษา

๓.๑ แผนการดำเนินการวิจัย

การสร้างความตระหนักรွ่งปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขาแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ของนางสาวตยาดา สมพงษ์ กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานการศึกษาวิจัยเป็นเวลา ๑ ปี โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีแผนการดำเนินการศึกษาวิจัยดังนี้

ตารางที่ ๓.๑ ตารางการดำเนินงานตลอดโครงการ

กิจกรรมการดำเนินงาน	เดือนที่ ๑	เดือนที่ ๒	เดือนที่ ๓	เดือนที่ ๔	เดือนที่ ๕	เดือนที่ ๖	เดือนที่ ๗	เดือนที่ ๘	เดือนที่ ๙	เดือนที่ ๑๐	เดือนที่ ๑๑	เดือนที่ ๑๒
นำเสนอเค้าโครงงานวิจัย		→										
ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง / ออกแบบระเบียบวิธีวิจัย			→									
เก็บรวบรวมข้อมูล					→							
วิเคราะห์ข้อมูล						→			→			
สรุปผลการวิจัย							→		→			
เขียนรายงานการวิจัย/ปรับตามข้อเสนอแนะ										→		
ส่งงานวิจัยฉบับสมบูรณ์											→	

๓.๒ แหล่งข้อมูลในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ค้นคว้าข้อมูลโดยรวมจากหนังสือ บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารอื่นๆ และวิดีโอทัศน์ ผู้วิจัยได้สืบค้นจากแหล่งข้อมูลทางการศึกษาได้แก่

๓.๒.๑ ห้องสมุด ได้แก่

๓.๒.๑.๑ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

๓.๒.๑.๒ หอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา

๓.๒.๒ สื่อสารรณรงค์ ได้แก่

๓.๒.๒.๑ สื่อสารสนเทศ

๓.๓ กระบวนการศึกษา

การสร้างความตระหนักรึ่งปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขาก้าว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์มีรายละเอียดในกระบวนการศึกษาคือ การค้นคว้าข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและขั้นตอนการศึกษา

๓.๓.๑ การค้นคว้าข้อมูล

๓.๓.๒ เอกสาร ตำราทางวิชาการ

(๑) หนังสือความรู้เรื่องไข้เลือดออกสำหรับชาวบ้าน ของสมศักดิ์ โลเลขา และคณะ ผู้วิจัยได้ศึกษาโรคไข้เลือดออก อาการและการรักษาและการรณรงค์ควบคุมไข้เลือดออก

(๒) หนังสือสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพเรื่องไข้เลือดออก ของชีษณุ พันธุ์เจริญ และ อุษา ทิสยากร ผู้วิจัยได้ศึกษาทำไม้ไข้เลือดออกจึงต้องมีการสูญเสีย

(๓) หนังสือไข้เลือดออกเด็ก ก ของกนกพิพิย์ พิพิรัตน์ และคณะ ผู้วิจัยได้ศึกษาการ ดูแลรักษา การป้องกันและควบคุมโรค และวัคซีนเด็ก ก

(๔) หนังสือวิกฤติไข้เลือดออก วิกฤติสังคม ของชีษณุ พันธุ์เจริญ และคณะ ผู้วิจัยได้ ศึกษาวงจรชีวิตยุงลาย

(๕) หนังสือจิตวิทยาเด็ก ของสุชา จันทน์เอม ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องพัฒนาการด้าน ต่างๆ ของวัยเด็กตอนต้นและตอนปลาย เรื่องความสนใจของเด็ก การพัฒนาความสามารถด้านการคิด การให้เหตุผลและการแก้ปัญหาของเด็ก สถาบันที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็ก และสิ่งแวดล้อมกับ พัฒนาการของเด็กไทย

(๖) หนังสือหลักการพื้นฐานการสอนระดับประถม ของเดนิส เยส ผู้ศึกษาได้ศึกษา เรื่องบุคคลในโรงเรียนและเรื่องการเรียนการสอน

(๗) หนังสือจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น ของศรีภิญญา ธรรมรัตน์ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเรื่อง ความรู้พื้นฐานของจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น พัฒนาการและพฤติกรรมต่างๆ และการเรียนรู้

(๘) หนังสือผลกระทบสร้างสรรค์สำหรับเด็ก ของประชาติ จึงวิพัฒนารัตน์ ผู้วิจัยได้ศึกษา ความหมายและประเภทของผลกระทบสร้างสรรค์สำหรับเด็ก

(๙) หนังสือการผลกระทบสำหรับเยาวชน ของพรรัตน์ บำรุง ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมาย และประเภทของผลกระทบสำหรับเยาวชน

(๑) หนังสือจิตวิทยาการเรียนการสอน ของพระภณ ชูทัย เจนจิต ผู้วิจัยได้ศึกษาบทบาทของจิตวิทยาในการศึกษา การจัดการศึกษาตามแนวคิดของกลุ่มมนุษยนิยม การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

(๒) หนังสือเล่มประยุกต์ การใช้ัลตร้าเพื่อการพัฒนา ของพรรัตน์ คำรุ่ง ผู้ศึกษาได้ศึกษาการประยุกต์ใช้ัลตร้าเพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลง ลัครเพื่อการพัฒนาบุคคล ลัครเพื่อการพัฒนาชุมชน เครื่องมือและกลวิธีของลัครประยุกต์ และการประเมินกิจกรรมลัครประยุกต์

(๓) ชุดตำราระบบวิทยาเรื่องระบบวิทยาพื้นฐาน ของสุกัญญา แจ่มอุลิตรัตน์ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับการระบบของไข้เลือดออกในประเทศไทย

๓.๓.๓ งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง เทคโนโลยีการเฝ้าระวังและความคุ้มแมลงพาหะ (พ.ศ.๒๕๓๐-๒๕๔๙)

บทความวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในกิจกรรมเฝ้าระวังด้วยกลูกน้ำยุงลาย ในมหาวิทยาลัยลักษณ์: ต้นแบบเฝ้าระวังเชิงรุกในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของพื้นที่สถานที่ศึกษา (วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ มกราคม – เมษายน ๒๕๕๘)

บทความวิชาการเรื่องเส้นทางสู่การวิจัยในชั้นเรียน: เส้นทางสู่ครุภูมิอาชีพ (วารสารวิชาการ ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖)

ตำราเรื่องการวิจัยในงานพัฒนาชุมชน (พ.ศ.๒๕๕๗)

๓.๓.๔ การค้นคว้าข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือการสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์และการจัดกระบวนการลัครสร้างสรรค์

๓.๓.๔.๑ การสังเกตการณ์

(๑) การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม

(๒) การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม

๓.๓.๔.๒ การสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรในการศึกษา ๔ กลุ่ม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

กลุ่มประชากรที่ ๑ เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขารูปช้างสาขา๒ (เข้าแก้ว) จำนวน ๔ คน

กลุ่มประชากรที่ ๒ ประชากรในชุมชนบ้านเข้าแก้ว ม.๒ ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา จำนวน ๑๐ คน

กลุ่มประชากรที่ ๓ ครูโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) จำนวน ๓ คน

กลุ่มประชากรที่ ๔ ผู้ชุมการแสดงละคร จำนวนประมาณ ๓๒๐ คน

กลุ่มเป้าหมายนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขากว้า) จำนวน ๘๑ คน

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษา

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแหล่งต่างๆ มาจัดเป็นหมวดหมู่และวิเคราะห์ได้ดังนี้

๓.๔.๑ การวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในด้านประเด็นเนื้อหาที่กำหนดไว้

๓.๔.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลภาคสนาม จากการสัมภาษณ์ การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมและการสังเกตแบบมีส่วนร่วม

๓.๔.๓ จัดให้เป็นหมวดหมู่และเรียบเรียงข้อมูลโดยวิเคราะห์ สรุปเรียบเรียงเป็นลายลักษณ์ โดยนำข้อมูลจากเอกสาร บทความ งานวิจัยและการสัมภาษณ์มาอ้างอิง

๓.๕ การเสนอผลการศึกษา

๓.๕.๑ นำเสนอหัวข้อวิจัยพร้อมทั้งนำคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุง

๓.๕.๒ จัดทำรูปเล่มมี ๕ บท

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑.๓ ขอบเขตการศึกษา

๑.๔ วิธีการดำเนินงาน

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

บทที่ ๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับโรคไข้เลือดออก

๒.๑.๑ ความหมายและประเภทของโรคไข้เลือดออก (Dengue Haemorrhagic Fever หรือ DHF)

๒.๑.๒ การแพร่กระจายของโรคไข้เลือดออก

๒.๑.๓ อาการและการรักษาโรคไข้เลือดออก

๒.๑.๔ วิธีการกำจัดยุงลายและลูกน้ำยุงลายด้วยตนเอง

๒.๑.๕ การรณรงค์ควบคุมไข้เลือดออก

๒.๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการเรียนการสอน

๒.๒.๑ ความหมายและความสำคัญของจิตวิทยาการศึกษา

๒.๒.๒ คุณลักษณะของพัฒนาการในระดับประถมศึกษาตอนปลาย

๒.๓ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมให้กับเด็ก

๒.๓.๑ บทบาทของนักนาการและนักนากรับบันดาลใจ

๒.๓.๒ ตัวอย่างกิจกรรมและกระบวนการ

๒.๔ จิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น

๒.๔.๑ ความหมายของเด็กและวัยรุ่น

๒.๔.๒ พัฒนาการและพฤติกรรมของเด็กและวัยรุ่น

๒.๕ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับบุคลคร

๒.๕.๑ ความหมายของบุคลครเวที

๒.๕.๒ ประวัติความเป็นมาของศิลปะการละครตะวันตก

๒.๕.๓ องค์ประกอบของบุคลคร

๒.๕.๔ ประเภทของบุคลคร

๒.๖ ละครสร้างสรรค์

๒.๖.๑ ประวัติความเป็นมาของละครสร้างสรรค์

๒.๖.๒ ประโยชน์ของละครสร้างสรรค์

๒.๗ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาและการศึกษาในชุมชน

สรุปบท

บทที่ ๓ วิธีการดำเนินการศึกษา

๓.๑ แผนการดำเนินการศึกษา

๓.๒ แหล่งข้อมูลในการศึกษา

๓.๓ กระบวนการศึกษา

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕ การนำเสนอผลงานการศึกษา

สรุปบท

บทที่ ๔ ผลการศึกษา

๔.๑ สรุปปัญหาเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกในชุมชนบ้านเขากว้าจากการสัมภาษณ์

๔.๒ การจัดกระบวนการละครสร้างสรรค์เพื่อสร้างความตระหนักรเกี่ยวกับการแก้ปัญหารอยไข้เลือดออกให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และ ๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขากว้า)

๔.๓ ผลที่เกิดขึ้นต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และ ๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขากว้า) หลังจากเข้าร่วมกระบวนการละครสร้างสรรค์

**๔.๔ ผลจากการสอบตามความเข้าใจและทัศนคติของครุผู้สังเกตการณ์กระบวนการ
ผลกระทบสร้างสรรค์**

**๔.๕ ผลจากการสอบตามความเข้าใจและทัศนคติของผู้ชุมผลกระทบที่ได้จาก
กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์**

สรุปบท

บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการศึกษา

๕.๒ อภิปรายผลการศึกษา

๕.๓ ปัญหาและอุปสรรค

๕.๔ ข้อเสนอแนะ

๓.๕.๓ ส่งรูปเล่มฉบับสมบูรณ์

สรุปบท

จากการที่ผู้วิจัยได้วางแผนการดำเนินงานการวิจัย โดยได้สืบค้นข้อมูลจากหนังสือ ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความทางวิชาการและเอกสารต่างๆ ทำให้ผู้วิจัยสามารถวางแผนให้เป็นไปตามที่กำหนดได้ จากนั้นจึงนำข้อมูลมาเก็บรวบรวม วิเคราะห์และตรวจสอบให้ถูกต้องก่อนการจัดทำเป็นรูปเล่ม

บทที่ ๔

ผลการศึกษา

การสร้างความตระหนักรื่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑

(บ้านเข้าแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อสังเกตการณ์ ส้มภาษณ์และเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาโรคไข้เลือดออกของคนในพื้นที่ชุมชนบ้านเข้าแก้ว ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา และข้อมูลเชิงสถิติเกี่ยวกับจำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในระยะเวลาอันหลัง ๓ ปี จากการสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุภาพตัวบลเขารูปช้างสาขา ๒ (เข้าแก้ว) จำนวน ๔ คน ประชากรในชุมชนบ้านเข้าแก้ว ม.๒ ต.เขารูปช้าง จำนวน ๑๐ คน ครูโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) จำนวน ๓ คน และนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) จำนวน ๘๑ คน เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยคือเพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกให้กับนักเรียนโรงเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ และเพื่อสร้างกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนสืบเนื่องไป ซึ่งผู้วิจัยแบ่งประเด็นต่างๆ ออกเป็นดังนี้

๔.๑ สรุปปัญหาเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกในชุมชนบ้านเข้าแก้วจากการสัมภาษณ์

๔.๒ การจัดกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว)

๔.๓ ผลที่เกิดขึ้นต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) หลังจากเข้าร่วมกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

๔.๔ ผลจากการสอบถามความเข้าใจและทัศนคติของครูผู้สังเกตการณ์กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

๔.๕ ผลจากการสอบถามความเข้าใจและทัศนคติของผู้ชุมชนครัวเรือนที่ได้จากการกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

๔.๖ สรุปบท

๔.๑ สรุปปัญหาเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกในชุมชนบ้านเข้าแก้วจากการสัมภาษณ์

จากการลงพื้นที่สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหารोคไข้เลือดออกในพื้นที่ชุมชนกลุ่มเป้าหมายทั้ง ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขารูปช้างสาขา ๒ (เข้าแก้ว) จำนวน ๕ คน กลุ่มที่ ๒ ประชากรในชุมชนบ้านเข้าแก้ว ม.๒ ต.เขารูปช้าง จำนวน ๑๐ คน กลุ่มที่ ๓ ครุโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) จำนวน ๓ คน และกลุ่มที่ ๔ นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) จำนวน ๘๑ คน ซึ่งผลจากการสัมภาษณ์ประชากรเกือบทั้งหมดมีความเห็นตรงกันว่าปัญหารोคไข้เลือดออกในชุมชนบ้านเข้าแก้วเป็นปัญหาที่ต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เนื่องจากมีจำนวนผู้ติดเชื้อไข้เลือดออกเป็นจำนวนมากในระยะเวลาที่ต่อเนื่อง จากข้อมูลย้อนหลัง ๓ ปี มีจำนวนผู้ป่วยในชุมชนดังนี้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีจำนวนผู้ป่วย ๑๙ ราย ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวนผู้ป่วย ๖ ราย และในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ มีจำนวนผู้ป่วย ๖ ราย ผู้ติดเชื้อส่วนใหญ่เป็นเด็กและวัยรุ่นที่มีอายุ ระหว่าง ๐-๒๕ ปี ซึ่ง ตำบลเขารูปช้างเป็นอันดับที่ ๒ รองจากตำบลบ่ออย่างของจังหวัดสงขลาที่มีจำนวนผู้ป่วยเยอะที่สุด และจังหวัดสงขลาเป็นอันดับที่ ๒ ที่มีผู้ป่วยไข้เลือดออกมากที่สุดของภาคเขต ๑๒ โดยพื้นที่ที่พบลูกน้ำยุงลายมากที่สุดคือวัดและโรงเรียน รองลงมาคือครัวเรือน ปัญหาไข้เลือดออกในชุมชนอาจไม่มีผลกระทบร้ายแรงต่อคนในชุมชน แต่จะมีผลกระทบก็ต่อเมื่อมีการเสียชีวิตจากการติดเชื้อขึ้น ซึ่ง ปัญหาดังกล่าวสามารถบรรเทา ปลูกฝัง และป้องกันได้ โดยการทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายทั้งในครัวเรือนและพื้นที่ส่วนรวมของชุมชน

ภาพการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มประชากรที่ ๑ เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขารูปช้างสาขา ๒
 (เข้าแก้ว) จำนวน ๕ คน

ภาพที่ ๔.๑ การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขารูปช้างสาขา ๒

กิจกรรมประชากรที่ ๒ ประชากรในชุมชนบ้านเขาก้าว ม.๒ ต.เขากูปช้าง จำนวน ๘ คน

ภาพที่ ๔.๖ การสัมภาษณ์ประชากรในชุมชน

ที่มา : สมบัติ แก้วเนื้ืออ่อน

ภาพที่ ๔.๗ การสัมภาษณ์ประชากรในชุมชน

ที่มา : สมบัติ แก้วเนื้ืออ่อน

กลุ่มประชากรที่ ๓ ครูโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) จำนวน ๓ คน

ภาพที่ ๔.๔ การสัมภาษณ์ครูโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว)

ที่มา : สมบัติ แก้วเนื้อ อ่อน

กลุ่มประชากรที่ ๔ ผู้ชุมการและพลัดคร จำนวนประมาณ ๓๒๐ คน

ภาพที่ ๔.๕ การแสดงละครที่ได้จากการบวนการละครสร้างสรรค์ให้แก่ผู้ปกครองชุม

ที่มา : สมบัติ แก้วเนื้อ อ่อน

ภาพที่ ๕๙ การแสดงละครที่ได้จากกระบวนการละครสร้างสรรค์

ให้แก่นักเรียนห้องโรงเรียนเด็ชม

ที่มา : ปั้นลดา สิริภูวดล

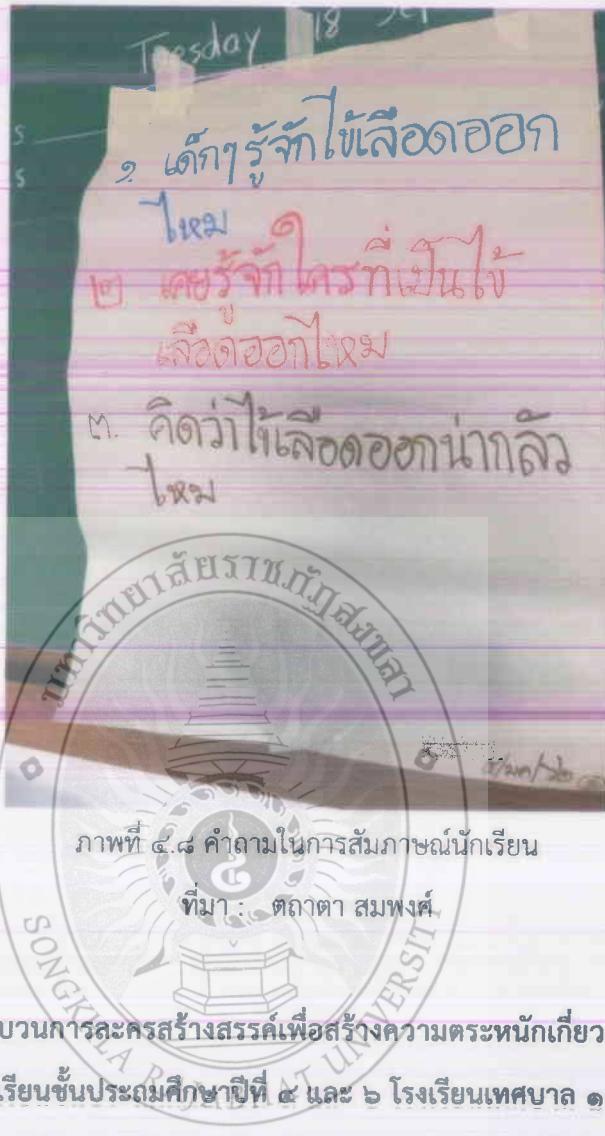
กลุ่มเป้าหมายนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขากัว) จำนวน ๘๑ คน

ภาพที่ ๔๓ การสัมภาษณ์นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขากัว)

ที่มา : ตราตา สมพงศ์

ผู้วิจัยได้ออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่วัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้
โดยมีขอบเขตทางด้านระยะเวลาในการลงพื้นที่ ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง เดือน
กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ จากการทำกำหนดระยะเวลาร่วมกับครุชำนาญการในโรงเรียน ทำให้ได้วัน
และเวลาในการลงพื้นที่เพื่อจัดกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในห้องเรียนทั้งหมดจำนวน ๗ ครั้ง ดัง
รายละเอียดในตารางด้านล่างนี้

ตารางที่ ๔.๑ แผนการจัดกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

กิจกรรม	วัตถุประสงค์
๑. ทำความรู้จักและสร้างความคุ้นเคย	เพื่อประเมินความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกและอาการของผู้ป่วยให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย
๒. วงจรชีวิตยุงลาย	เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเข้าใจวงจรชีวิตยุงลาย
๓. ความสัมพันธ์ของฉันกับชุมชน	เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถคิดเชื่อมโยงตนเองกับที่มาของปัญหาในชุมชนเรื่องโรคไข้เลือดออกได้
๔-๕. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ฯ ครั้งที่ ๑	<p>๑. เพื่อสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกให้กับนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขาแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์</p> <p>๒. เพื่อสร้างกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนสืบเนื่องไป</p> <p>๓. เพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ และ ประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขาแก้ว) มีคปภ.ปฏิบัติการผลกระทบโดยใช้เทคนิคทางด้านผลกระทบ</p>
๖. อันและวิธีการแก้ไขปัญหาไข้เลือดออกในชุมชนของฉัน	เพื่อประเมินผลความเข้าใจ ทัศนคติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตนเองกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชน และเพื่อจัดตั้งกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมแก้ปัญหาโรค

กิจกรรม	วัตถุประสงค์
๗. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้ และเทคนิคการสร้างสรรค์ลักษณะครั้งที่ ๒	<p>ใช้เลือดออกในชุมชนสืบเนื่องไป</p> <p>๑. เพื่อนำเสนอผลงานทางด้านศิลปการ ละครอกรสุสานธรรมชาติ</p> <p>๒. เพื่อนำเสนอประเด็นปัญหาโรค ไข้เลือดออกในชุมชน</p> <p>๓. เพื่อประเมินทัศนคติผู้ชุมชนเกี่ยวกับการ เชื่อมโยงตนเองกับปัญหาในชุมชนของ ตน</p>

ในการจัดกระบวนการตามแผนการจัดกิจกรรมตั้งกล่าว ผู้วัยได้จัดกระบวนการในควบคุมนุน คือทุกวันอังคาร เวลา ๑๔.๓๐ – ๑๕.๓๐ น. และมีการจัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับ ความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ลักษณะครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ซึ่งในแต่ละครั้งจะมีวัตถุประสงค์ย่ออย เพื่อนำไปสู่วัตถุประสงค์หลักของงานวิจัย เนื้อหาของการจัดกระบวนการที่ผู้วัยออกแบบและใช้จัด กระบวนการในห้องเรียนให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ผลสรุปของ การจัดกระบวนการลักษณะ สร้างสรรค์แต่ละครั้ง และสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข ดังรายละเอียดด้านล่างนี้

ครั้งที่ ๑ ทำความรู้จักและสร้างความคุ้นเคย: เวลา ๑ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ของการจัดกระบวนการ :

เพื่อประเมินความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกและอาการของผู้ป่วยให้กับ นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย :

นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๓ คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔/๑ และ ๔/๒ จำนวน ๔๘ คน รวมทั้งหมด ๗๑ คน

เนื้อหาในการจัดกระบวนการ :

ผู้นำกิจกรรมแนะนำตัวและบอกนักเรียนเกี่ยวกับที่มาและรายละเอียดของโครงการวิจัย ผู้นำกิจกรรมเปิดสื่อสารครั้งที่สร้างสรรค์ขึ้นเอง ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกให้นักเรียนได้ดู แล้วตั้งคำถามก่อนดำเนินกิจกรรมจำนวน ๓ ข้อ ดังนี้

- ๑) นักเรียน รู้จักไข้เลือดออกไหม
- ๒) นักเรียนเคยรู้จักโรคที่เป็นไข้เลือดออกไหม หากเคย คนๆ นั้น เป็นใคร มีความสัมพันธ์ กับเราอย่างไร ตอนที่เขาเป็นผู้ป่วยมีอายุเท่าไหร่ และอาการป่วยของเขาร้ายแรงแค่ไหน
- ๓) นักเรียนคิดว่าโรคไข้เลือดออกน่ากลัวไหม ทำไมถึงเป็นเช่นนั้น

หลังจากนักเรียนได้ช่วยกันตอบคำถามดังกล่าวข้างต้นแล้ว ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนจับกลุ่มๆ ละ ๗-๘ คน หลังจากนั้นให้แต่ละกลุ่มวัดและเขียนรูปผู้ป่วยที่เป็นโรคไข้เลือดออกว่ามีอาการอย่างไรบ้าง โดยให้วัดและเขียนตามความเข้าใจของนักเรียนเอง หลังจากวัดและเขียนอาการของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเสร็จแล้ว จึงให้นักเรียนเดินดูภาพวาดของกลุ่มอื่นๆ ตามพื้นท้อง เมื่อเสร็จแล้ว ให้กลับมานั่งที่เดิม ผู้นำกิจกรรมพุดคุยสรุปกิจกรรมในวันนี้

ผลสรุปของการจัดกระบวนการ :

จากการสังเกตการณ์ของผู้วิจัยและการสอบถามจากผู้ช่วยจัดกิจกรรมได้ผลตั้งนี้คือ นักเรียนทั้งหมดให้ความร่วมมือในการจัดกระบวนการเป็นอย่างดี ทุกคนตั้งใจดูสื่อสารครั้งและสามารถเข้าใจ เกี่ยวกับเนื้อหาในละครได้ว่ามีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไรบ้าง นักเรียนสามารถตอบคำถามทั้ง ๓ ข้อได้หมด โดยคำตอบที่ได้ทำให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลว่าในระยะเวลา ๓ ปีย้อนหลัง ในชุมชนบ้านเขาก้มีผู้ป่วยเป็นโรคไข้เลือดออกอยู่พอสมควร มีทั้งนักเรียนที่เคยเป็นผู้ป่วยเองและมีญาติฯ เป็นผู้ป่วย มีทั้งผู้ป่วยที่มีอาการของโรคไม่รุนแรงและผู้ป่วยที่ถึงขั้นเสียชีวิต โดยผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุประมาณ ๗-๘ ปี และนักเรียนสามารถถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจเกี่ยวกับไข้เลือดออกออกมาเป็นผลงานศิลปะได้ดี โดยกระบวนการกลุ่มดังกล่าวทำให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมกัน จากการสังเกตการณ์ผลงานศิลปะ ส่วนใหญ่มีข้อมูลเกี่ยวกับอาการของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกตรงตามที่นักเรียนได้ช่วยกันตอบคำถามมาในช่วงต้นข้าง上面 ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า

นักเรียนส่วนใหญ่ตั้งใจฟังและมีความเข้าใจในเนื้อหาที่ผู้วิจัยต้องการสื่อสารในการจัดกระบวนการครั้งนี้

สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข :

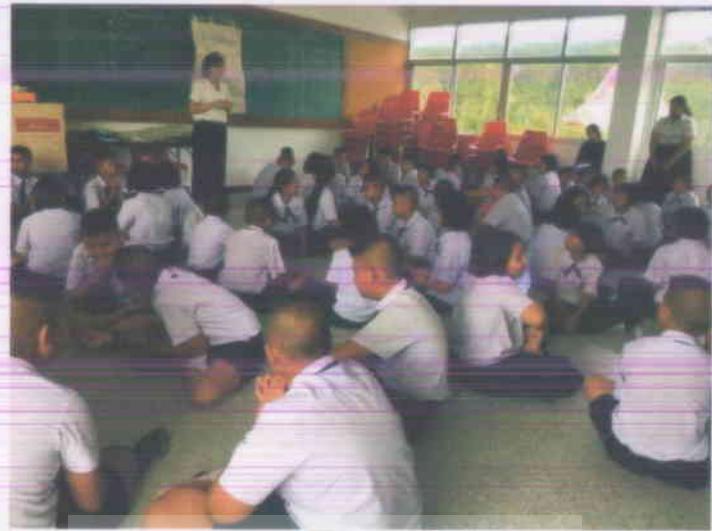
ผู้วิจัยไม่ได้เตรียมอุปกรณ์เพื่อใช้เป็นสัญญาณในการเรียกรวม และไม่ได้แจ้งนักเรียนเกี่ยวกับกติการ่วมกันทำให้ต้องใช้เสียงดังในการอธิบายกระบวนการต่างๆ เนื่องจากนักเรียนมีจำนวนมาก ทำให้การจัดกระบวนการในห้องที่มีพื้นที่จำกัดเป็นไปได้ยาก เพราะธรรมชาติของเด็กคือการได้ได้ตอบพูดคุยกันอย่างเต็มที่เมื่อมีโอกาส ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องสร้างข้อตกลงร่วมกัน เช่น การมีสัญญาณระฆังเพื่อเป็นสัญญาณที่เข้าใจตรงกันว่าเมื่อได้ยินเสียงนี้แล้วต้องเงียบ

ภาพประกอบกระบวนการครั้งที่ ๑ :

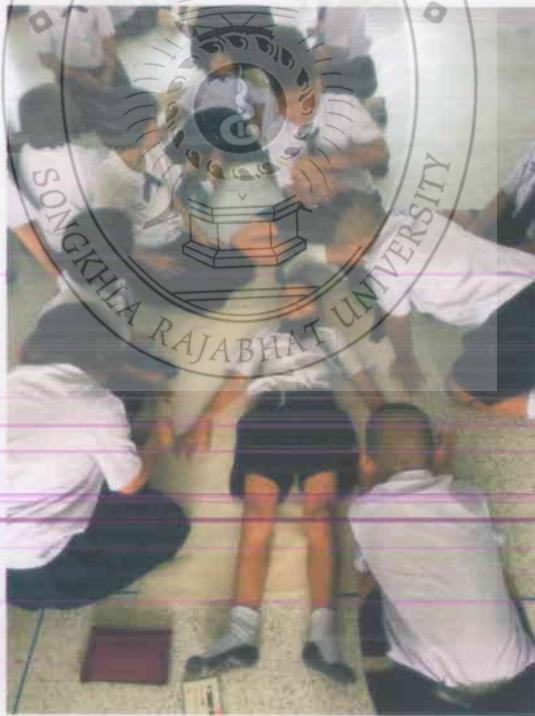

ภาพที่ ๕ นักเรียนดูสื่อ okreากับไปใช้เลือดออก

ที่มา : ฤทธาดา สมพงษ์

ภาพที่ ๔.๑๐ นักเรียนตอบคำถาม
ที่มา : สมบูรณ์ แก้วเนื่องอ่อน

ภาพที่ ๔.๑๑ นักเรียนว่าด้วยป้องกันผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก
ที่มา : ตดาดา สมพงศ์

ภาพที่ ๔.๑๒ นักเรียนภาคภาษาการผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก

ทีม : ตตาดา สมพงศ์

ครั้งที่ ๒ วันจารชีวิตยุ่งลาย: ระยะเวลา ๑ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ของการจัดกระบวนการ:

เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเข้าใจวันจารชีวิตยุ่งลาย

กลุ่มเป้าหมาย :

นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๓ คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔/๑ และ ๔/๒ จำนวน ๔๔ คน รวมทั้งหมด ๘๗ คน

เนื้อหาในการจัดกระบวนการ :

ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนเล่นเกม “วิภัณนาการของยุง” หลังจากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อยตามกลุ่มเดิมเมื่อครั้งที่แล้ว ผู้นำกิจกรรมอธิบายเกี่ยวกับวันจารชีวิตของยุงลายในระยะต่างๆ ตามภาพที่ได้ออกแบบมา แล้วให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติเป็นยุงลายในระยะต่างๆ คือ ๑. ระยะไข้ ๒. ระยะ

ตัวอ่อนหรือลูกน้ำ ๓. ระยะตัวไม่弄 ๔. ระยะตัวบุญ โดยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปหัวยุ่งลายให้เพื่อน เมื่อเสร็จแล้วให้ตัวแทนกลุ่มดังท่านี่ที่เพื่อนปั้นท่าบุญไว้ โดยให้บุญลายแต่ละตัวคิดว่าจะสืบสารในฐานะที่ตนเองเป็นบุญลายในระยะนั้นๆ ว่าอะไร แล้วให้กลุ่มอื่นๆ เดินดูบุญลายแต่ละตัวจนครบถ้วน กลุ่ม หลังจากนั้นให้นักเรียนสะท้อนในวงใหญ่ถึงสิ่งที่ประทับใจจากการกระบวนการในวันนี้

ผลสรุปของการจัดกระบวนการ :

เด็กนักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมช่วงแรกที่ให้ทำคือเกมวิพัฒนาการของบุญแต่เนื่องจากกิจกรรมหลังจากนั้นซึ่งเป็นกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมุติที่ต้องใช้สมาธิและความเรียบ ด้วยจำนวนของเด็กนักเรียนที่เยอะมาก ทำให้การสื่อสารของผู้นำกิจกรรมไม่ชัดเจน เด็กนักเรียนบางคนที่ตั้งใจฟังตั้งใจทำกิจกรรม แต่ไม่ได้ยินโจทย์และรายละเอียดที่ผู้นำกิจกรรมต้องการสื่อสาร ทำให้การร่วมทำกิจกรรมมีความล่าช้า ผู้นำกิจกรรมต้องหวนใจที่พยายามรอบ กว่าจะสื่อสารให้นักเรียนเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามได้ ผู้วิจัยได้ทำเครื่องมือในการแสดงบทบาทสมมุติคือหัวบุญในระยะต่างๆ ๕ ระยะซึ่งสามารถช่วยให้เด็กนักเรียนเข้าใจและนึกภาพบุญลายในระยะต่างๆ ได้ชัดเจนขึ้น ช่วงสุดท้ายคือการสะท้อนการเรียนรู้จากกิจกรรมทั้งหมด ช่วงนี้เด็กนักเรียนไม่สามารถเขียนและวาดสะท้อนตามโจทย์ที่ผู้วิจัยได้วางไว้ให้ได้ เนื่องจากเหลือเวลาในการทำกิจกรรมน้อย เด็กนักเรียนยังเขียนหนังสือไม่คล่อง จึงทำให้เข้าใจน้อย ที่ผู้วิจัยให้ไม่สำคัญ การนำสัญญาณระพังมาใช้ไม่ค่อยประสบผลสำเร็จ เนื่องจากเสียงระพังไม่ค่อยได้ยิน เมื่อเทียบกับเสียงของนักเรียน

สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข :

การสื่อสารจากผู้วิจัยไปยังกลุ่มเป้าหมายยังมีอุปสรรคเนื่องจากกลุ่มเป้าหมายมีจำนวนเยอะ และพูดคุยกันเสียงดัง ทำให้การแจ้งโจทย์ในแต่ละกิจกรรมไม่ชัดเจน และเมื่อมีการพูดคุยเสียงดังเกิดขึ้น ครู นักศึกษาฝึกสอนที่อยู่ช่วยภาระในห้อง ต้องพูดเสียงดังเพื่อทำให้กลุ่มเป้าหมายเรียบเรียงลงครุและนักศึกษาฝึกสอนต้องพูดเสียงดังขึ้นเรื่อยๆ จนทำให้เป็นการซ้ำกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กิจกรรมที่ผู้วิจัยต้องการจะทำก็เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายกล้าคิด กล้าแสดงออกถึงความคิดเห็น ตัวตนของพวกราชบุรุษ ทางครุและนักศึกษาฝึกสอนเลือกใช้วิธีการในการทำให้เด็กนักเรียนเรียบเป็นวิธีนี้ คงไม่ใช่เรื่องดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงคิดว่า ในครั้งหน้าผู้วิจัยจะหาวิธีการในการทำให้เด็กนักเรียนเรียบเป็นวิธีนี้ คงกลุ่มย่ออยู่ในช่วงทำกิจกรรมกลุ่ม ผู้วิจัยจะหาเครื่องขยายเสียงมาให้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการ

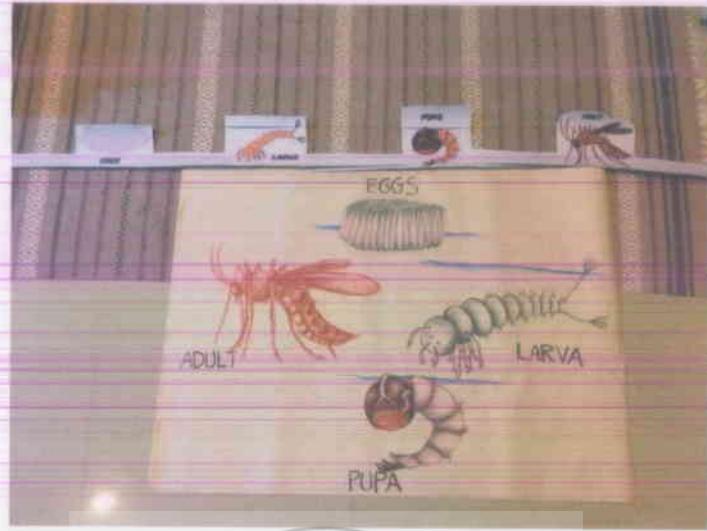
สื่อสารให้ดีขึ้น ผู้วิจัยจะออกแบบการแบ่งกลุ่มแบบใหม่คือ ตั้งโจทย์ให้การแบ่งกลุ่มแต่ละกลุ่มจะต้องมี พ.ป.ช และน้อง ป.๔ อุปารามกัน เพื่อพีฯ จะได้เป็นผู้นำน้องๆ ในกลุ่มได้ และผู้วิจัยจะออกแบบการ สื่อสารในการบอกโจทย์อีกช่องทางหนึ่งคือผู้วิจัยจะทำเป็นใบงานแจกแต่ละกลุ่ม ควบคู่กับการบอก โจทย์หน้าห้องไปด้วย

ภาพประกอบกระบวนการครั้งที่ ๒ :

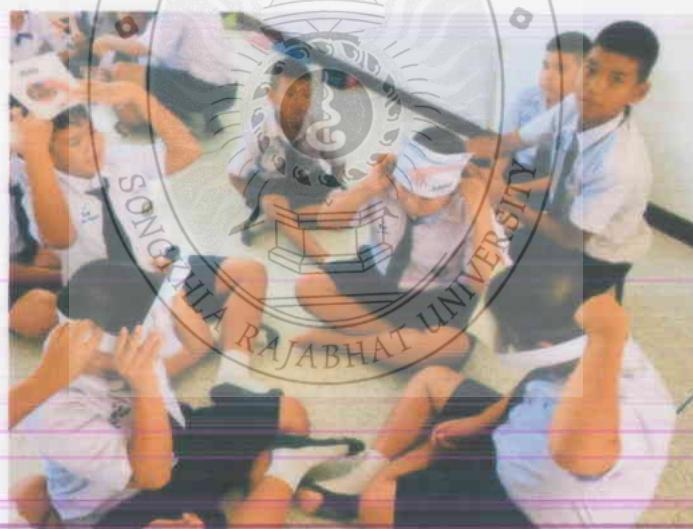
ภาคที่ ๔.๓๙ กิจกรรมวิวัฒนาการของยุคไทย

ที่มา : ทิพวรรณ ศศศรี

ภาพที่ ๔๔ วงจรชีวิตยุงลายในระยะต่างๆ

ที่มา : ศุภารดา สมพงศ์

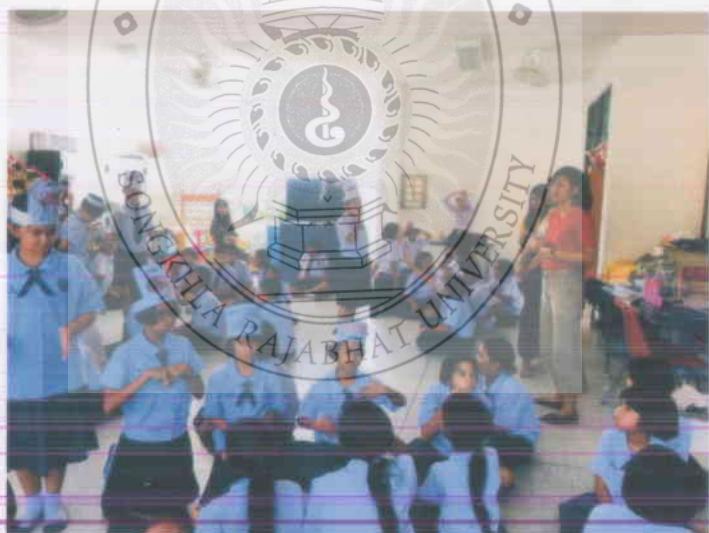
ภาพที่ ๔๕ นักเรียนช่วยกันสุมหัวเป็นยุงลายระยะต่างๆ

ที่มา : ทิพวรรณ สดศรี

ภาพที่ ๔.๑๖ นักเรียนค้างท่านี่ยงลายระยะต่างๆ

ที่มา : ทิพวรรณ สุดศรี

ภาพที่ ๔.๑๗ นักเรียนค้างท่านี่ยงลายระยะต่างๆ

ที่มา : ทิพวรรณ สุดศรี

ภาพที่ ๔.๑๔ เรียนสรุปกิจกรรมวันนี้

ที่มา : ทิพวรรณ สุดศรี

ภาพที่ ๔.๑๕ เรียนสรุปกิจกรรมวันนี้

ที่มา : ทิพวรรณ สุดศรี

ครั้งที่ ๓ ความสัมพันธ์ของฉันกับชุมชน: ระยะเวลา ๑ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ของการจัดกระบวนการ:

เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถคิดเชื่อมโยงตนเองกับที่มาของปัญหาในชุมชนเรื่องโรคไข้เลือดออกได้

กลุ่มเป้าหมาย:

นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๓ คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔/๑ และ ๔/๒ จำนวน ๔๘ คน รวมทั้งหมด ๘๑ คน

เนื้อหาในการจัดกระบวนการ:

ผู้นำกิจกรรมอธิบายกำหนดการกิจกรรมในวันนี้ พร้อมกับแสดงตัวอย่างภาพนิ่งสถานที่ให้ดู ๑ ภาพ แล้วให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายแบ่งกลุ่ม ๆ ละประมาณ ๗-๘ คน จำนวน ๑๐ กลุ่ม เพื่อจับฉลากสถานที่ ๆ สามารถเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในชุมชนของตนเองได้ ซึ่งในภาพนิ่งดังกล่าว จะต้องมีตัวละครและรายละเอียดต่างต่อไปนี้ ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อุ่นร้อน ผู้นำกิจกรรมให้เวลาในการทำภาพนิ่งประมาณ ๑๐-๑๕ นาที แล้วให้ออกมานำเสนอหน้าห้อง โดยให้เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ทายว่าสถานที่นั้นคือที่ไหนและในภาพมีแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายตรงไหนบ้าง เมื่อนำเสนอครบถ้วน ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสะท้อนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการกิจกรรมในวันนี้ โดยให้พูดสะท้อนที่ลงทะเบียนและผู้นำกิจกรรมทำการจดบันทึกไว้

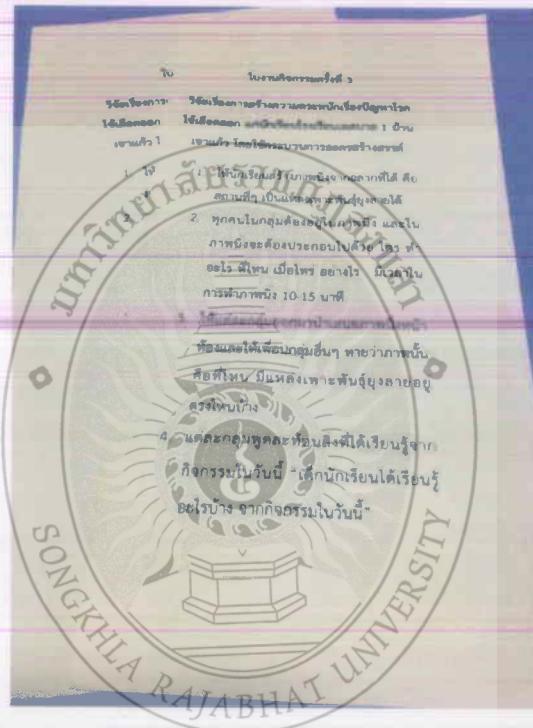
ผลสรุปของการจัดกระบวนการ:

ผู้จัดกิจกรรมสังเกตว่านักเรียนสามารถทำงานโดยยึดติดขั้น เนื่องจากมีใบงานแจกนักเรียนแต่ละกลุ่ม ทำให้นักเรียนเข้าใจโจทย์อย่างชัดเจน และมีพื้นที่เลี้ยงประจักษ์กลุ่มทุกกลุ่มทำให้นักเรียนสามารถปรับปรุงคำตามที่ไม่เข้าใจกับพื้นที่เลี้ยงได้โดยตรง เวลาเป็นไปตามกำหนดการมากขึ้น การทำภาพนิ่งสถานที่เป็นไปด้วยดี นักเรียนสามารถถ่ายทอดภาพนิ่งสถานที่ออกมาทางร่างกายได้เป็นอย่างดีโดยไม่มีการเขินอาย ใน การนำเสนอภาพนิ่ง นักเรียนกลุ่มอื่นๆ ที่เป็นผู้ชุมทำหน้าที่ทายว่าสถานที่นั้นเป็นที่ใดก็ให้ความร่วมมือดีมาก นักเรียนทุกคนอยากรอตบอบว่าสถานที่นั้นคือที่ใดและมีแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายอยู่ตรงไหนของภาพดังกล่าว

ลิ้งที่ควรปรับปรุงแก้ไข :

เนื่องจากนักเรียนที่เป็นผู้ทายสถานที่ให้ความร่วมมือในกระบวนการมีจำนวนมาก จึงทำให้ใช้เวลาในช่วงการทายสถานที่และแหล่งเพาะพันธุ์ยังลายของแต่ละสถานที่ค่อนข้างนาน ผู้นำกิจกรรมที่เป็นผู้คุมเวลาอาจต้องหาวิธีการในการกระชับเวลาช่วงนี้ให้ดีขึ้น

ภาพประกอบกระบวนการครั้งที่ ๓ :

ภาพที่ ๔.๒๐ ใบงานกระบวนการครั้งที่ ๓

ที่มา : ตราด้า สมพงษ์

ภาพที่ ๔.๒๑ ขึ้นลงลากสกานที่

ที่มา : ทิพวรรณ สดศรี

ภาพที่ ๔.๒๒ นักเรียนนำเสนอกาพนึงสถานที่แหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย

ที่มา : ทิพวรรณ สดศรี

ภาพที่ ๔.๒๓ นักเรียนนำเสนอการพิมพ์ภาษาที่เหล่งเพาะพันธุ์ยุ่งลาย
ที่มา : ทิพวรรณ สดศรี

ภาพที่ ๔.๒๔ นักเรียนนำเสนอการนิ่งและเพื่อนทายว่าคือที่ได
ที่มา : ทิพวรรณ สดศรี

ภาพที่ ๔.๒๕ นักเรียนนำเสนองานนึงและเพื่อนทายว่าคือที่ได้
ที่มา : ทิพวรรณ สดศรี

ครั้งที่ ๔-๔ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ลักษณะฯ ระหว่างเวลา ๒ วัน (๑๒ ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ของโครงการ :

๑. เพื่อสร้างความตระหนักรถึงภารกิจการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกให้กับนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) โดยใช้กระบวนการสร้างสรรค์
๒. เพื่อสร้างกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนสืบเนื่องไป
๓. เพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) ฝึกปฏิบัติการละครบโดยใช้เทคนิคทางด้านการละครบ

กลุ่มนักเรียน :

นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๕ จำนวน ๓๓ คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/๑ และ ๕/๒ จำนวน ๔๘ คน รวมทั้งหมด ๘๑ คน

เนื้อหาในการจัดกระบวนการ:

การจัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ลักษณะครั้งที่ ๑ มีกำหนดการ ดังนี้

กำหนดการ

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ลักษณะครั้งที่ ๑

วันที่ ๒๖-๒๗ มกราคม ๒๕๖๒

ณ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขาแก้ว) จังหวัดสงขลา

วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๒

เวลา ๐๙.๓๐-๑๙.๐๐ น. ลงทะเบียน

เวลา ๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น. อบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อทักษะการสร้างสรรค์ลักษณะ โดยวิทยากร นายสมบัติ แก้วเนื้ออ่อน

เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๑๕ น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

เวลา ๑๐.๑๕-๑๒.๐๐ น. อบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อทักษะการสร้างสรรค์ลักษณะ (ต่อ) โดยวิทยากร นายสมบัติ แก้วเนื้ออ่อน

เวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๓.๐๐-๑๕.๐๐ น. อบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อการฝึกสร้างลักษณะครประเด็นปัญหาไข้เลือดออก จากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ โดยวิทยากร นายสมบัติ แก้วเนื้ออ่อน

เวลา ๑๕.๐๐-๑๕.๑๕ น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

เวลา ๑๕.๑๕-๑๖.๐๐ น. อบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อการฝึกสร้างลักษณะครประเด็นปัญหาไข้เลือดออก จากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ (ต่อ) โดยวิทยากร นายสมบัติ แก้วเนื้ออ่อน

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๒

เวลา ๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น. อบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อการฝึกสร้างลักษณะครประเด็นปัญหาไข้เลือดออก จากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ (ต่อ) โดยวิทยากร นายสมบัติ แก้วเนื้ออ่อน

เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๑๕ น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

เวลา ๑๐.๑๕-๑๒.๐๐ น. อบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อการฝึกสร้างลักษณะครประเด็นปัญหาไข้เลือดออก จากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ (ต่อ) โดยวิทยากร นายสมบัติ แก้วเนื้ออ่อน

เวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๓.๐๐-๑๕.๐๐ น. อบรมเชิงปฏิบัติการในหัวข้อการฝึกสร้างสรรค์ประเด็นปัญหาไข้เลือดออก
จากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ (ต่อ) โดยวิทยากร นายสมบัติ แก้ว
เนื้ออ่อน

เวลา ๑๕.๐๐-๑๕.๑๕ น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

เวลา ๑๕.๑๕-๑๖.๐๐ น. นำเสนอผลกระทบประเด็นปัญหาไข้เลือดออกแก่ชุมชนและแลกเปลี่ยนความ
คิดเห็นกับวิทยากร นายสมบัติ แก้วเนื้ออ่อน

รายละเอียดของกระบวนการโครงการฯ ทั้ง ๒ วัน มีดังนี้ ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม
เดิม ที่เคยทำงานร่วมกันในภาคชุมชน ได้ทั้งหมด ๑๐ กลุ่มๆ ละ ๙-๙ คน ในระหว่างนี้ให้แต่ละกลุ่ม^๑
ส่งตัวแทนกลุ่มละ ๑ คน ที่จะมาเป็นนักดนตรีเพื่อเล่นดนตรีประกอบ จากนั้นผู้นำกิจกรรมให้โจทย์แต่
ละกลุ่มเพื่อคิดโครงเรื่องจากประเด็นปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชน จากการสร้างภาพนิ่งต่อเนื่อง
จากภาพสถานที่ ซึ่งมีทั้งหมด ๔ ภาพ คือ ภาพปัญหา ภาพสาเหตุของปัญหา ภาพผลกระทบของ
ปัญหา และภาพวิธีการแก้ไขปัญหา ซึ่งรายละเอียดของกระบวนการมีดังนี้

๑. ให้นักเรียนไปเพิ่มตัวละครยุงลายในแต่ละภาพสถานที่ๆ คิดไว้แล้วตั้งแต่กระบวนการครั้ง
ที่ ๓ โดยไม่จำกัดจำนวน
๒. ตั้งคำถามกับนักเรียนว่า ถ้ายุงลายกัดคนในพاجะเกิดอะไรขึ้นและให้นักเรียนทดลอง
แสดงเหตุการณ์ดังกล่าว
๓. นักเรียนคิดว่าผลกระทบจากการป่วยของโรคไข้เลือดออกคืออะไร หรือมีอะไรบ้าง
๔. นักเรียนคิดว่าจะแก้ปัญหาดังกล่าวได้อย่างไร หรือจะทำอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดปัญหานี้อีก

ในระหว่างที่นักเรียนที่เป็นนักแสดงกำลังคิดโครงเรื่องจากโจทย์นั้น นักเรียนที่เป็นนักดนตรี^๒
ได้รับโจทย์ให้ออกแบบดนตรีที่จะสามารถนำมาใช้ประกอบการแสดงผลกระทบเช่นกัน และ เมื่อนักเรียน
แต่ละกลุ่มคิดโครงเรื่องจากโจทย์ทั้งหมดที่ให้ไปได้แล้ว ผู้นำกิจกรรมจึงรวมทุกกลุ่มเข้าด้วยกัน โดย
การร้อยเรียงภาพนิ่งให้เป็นภาพเคลื่อนไหว ใส่เทคนิคทางด้านการแสดงละคร เช่น บทพูด การ
เคลื่อนไหวแบบสโลว์莫ชั่น การเคลื่อนไหวแบบโรงเรียนปลา การทำซ้ำ การพูดซ้ำ การต่อตัว การ

แสดงพื้นถิ่น ภาษาถิ่น บทกวี เพลง เป็นต้น เมื่อได้โครงเรื่องเดียวกันแล้วจึงให้นักดนตรีมาร่วมทดลอง เล่นเข้าด้วยกันในแต่ละจากงานกราฟทั้งจบเรื่อง ซ้อมการแสดงทั้งหมดร่วมกัน ในวันที่ ๒ ของการจัด โครงการจึงได้เชิญผู้ปกครองที่จะมารับนักเรียนกลับบ้านมาเป็นผู้ชุมชนครบที่ได้จากการบวนการละคร สร้างสรรค์ดังกล่าว เมื่อครุณครเสร็จผู้นำกิจกรรมจึงพูดคุยสรุปผลการเรียนรู้ของนักเรียน กลุ่มเป้าหมายเพื่อประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการและซึ่งจะเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มเด็กและ เยาวชนในชุมชน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทำการดำเนินการกิจกรรมเกี่ยวกับปัญหาโรคไข้เลือดออกใน ชุมชนต่อไป ผู้นำกิจกรรมได้แจกแบบฟอร์มให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายไปจัดตั้งกลุ่มและกรอก รายละเอียดของสมาชิกกลุ่ม โดยให้หัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และทีมงานฝ่ายต่างๆ ประจำ กลุ่ม แล้วนำแบบฟอร์มมาส่งคืนให้ผู้นำกิจกรรมในกระบวนการครรภ์ต่อไป ระหว่างนั้นผู้นำกิจกรรมได้ แจกแบบสอบถามให้กับผู้ชุมเพื่อสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ ความคิดเห็น หลังจากได้ชุมชนครัดกล่าว

ผลสรุปของการจัดกระบวนการ:

จากการพูดคุยแลกเปลี่ยนกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายและทีมผู้ช่วยจัดกิจกรรมในโครงการทุก คนสามารถสรุปได้ว่าผลงานภาพรวมของโครงการเป็นไปด้วยดี นักเรียนทุกคนให้ความร่วมมือกับการ จัดกระบวนการดีมาก ทุกคนตั้งใจทำกิจกรรมร่วมกันและบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการคือนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ประถมศึกษาปีที่ ๖ ของโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) ได้ฝึก ปฏิบัติการละครโดยใช้เทคนิคทางด้านการละครจริง โดยผู้นำกิจกรรมได้ใช้กระบวนการละคร สร้างสรรค์เพื่อสร้างความตระหนักร่วมกับการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกให้กับนักเรียนโรงเรียน เทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) ทำให้นักเรียนรู้สึกเห็นด้วยกับการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกให้กับนักเรียนโรงเรียน เทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) ทำให้นักเรียนรู้สึกเห็นด้วยกับการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกให้กับนักเรียนโรงเรียน นักเรียนสามารถเชื่อมโยงตนเองกับชุมชนได้ เนื่องจากความสัมพันธ์ของตนเองและปัญหาดังกล่าว นำไปสู่การแก้ไขปัญหาในชุมชนร่วมกันของทุกคนและทุกหน่วยงาน ผู้นำกิจกรรมได้ให้มีการสร้างกลุ่ม เด็กและเยาวชนในพื้นที่ เพื่อดำเนินกิจกรรมการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนสืบเนื่องไป โดย การซึ่งจะหลักการและวัตถุประสงค์ของกลุ่มแก่นักเรียน นักเรียนมีความตั้งใจจะจัดตั้งกลุ่มขึ้นและ สามารถนำกลับไปรวมกลุ่มสมาชิกกันเองได้

สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข :

กิจกรรมบางช่วงต้องใช้ระยะเวลานาน เนื่องจากนักเรียนมีจำนวนมากคือ ๘๑ คน การจัดกระบวนการเชิงปฏิบัติจึงต้องใช้เวลาเยอะ ทำให้นักเรียนบางส่วนต้องรอนาน เสียสมาธิ และเนื่องจากกลุ่มนักเรียนเป็นนักเรียนต่างช่วงชั้นกัน ทำให้การทำงานบางช่วงต้องใช้เวลาในการทำความเข้าใจกันนานกว่านักเรียนรุ่นเดียวกัน ส่งผลให้มีเวลาในการพักระหว่างกิจกรรมน้อย นักเรียนจึงเหนื่อยจากการคิดและปฏิบัติเป็นเวลานานๆ แต่ผลงานทางด้านการละครก็ยังออกมากค่อนข้างดี

ภาพประกอบกระบวนการครั้งที่ ๔-๕ :

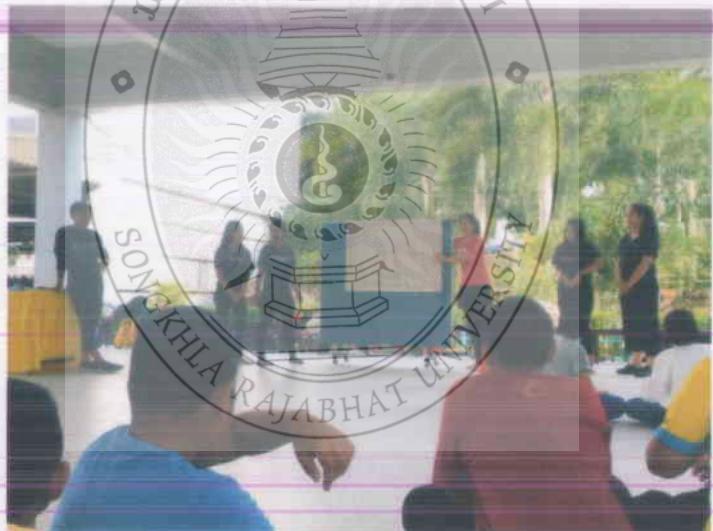
ภาพที่ ๔-๕ การลงคะแนนโครงการฯ

ที่มา : ทิพวรรณ สดศรี

ภาพที่ ๔.๒๗ กิจกรรมน้องๆ ทำ ๑ เสียง

ที่มา : พิพารณ์ สดศรี

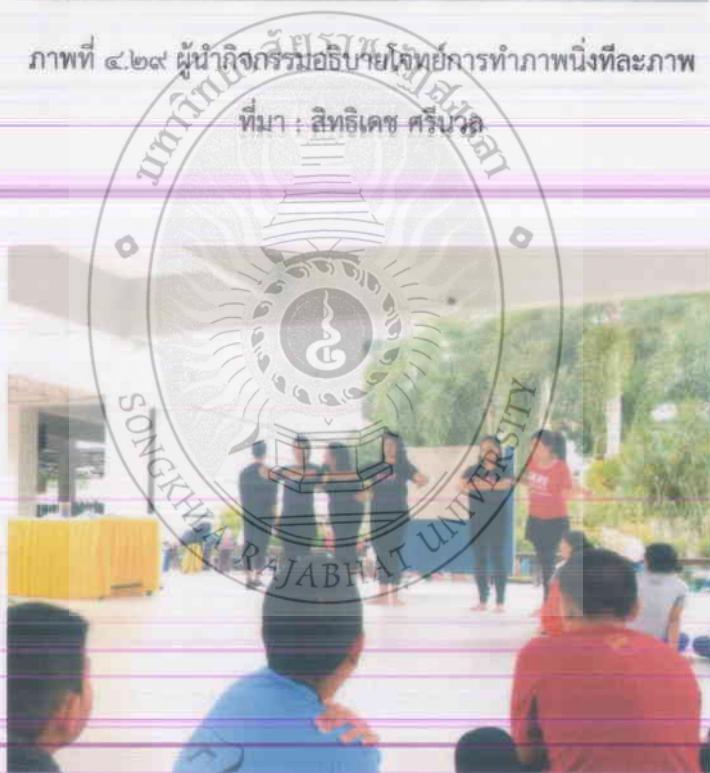

ภาพที่ ๔.๒๘ ผู้นำกิจกรรมอธิบายใจที่การทำภาพนั่งทีละภาพ

ที่มา : สิทธิเดช ศรีนวล

ภาพที่ ๔.๒๙ ผู้นำกิจกรรมอธิบายให้ยกระทำการทำภาพนิ่งที่ล่องภาพ
ที่มา : สิทธิเดช ศรีนวล

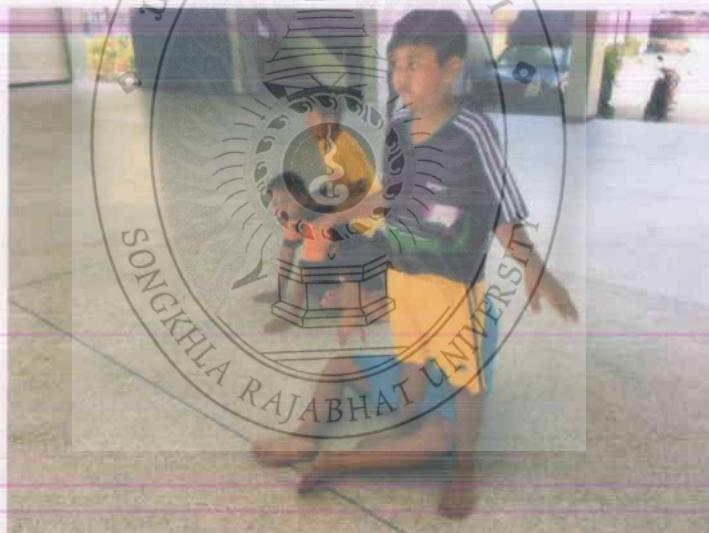

ภาพที่ ๔.๓๐ ตัวอย่างภาพนิ่งจากผู้จัดกิจกรรม
ที่มา : สิทธิเดช ศรีนวล

ภาพที่ ๔.๓๑ ตัวอย่างภาพนิ่งปัจจุบันจากไปรษณีย์เลือดออก

ที่มา : ศศาดา สุมพงศ์

ภาพที่ ๔.๓๒ ตัวอย่างภาพนิ่งสาเหตุของปัจจุบัน

ที่มา : ทิพวรรณ ศศศรี

ภาพที่ ๔.๓๔ ตัวอย่างภาพนิ่งผลกรอบของปัญหา

ที่มา : ทิพวรรณ สดศรี

ภาพที่ ๔.๓๔ ตัวอย่างภาพนิ่งวิธีการแก้ไขปัญหา

ที่มา : ทิพวรรณ สดศรี

ภาพที่ ๔.๓๕ การใช้เทคนิคโรงเรียนปลาให้ตัวละครยุ่ง赖以

ที่มา : ศดาดา สมพงศ์

ภาพที่ ๔.๓๖ การใช้เทคนิคต่างๆ ในเรื่อง

ที่มา : ศดาดา สมพงศ์

ภาพที่ ๔.๓๗ การออกแบบแบบคนครีและ การซ้อมคนครีที่ใช้ในเรื่อง

ที่มา : ศศาดา สมพงษ์

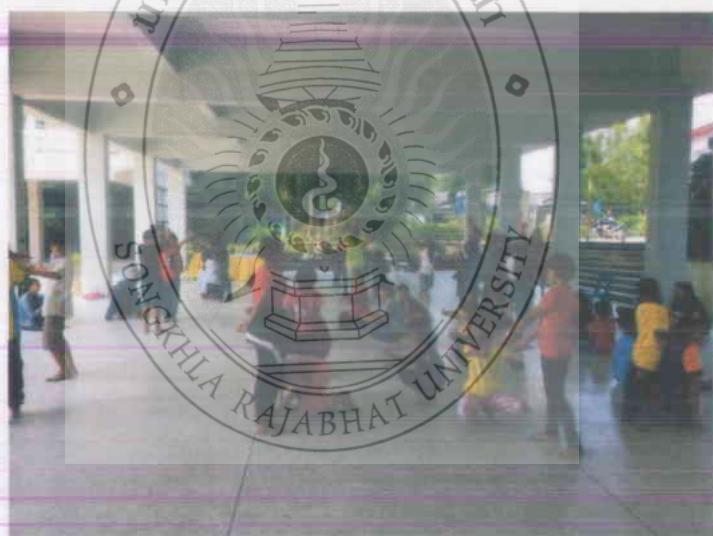

ภาพที่ ๔.๓๘ การออกแบบแบบคนครีและ การซ้อมคนครีที่ใช้ในเรื่อง

ที่มา : ศศาดา สมพงษ์

ภาพที่ ๔.๓๙ การออกแบบร่วมกันระหว่างการเคลื่อนไหวของยุงลายและดนตรี
ที่มา : ศฤดา สุมพงศ์

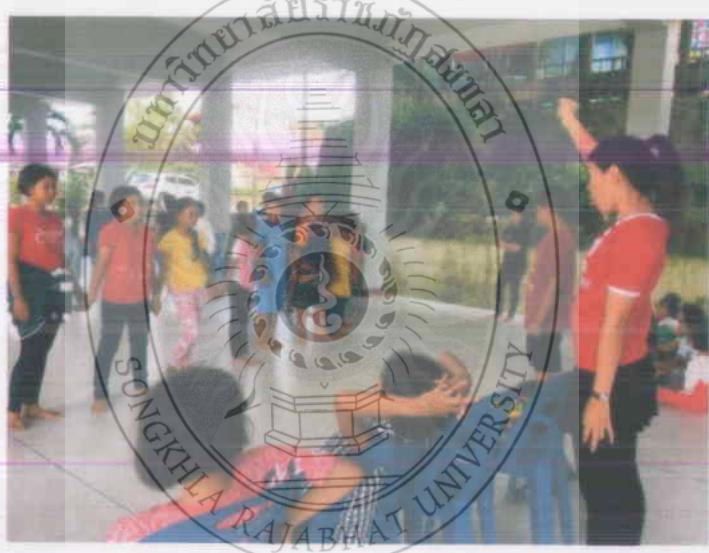

ภาพที่ ๔.๔๐ วิจัยเรียงภาพนิ่งให้เป็นภาพเคลื่อนไหวและใส่ดนตรีประกอบ
ที่มา : ศฤดา สุมพงศ์

ภาพที่ ๔.๔๑ ร้อยเรียงภาพนิ่งให้เป็นภาพเคลื่อนไหวและใส่คันทรีประกอบ

ที่มา : พัฒา สมพงศ์

ภาพที่ ๔.๔๒ ข้อมูลการแสดงละครที่ได้จากการบันการละครสร้างสรรค์

ที่มา : สมบัติ แก้วเนื้ออ่อน

ภาพที่ ๔.๓ จัดแสดงครรภากกระวนการล่อลวงสร้างสรรค์ให้ผู้ปักครองชุม

ที่มา : ศศาดา สมพงศ์

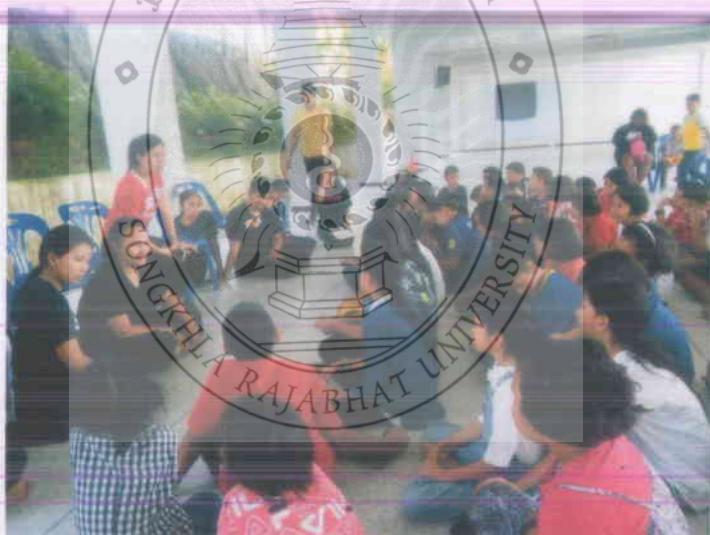
ภาพที่ ๔.๔ จัดแสดงครรภากกระวนการล่อลวงสร้างสรรค์ให้ผู้ปักครองชุม

ที่มา : ศศาดา สมพงศ์

ภาพที่ ๔.๔๕ จัดแสดงละครจากกระบวนการสร้างสรรค์ให้ผู้ปกครองชม

ที่มา : ศิรดา สมพงศ์

ภาพที่ ๔.๔๖ คุยกับการเรียนรู้และผู้ปกครองกรอกแบบสอบถามเกี่ยวกับละครที่ได้ชม

ที่มา : สมบัติ แก้วเนื้ออ่อน

ครั้งที่ ๖ ฉันและวิธีการแก้ไขปัญหาไข้เลือดออกในชุมชนของฉัน: ระยะเวลา ๑ ชั่วโมง

วัตถุประสงค์ของการจัดกระบวนการ:

เพื่อประเมินผลความเข้าใจ ทักษะด้านความสัมพันธ์ของตนเองกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชน และเพื่อจัดตั้งกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนสืบเนื่องไป

กลุ่มเป้าหมาย:

นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๓๓ คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕/๑ และ ๕/๒ จำนวน ๔๘ คน รวมทั้งหมด ๘๑ คน

เนื้อหาในการจัดกระบวนการ:

ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามกลุ่มเดิมจากเมื่อรอบที่แล้ว แจกใบงานเพื่อให้โจทย์พร้อมทั้งอธิบายโจทย์เพิ่มเติมดังนี้ ให้แต่ละกลุ่มเลือกตัวละครที่ประทับใจจากละครที่นำเสนอในโครงการฯ ให้วาดรูปตัวละครดังกล่าวลงบนกระดาษบล็อก และเขียนบอกรายการการทำของตัวละครดังกล่าวที่เป็นวิธีการแก้ไขปัญหาฯ ว่าส่งผลอย่างไรต่อชุมชน ผู้นำกิจกรรมสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับความสัมพันธ์และส่วนเกี่ยวข้องของนักเรียนที่มีต่อชุมชนของตนเอง แล้วตัวนักเรียนเองมีส่วนร่วมที่จะเปลี่ยนแปลงชุมชนของตนเองอย่างไรบ้าง ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนพูดสะท้อนสิ่งที่ตนเองได้รับหรือเรียนรู้จากการกระบวนการละครสร้างสรรค์ทั้งหมด ตั้งแต่ครั้งแรกจนถึงครั้งนี้ ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนกรอกเอกสารการจัดตั้งกลุ่มเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนบ้านเข้าแก้ว

ผลสรุปของการจัดกระบวนการ:

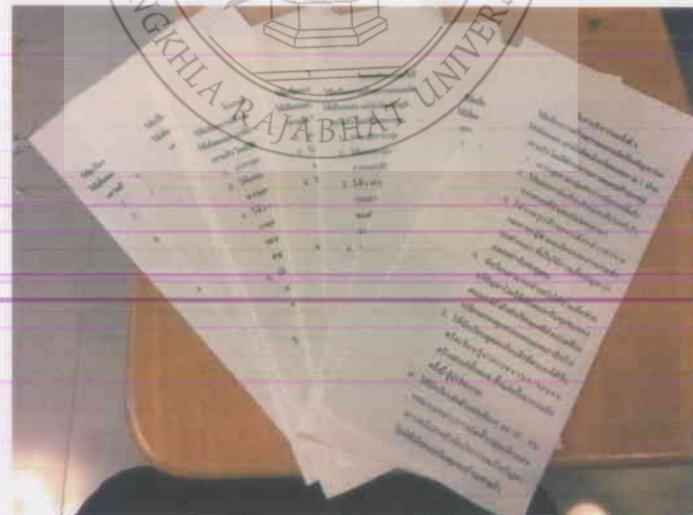
จากการพูดคุยผลสรุปของการจัดกระบวนการกับผู้ช่วยจัดกิจกรรมทุกคน ได้ผลลัพธ์ดังนี้คือ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถตอบคำถามตามโจทย์ที่ได้รับและสื่อสารผ่านการจดบันทึกลงในกระดาษบล็อกและการนำเสนอหน้าห้องได้เป็นอย่างดี นักเรียนทุกกลุ่มมีตัวละครที่ประทับใจและบอกได้ว่าการกระทำของตัวละครใดที่เป็นวิธีการแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของตน นักเรียนสามารถตอบได้ว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของปัญหา เพราะเป็นสมาชิกคนหนึ่งของชุมชน ชุมชนก็

คือบ้านของตนที่ต้องช่วยกันดูแล เพื่อลดปัญหาของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกลง ผู้ช่วยกิจกรรมสังเกตเห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายว่าแตกต่างจากครั้งแรก ๆ คือ นักเรียนกล้าตั้งคำถามและกล้าตอบคำถามมากขึ้น กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อทุกคนมากขึ้น นักเรียนมีความตั้งใจทำกิจกรรมทั้งสองชั้นปี ร่วมมือกันเป็นอย่างดี ซึ่งบางที่น้องเข้าประณีตศึกษาปีที่ ๔ มีความตั้งใจโดยที่ไม่ต้องให้พี่ประณีตศึกษาปีที่ ๖ ต้องพยายามดูแลเหมือนเป็นครั้งแรกๆ ของการจัดกิจกรรม นักเรียนสามารถเข้าใจกระบวนการการทำงานเป็นกลุ่มมากขึ้น คือการช่วยกันระดมความคิดและช่วยกันนำเสนอหน้าห้อง

สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข :

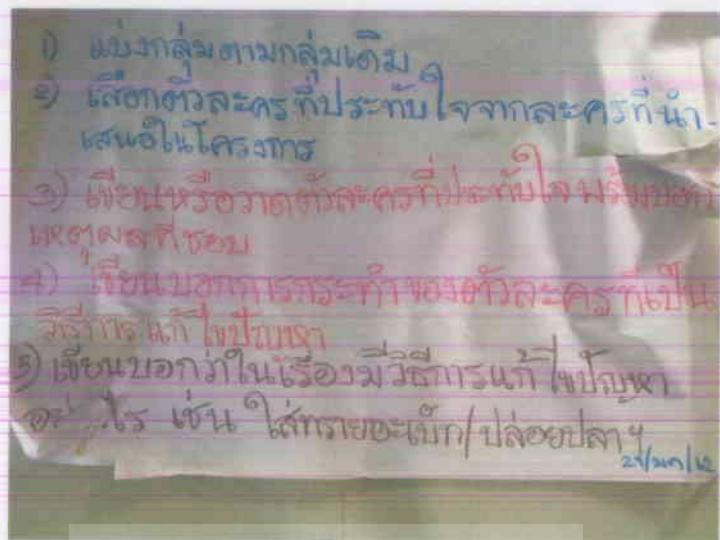
การจัดกระบวนการในครั้งนี้ใช้พื้นที่ด้านล่างอาคาร ซึ่งเป็นพื้นที่เปิดทำให้นักเรียนเสียสมาธิบ้าง เพราะมีผู้ปักครื่องที่มารับน้ำเครื่องขันอนุบาลเกินฝ่าไฟฟ้านานา และนักเรียนชั้นอื่นๆ วิ่งเล่นไปมาตรงบริเวณดังกล่าว แต่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเองก็ยังมีสมาธิมากพอที่จะอยู่ร่วมกิจกรรมจนจบ หากใช้พื้นที่ในห้องพระพุทด้านบนอาคารคงทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีสมาธิในการนำเสนอผลงานได้มากขึ้น

ภาพประกอบกระบวนการครั้งที่ ๖ :

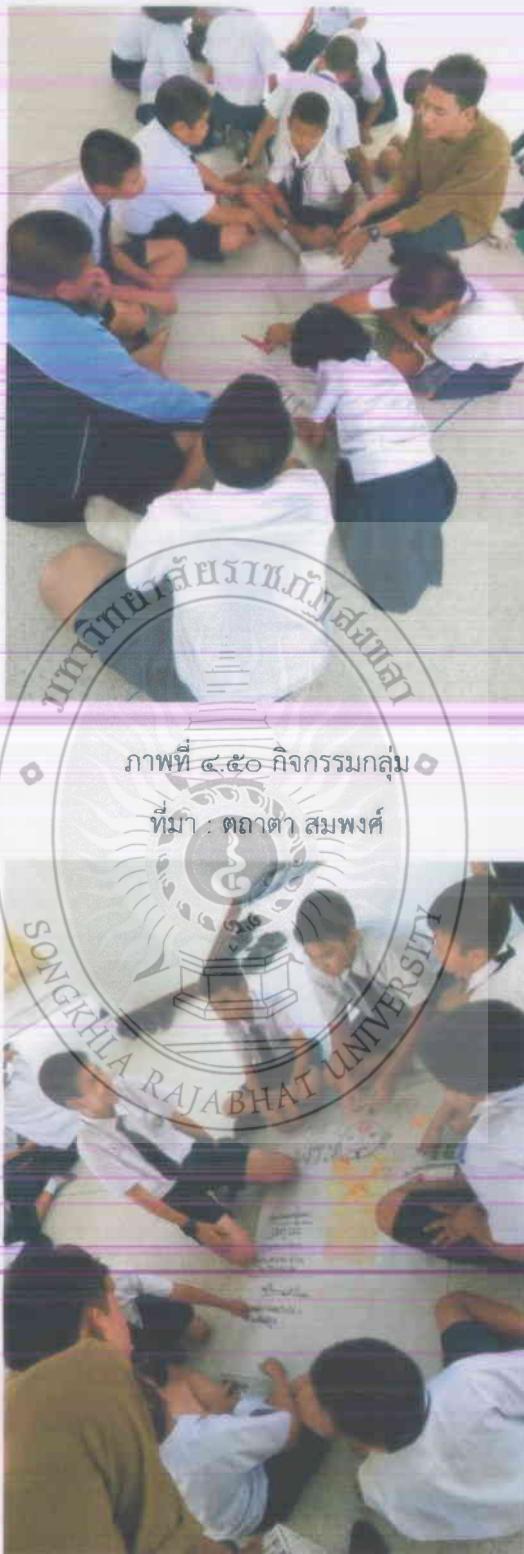
ภาพที่ ๒๗ ในงานครั้งที่ ๖

ที่มา : สถาดา สมพงศ์

ภาพที่ ๔.๔ ผู้นำกิจกรรมอธิบายใจไทย

ที่มา : ทิพวรรณ สดศรี

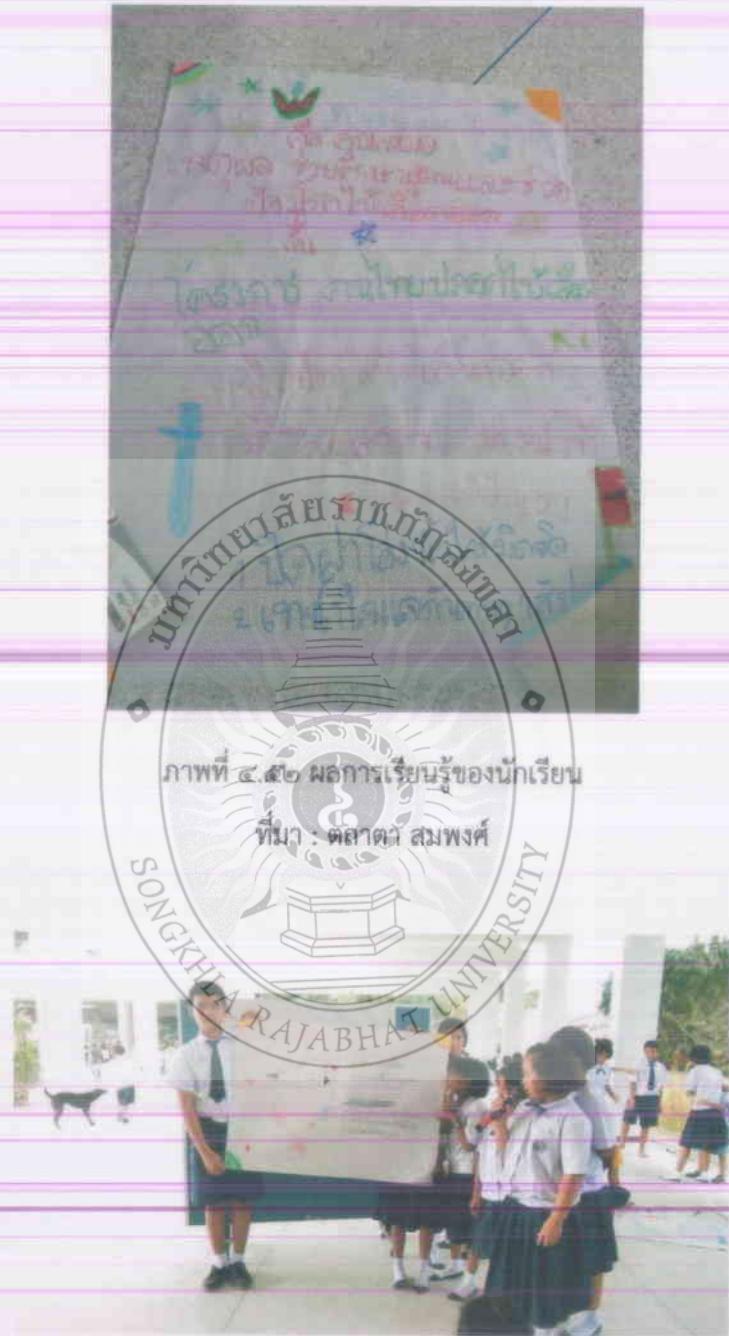

ภาพที่ ๔.๕๐ กิจกรรมกลุ่ม

ที่มา : ต姣าตา สมพงศ์

ภาพที่ ๔.๕๑ กิจกรรมกลุ่ม

ที่มา : ต姣าตา สมพงศ์

ภาพที่ ๔.๕๖ การนำเสนอผลการเรียนรู้หน้าห้องของนักเรียน

ที่มา : ต姣าดา สมพงศ์

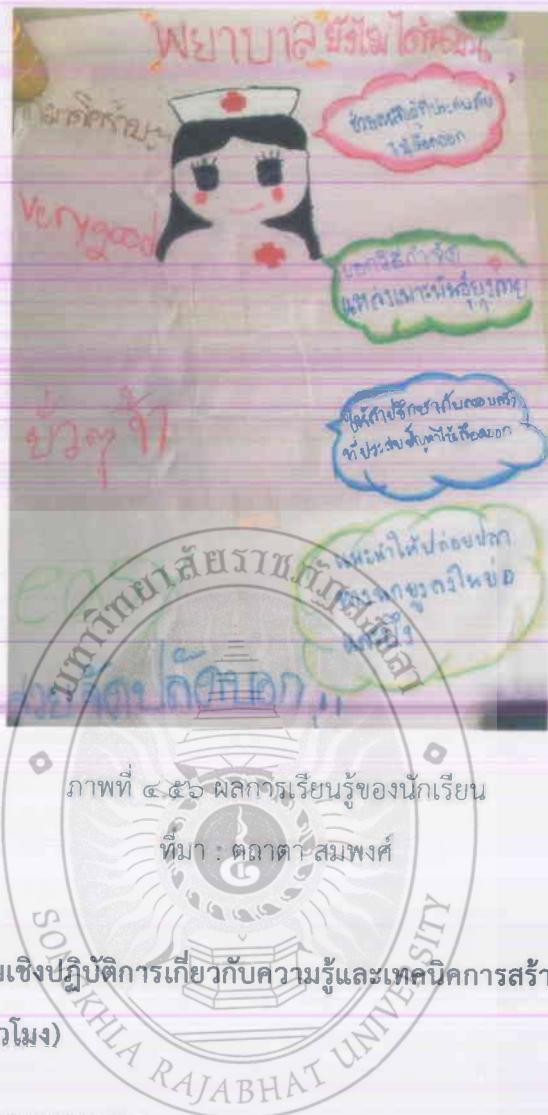
ภาพที่ ๔.๔๔ การนำเสนอผลการเรียนรู้ของนักเรียน

ที่มา : ต姣าตา สมพงศ์

ภาพที่ ๔.๔๕ ผลการเรียนรู้ของนักเรียน

ที่มา : ต姣าตา สมพงศ์

ครั้งที่ ๗ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ละคร ครั้งที่ ๒:

ระยะเวลา ๑ วัน (๗ ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์ของการจัดกระบวนการ :

๑. เพื่อนำเสนอผลงานทางด้านศิลปะการแสดงออกสู่สาธารณะ
๒. เพื่อนำเสนอประเด็นปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชน
๓. เพื่อประเมินทัศนคติผู้ชมเกี่ยวกับการเขื่อมโยงตนเองกับปัญหาในชุมชนของตน

กลุ่มเป้าหมาย :

นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ – ๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขาก้า) จำนวน ๓๐๐ คน

เนื้อหาในการจัดกระบวนการ :

การจัดโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ละครครั้งที่ ๒ มีกำหนดการ ดังนี้

กำหนดการ

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ละคร ครั้งที่ ๒

วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒

ณ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขาแก้ว) จังหวัดสระบุรี

วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒

เวลา ๐๘.๓๐-๐๙.๐๐ น. ลงคะแนน

เวลา ๐๙.๐๐-๑๐.๐๐ น. ฝึกปฏิบัติการในหัวข้อการนำเสนอผลงานทางด้านศิลปะการละครօอกสู่ชุมชนหรือพื้นที่ สาธารณชน

โดย วิทยากร นายสมบัติ แก้วเนื้ออ่อน

เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๑๕ น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

เวลา ๑๐.๑๕-๑๒.๐๐ น. ฝึกปฏิบัติการในหัวข้อการนำเสนอผลงานทางด้านศิลปะการละครօอกสู่ชุมชนหรือพื้นที่ สาธารณชน (ต่อ)

โดย วิทยากร นายสมบัติ แก้วเนื้ออ่อน

เวลา ๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น. พักรับประทานอาหารกลางวัน

เวลา ๑๓.๐๐-๑๔.๐๐ น. ฝึกปฏิบัติการในหัวข้อ การนำเสนอผลงานทางด้านศิลปะการละครօอกสู่ชุมชนหรือพื้นที่ สาธารณชน (ต่อ)

โดย วิทยากร นายสมบัติ แก้วเนื้ออ่อน

เวลา ๑๔.๐๐-๑๔.๑๕ น. พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม

เวลา ๑๔.๑๕-๑๖.๐๐ น. ฝึกปฏิบัติการในหัวข้อการนำเสนอผลงานทางด้านศิลปะการละครօอกสู่ชุมชนหรือพื้นที่ สาธารณชน (ต่อ)

โดย วิทยากร นายสมบัติ แก้วเนื้ออ่อน

รายละเอียดของกระบวนการโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ละคร ครั้งที่ ๒ มีดังนี้ ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนซ้อมการแสดงที่ได้จากการจัดโครงการครั้งที่ ๑ เพื่อพัฒนาเรื่องและเทคนิคในการนำเสนอรูปแบบละครเวที โดยมีผู้วิจัย วิทยากร

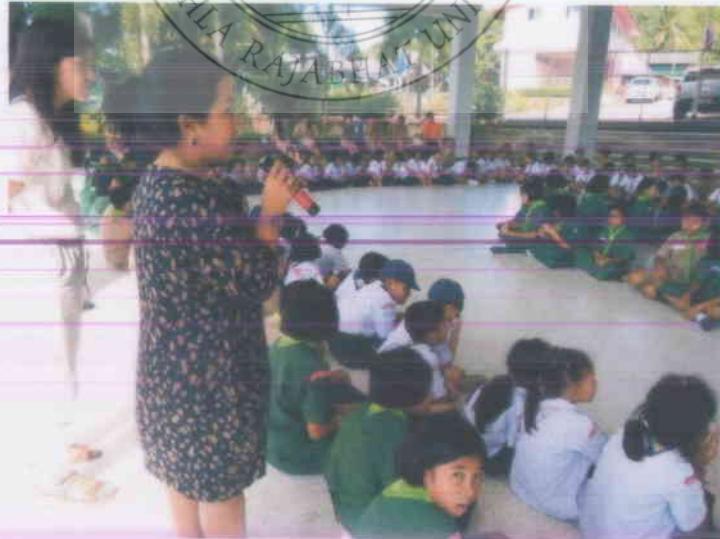
และทีมผู้ช่วยจัดกิจกรรมเป็นผู้ช่วยดูรายละเอียดของการนำเสนอที่สมจริงมากยิ่งขึ้น ก่อนที่จะนำเสนอเป็นตระครเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกในชุมชนบ้านเข้าแก้วให้แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) จำนวน ๓๐๐ คน ได้ชม ซึ่งหลังจากการแสดงได้จบลง ผู้นำกิจกรรมและครุในโรงเรียนช่วยกันตั้งคำถามกับนักเรียนที่ได้ชมตระครถึงความเข้าใจในเนื้อเรื่อง ตัวละคร ประเด็นที่ต้องการนำเสนอและสิ่งที่นักเรียนเห็นจากการแก้ปัญหาของตัวละครในเรื่องเพื่อเชื่อมโยงตนเองกับตระคร

ผลสรุปของการจัดกระบวนการฯ :

จากการพูดคุยแลกเปลี่ยนกับผู้ช่วยจัดกิจกรรมและครุผู้สังเกตการณ์พบว่า นักเรียนที่ได้ชมการแสดงตระครทุกคนมีความสนใจในเนื้อหาของตระคร ซึ่งมีเพื่อนนักเรียนเป็นผู้แสดงและคิดออกแบบเรื่องเอง นักเรียนที่ได้ชมสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในตระครที่จัดแสดงได้ทั้งหมด คือ ๑) ตระครเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ๒) ในเรื่องเกิดปัญหาอะไรขึ้นบ้าง ๓) มีตัวละครไหนช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆ ในเรื่องบ้าง/ แก้ปัญหานั้นอย่างไร แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือในการตอบคำถามและความตั้งใจดุลยเดชในช่วงระยะเวลา ๘.๔๘ นาที ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาจำนวน ๓๐๐ คนเป็นอย่างดี

สิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข : ไม่มี

ภาพประกอบกระบวนการครั้งที่ ๗ :

ภาพที่ ๔.๕๗ การจัดแสดงตระคร

ที่มา : ปั้นลด้า สิริกุวดล

ภาพที่ ๔.๕๔ การนัดแสดงละคร

ที่มา : ปั่นลด้า สิริกุวดล

ภาพที่ ๔.๕๕ การพูดคุยเพื่อจัดตั้งกลุ่มเด็กและเยาวชน

ที่มา : ปั่นลด้า สิริกุวดล

ตารางที่ ๔.๒ ผลการจัดกิจกรรมและการเปรียบเทียบรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้จัดกิจกรรมกับผลที่ได้รับ

กิจกรรม/วัตถุประสงค์	ผลจากการจัดกิจกรรม	เปรียบเทียบรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้จัดกิจกรรมกับผลที่ได้รับ
๑. ทำความรู้จักและสร้างความคุ้นเคย / เพื่อประเมินความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกและการของผู้ป่วยให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย	นักเรียนทั้งหมดให้ความร่วมมือในการจัดกระบวนการเป็นอย่างดี สามารถตอบคำถามได้ทั้ง ๓ ข้อ ซึ่งได้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในชุมชนส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุประมาณ ๗-๘ ปี นักเรียนส่วนใหญ่ถ่ายทอดข้อมูลเรื่องอาการของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกผ่านงานศิลปะได้ลักษณะดี แสดงให้เห็นว่า นักเรียนตั้งใจฟังและเข้าใจในเนื้อหาของการจัดกระบวนการในครั้งนี้ แต่มีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการเรียนรวมและการไม่มีข้อตกลงร่วมทำให้เรียกรวมนักเรียนเพื่อฟังโจทย์ในการทำกิจกรรมได้ยากและต้องใช้เวลานานกว่าจะเข้าใจโจทย์ตรงกัน	๑. การจัดกิจกรรมในรูปแบบที่ไม่มีเครื่องให้สัญญาณทำให้ผู้จัดกิจกรรมเรียกรวมนักเรียนได้ยาก ๒. การเริ่มจัดกิจกรรมโดยไม่ได้ทำข้อตกลงร่วมกันก่อน ทำให้นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกันตั้งแต่ต้น และไม่มีข้อตกลงที่เข้าใจตรงกันในการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด
๒. วงจรชีวิตยุงลาย / เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเข้าใจวงจรชีวิตยุงลาย	นักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมช่วงแรกดี แต่ในกิจกรรมถัดมา�ักเรียนไม่ค่อยเข้าใจโจทย์ คือกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมุติ นักเรียนไม่ค่อยเข้าใจโจทย์ที่ผู้นำกิจกรรมให้ทำ เนื่องจากนักเรียนมีจำนวนมากและตัวกิจกรรมนี้ต้องใช้สมาริและความเชี่ยวชาญในการทำกิจกรรม ทำให้มีความล่าช้า เพราะต้องบอกโจทย์หลายรอบกว่านักเรียนจะปฏิบัติตามได้ ในกิจกรรมนี้ผู้จัดได้ออกแบบหัวยุงในระยะต่างๆ มาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารให้นักเรียนเข้าใจในวงจรชีวิตของยุงลาย ทำให้นักเรียนเข้าใจวงจรชีวิตยุงลายอย่างชัดเจนยิ่งขึ้น	๑. การนำร่างแมลงมาใช้เป็นเครื่องมือให้สัญญาณยังไม่ค่อยได้ผล เนื่องจากนักเรียนมีจำนวนมาก เสียงระฆังดังไม่พอทำให้นักเรียนเข้าใจโจทย์ได้ไม่ชัดเจน ๒. รูปแบบกิจกรรมที่ต้องใช้สมาริ ไม่เหมาะสมที่จะจัดกับกลุ่มเป้าหมายซึ่ง

กิจกรรม/วัตถุประสงค์	ผลจากการจัดกิจกรรม		เบรียบเที่ยบรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้จัดกิจกรรมกับผลที่ได้รับ
	 <p>มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา SONGKHLA RAJABHAT UNIVERSITY</p>		<p>เป็นนักเรียนวัย ๑๐-๑๒ ปี ที่มีจำนวนมาก</p> <ul style="list-style-type: none"> ๓. รูปแบบกิจกรรมบทบาทสมมุติ ที่สร้างบุคลิกตัวละครให้เห็นอย่างชัดเจน เช่น การทำหัวใจในระยะต่างๆ ทำให้นักเรียนเข้าใจและเห็นภาพในเนื้อหาของจรชีวิตยุ่งลายได้ง่ายขึ้น ๔. กิจกรรมช่วงสะท้อนผลการเรียนรู้ ควรเป็นรูปแบบอื่นที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนวัยนี้ เช่น การถาม-ตอบ เป็นต้น ๕. รูปแบบของการแบ่งกลุ่มนักเรียน ควรมีห้องนักเรียนที่โตกว่าและเล็กกว่าคละกัน จะได้มีพื้นที่ทำงานที่ดูแลน้องๆ ในกลุ่มได้ดี ๖. 在การจัดกิจกรรมกลุ่ม ควรมีพื้นที่

กิจกรรม/วัตถุประสงค์	ผลจากการจัดกิจกรรม	เบรียบเที่ยบรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้จัดกิจกรรมกับผลที่ได้รับ
		<p>เลี้ยงประจำกลุ่มทุกกลุ่มเพื่อให้คำปรึกษาโดยตรง จะทำให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามโจทย์ของแต่ละกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็วขึ้น</p> <p>๗. การอธิบายโจทย์ในแต่ละกิจกรรม ควรมีห้องรูปแบบของการพูด อธิบายและรูปแบบของใบงานที่แจกให้กับกลุ่มนักเรียนทุกกลุ่ม เพื่อการสื่อสารที่ชัดเจนและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น</p>
๓. ความสัมพันธ์ของฉันกับชุมชน/ เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถศึกษาเชื่อมโยงตนเองกับที่มาของปัญหาในชุมชนเรื่อง	นักเรียนสามารถทำตามโจทย์ได้ดีขึ้นเนื่องจากมีใบงานที่แจกนักเรียนแต่ละกลุ่ม และมีฟีลียงประจำกลุ่มทุกกลุ่ม การทำกิจกรรมจึงเป็นไปตามกำหนดการมากขึ้น การทำภาพนิ่งสถานที่เป็นไปด้วยดี ในขณะที่เป็นนักแสดง นักเรียนสามารถถ่ายทอดภาพนิ่งที่เป็นสถานที่ในชุมชนผ่านการใช้ร่างกายได้อย่างไม่มีการเขินอาย และในขณะที่เป็นผู้ชม นักเรียนก็ให้ความร่วมมือในการ	<p>๑. รูปแบบในการจัดกิจกรรมบทบาท สมมติและการสร้างสถานการณ์ จำลองซึ่งเป็นสถานที่ในชุมชนของพวกราชบุรุษ ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจ เชื่อมโยงตนเองกับภาพ</p>

กิจกรรม/วัตถุประสงค์	ผลจากการจัดกิจกรรม	เปรียบเทียบรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้จัดกิจกรรมกับผลที่ได้รับ
โรคไข้เลือดออกได้	<p>ช่วยกันทายว่าสถานที่ของกลุ่มนี้ๆ คือสถานที่ใดในชุมชนของเราและมีลูกน้ำบุ้งลายอยู่ตรงไหนของพื้นที่นั้นๆ</p> 	<p>สถานที่ดังกล่าวได้ง่ายขึ้น จนสามารถเข้าใจถึงปัญหาและที่มาของปัญหาเรื่องโรคไข้เลือดออกในชุมชนของตนเองได้</p> <p>๒. รูปแบบการจัดกิจกรรมแบบให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการมองเห็นปัญหาและสาเหตุของปัญหา โดยให้ทายว่าสถานที่ของกลุ่มนี้ๆ คือที่ใดและมีแหล่งเพาะพันธุ์บุ้งลาย ตรงไหน ทำให้นักเรียนมองเห็นปัญหាយ่างมีส่วนร่วมและสนุกที่จะมองหาสาเหตุของปัญหา ดังกล่าว</p>
๔-๕. โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ครรภ์ ครั้งที่ ๑ วัตถุประสงค์โครงการ ดังนี้คือ	<p>นักเรียนทุกคนให้ความร่วมมือกับการจัดกระบวนการอย่างดี นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการสร้างสรรค์ครรภ์ โดยใช้เครื่องมือจากครรภ์เพื่อการเปลี่ยนแปลง คือกระบวนการ ๕ ภาพ ดังนี้ ภาพที่ ๑ สาเหตุของปัญหา ภาพที่ ๒ ปัญหา ภาพที่ ๓ ผลกระทบของปัญหา ภาพที่ ๔ วิธีการแก้ไขปัญหา และภาพที่ ๕ ภาพ</p>	<p>๑. รูปแบบกิจกรรมเชิงปฏิบัติมีความเหมาะสมกับสถานที่ซึ่งเป็นที่เปิดโล่ง เหมาะกับการทำแบบฝึกหัด ต่างๆ ทางด้านการแสดง</p>

กิจกรรม/วัตถุประสงค์	ผลจากการจัดกิจกรรม	เปรียบเทียบรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้จัดกิจกรรมกับผลที่ได้รับ
๑. เพื่อสร้างความตระหนักรเกี่ยวกับการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกให้กับนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าและก้าว) โดยใช้กระบวนการลักษณะสร้างสรรค์	ผู้ที่สามารถเป็นจริงได้ทำให้นักเรียนรู้ว่าปัญหาเรื่องโรคไข้เลือดออกในชุมชนของตนเองคืออะไร สาเหตุของปัญหามากจากไหน ผลกระทบของปัญหามีอะไรบ้าง มีวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร และสุดท้ายจะมีภาพผู้ที่สามารถเป็นจริงได้คืออะไร ทำให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการคิดวิเคราะห์เพื่อหาทางออกร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว กิจกรรมบางช่วงใช้เวลานาน เนื่องจากผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีจำนวนมาก	๒. การจัดกระบวนการ ๕ ภาพ โดยให้นักเรียนทำไปพิเศษขั้นตอนอย่างช้าๆ ก่อน ได้ผลลัพธ์ตามมาตรฐาน และดี เช่น การให้ทำเป็นภาพนิ่งที่ลักษณะก่อน เพราะนักเรียนได้เห็นภาพที่ชัดเจนของเรื่องราวก่อนที่จะนำมา อาร์อิยเรียง เป็นภาพเคลื่อนไหวและใส่เทคนิคต่างๆ ในภายหลัง
๒. เพื่อสร้างกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชน สืบเนื่องไป		๓. รูปแบบการจัดกิจกรรมแบบควบคู่กันไป ทั้งการสร้างเรื่องและการสร้างดนตรี โดยมีผู้ประสานงานระหว่างทั้งสองฝ่าย ทำให้งานดำเนินการไปได้อย่างรวดเร็วและมีข้อเข้าใจตรงกัน
๓. เพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕		

กิจกรรม/วัตถุประสงค์	ผลจากการจัดกิจกรรม	เปรียบเทียบรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้จัดกิจกรรมกับผลที่ได้รับ
และ ประชุมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) ฝึกปฏิบัติการลักษณะโดยใช้เทคนิคทางด้านการลักษณะ		
๖. ฉันและวิธีการแก้ไขปัญหาไข้เลือดออกในชุมชนของฉัน/เพื่อประเมินผลความเข้าใจ ทัศนคติ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตนเองกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชน และเพื่อจัดตั้งกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชน สืบเนื่องไป	นักเรียนสามารถตอบคำถามตามโจทย์ที่ได้รับและสื่อสารผ่านการจดบันทึกลงในกระดาษบุ๊ฟได้ และมีการนำเสนอถึงผลการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี นักเรียนทุกคนมีตัวละครที่ประทับใจจากละครที่ร่วมกันสร้างสรรค์ในโครงการ ทุกคนสามารถบอกได้ว่าตัวละครใดมีการกระทำอย่างไร เพื่อแก้ไขปัญหาอะไรในเรื่อง และทุกคนสามารถตอบได้ว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของปัญหา เพราะเป็นสมาชิกคนหนึ่งในชุมชน และชุมชนก็คือบ้านที่ต้องช่วยกันดูแล นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นมากขึ้น โดยเฉพาะนักเรียนชั้น ป.๔ ที่ไม่ต้องให้รุ่นพี่ ป.๖ ค่อยกระตุ้นให้ตอบเหมือนช่วงแรกๆ ที่จัดกิจกรรม นักเรียนเข้าใจการทำงานเป็นกลุ่มมากขึ้น คือการช่วยกันระดมความคิดเห็นและช่วยกันนำเสนอหน้าห้อง	๑. รูปแบบของกิจกรรมในการนำเสนอความคิดเห็นห้อง ทำให้นักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมตีขึ้น เนื่องจากได้แสดงออกถึงความเป็นตัวของตัวเองออกแบบมา ไม่ว่าจะเป็นด้านวิธีการนำเสนอ เช่น การร้องเพลงแร็พ หรือการแบ่งกันพูดทีละคน ด้านความคิด ทัศนคติ และด้านการรับฟัง-ผู้อื่น
๗. โครงการอบรมเชิง	นักเรียนที่ได้ชิงการแสดงละครทุกคนมีความสนใจในละครที่นำเสนอ ซึ่งเป็น	๑. รูปแบบในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ใช้

กิจกรรม/วัตถุประสงค์	ผลจากการจัดกิจกรรม	เปรียบเทียบรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้จัดกิจกรรมกับผลที่ได้รับ
<p>ปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้ แล ะ เท ค น ิ ค ก า ร สร้างสรรค์ครั้งที่ ๒/ มีวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อนำเสนอผลงานทางด้านศิลปกรรม ออกสู่สาธารณะ ๒. เพื่อนำเสนอประเด็นปัญหาโรคไข้เลือดออก ในชุมชน ๓. เพื่อประเมินทัศนคติผู้ชุมชน เกี่ยวกับการ 	<p>คลาสที่เกี่ยวกับเพื่อนักเรียนด้วยกันเองและมีประเด็นปัญหาในชุมชนของตนเอง พวກเข้าสามารถเชื่อมโยงตนเองกับคลาสครได้ สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับคลาสครหลังจากดูคลาสครจบ ว่าคลาสครมีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร และมองเห็นวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างไร</p>	<p>การจัดพื้นที่การแสดงให้เป็นเวทีรูปแบบ ๓๖๐ องศา เพื่อที่ผู้ชมจำนวน ๓๐๐ คน สามารถนั่งชม การแสดงได้รอบๆ แบบไม่บังกัน โดยให้นักเรียนที่เป็นผู้ชุมนั่งเป็นวงกลมล้อมรอบพื้นที่ว่างตรงกลางซึ่งจัดไว้เป็นพื้นที่สำหรับจัดแสดง และนักแสดงจัดแสดงโดยหันหน้าออกสู่ผู้ชม</p> <ol style="list-style-type: none"> ๒. รูปแบบการตั้งคำถามหลังการจัดแสดงมาจากนักแสดงที่ตั้งคำถามทั้งไว้ท้ายเรื่อง แล้วผู้นำกิจกรรมได้เข้ามาถามต่อ ทำให้ผู้ชมซึ่งเป็นเด็กนักเรียนได้มีเวลาคิดใคร่ครวญ ครุหนึ่ง ก่อนตอบคำถามดังกล่าว ๓. การจัดกิจกรรมที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นเด็กนักเรียนจำนวน

กิจกรรม/วัตถุประสงค์	ผลจากการจัดกิจกรรม		เปรียบเทียบรูปแบบและเครื่องมือที่ใช้จัดกิจกรรมกับผลที่ได้รับ
เชื่อมโยงตนเองกับปัญหาในชุมชนของตน			๓๐๐ คน โดยมีครูเป็นผู้นำเด็กแต่ละห้องมานั่งเป็นวงกลมทีละช่วงของวง ทำให้จัดการได้ง่ายขึ้น

๔.๓ ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) หลังจากเข้าร่วมกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้สอบถามนักเรียนผู้เข้าร่วมกระบวนการทั้งหมดหลังจากจัดแสดงผลกระทบเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก สามารถสรุปได้ว่านักเรียนทุกคนสามารถตอบกลับได้ว่าปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของตนเองเป็นอย่างไร มีความรุนแรงมากน้อยเพียงใด หรือเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องแก้ไขปัญหาหรือไม่ ซึ่งนักเรียนมีความคิดเห็นว่าโรคไข้เลือดออกในชุมชนของตนเองเป็นปัญหาที่ต้องทำการแก้ไขอย่างเร่งด่วน จึงค้นพบที่มาและสาเหตุของปัญหาว่ามาจากอะไร เช่น การขาดการดูแลของคนในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นบ้านแต่ละหลังหรือพื้นที่ที่เป็นส่วนรวม เช่น โรงเรียน วัด เป็นต้น สืบค้นไปยังผลกระทบของปัญหาว่ามีอะไรบ้าง นักเรียนสามารถตอบได้ว่าหากมีเด็กที่ป่วยเป็นไข้เลือดออกก็ต้องหยุดเรียน ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน พ่อแม่ที่ต้องไปผ่าไข้ที่โรงพยาบาลก็จะขาดรายได้ หรือบางรายถ้ารุนแรงจริงๆ ก็อาจถึงขั้นเสียชีวิต เมื่อทราบผลกระทบของปัญหาแล้ว จึงให้นักเรียนหารือแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งนักเรียนสามารถตอบจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในภาคชุมชนและโครงการเทคนิคฯ ได้ว่า ๑) ควรเน้นที่ขั้นในพื้นที่ต่างๆ รอบตัวบ้านทั้งทุกๆ ๑ วันเพื่อป้องกันไม่ให้ยุงลายมาไข้ ๒) หากมีแหล่งน้ำที่ไม่ฝ่าปิดควรเลี้ยงปลาทางนกยุงหรือปลาหัวกัวเพื่อกำจัดลูกน้ำยุงลาย ๓) หากปิดโถง อ่าง ถัง ในตัวบ้านให้มิดชิด เพื่อป้องกันยุงลายไปวางไข่ในแหล่งน้ำ ๔) ใส่ทรายอะเบทลงในแหล่งน้ำเพื่อป้องกันไม่ให้ยุงลายมาไข้ ๕) ช่วยกันดูแลทั้งรอบบริเวณบ้านของเราระและในที่สาธารณะในชุมชนของเราอย่างต่อเนื่อง คำตอบเหล่านี้ได้มามากจากการทำกระบวนการเพื่อให้นักเรียนร่วมกันค้นหาคำตอบเพื่อทราบถึงผลกระทบแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของตนเองและปรากฏอยู่ในผลกระทบที่นักเรียนจัดแสดง ซึ่งผลกระทบดังกล่าววนั้นนักเรียนได้ร่วมกันคิดและสร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อนำเสนอประเด็นปัญหาดังกล่าวให้นักเรียนคนอื่นๆ ในโรงเรียน ครู และผู้ปกครองได้ฟังกัน

๔.๔ ผลจากการสอบถามความเข้าใจและทัศนคติของครูผู้สังเกตการณ์หลังจากผลกระทบที่ได้จากการกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้ประเมินความเข้าใจและทัศนคติของครูผู้สังเกตการณ์จากการใช้แบบสอบถามผู้ชุมชนผลกระทบที่ได้จากการกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ ว่าผลกระทบที่ได้จากการกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ สามารถให้ความรู้นักแสดงและผู้ชุมชนเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก มองเห็นปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของตนเอง

และสามารถคิดเชื่อมโยงตนเองกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกันได้ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น ๕ ประเด็นดังนี้

๑. ด้านความคิดเห็นและความรู้หลังจากชั้นลุ汶

- (๑) นักเรียนสามารถนำทักษะการแสดงมาใช้ในการเผยแพร่ และให้ความรู้ เรื่องไข้เลือดออก ซึ่งเป็นกระบวนการที่ดึงดูดผู้ชมให้สนใจดูและได้รับความรู้ไปพร้อม กับความบันเทิง
- (๒) นักเรียนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรค ไข้เลือดออกผ่านการแสดงละคร ทำให้ผู้ชมได้รับความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกได้ ถูกต้อง
- (๓) นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อป้องกันโรค ไข้เลือดออกได้ ละครมีความแปลกแต่กต่างจากที่เคยได้ยิน

- (๔) นักเรียนสามารถสื่อสารและถ่ายทอดการแสดงออกมาได้ดี เข้าใจในสิ่งที่ ต้องการจะสื่อกับผู้ชมในเรื่องของปัญหาไข้เลือดออกและวิธีการป้องกัน ซึ่งการแสดงละครนั้น เป็นการสื่อสารที่มีความเข้าใจง่ายและมีความน่าสนใจกับกลุ่มเป้าหมายนักเรียนได้เป็นอย่าง ดี

๒. ด้านความรู้หรือทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของตนเองหลังจากการ ชั้นลุ汶

- (๑) ได้ความรู้ในเรื่องของสาเหตุที่เกิดเป็นไข้เลือดออกและวิธีการป้องกัน ไม่ให้เกิดปัญหาโรคไข้เลือดออก ทำให้มีการระวังและสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยง่ายจากเรื่องใกล้ตัว ซึ่งชุมชนได้มีการป้องกันเรื่องนี้เป็นอย่างมาก ละครที่ได้รับชมให้ ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออกได้เป็นอย่างมาก

- (๒) สามารถทำให้เราเข้าใจถึงสาเหตุของไข้เลือดออก ทำให้ชุมชนมีการ แก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง

- (๓) สามารถทำให้เราเข้าใจและรับทราบปัญหาเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก ได้รับความรู้เพื่อนำไปเผยแพร่ต่อชุมชนได้อย่างถูกต้อง ทำให้ชุมชนมีการแก้ปัญหาได้อย่าง ถูกต้องและถูกวิธี

๕) ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกแน่นอน และคิดว่าเรายังมีกลวิธีหรือเทคนิคในการถ่ายทอดความรู้เพื่อให้คนหันมาสนใจหรือภัยที่เกิดจากไข้เลือดออกนั้นมีหลากหลายวิธี ไม่จำเป็นแค่การแจกเอกสารและอบรม ซึ่งบางทีคนอาจไม่ให้ความสนใจที่จะอ่านมากนัก แต่พยายามใช้วิธีแสดงละครทำให้คนสนใจมากขึ้นและสามารถรับความรู้และเข้าใจได้โดยง่าย

๓. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชน

๑) มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างชัดเจนในส่วนของโรงเรียน ซึ่งมีงานอนามัย โรงเรียนที่ต้องทำงานร่วมมือกันกับทาง รพสต. ในเรื่องของสุขภาพอนามัย โรคติดต่อ โรคระบาดต่างๆ เพื่อป้องกันและรับ��หรือควบคุมการแพร่กระจาย

๒) มีส่วนเกี่ยวข้อง เพราะเราเองก็อาศัยในชุมชน หากชุมชนเกิดปัญหาโรคไข้เลือดออกขึ้น เราเก็บต้องมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหานั้น อีกทั้งยังต้องร่วมมือกับคนในชุมชนหาราษฎรการป้องกันโรคไข้เลือดออกไม่ให้กลับมาเป็นปัญหากับชุมชน

๓) มีส่วนเกี่ยวข้องในส่วนของโรงเรียน มีงานอนามัยต้องทำร่วมกับ รพสต. เรื่องสุขภาพอนามัยในโรงเรียน

๔) มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องของสุขภาพอนามัยของตนเองและครอบครัว รวมถึงบุคคลรอบข้าง เพื่อวิธีการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเรื่องโรคไข้เลือดออก ไม่ให้แพร่กระจาย

๔. ด้านความเกี่ยวข้องของลูกหลานในชุมชนที่มีต่อการแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชน

๑) มีส่วนร่วมในการช่วยแก้ปัญหาและป้องกัน เพื่อให้เกิดปัญหาน้อยลง ซึ่งนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรมมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ โดยการมีข้อสงสัย มีข้อซักถาม ขอคำปรึกษาจากผู้ใหญ่และรู้ไว้ในการปฏิบัติตนเมื่อคิดโรคไข้เลือดออก

๒) มีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ปัญหา การแก้ปัญหาที่ดี การมีส่วนร่วมจากผู้นำชุมชน มีการเรียนรู้ที่จะป้องกันโรคไข้เลือดออก

๓) มีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ปัญหา เพราะชุมชนอยู่ร่วมกัน การแก้ปัญหาที่ดี นอกจากการมีส่วนร่วมจากผู้นำในชุมชน คนภายในชุมชนแล้วนั้น ยังต้องมีกลุ่มเด็กและเยาวชนที่รับทราบถึงปัญหา มีการเรียนรู้ที่จะป้องกันเพื่อสร้างองค์ความรู้อย่าง

ยังยืนกับเด็กในชุมชน ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกได้อย่างถูกต้อง

- (๑) มีส่วน อย่างน้อยกี่นาคมรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมมาพูดคุยให้กับที่บ้าน ถึงอันตรายที่เกิดขึ้น รวมถึงวิธีการปฏิบัติตามเมื่อเกิดโรค

๕. ด้านอื่นๆ

- (๑) เป็นเทคนิคและวิธีนำเสนอที่ดีมาก ทำให้คนหันมาสนใจและให้ความสำคัญเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกมากขึ้น ซึ่งทำให้ลดจำนวนการเกิดโรคได้
- (๒) เป็นการนำเสนอได้ดีมาก เข้าใจและนำไปปฏิบัติได้จริง
- (๓) เป็นละครที่สร้างสรรค์ มีการแทรกองค์ความรู้ต่างๆ เข้าไปในละคร
- (๔) เป็นสิ่งที่ดีในการนำมาเผยแพร่ ทำให้รู้และเข้าใจได้ง่าย ซึ่งเป็นเทคนิคในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี

๔.๕ ผลจากการสอบถามความเข้าใจและทัศนคติของผู้ชุมชนละครที่ได้จากรอบวงการละคร สร้างสรรค์

ผู้จัดได้ประเมินความเข้าใจและทัศนคติของผู้ชุมชนละครจากการใช้แบบสอบถามผู้ชุมชนละครที่ได้จากรอบวงการละครสร้างสรรค์ ว่าละครที่ได้จากรอบวงการละครสร้างสรรค์ สามารถให้ความรู้ นักแสดงและผู้ชุมชนเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก มองเห็นปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของตนเอง และสามารถติดเชื่อมโยงตนเองกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกันได้ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น ๕ ประเด็น ดังนี้

๑. ด้านความคิดเห็นและความรู้หลังจากชมละคร

- (๑) เด็กๆ มีความพร้อมและสามารถสื่อความหมายได้ถึงวิธีการป้องกันโรคไข้เลือดออก
- (๒) เด็กๆ ได้ทำงานร่วมกัน ฝึกความสามัคคีและได้รับประโยชน์จากการเรื่อง喻
- (๓) ได้เห็นความเข้าใจของเด็กๆ เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก ว่าสาเหตุเกิดจากอะไรและสามารถป้องกันได้อย่างไร

- ๔) ให้ความรู้กับเด็กได้ดี
- ๕) สนุก ให้ข้อคิดดีๆ ค่ะ
- ๖) ดีมากครับ
- ๗) ดีมาก เพราะเด็กจะได้เข้าใจมากกว่าเดิม
- ๘) ตระหนักและเข้าใจในการป้องกันโรคไข้เลือดออก
- ๙) ความรู้สึกในผู้ปกครอง ทำให้เด็กมีความคิดและรู้จักเกี่ยวกับการป้องกัน

ภัย

(๑) หลังจากดูคลิปของเด็กๆ แล้ว ทุกคนทำได้ดีมากค่ะ การแสดงของเด็กๆ ให้ความรู้ได้มากค่ะ แสดงให้เห็นถึงโรคที่เกิดจากยุงลายและมีการป้องกันโรคได้อย่างชัดเจนค่ะ

๒. ด้านความรู้หรือทัศนคติเกี่ยวกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของตนเอง

หลังจากการชุมชมคร

- ๑) ได้ทำให้เข้าใจได้ว่า สามารถป้องกันโรคไข้เลือดออกได้ การกำจัดแหล่งน้ำที่ก่อให้เกิดยุงลาย
- ๒) มีประโยชน์ ได้รู้วิธีป้องกันยุง การแพร่เชื้อของยุง
- ๓) ได้ สามารถรู้จักวิธีป้องกันโรคไข้เลือดออก
- ๔) ให้ความรู้ได้มากค่ะ
- ๕) คติสั่งแต่ต้นตอสาเหตุของการเกิดโรค
- ๖) ได้ความรู้มากขึ้น เพราะเข้าใจมากขึ้น
- ๗) วิธีการกำจัดยุง
- ๘) ให้ค่ะ
- ๙) ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกได้ดีขึ้น

๓. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชน

- ๑) ได้ สามารถไปช่วยแนะนำเพื่อนบ้าน
- ๒) มีส่วนร่วม เผราการที่เปิดน้ำใส่ถังโดยไม่ได้มีฝาปิด ทำให้เกิดยุงลายไปได้ง่าย

๓) เกี่ยวข้อง คือ สามารถป้องกันไม่ให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์ของยุงได้ ด้วยการช่วยกันไม่ให้มีน้ำขัง

- ๔) มีส่วนช่วยในการป้องกันยุง
- ๕) มีส่วนค่า
- ๖) ได้
- ๗) มีส่วนเกี่ยวข้อง เพราะที่บ้านมีน้ำ
- ๘) ควรร่วมมือและป้องกัน เช่น ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย
- ๙) มีส่วนเกี่ยวข้องค่า เราต้องช่วยกันดูแลบริเวณบ้านไม่ให้มีน้ำขังค่า

๔. ด้านความเกี่ยวข้องของลูกหลานในชุมชนที่มีต่อการแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออก ในชุมชน

- ๑) มีส่วนร่วม เมื่อเด็กๆ มีความรู้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้และพากษาสามารถเอาความรู้ไปบอกต่อให้คนอื่นๆ ได้รู้และช่วยกันกำจัดแหล่งที่มีน้ำขัง ต่อไป
- ๒) ได้ เด็กสามารถนำความรู้จากการแสดงละครไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
- ๓) มีเด็กๆ สามารถอธิบายและช่วยบอกรวิธีกำจัดหรือลดจำนวนยุงลายลงได้
- ๔) มีค่า ทำความสะอาดถังน้ำใช้ปอยๆ ค่า
- ๕) ช่วยได้ เป็นกระบวนการเรียนและปฏิบัติในการป้องกัน
- ๖) มีส่วน เพราะให้เด็กเข้าใจที่มาของยุง
- ๗) ช่วยกำจัดลูกน้ำ
- ๘) มีส่วนค่า
- ๙) สามารถช่วยแก้ปัญหาในชุมชนได้ดีขึ้น เพราะมีความรู้ เข้าใจมากขึ้น

๕. ด้านอื่นๆ

- ๑) ควรจัดให้มีกิจกรรมที่ให้ความรู้กับเด็กๆ บ่อยๆ เพื่อให้เด็กๆ ได้เข้าใจ และมีความรู้เพิ่มขึ้น
- ๒) การแสดงละครตีมากค่า สื่อความหมายได้ดีและคิดว่าเด็กๆ ได้ความรู้ และสนุกกับกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ

๓) ให้มีการอบรมบ่อยๆ

๔) ความมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การทำกิจกรรมในระดับอื่นๆ

ต่อไป

๔.๖ สรุปบท

ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกในชุมชนบ้านเข้าแก้ว โดยได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออกในชุมชนบ้านเข้าแก้วจากการให้ข้อมูลของสถานีอนามัยประจำตำบลเขารูปช้าง (สาขา ๒ บ้านเข้าแก้ว) ย้อนหลังเป็นระยะเวลา ๓ ปี และได้ลงพื้นที่สัมภาษณ์ประชาชนในชุมชนเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อโรคไข้เลือดออกในชุมชนของตนเอง จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ จำนวน ๔๙ คน เพื่อสร้างความตระหนักรเรื่องปัญหาโรคไข้เลือดออกและสร้างกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ โดยได้นำกระบวนการตั้งกล่าวมาทดลองใช้จริงในความเรียนวิชาชุมชน ซึ่งตรงกับทุกวันอังคารเวลา ๑๔.๓๐-๑๕.๓๐ น. จำนวน ๕ ครั้ง และจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ละคร ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ จำนวน ๒ ครั้ง กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในแต่ละครั้งมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมในแต่ละครั้ง เช่น กระบวนการครั้งที่ ๑ คือวงจรชีวิตยุงลาย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเข้าใจวงจรชีวิตยุงลาย ตัวกิจกรรมคือการให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสำรวจห้องห้องต่างๆ และแสดงบทบาทสมมุติ เป็นต้น ในระหว่างที่ผู้วิจัยลงพื้นที่จัดกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้สอบถามกลุ่มเป้าหมาย คือกลุ่มนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ ถึงผลที่เกิดขึ้นหลังจากการเข้าร่วมกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ สอบถามความคืบหน้าและประเมินคุณภาพของผู้ชุมชนผลกระทบที่ได้จากการอบรมกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ และสอบถามความเข้าใจและทักษะคิดของผู้ชุมชนผลกระทบที่ได้จากการอบรมกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ผลจากการสอบถามนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทำให้ทราบว่า ปัญหาโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วน และมีสาเหตุมาจากการขาดการดูแลของคนในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นในครัวเรือนหรือในสถานที่ฯ เป็นที่ส่วนรวม นักเรียนยังได้สืบค้นไปยังผลกระทบของปัญหา สามารถตอบได้ว่า หากมีเด็กที่ป่วยเป็นไข้เลือดออกก็ต้องหยุดเรียน ทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน พ่อแม่ที่ต้องไปเฝ้าไข้ที่โรงพยาบาลก็จะขาดรายได้ หรือบางรายถ้ารุนแรงจริงๆ ก็อาจถึงขั้นเสียชีวิต เมื่อทราบผลกระทบของ

ปัญหา จึงสามารถหาวิธีแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของตนเองได้ ซึ่งนักเรียนสามารถบอกริบีแก้ไขปัญหาได้ดังนี้ ๑) ควรเห็นว่าที่ซึ่งในพื้นที่ต่างๆ รอบตัวบ้านทั้งทุกๆ ๗ วันเพื่อป้องกันไม่ให้ยุงลายมาไข้ ๒) หากมีแหล่งน้ำที่ไม่มีฝาปิดควรเลี้ยงปลาทางนกยุงหรือปลาหัวกัวเพื่อกำจัดลูกน้ำยุงลาย ๓) หากปีติโอง อ่าง ถัง ในตัวบ้านให้มีติดขิด เพื่อป้องกันยุงลายไปวางไข่ในแหล่งน้ำ ๔) ใส่กระยะเบทลงในแหล่งน้ำเพื่อป้องกันไม่ให้ยุงลายมาไข้ ๕) ช่วยกันดูแลทั้งรอบบริเวณบ้านของเรา และในที่สาธารณะในชุมชนของเราอย่างต่อเนื่อง คำตอบเหล่านี้ได้มาจากการทำกระบวนการระดับรัฐบาล สร้างสรรค์ ให้นักเรียนร่วมกันค้นหาคำตอบเพื่อตระหนักรถึงการแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชน ของตนเองและคำตอบเหล่านี้ปรากฏอยู่ในลักษณะที่นักเรียนจัดแสดง ซึ่งลักษณะดังกล่าวนั้นนักเรียนได้ร่วมกันคิดและสร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อนำเสนอประเด็นปัญหาดังกล่าวให้นักเรียนคนอื่นๆ ในโรงเรียน ครูและผู้ปกครองได้ชุมกัน

ผลจากการสอบถามครูผู้สังเกตการณ์ถึงความเข้าใจและทัศนคติหลังจากชุมชนระดับให้ทราบว่า ครูเล็งเห็นว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้เกี่ยวกับไข้เลือดออก มีความตระหนักรถึงความสำคัญของการร่วมกันแก้ไขปัญหาไข้เลือดออกในชุมชนของตนเองผ่านกระบวนการระดับรัฐบาล สร้างสรรค์ ลักษณะที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้สร้างสรรค์และจัดแสดงขึ้นสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ สาเหตุ ผลกระทบ และวิธีการป้องกันโรคไข้เลือดออกได้อย่างเป็นรูปธรรม มีกลุ่มเด็กและเยาวชนที่สามารถทำงานเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกในชุมชนของตนเองต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง โรงเรียนควรทำงานแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกร่วมกับชุมชนและ รพสต. ประจำชุมชนต่อไป

ผลจากการสอบถามผู้ชุมชนระดับถึงความเข้าใจและทัศนคติหลังชุมชนระดับ ทำให้ทราบว่าผู้ชุมชน เล็งเห็นว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกได้อย่างดี นักเรียนมีความตระหนักรถึงปัญหานี้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกและเข้าใจวิธีการป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างดี ผู้ชุมชนระดับเรื่องเข้าใจวิธีการป้องกันโรคไข้เลือดออกเพื่อแก้ปัญหาของโรคตั้งแต่ต้นตอของปัญหา ผู้ชุมชน เล็งเห็นความสัมพันธ์ของตนเองกับชุมชน ซึ่งมีส่วนในการร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออก เช่นการท้าลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เป็นต้น และผู้ชุมชนเห็นว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการอบรมการระดับรัฐบาลสร้างสรรค์ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ และนักเรียนสามารถเป็นกระบอกเสียงเพื่อให้ความรู้แก่คนอื่นๆ ในชุมชนได้อีกด้วย

บทที่ ๕

สรุปผล ภกป্রายผลและข้อเสนอแนะ

วิจัยเรื่อง การสร้างความตระหนักรึงปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ เป็นการศึกษาและออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์เพื่อสร้างความตระหนักรึงปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนบ้านเข้าแก้ว ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) และเพื่อสร้างกลุ่มเด็กและเยาวชนในการทำงานทางด้านการแก้ปัญหาร่องโรคไข้เลือดออกในชุมชนสืบเนื่องไปในภาคหน้า โดยผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการแพทย์ระบบของโรคไข้เลือดออกในชุมชนเป็นระยะเวลาอยู่นหลัง ๓ ปี ซึ่งได้ข้อมูลทางด้านสถิติของผู้ป่วยและอัตราการป่วยของคนในชุมชนบ้านเข้าแก้ว จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ในสถานีอนามัยประจำตำบลเขารูปช้าง (สาขา ๒ บ้านเข้าแก้ว) และสอบถามประชากรในชุมชนบ้านเข้าแก้วเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องโรคไข้เลือดออก แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ที่นำมาทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ทั้งหมด ครั้ง คือ การจัดกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในชั้นเรียนตามวัตถุประสงค์ของกระบวนการ ในแต่ละครั้ง จำนวน ๕ ครั้ง และการจัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ผลกระทบ ครั้งที่ ๑ และ ๒ ครั้ง ซึ่งมีรายละเอียดในการใช้เครื่องมือการวิจัยเพื่อเก็บข้อมูลและรายละเอียดของกิจกรรมในแต่ละครั้ง ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการศึกษา

ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) จำนวน ๘๑ คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ คือการสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์และการจัดกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของโรคไข้เลือดออกในชุมชนบ้านเข้าแก้วและจัดกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ ตามกลุ่มประชากร จำนวน ๕ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มประชากรที่ ๑ เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุภาพตำบลเขารูปช้างสาขา ๒ (เข้าแก้ว) จำนวน ๕ คน

กลุ่มประชากรที่ ๒ ประชากรในชุมชนบ้านเข้าแก้ว ม.๒ ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา จำนวน ๙ คน

กลุ่มประชากรที่ ๓ ครูโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) จำนวน ๓ คน

กลุ่มประชากรที่ ๔ ผู้มีการแสดงละคร จำนวนประมาณ ๓๒๐ คน
 กลุ่มเป้าหมายนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขากว้า) จำนวน ๘๑ คน
 ผลการสอนathamเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลเขaruปช้างสาขา ๒ (เขากว้า) ทำให้ผู้วิจัยทราบว่าทำให้ทราบว่าโรคไข้เลือดออกเป็นโรคติดต่อที่เป็นปัญหาใหญ่ปัญหานี้ของอำเภอเมืองสงขลา ซึ่งติดต่อโดยยุงลายเป็นพาหะนำโรค จากรายงานระบบวิทยาของเครือข่ายสุขภาพโรงพยาบาลสงขลา ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (๑ ม.ค.-๒๙ ม.ค. พ.ศ. ๒๕๕๙) พบรู้ป่วยโรคไข้เลือดออก จำนวน ๗๙๖ ราย อัตราป่วยเท่ากับ ๔๖๑.๙๖ ต่อแสนประชากร พบระยะจายอยู่ทุกตำบล ตำบลที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ตำบลพะวง ตำบลเขaruปช้าง ตำบลบ่ออย่าง ตำบลทุ่งหวัง ตำบลเกะยอด และตำบลเกะแต้ว ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ ๔๘๕.๘๘, ๔๓๑.๖๐, ๔๒๒.๘๘, ๒๒๑.๐๖, ๑๕๔.๗๗ และ ๒๐๑.๓๗ ต่อแสนประชากร ตามลำดับ และพบว่าสัดส่วนที่พบแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายมากที่สุด คือ วัดและโรงเรียน ร้อยละ ๔๕ รองลงมาคือบ้านเรือน ที่อยู่อาศัย ร้อยละ ๔๐ และหน่วยงานราชการ สถานประกอบการและอื่นๆ อีกร้อยละ ๑๕ ประกอบกับโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเขากว้า ซึ่งเป็นโรงเรียนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีอนามัยเขaruปช้าง สาขา ๒ (เขากว้า) มีการระบาดของโรคไข้เลือดออกทุกๆ ปี ปีมีภารณ์ กลั่นนาวี (๒๕๖๒, ๓ มกราคม). ข้าราชการสถานีอนามัยตำบลเขaruปช้าง สาขา ๒ (เขากว้า) [บทสัมภาษณ์].

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้ออกแบบกระบวนการการสร้างสรรค์เพื่อนำมาใช้จัดกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อให้ความรู้ และสร้างความตระหนักร่องปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนให้กับนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย และเพื่อสร้างกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนสืบไป ซึ่งกระบวนการการสร้างสรรค์ที่นำมาใช้จัดกิจกรรมกับนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย มีหลักๆ ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ทำความรู้จักและสร้างความคุ้นเคย/ เพื่อประเมินความเข้าใจและให้ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกและการของผู้ป่วยให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

รายละเอียดของกิจกรรมคือ การให้ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออก โดยผู้นำกิจกรรมได้เปิดสื่อสารที่สร้างสรรค์ขึ้นเอง ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกให้นักเรียนได้ดู และตั้งคำถามก่อนดำเนินกิจกรรมตัดไปจำนวน ๓ ข้อ ดังนี้

๑) นักเรียน รู้จักไข้เลือดออกไหม

- ๒) นักเรียนเคยรู้จักใครที่เป็นไข้เลือดออกในหมู่ทางเดย คนๆ นั้น เป็นใคร มีความสัมพันธ์ กับเรออย่างไร ตอนที่เขาเป็นผู้ป่วยมีอายุเท่าไหร่ และอาการป่วยของเขาร้ายแรงแค่ไหน
 ๓) นักเรียนคิดว่าโรคไข้เลือดออกน่ากลัวไหม ทำไมถึงเป็นเช่นนั้น

หลังจากนักเรียนได้ช่วยกันตอบคำถามแล้ว ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนจับกลุ่มๆ ละ ๗-๘ คน หลังจากนั้นให้แต่ละกลุ่มวัดและเขียนรูปผู้ป่วยที่เป็นโรคไข้เลือดออกว่ามีอาการอย่างไรบ้าง โดยให้วาดและเขียนตามความเข้าใจของนักเรียนเอง หลังจากวัดและเขียนอาการของผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเสร็จแล้ว จึงให้นักเรียนเดินดูภาพวาดของกลุ่มอื่นๆ ตามพื้นท้อง เมื่อเสร็จแล้วให้กลับมานั่งที่เดิม ผู้นำกิจกรรมพูดคุยสรุปกิจกรรมในวันนี้

ครั้งที่ ๒ วงศ์ชีวิตยุ่งลาย/ เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเข้าใจวงศ์ชีวิตยุ่งลาย

รายละเอียดของกิจกรรมคือ ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนเล่นเกม “วิพัฒนาการของยุง” หลังจากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มย่อยตามกลุ่มเดิมเมื่อครั้งที่แล้ว ผู้นำกิจกรรมอธิบายเกี่ยวกับวงศ์ชีวิตของยุงลายในระยะต่างๆ ตามภาพที่ได้ออกแบบมา และให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุติเป็นยุงลายในระยะต่างๆ คือ ๑. ระยะไข้ ๒. ระยะตัวอ่อนหรือลูกน้ำ ๓. ระยะตัวโน่น ๔. ระยะตัวยุง โดยให้สมาชิกในแต่ละกลุ่มช่วยกัน扮演หัวยุงลายให้เพื่อน เมื่อเสร็จแล้วให้ตัวแทนกลุ่มค้างคานนั่งที่เพื่อนบ้านท่าอยุ่ไว้ โดยให้ยุงลายแต่ละตัวคิดว่าจะสืบสารในฐานะที่ตนเองเป็นยุงลายในระยะนั้นๆ ว่าอะไร แล้วให้กลุ่มอื่นๆ เดินดูยุงลายแต่ละตัวจนครบทุกกลุ่ม หลังจากนั้นให้นักเรียนสะท้อนในวงใหญ่ถึงสิ่งที่ประทับใจจากการนำเสนอในวันนี้

ครั้งที่ ๓ ความสัมพันธ์ของฉันกับชุมชน/ เพื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถคิดเชื่อมโยงตนเองกับที่มาของปัญหาในชุมชนเรื่องโรคไข้เลือดออกได้

รายละเอียดของการจัดกิจกรรมคือ ผู้นำกิจกรรมใช้ร่างกายแสดงตัวอย่างภาพนิ่งสถานที่ให้ดู ๑ ภาพ และให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายแบ่งกลุ่ม ๆ ละประมาณ ๗-๘ คน จำนวน ๑๐ กลุ่ม เพื่อจับฉลากสถานที่ ๆ สามารถเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในชุมชนของตนเองได้ ซึ่งในภาพนิ่งดังกล่าว จะต้องมีตัวละครและรายละเอียดดังต่อไปนี้ ครัว ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร ผู้นำกิจกรรมให้เวลา_nักเรียนกลุ่มเป้าหมายในการทำภาพนิ่งประมาณ ๑๐-๑๕ นาที และให้ออกมานำเสนอหน้าห้องโดยให้เพื่อนกลุ่มอื่น ๆ ฟ่ายว่าสถานที่นั้นคือที่ไหนและในภาพมีแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายตรงไหนบ้าง

เมื่อนำเสนอครบทุกกลุ่มผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายลงทะเบียนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการในวันนี้ โดยให้พูดสะท้อนที่ลงทะเบียนและผู้นำกิจกรรมทำการจดบันทึกไว้

ครั้งที่ ๔-๕ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ละคร ครั้งที่ ๑ วัตถุประสงค์โครงการ ดังนี้คือ

๑. เพื่อสร้างความตระหนักรเกี่ยวกับการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกให้กับนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์
๒. เพื่อสร้างกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนสีบเนื่องไป
๓. เพื่อให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ประถมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) ฝึกปฏิบัติการผลกระทบโดยใช้เทคนิคทางด้านผลกระทบ

รายละเอียดของกระบวนการโครงการฯ ทั้ง ๒ วัน มีดังนี้ ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเดิม ที่เคยทำงานร่วมกันในภาคชุมชน ได้ทั้งหมด ๑๐ กลุ่มๆ ละ ๘-๙ คน ในระหว่างนี้ให้แต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนกลุ่มละ ๑ คน ที่จะมาเป็นนักคนตระเพื่อเล่นคนตระประกอบ จากนั้นผู้นำกิจกรรมให้โจทย์แต่ละกลุ่มเพื่อคิดโครงเรื่องจากประเด็นปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชน จากการสร้างภาพนิ่งต่อเนื่องจากภาพสถานที่ ซึ่งมีทั้งหมด ๔ ภาพ คือ ภาพปัญหา ภาพสาเหตุของปัญหา ภาพผลกระทบของปัญหา และภาพวิธีการแก้ไขปัญหา ซึ่งรายละเอียดของกระบวนการมีดังนี้

๑. ให้นักเรียนไปเพิ่มตัวละครรุ่งลายในแต่ละภาพสถานที่ๆ คิดไว้แล้วตั้งแต่กระบวนการครั้งที่ ๑ โดยไม่จำกัดจำนวน
๒. ตั้งคำถามกับนักเรียนว่า ถ้ารุ่งลายกัดคนในภาพจะเกิดอะไรขึ้นและให้นักเรียนทดลองแสดงเหตุการณ์ดังกล่าว
๓. นักเรียนคิดว่าผลผลกระทบจากการป่วยของโรคไข้เลือดออกคืออะไร หรือมีอะไรบ้าง
๔. นักเรียนคิดว่าจะแก้ปัญหาดังกล่าวได้อย่างไร หรือจะทำอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดปัญหานี้ขึ้นอีก

ในระหว่างที่นักเรียนที่เป็นนักแสดงกำลังคิดโครงเรื่องจากโจทย์นั้น นักเรียนที่เป็นนักคนตระได้รับโจทย์ให้ออกแบบตระที่จะสามารถนำมาใช้ประกอบการแสดงผลกระทบเช่นกัน และเมื่อนักเรียน

แต่ละกลุ่มคิดโครงการเรื่องจากโจทย์ทั้งหมดที่ให้ไปได้แล้ว ผู้นำกิจกรรมจึงรวมทุกกลุ่มเข้าด้วยกัน โดยการร้อยเรียงภาพนิ่งให้เป็นภาพเคลื่อนไหว ใส่เทคนิคทางด้านการแสดงละคร เช่น บทพูด การเคลื่อนไหวแบบสโลว์莫ชั่น การเคลื่อนไหวแบบบ่องเรียนปลา การทำซ้ำ การพูดซ้ำ การต่อตัว การแสดงพื้นถิ่น ภาษาถิ่น บทกวี เพลง เป็นต้น เมื่อได้โครงเรื่องเดียวกันแล้วจึงให้นักดนตรีมาร่วมทดลองเล่นเข้าด้วยกันในแต่ละฉากรจนกระทั่งจบเรื่อง ข้อมูลการแสดงทั้งหมดร่วมกัน ในวันที่ ๒ ของการจัดโครงการจึงได้เชิญผู้ปกครองที่จะมารับนักเรียนกลับบ้านมาเป็นผู้ชุมชนครบที่ได้จากการบวนการละครสร้างสรรค์ดังกล่าว เมื่อคุณครูเสร็จผู้นำกิจกรรมจึงพูดคุยสรุปผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเพื่อประเมินผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการและซึ่งเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มเด็กและเยาวชนในชุมชน ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทำการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนต่อไป ผู้นำกิจกรรมได้แจ้งแบบฟอร์มให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายไปจัดตั้งกลุ่มและกรอกรายละเอียดของสมาชิกกลุ่ม โดยให้หัวหน้ากลุ่ม รองหัวหน้ากลุ่ม และทีมงานฝ่ายต่างๆ ประจำกลุ่ม แล้วนำแบบฟอร์มมาส่งคืนให้ผู้นำกิจกรรมในกระบวนการครั้งต่อไป ระหว่างนั้นผู้นำกิจกรรมได้แจ้งแบบสอบถามให้กับผู้ชุมเพื่อสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติ ความคิดเห็น หลังจากได้ชุมชนครัดดังกล่าว

ครั้งที่ ๖ ฉันและวิธีการแก้ไขปัญหาไข้เลือดออกในชุมชนของฉัน/เพื่อประเมินผลความเข้าใจทัศนคติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตนเองกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชน และเพื่อจัดตั้งกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่ให้ดำเนินกิจกรรมแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนสืบเนื่องไป

รายละเอียดในการจัดกิจกรรมคือ ผู้นำกิจกรรมให้แต่ละกลุ่มเลือกตัวละครที่ประทับใจจากละครที่นำเสนอในโครงการฯ ให้ว่าครูปัตตัวละครดังกล่าวลงบนกระดาษบนลูกฟูก และเขียนบอกรายการทำของตัวละครดังกล่าวที่เป็นวิธีการแก้ไขปัญหาไว้ส่งผลอย่างไรต่อชุมชน ผู้นำกิจกรรมสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับความสัมพันธ์และส่วนเกี่ยวข้องของนักเรียนที่มีต่อชุมชนของตนเอง แล้วตัวนักเรียนเองมีส่วนร่วมที่จะเปลี่ยนแปลงชุมชนของตนเองอย่างไรบ้าง ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนพูดสะท้อนสิ่งที่ตนเองได้รับหรือเรียนรู้จากการบวนการละครสร้างสรรค์ทั้งหมด ตั้งแต่ครั้งแรกจนถึงครั้งนี้ ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนกรอกเอกสารการจัดตั้งกลุ่มเด็กและเยาวชนในการดำเนินกิจกรรมแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนบ้านเขาก้าว

ครั้งที่ ๗ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ละคร ครั้งที่ ๒/ มีวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

๑. เพื่อนำเสนอผลงานทางด้านศิลปกรรมครอกรอกสู่สาธารณะ

๒. เพื่อนำเสนอประเด็นปัญหาร็อกใช้เลือดออกในชุมชน

๓. เพื่อประเมินทัศนคติผู้ชุมชนเกี่ยวกับการเชื่อมโยงตนเองกับปัญหาในชุมชนของตน

รายละเอียดในการจัดกิจกรรมคือ ผู้นำกิจกรรมให้นักเรียนซ้อมการแสดงที่ได้จากการจัดโครงการครั้งที่ ๑ เพื่อพัฒนาเรื่องและเทคนิคในการนำเสนอรูปแบบละครเวที โดยมีผู้วิจัย วิทยากร และทีมผู้ช่วยจัดกิจกรรมเป็นผู้ช่วยถูราและเอียดของการนำเสนอที่สมจริงมากยิ่งขึ้น ก่อนที่จะนำเสนอเป็นละครเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกในชุมชนบ้านเข้าแก้วให้แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) จำนวน ๓๐๐ คน ได้ชม ชี้งหลังจากการแสดงได้จบลง ผู้นำกิจกรรมและครุในโรงเรียนช่วยกันตั้งคำถามกับนักเรียนที่ได้ชมละครถึงความเข้าใจในเนื้อเรื่อง ตัวละคร ประเด็นที่ละครต้องการนำเสนอและสิ่งที่นักเรียนเห็นจากการแก้ปัญหาของตัวละครในเรื่องเพื่อเชื่อมโยงตนเองกับละคร

ผลการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างความตระหนักรเรื่องปัญหาร็อกใช้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ สรุปผลได้ดังนี้คือ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกมากขึ้น ตระหนักรถึงความสำคัญของการแก้ปัญหาร็อกใช้เลือดออกในชุมชนของตนเอง ชีวันนักเรียนสามารถตอบสนองปัญหาผลกระทบของปัญหา และวิธีแก้ไขปัญหาได้ นักเรียนสามารถคิดเชื่อมโยงตนเองกับชุมชนของตนเอง นำไปสู่การร่วมกันแก้ไขปัญหาของชุมชนอย่างมีส่วนร่วม โดยมีครุ เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลประจำตำบล และผู้ปกครองเป็นผู้รับรู้ปัญหาในชุมชนเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน

๕.๒ ภาระรายผลการศึกษา

ผลการวิจัยเรื่อง การสร้างความตระหนักรเรื่องปัญหาร็อกใช้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ มีประเด็นที่สามารถนำภาระรายผลได้ดังนี้

การวิจัยในครั้งนี้พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีความตระหนักรเกี่ยวกับปัญหาร็อกใช้เลือดออกในชุมชนของตนเองจากการเข้าร่วมกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ โดยกระบวนการการทำให้นักเรียนตั้ง

คำถามเกี่ยวกับการเกิดปัญหา การหาสาเหตุของปัญหาจากการสร้างสถานการณ์สมมุติในสถานที่ซึ่งยกตัวอย่างมาจากการที่จริงในชุมชน และเชื่อมโยงตนเองกับตัวละครในชุมชนที่สามารถคิดและวางแผนวิธีการเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจราย สุวรรณบำรุง จันทร์จุรีย์ ถือหง และธิดารัตน์ เอกศิรินิมิต เรื่องการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในกิจกรรมเฝ้าระวังเด็กน้ำเสียในมหาวิทยาลัยวัฒลักษณ์ ต้นแบบเฝ้าระวังเชิงรุกในการป้องกันโรคไข้เลือดออกของพื้นที่สถานศึกษา ที่เน้นการมีส่วนร่วมของนักศึกษา โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็นช่วงๆ เช่นเดียวกัน ตั้งแต่ช่วงการสำรวจเด็กน้ำเสียในพื้นที่ ช่วงความคิดเห็นต่อการสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย และช่วงผลการสะท้อนคิดของผู้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งผลจากการสำรวจเด็กน้ำเสียในพื้นที่ก็จะค่อยๆ หมวดไปในที่สุด ซึ่งทั้งนี้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอาจยังได้องค์ความรู้เกี่ยวกับโรคไข้เลือดออกจากการเข้าร่วมกิจกรรมนี้เดียวกันและสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อีกด้วย

การวิจัยในครั้งนี้พบว่าการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนหลายฯ ภาคส่วนทำให้เกิดการร่วมกัน ตั้งคำถาม หาสาเหตุ ระหว่างนักเรียนปัญหาในชุมชนของตนเองและเห็นความเกี่ยวข้องของตนเองและปัญหาในชุมชนของตน ตั้งแต่การรับทราบปัญหา วิเคราะห์ปัญหา มองหาวิธีการแก้ไขปัญหา ซึ่งอาจนำไปสู่การลดการแพร่กระจายของลูกน้ำเสียได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศณิชา ตันประเสริฐ เรื่องประสิทธิผลของการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการลดเด็กน้ำเสียในพื้นที่

การให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายแสดงบทบาทสมมุติส่งผลให้นักเรียนเข้าใจสถานการณ์จำลอง การแสดงความคิดเห็นในฐานะตัวละครที่สวมบทบาทในสถานที่และสถานการณ์นั้นๆ ทำให้นักเรียนสนูกับการค้นหาสาเหตุของปัญหาผ่านตัวละคร มองเห็นปัญหาในฐานะตัวละคร และสามารถสื่อสารในฐานะตัวละครได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ของชิตima แก้ววิเชียร เรื่องการพัฒนาความสามารถในการฟังและพูดภาษาจีนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้บทสนทนาที่เน้นปรับบทท่องถี่นั้งๆ ร่วมกับบทบาทสมมุติ ซึ่งเมื่อให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทดลองใช้บทสนทนาในบทสนทนาร่วมกับบทบาทสมมุติทำให้นักเรียนเข้าใจสถานการณ์มากขึ้น และมีความกล้าหาญ กล้าสนทนา สื่อสารได้มากขึ้น

๕.๓ ปัญหาและอุปสรรค

๕.๓.๑ เนื่องจากระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เป็นช่วงที่ทางโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) กำลังอยู่ในช่วงเตรียมนักเรียนเพื่อสอบทดสอบความรู้ ทำให้ผู้วิจัยมีเวลาไม้อยู่ครั้งใน การลงพื้นที่เพื่อทำการสำรวจกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

๕.๓.๒ สถานที่ในการจัดกระบวนการละครสร้างสรรค์ในภาคชุมชนเป็นห้องพระ พุทธที่เอาไว้ใช้สอนนักเรียนแค่ห้องเดียวคือประมาณ ๓๐-๔๐ คน แต่ผู้วิจัยใช้จัดกระบวนการซึ่งมี นักเรียนที่เข้าร่วมในแต่ละครั้งทั้งหมดจำนวน ๘๑ คน จึงทำให้มีพื้นที่แคบในการทำการสำรวจและสืบสาน ดังนี้เนื่องจากการทำการสำรวจบางอย่างต้องใช้เสียงในการสื่อสาร ส่งผลให้สื่อสารกันค่อนข้างยาก กว่า จะเข้าใจกัน

๕.๔ ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยเรื่อง การสร้างความตระหนักร่องปัญหาโรค ไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว) โดยใช้กระบวนการละครสร้างสรรค์ ดังนี้

๕.๔.๑ ผู้วิจัยควรลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล ก่อนที่นักเรียนกลุ่มเป้าหมายจะสอบ ทดสอบความรู้ตามระยะเวลาดังกล่าว

๕.๔.๒ ผู้วิจัยควรใช้พื้นที่ได้อาหารเรียนในการจัดกิจกรรมทุกครั้ง เนื่องจากเป็นที่โล่ง และสามารถจุคนได้เยอะ และควรหาเวลาที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม ซึ่งต้องสร้างพื้นที่ๆ การทำให้ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีสมาธิในการทำการสำรวจ โดยไม่ถูกรบกวนจากคนภายนอกที่เดินผ่านไปผ่าน มาในบริเวณนั้นด้วย

บรรณาธิการ

กนกทิพย์ ทิพย์รัตน์ และคณะ. (๒๕๔๙). ไข้เลือดออกเดิงกี ไวรัสติดเชื้อในประเทศไทย กับมีคุ้มกัน การวินิจฉัย การดูแลรักษา วัคซีน การป้องกันและควบคุม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน.

กุลวดี mgraviruny. (๒๕๕๒). การผลกระทบต่อสุขภาพของมหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จินตนา สุจานันท์. (๒๕๕๔). การศึกษาตลอดชีวิตและการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: โอดี้ียนสโตร์.

จินตนา สุจานันท์. (๒๕๕๖). การศึกษาและการพัฒนาชุมชนในศตวรรษที่ ๒๑. กรุงเทพฯ:

โอดี้ียนสโตร์.

จราย สุวรรณบำรุง จันทร์จุรีย์ ถือหอง และชิตารัตน์ เอกศิริรimitr. (๒๕๕๘). การมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการวางแผนผู้ประกอบการชั้นนำสู่การพัฒนาชุมชน: ต้นแบบผู้ประกอบการชั้นนำสู่การพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต, ปีที่ ๓(ฉบับที่ ๑), หน้าที่ ๘๑ – ๘๓.

ชีษณ พันธุ์เจริญ และอุษา ทิสยากร. (๒๕๔๙). ลือสารอย่างมีประสิทธิภาพเรื่องไข้เลือดออก. กรุงเทพฯ: บริษัท ธนาเพรส จำกัด.

ชุตima แก้ววิเชียร. (๒๕๕๙). วิทยานิพนธ์เรื่องการพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้ชั้บทสนทนาที่เน้นบริบทท้องถิ่นส่งผลร่วมกับบทบาทสมมุติ. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. สงขลา.

ณัฐนรี ศรีทอง. (๒๕๕๒). การเพิ่มศักยภาพภาวะความเป็นผู้นำในงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: โอดี้ียนสโตร์.

ณัฐนรี ศรีทอง. (๒๕๔๗). เอกสารประกอบการสอนเรื่องการศึกษาและการพัฒนาชุมชน. ภาควิชาส่งเสริมการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.

ณรัชชอร์ ศรีทอง. (๒๕๔๘). กระบวนการสร้างมนุษย์ที่เข้มแข็งเพื่อตนเองได้อย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ: โอดี้ียนสโตร์.

ณัฐพส วงศ์สุข วิจักษณ์ พานิช และผ่านเดช พ่วงจัน. (๒๕๕๒). การเรียนรู้ด้วยหัวใจที่ใคร่ครวญ. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.

ดวงจิต แก้วอุบล. (๒๕๔๖). เอกสารประกอบการสอนเรื่องการศึกษาภัยการพัฒนาชุมชน. คณะครุศาสตร์, สถาบันราชภัฏสงขลา. สงขลา.

ธนา นิลชัยโภวิทย์ และอดิศร จันทรสุข. (๒๕๕๙). ศิลปะการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง คู่มือกระบวนการ จิตตปัญญา. นครปฐม: โครงการผู้นำแห่งอนาคต คณะวิทยาการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นพมาส แวงวงศ์. (บรรณาธิการ). (๒๕๕๐). บรรณาธิการ. บริทัศน์ศิลปะการละคร. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่องค์ความรู้ทางวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญเสริม อ้วมอ่อง. (๒๕๖๐). การดำเนินยุทธศาสตร์การจัดการพากหะนำโรคแบบผสมผสานเพื่อป้องกันและควบคุมโรคให้เลือดออกในประเทศไทย. วารสารควบคุมโรค, ปีที่ ๔๓(ฉบับที่ ๑), หน้าที่ ๑ – ๑๐.

ปาริชาติ จึงวิฒนาภรณ์. (๒๕๕๗). ประวัติความเป็นมาของละครสร้างสรรค์. ละครสร้างสรรค์ สำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.

ป้อม หลานปู่. อรุณสวัสดิ์ครูฟ้า เข้าวันใหม่ในโรงเรียนสร้างสุข. กรุงเทพฯ: มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว. พรรนี ชูทัย เจนจิต. (๒๕๕๐). จิตวิทยาการเรียนการสอน. นนทบุรี: บริษัท เกรท เอ็คโคเคนชั่น จำกัด. พรรตัน คำรุ่ง และคณะ. (๒๕๖๒). ข้ามศาสตร์ข้ามเวลา วิจัยการแสดงในวิถีนิเวศวัฒนธรรม. นนทบุรี: บริษัท ภาพพิมพ์ จำกัด.

พรรตัน คำรุ่ง. (๒๕๕๐). ประวัติและพัฒนาการของละครเยาวชน. การละครสำหรับเยาวชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรตัน คำรุ่ง. (๒๕๕๗). ละครเพื่อการพัฒนาบุคคล. ละครประยุกต์ การใช้ละครเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิริยะ อนุกูล. (๒๕๕๑). วิทยานิพนธ์เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมโรค ให้เลือดออก: ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลตำบลลังวิเศษ อำเภอวังวิเศษ จังหวัดตรัง. บัณฑิต วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา. สงขลา.

รสสุคนธ์ กองเกตุ. (๒๕๔๗). แบบกาลการแสดง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ creambooks.

วัฒนสินธุ์ สุวรรณานนท์ จรัญศักดิ์ สายชู เดียร์ นพพัฒน์ และศิริร ตั้งแสง. (๒๕๕๗). เมื่อบัญญา เป็นบ้านที่บ้านบริษ. กรุงเทพฯ: บริษัท ทีคิวพี จำกัด.

วรุตม์ นิมิตยนต์. (๒๕๕๓). เมล็ดพันธุ์แห่งบัญญา ๒. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสื่อชาวบ้าน (กลุ่มละครมะขามป้อม).

สมศักดิ์ โลเลขา สุวรรณा เรืองกาญจน์เรชร์ อรพรรณ เมธิดิลกฤล คำนวน อังชูศักดิ์ สุรชัย กอ ประเสริฐศรี องอาจ เจริญสุข สมบัติ แทนประเสริฐสุข และศุภุมิตร ชุมสุทธิ์วัฒน์. (๒๕๓๑). ความรู้เรื่องไข้เลือดออกสำหรับชาวบ้าน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หมอกขาวบ้าน.

สุกัญญา สมไพบูลย์ และ ชัณปการ แสงจันทร์. (๒๕๕๓). ละครชุมชน. กรุงเทพมหานคร: จังหวัดสันทิวงศ์การพิมพ์.

- สุชา จันทน์เอน. (๒๕๔๓). จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพาณิช กัด.
- ศณิชา ตันประเสริฐ. (๒๕๖๑). ประสิทธิผลของการมีส่วนร่วมของชุมชนกับการลดดัชนีลูกน้ำยุ่งลาย. วารสารคุบคุมโรค, ปีที่ ๔๔(ฉบับที่ ๒), หน้าที่ ๑๘๕ – ๑๙๔.
- อดิศร จันทร์สุข ธนา นิลชัยโภวิทย์ และอัญชลี สถิตเศรษฐี. (๒๕๕๗). การศึกษาเพื่อการเปลี่ยนแปลงอย่างลึกซึ้ง. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- อุทัยวรรณ ภู่เทศ. (๒๕๕๗). ตำราเรื่องการวิจัยในงานพัฒนาชุมชน. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. นครสวรรค์.
- อุชาวดี ดาวระ, จิตติ จันทร์แสง, วรรณภา สุวรรณเกิด, จักรวาล ชมภูรี, อภิวัฒ รัชสิน & กลิน ศุภะปัชญ์. (๒๕๔๘). ชีววิทยา นิเวศวิทยาและการคุบคุมยุ่งในประเทศไทย. นนทบุรี: บริษัทดีไซร์ จำกัด.
- เดนิส เยช. (๒๕๔๒). หลักการพื้นฐาน การสอนระดับประเทศ. (นักแปลเครือข่ายของกรมวิชาการ, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: สถาบันการแปลบทนั้งสือ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- เคน โรบินสัน และลัว อะโนนิก้า. (๒๕๕๙). โรงเรียนบ้านดาลใจ. (วิชยา ปิตามุก, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: บริษัท โอเพ่นเวิลด์ส พับลิชชิ่ง เฮ้าส์ จำกัด.

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากร ๔ กลุ่ม

กลุ่มประชากรที่ ๑

เจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขตบึงกาฬ ๒ (เขากว)

แบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ ๑ เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเจ้าแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

(สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวัดเทาแก้ว)

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ น.ส. ปิยมาภรณ์ ก้อนเกว

วัน/เดือน/ปีเกิด..... ๖ ตุลาคม ๒๕๑๖ อายุ..... ปี

殆... กลุ่มประชานิธิฯ จ.สุราษฎร์ธานี ล.สัญชาติ... น.ส. หงษ์ เพศ.....

ที่อยู่ปัจจุบัน เช้าวันนี้พี่ไม่โรงพนักงานสื่อสารมวลชนรับผิดชอบข่าวfake news

ถนนท่าขี้นวนานีช ตำบล/แขวง พ๒๒ อำเภอ/เขต ๖๙๕๐๘

จังหวัด เชียงราย รหัสไปรษณีย์ ๕๗๐๑๐๐ โทรศัพท์ ๐๘๑-๗๔๘๔๖๙๑

อาชีพ...วิศวกร.....สถานที่/สังกัด...สถานีอนามัยตำบลเกรงปช้าง สาขา 2 (เชียงราย)

ວຽນการศึกษา... ປະລິງານ

วันที่สัมภาษณ์..... ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒

สถานที่สัมภาษณ์ ร้านน้องหยาต์บ้านกรุงปัชชัง สาขา 2 (ใจกลาง)

๒. คำถ้ามสำหรับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยี ๑ วัดเขานก้าว

๑. ในฐานะเจ้าหน้าที่ประจำ รพ.สต. วัดเขาแก้ว ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่าง

เร่งด่วนหรือไม่ เพราะเหตุใด

ເບີນເວົ້າທີ່ຕັ້ງ ກຳໃຈເວົ້າອຸປະກອນ ເພຣະເນື້ອໂຄກໍຕະນາເລາສາມາດ ດັບຕູ້ໄມ້ໃນເກີດໂຫຼກ
ໂຮຍງຕະ ກິດຕະ ແລ້ວເຫັນເວົ້າກຳນົດລູກໜ້າຢູ່ຫຼາຍທີ່ໜີ

๖. ท่านคิดว่าเด็กและเยาวชนในชุมชนควรมีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกอย่างยั่งยืน หรือไม่ เพาะะเหตุใด

ฉะนั้น ทางนักศึกษาขอเสนอแนะว่า ให้ทางหน่วยงานท้องถิ่น จังหวัด กรมอนามัย ดำเนินการรักษา ใจซื่อๆ แก่ปัญหานี้ ไม่ต้องรอคน อีกต่อไป

๗. ชุมชนวัดเขาแก้วมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกประจำแต่ละปีมากน้อยเพียงใด กรุณาระบุจำนวนผู้ป่วยในแต่ละปี โดยนับยอดหลังไป ๓ ปี

ปี. ๖๑	จำนวนป่วย	๖	ราย
ปี. ๖๐	๗	๖	"
ปี. ๕๙	๗	๑๙	"

๘. ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกส่วนใหญ่เป็นคนในวัยใดและมีอาการรุนแรงถึงขั้นใด

เด็ก กลุ่ม ๐-๑๔ ปี	๑	เป็นเด็กนักเรียน นักศึกษา ตามธรรมเนียม
๑๕-๒๔ ปี	๑	เป็นกรดูแล และส่วนใหญ่อาการตื้อป่วย
<u>พยาบาลรุนแรงมากที่สุด</u>		

๙. หากคิดเป็นเบอร์เซ็นต์ ชุมชนวัดเขาแก้วนับว่ามีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกมากน้อยเป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของจังหวัดสงขลา หรือของภูมิภาคและประเทศไทย

๑. สภากาชาดตั้งต้นที่ ๒ จังหวัด ๒๑	๒	๗๗%
๒. ที่นับ เทศบาลเมือง เป็นอัตราที่ ๒ ๙๙% ที่นับ	๒	๙๙%

๑๐. ปัญหาโรคไข้เลือดออกส่งผลกระทบอย่างอันตรายต่อคนในชุมชนหรือไม่ เช่น ปัญหาด้านสุขภาพจิตของผู้สูญเสีย ปัญหาสุขภาพร่างกายเมื่อติดเชื้อโรคไข้เลือดออก ฯลฯ หากมีผลกระทบดังกล่าวส่งผลอย่างไรบ้าง

มีดูหมิ่นให้ล้อเลียนกันในมูลนิธิแบบต่างๆ เช่น โทรทัศน์ โทรทัศน์ช่อง ๓ แล้วมีการเสียชีวิต ชีวิต กีฬา ความงาม ล้วนเป็นหัวข้อที่น่าสนใจ แต่โรคที่น่าสนใจยังคงอยู่

ม.๓ ໂຄ ໂກເລືດຕອດ ໂຂດຖາງບູນຍາ ນໍ້າສີກ ຜົງການປະກົມແລະທຸນກົມໂຈດ
ນີ້ສາມາດຮັບໃຫ້ກັບ ການສົດໃສ່ຈຳ

- ທ່ານມີຄວາມຄິດເຫັນວ່າໃຈ ທ່ານມີລືອລະຄຣເພື່ອຊ່ວຍແກ້ປັບຫາເຮືອງໂຮຄໃຫ້ເລືອດອກໃຫ້ກັບຄົນໃນໜຸ່ມໜັກດ
ເຂົາແກ້ວ ເພຣະເຫຼີດ

ເນັດຕີ່ສັບອໍານວຍ ຢົງ ໂດຍເພັດກາປຸດັກຝົ່ວ ແນວດຕົວໃນໄວ້ງາງ ດ້ວຍກົດໆໃນຫຼັບຜົນຫຼຸບ
ຊຸ່ແລ້ວແລ້ວ ໄກສະນິ້ນລົງລົງສາຍໃນການຕັ້ງເຕີ

แบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ ๑ เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

(สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวัดเขาแก้ว)

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ นาง นรธยา ใจดี อายุ ๔๗ ปี

วัน/เดือน/ปีเกิด ๑๐ ธันวาคม ๒๕๑๘ อายุ ๔๓ ปี

เพศ หญิง สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย.

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๑๘๖/๕ หมู่ที่ ๙ ตรอก/ซอย ๖๙/๑.

ถนน ตำบล/แขวง หมู่ ๒๒ อำเภอ/เขต เมือง.

จังหวัด ศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ ๙๐๑๐๐ โทรศัพท์ ๐๘๔-๑๙๙๒๐๖๒.

อาชีพ พนักงานสถานที่/สังกัด 礴ก๊ะยินดีปัตตานี ห้างป่าไม้ จำกัด / งานก่อสร้างขนาดใหญ่ จำกัด.

วุฒิการศึกษา ป.ตรี ศิลปศาสตร์.

วันที่สัมภาษณ์ ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

สถานที่สัมภาษณ์ ตลาดน้ำบ้านป่าไม้ จำกัด (สาขา ๑).

๒. คำถament สำหรับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

- ในฐานะเจ้าหน้าที่ประจำ รพ.สต. วัดเขาแก้ว ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนหรือไม่ เพราะเหตุใด

ปัจจุบันมาก มากขึ้นเรื่อยๆ ทางเดินทางไปทำงานบ้านนอกบ้าน.

๖. ท่านคิดว่าเด็กและเยาวชนในชุมชนความมีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกอย่างยั่งยืนหรือไม่ เพราะเหตุใด

๗๙ นราฯ มาก็จริงๆ ใจดีมาก แต่คนรุ่นหลังนี่เป็นคนที่ไม่ดี หนาแน่น ขาดหุ่น ดูไม่ดี.

๗. ชุมชนวัดเขาแก้วมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกประจำแต่ละปีมากน้อยเพียงใด กรุณาระบุจำนวนผู้ป่วยในแต่ละปี โดยนับย้อนหลังไป ๓ ปี

เมื่อจะเริ่มน้ำฝนมา ก็จะมีคนป่วยมาก

๘. หากคิดเป็นเบอร์เซ็นต์ ชุมชนวัดเขาแก้วนับว่ามีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกมากน้อยเป็นกี่เบอร์เซ็นต์ของจังหวัดสงขลา หรือของภูมิภาคและประเทศไทย

๙. ปัญหาโรคไข้เลือดออกส่งผลกระทบอย่างอื่นต่อคนในชุมชนหรือไม่ เช่น ปัญหาด้านสุขภาพจิตของผู้สูญเสีย ปัญหาสุขภาพร่างกายเมื่อติดเชื้อโรคไข้เลือดออก ฯลฯ หากมี ผลกระทบดังกล่าวร่วมส่งผลอย่างไรบ้าง

ทำให้คนติดตาม กดด้วย.

๗. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากมีสื่อผลกระทบเพื่อช่วยแก้ปัญหาเรื่องโรคไข้เลือดออกให้กับคนในชุมชนวัด
เขางก้า เพาะเหตุใด

ก็คือ มนุษย์ตระหนักรู้

แบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ ๑ เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเจ้าแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

(สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุภาพต่ำบลังด้วน)

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ M.OT นางสาวกานดา ลักษณะ

วัน/เดือน/ปีเกิด..... ๓ ๗ ก ๑๒ อายุ..... ๕๘ ปี

เพศ..... กง. สัญชาติ..... Inc. เชื้อชาติ..... Inc

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 114/37 หมู่ที่ 1 ตำบล/ซอย -

ถนน..... - ตำบล/แขวง..... วันที่/เดือน..... อุบลราชธานี ๑๐๗๑

จังหวัด นนทบุรี รหัสไปรษณีย์ 90000 โทรศัพท์ 089-7362053

อาชีพ..... 50A สถานที่/สังกัด..... กองบัญชาการ

วิธีการศึกษา..... M.๓๕

วันที่ล้มภาษณ์..... 1 ม. 62

สถานที่ล้มภาษณ์ ๘๙๒๖๑๗๖

๒. คำถ้ามสำหรับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเจาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

๑. ในฐานะเจ้าหน้าที่ประจำ รพ.สต. วัดเขาแก้ว ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนหรือไม่ เพราะเหตุใด

๒. ท่านคิดว่าเด็กและเยาวชนในชุมชนควรมีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกอย่างยั่งยืน
หรือไม่ เพราะเหตุใด /
นาย กานต์ ใจดี มาก

๓. ชุมชนวัดเขาแก้วมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกประจำแต่ละปีมากน้อยเพียงใด กรุณาระบุจำนวนผู้ป่วยใน
แต่ละปี โดยนับย้อนหลังไป ๓ ปี
นาย กานต์ ใจดี มาก

๔. ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกส่วนใหญ่เป็นคนในวัยใด และมีอาการรุนแรงถึงขั้นใด
วัยรุ่น

๕. หากคิดเป็นเบอร์เซ็นต์ ชุมชนวัดเขาแก้วนับว่ามีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกมากน้อยเป็นกี่เบอร์เซ็นต์ของ
จังหวัดสงขลา หรือของภูมิภาคและประเทศไทย
๘๐%

๖. ปัญหาโรคไข้เลือดออกส่งผลกระทบอย่างอื่นต่อคนในชุมชนหรือไม่ เช่น ปัญหาด้านสุขภาพจิตของผู้
สูญเสีย ปัญหาสุขภาพร่างกายเมื่อติดเชื้อโรคไข้เลือดออก ฯลฯ หากมี ผลกระทบดังกล่าวส่งผล
อย่างไรบ้าง

นาย กานต์ ใจดี มาก

๗. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากมีสื่อสาธารณะเพื่อช่วยแก้ปัญหาเรื่องโรคไข้เลือดออกให้กับคนในชุมชนวัด

เข้าแก้ว เพราะเหตุได

จ. จ. ก. น. ร. ภ. ท. ท.

แบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ ๑ เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาอภิแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

(สำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวัดเขาแก้ว)

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ นาง จรรยา วงศ์ กังพันธ์

วัน/เดือน/ปีเกิด ๒๑ ๘๗ ๒๕๗๐ อายุ ๔๖ ปี

เพศ หญิง สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๓๖/๖๓ หมู่ที่ ๑ ตรอก/ซอย ถนน

ถนน ภาคเหนือ ตำบล/แขวง พ.๒๐ อําเภอ/เขต แม่ฯ

จังหวัด เชียงราย รหัสไปรษณีย์ ๙๐๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๘๗-๒๙๐๒๑๓๐

อาชีพ อัปกรณ์ สถานที่/สังกัด สถานศูนย์อนามัยหมู่บ้านท่านา (มากกว่า)

วุฒิการศึกษา ปริญญา

วันที่สัมภาษณ์ ๘ มกราคม ๒๕๖๑

สถานที่สัมภาษณ์ สถานศูนย์อนามัยหมู่บ้านท่านา ๒ (มากกว่า)

๒. ค่าดำเนินการสำหรับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาอภิแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

- ในฐานะเจ้าหน้าที่ประจำ รพ.สต. วัดเขาแก้ว ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนหรือไม่ เพราะเหตุใด

..... รุ่งอรุณ นางนันดา ๔๗.

๖. ท่านคิดว่าเด็กและเยาวชนในชุมชนควรมีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกอย่างยั่งยืนหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....

๗. ชุมชนวัดเขาแก้วมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกประจำแต่ละปีมากน้อยเพียงใด กรุณาระบุจำนวนผู้ป่วยในแต่ละปี โดยนับย้อนหลังไป ๓ ปี

.....
.....
.....

๘. ผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกส่วนใหญ่เป็นคนในวัยไดและมีอาการรุนแรงถึงขั้นใด

รุนแรง

๙. หากคิดเป็นเบอร์เซ็นต์ ชุมชนวัดเขาแก้วนับว่ามีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกมากน้อยเป็นกี่เบอร์เซ็นต์ของจังหวัดสงขลา หรือของภูมิภาคและประเทศไทย อ. ส. พ. ปี พ.ศ. ๒๕๖๓
๐. ๙๘% ๖๘% ๗๘% ๘๘%

๑๐. ปัญหาโรคไข้เลือดออกส่งผลกระทบอย่างอื่นต่อคนในชุมชนหรือไม่ เช่น ปัญหาด้านสุขภาพจิตของผู้สูญเสีย ปัญหาสุขภาพร่างกายเมื่อติดเชื้อโรคไข้เลือดออก ฯลฯ หากมี ผลกระทบดังกล่าวส่งผลอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

๗. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากมีสื่อผลกระทบเพื่อช่วยแก้ปัญหาเรื่องโรคไข้เลือดออกให้กับคนในชุมชนวัด
เข้าแก้ว เพาะเหตุใด

ด. ๔. ทราบดีมาก ผู้คนเข้าใจ มีความตระหนักรู้ รู้จักงด

กลุ่มประชากรที่ ๒

ประชากรในชุมชนบ้านเขานแก้ว น.๒ ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา

แบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ ๒ เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

(สำหรับประชากรในชุมชนวัดเขาแก้ว)

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ ชีรัช ภานุ อายุ ๓๙ ปี
 วัน/เดือน/ปีเกิด ๑๕ กันยายน ๒๕๒๒ อายุ ๓๙ ปี
 เพศ ชาย อายุ ๓๙ ปี เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๕๔ หมู่ที่ ๒ ตรอก/ซอย กาญจนวนิช ๑๒

ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

อาชีพ สถานที่/ลักษณะ สถานที่/ลักษณะ

กิจกรรมศึกษา สถานที่/ลักษณะ

วันที่สัมภาษณ์ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๒

สถานที่สัมภาษณ์ บ้าน ๕๔ ๒๒

๒. คำถament สำหรับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

๑. ในฐานะลูกบ้านประจำชุมชนวัดเขาแก้ว ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาที่ต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วนหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

๖. ท่านคิดว่าผู้ใดบ้างที่มีส่วนในการช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมชาย ใจดี

๗. ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกส่งผลกระทบต่อเรื่องอื่นๆ หรือไม่ อย่างไรบ้าง

๘. ท่านเคยเป็นผู้ป่วยไข้เลือดออกหรือไม่ คุณคิดว่าอาการของโรคมีความรุนแรงหรือไม่

ระดับใด ประชารถในชุมชนบ้านเชาแก้ว บ.๒ ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา

๙. ในครอบครัวของท่าน เคยมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกหรือไม่ หากมี ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่มีอายุช่วงได้ และมีอาการอย่างไร รุนแรงหรือไม่

เด็ก ๕ ราย เกิดปี พ.ศ.๒๕๕๘ (ลูกในตัวเอง)

พี่สาว ๑ ราย เกิดปี พ.ศ.๒๕๕๘ (น้องสาว)

ลูกสาว ๑ ราย เกิดปี พ.ศ.๒๕๕๘ (น้องสาว)

๑๐. ท่านรู้หรือไม่ว่าในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านมีความร้ายแรงในระดับ

ใด หรือมีการแพร่ระบาดมากน้อยเพียงใด

ดีมาก

๗. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากมีสื่อผลกระทบเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกดังกล่าว

1. 123456789

แบบสัมภาษณ์กู้มประชารที่ ๒ เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

(สำหรับประชาชนในชุมชนวัดเขาแก้ว)

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ ๒๐๑๕๙๘๖ ณ ๒๖ กว๊านคร
วัน/เดือน/ปีเกิด ๑๖ กุมภาพันธ์ อายุ ๗๖ ปี

เพศ ชาย สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๑๙/๑ หมู่ที่ ๒ ตรอก/ซอย ๒๔ ถนนเจริญ

ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต

จังหวัด รหัสไปรษณีย์ ๙๐๐๐ โทรศัพท์

อาชีพ นักเรียน สถานที่/ลังกัด

หน่วยการศึกษา ชั้น ๔

วันที่สัมภาษณ์

สถานที่สัมภาษณ์

๒. คำถามสำหรับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

๑. ในฐานะลูกบ้านประจำชุมชนวัดเขาแก้ว ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาที่ต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วนหรือไม่ เพาะเหตุใด

ค่า ๒๙๑๒๑๓๓๔๖ ๓๔๑๑๕๖

๒. ท่านคิดว่าผู้ใดบ้างที่มีส่วนในการช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

นาย ใจดี ลูก

นาย ปาน พันธุ์

๓. ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกส่งผลกระทบต่อเรื่องอื่นๆ หรือไม่ อย่างไรบ้าง

ดี

๔. ท่านเคยเป็นผู้ป่วยไข้เลือดออกหรือไม่ หากเคยเป็น ท่านคิดว่าอาการของโรคมีความรุนแรงหรือไม่ระดับใด

ไม่

ดี

กลาง

รุนแรงมาก

๕. ในครอบครัวของท่าน เคยมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกหรือไม่ หากมี ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่มีอายุช่วงใด และมีอาการอย่างไร รุนแรงหรือไม่

ไม่

๖. ท่านรู้หรือไม่ว่าในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านมีความร้ายแรงในระดับใด หรือมีการแพร่ระบาดมากน้อยเพียงใด

✓

ปี ๒๕๖๒ ปี ๒๕๖๓ ปี ๒๕๖๔

๗. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากมีสื่อผลกระทบเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกตั้งกล่าว

.....

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ ๒ เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาอภิแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

(สำหรับประชากรในชุมชนวัดเขาแก้ว)

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ นาย ธนากร กิตติวงศ์

วัน/เดือน/ปีเกิด ๒๗ ธันวาคม ๒๕๐๒ อายุ ๕๐ ปี

เพศ ชาย สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๓๖/๓ หมู่ที่ ๒ ถนน/ซอย ๒๔ กาญจนวนิช

ถนน ลาดพร้าว ตำบล/แขวง ลาดพร้าว อำเภอ/เขต ลาดพร้าว

จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๐๐ โทรศัพท์ ไม่มี

อาชีพ คนงาน สถานที่/สังกัด ไม่มี

วุฒิการศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น

วันที่สัมภาษณ์ ๒ ๖.๗. ๒๕๖๒

สถานที่สัมภาษณ์ วัดเขาแก้ว ถนนกาญจนวนิช

๒. คำถามสำหรับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาอภิแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

๑. ในฐานะลูกบ้านประจำชุมชนวัดเขาแก้ว ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาที่ต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วนหรือไม่ เพราะเหตุใด

ดังที่ได้สอบถามมา โรคไข้เลือดออกเป็นภัยเงียบ

๖. ท่านคิดว่าผู้ใดบ้างที่มีส่วนในการช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

นาย สมชาย ใจดี นักศึกษา

อายุ ๒๐ ปี

๗. ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกส่งผลกระทบต่อเรื่องอื่นๆ หรือไม่ อย่างไรบ้าง

ไข้สูง (ไข้หวัด) ตัวล้า

๘. ท่านเคยเป็นผู้ป่วยไข้เลือดออกหรือไม่ หากเคยเป็น ท่านคิดว่าอาการของโรคมีความรุนแรงหรือไม่ระดับใด

ดีมาก

๙. ในครอบครัวของท่าน เคยมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกหรือไม่ หากมี ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่มีอายุช่วงได้ และมีอาการอย่างไร รุนแรงหรือไม่

ดีมาก

๑๐. ท่านรู้หรือไม่ว่าในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านมีความร้ายแรงในระดับใด หรือมีการแพร่ระบาดมากน้อยเพียงใด

(ดีมาก)

๑๔๑ (ดีมาก)

ดีมาก

ดีมาก

๗. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากมีสื่อสารเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกดังกล่าว

(.....)

แบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ ๒ เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสิรังสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

(สำหรับประชากรในชุมชนวัดเขาแก้ว)

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์..... วันเดือนปี..... ๒๕๖๔

วัน/เดือน/ปีเกิด..... ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕ อายุ ๗๗ ปี

เพศ ชาย สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๔๐/๒ หมู่ที่ ๒ ตรอก/ซอย ๒๔ ถนนบ้านใหม่

ถนน..... ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต.....

จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์ ๖๑๐๐ โทรศัพท์.....

อาชีพ ชาวนา สถานที่/สังกัด.....

รุ่นนิการศึกษา..... ๔

วันที่สัมภาษณ์ ๒๓.๓.๒๕๖๒

สถานที่สัมภาษณ์ วัดเขาแก้ว ถนนบ้านใหม่

๒. คำถamentสำหรับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสิรังสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

๑. ในฐานะลูกบ้านประจำชุมชนวัดเขาแก้ว ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาที่ต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วนหรือไม่ เพาะเหตุใด

ก. ไข้เลือดออกเป็นภัยคุกคาม

ก. ไข้เลือดออกเป็นภัยคุกคาม

๒. ท่านคิดว่าผู้ได้บังที่มีส่วนในการช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ตอบด้วย

นศธบ.

อุตสาหกรรมฯ นักศึกษาฯ นักเรียนฯ

๓. ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกส่งผลกระทบต่อเรื่องอื่นๆ หรือไม่ อย่างไรบ้าง

ไข้เลือดออกส่งผลกระทบต่อสุขภาพด้านสุขอนามัย

ปัจจุบัน

๔. ท่านเคยเป็นผู้ป่วยไข้เลือดออกหรือไม่ หากเคยเป็น ท่านคิดว่าอาการของโรคมีความรุนแรงหรือไม่ระดับใด

ไม่เคย

๕. ในครอบครัวของท่าน เคยมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกหรือไม่ หากมี ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่มีอายุช่วงใด และมีอาการอย่างไร รุนแรงหรือไม่

ไม่ใช่

๖. ท่านรู้หรือไม่ว่าในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา ปัญหารोคน้ำที่เลือดออกในชุมชนของท่านมีความร้ายแรงในระดับใด หรือมีการแพร่ระบาดมากน้อยเพียงใด

มาก น้อย

๗. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากมีสื่อผลกระทบเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกดังกล่าว

(ระบุจุดเด่น)

แบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ ๒ เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

(สำหรับประชากรในชุมชนวัดเขาแก้ว)

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ นางสาวอรุณรัตน์ วงศ์ไนยเดช.....

วัน/เดือน/ปีเกิด ๒๗ มกราคม อายุ ๔๐ ปี

เพศ หญิง สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๒๔ หมู่ที่ ๒ ตรอก/ซอย ถนนสุขุมวิท

ถนน ๑๘๖ ตำบล/แขวง คลองเตย อำเภอ/เขต คลองเตย

จังหวัด กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ ๑๐๐๐๐ โทรศัพท์ -

อาชีพ - สถานที่/สังกัด -

วุฒิการศึกษา ป.๑

วันที่สัมภาษณ์ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒

สถานที่สัมภาษณ์ บ้านเลขที่ ๒๔ หมู่บ้านสุขุมวิท

๒. คำถามสำหรับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

๑. ในฐานะลูกบ้านประจำชุมชนวัดเขาแก้ว ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วนหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

๖. ท่านคิดว่าผู้ใดบ้างที่มีส่วนในการช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ກົມພາກ..... ຖະແຫຼງກວດລົ້ນໄດ້ກະຍຸນ

๓. ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกสูงผลกระทบต่อเรื่องอื่นๆ หรือไม่ อย่างไรบ้าง

1. *Salvinia natans* (L.) Willd.

๔. ท่านเคยเป็นผู้ป่วยไข้เลือดออกหรือไม่ หากเคยเป็น ท่านคิดว่าอาการของโรคมีความรุนแรงหรือไม่ระดับใด

.....
Litho

๕. ในครอบครัวของท่าน เคยมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกหรือไม่ หากมี ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่มีอายุช่วงได้ และมีอาการอย่างไร รุนแรงหรือไม่

...Lain

๖. ท่านรู้หรือไม่ว่าในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านมีความร้ายแรงในระดับใด หรือมีการแพร่ระบาดมากน้อยเพียงใด

Lakeview

๗. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากมีสื่อสารเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกดังกล่าว

.....
.....
.....

แบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ ๒ เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาอภิแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

(สำหรับประชากรในชุมชนวัดเขาแก้ว)

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ นางรุ่ง วงศ์ไชยวัฒน์

วัน/เดือน/ปีเกิด ๑ มกราคม ๒๔๙๗ อายุ ๖๔ ปี

เพศ หญิง สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๒/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบล หนองบัว อำเภอบ้านแพ้ว

ถนน ๑ ตำบล/แขวง หนองบัว อำเภอ/เขต หนองบัว

จังหวัด ราชบุรี รหัสไปรษณีย์ ๗๐๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๓๖ - ๗๖๗๕๕๖๗

อาชีพ พ่อครัว / อุปกรณ์ สถานที่/ลักษณะ ห้องนอน

วุฒิการศึกษา ม.๔

วันที่สัมภาษณ์ ๒๘๓/๒๕๖๒

สถานที่สัมภาษณ์ บ้าน ๒ ถนน ๑ หนองบัว

๒. คำถามสำหรับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาอภิแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

- ในฐานะลูกบ้านประจำชุมชนวัดเขาแก้ว ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาที่ต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วนหรือไม่ เพราะเหตุใด

ขออภัยครับ แม่ไม่สามารถ ตอบได้ แต่ทางบ้านเรา ปลูกมาก ต่างๆ กัน ทำให้ต้องมีการรักษาบ่อยครั้ง

๒. ท่านคิดว่าผู้ใดบ้างที่มีส่วนในการช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

.....

๓. ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกส่งผลกระทบต่อเรื่องอื่นๆ หรือไม่ อย่างไรบ้าง

.....

๔. ท่านเคยเป็นผู้ป่วยไข้เลือดออกหรือไม่ หากเคยเป็น ท่านคิดว่าอาการของโรคมีความรุนแรงหรือไม่ระดับใด

.....

๕. ในครอบครัวของท่าน เคยมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกหรือไม่ หากมี ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่มีอายุช่วงใด และมีอาการอย่างไร รุนแรงหรือไม่

.....

๖. ท่านรู้หรือไม่ว่าในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา ปัญหารโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านมีความร้ายแรงในระดับใด หรือมีการแพร่ระบาดมากน้อยเพียงใด

.....

.....

๗. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากมีสื่อผลกระทบเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกดังกล่าว

ด้วย ทางวิธีการทางการแพทย์ ทางการแพทย์แผนไทย ทางการแพทย์แผนพื้นบ้าน

แบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ ๒ เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบร่างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดเขาแก้ว

(สำหรับประชาราตนิชมนวดเท้าแก้ว)

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ นางรัตนาพร บัวขาว

วัน/เดือน/ปีเกิด..... 2 ม.ค. 2501 อายุ..... 60 ปี

ເພດ..... ພົມ? ສັນຍາຕີ. 1 ນາງ ເຊື້ອຍຕີ. 1 ນາງ

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 4/4 หมู่ที่ 2 ตราชศรี/ซอย 1

จังหวัด นราธิวาส รหัสไปรษณีย์ 90000 โทรศัพท์ ๐๔๙-๔๖๒๔๔๒๐

อาชีพ... ผู้ช่างงาน斤斤งาน สถานที่/สังกัด ... -

วุฒิการศึกษา.....ป.ตรี มนุษย์

วันที่สัมภาษณ์ ๒๒๐๒๕๖๒

สถานที่สัมภาษณ์.....กรุง

๒. คำถกมสำหรบการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเชาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลิตสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยี วัดเขาแก้ว

๑. ในฐานะลูกบ้านประจำชุมชนวัดเขาแก้ว ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาที่ต้องการการแก้ไขอย่างเร่งด่วนหรือไม่ เพราะเหตุใด

၁၇၃၈ ခုနှစ်၊ အေဒီ လတေသန ၁၂ မြန်မာနှင့် ရန်ကုန် ပြည်တွင် မြန်မာ လူများ
တရာ့ဝန်ဆေးပဲလုပ်မှု စံနှင့် အေဒီ လတေသန ၁၃ မြန်မာနှင့် ရန်ကုန် ပြည်တွင်

๒. ท่านคิดว่าผู้ใดบ้างที่มีส่วนในการช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

..... อ.ดร. นพดล หัสดิ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
และนักศึกษาในสาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

๓. ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกส่งผลกระทบต่อเรื่องอื่นๆ หรือไม่ อย่างไรบ้าง

..... เช่น ทางเศรษฐกิจ ไฟฟ้าเสียหาย ก่อให้เกิดความไม่สงบ
ในประเทศ ขาดแคลน ขาดน้ำดื่มน้ำดื่ม ฯลฯ ทำให้เกิดการต่อสู้ในประเทศ

๔. ท่านเคยเป็นผู้ป่วยไข้เลือดออกหรือไม่ หากเคยเป็น ท่านคิดว่าอาการของโรคมีความรุนแรงหรือไม่ระดับใด

..... ไม่

๕. ในครอบครัวของท่าน เคยมีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกหรือไม่ หากมี ส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยที่มีอายุช่วงได้ และมีอาการอย่างไร รุนแรงหรือไม่

..... 例 ญาติ ลุงสาว อายุ ๗๘ ปี - ลุงชาย อายุ ๕๕ ปี ไข้สูง ปวดหัว ไอ ไอาก็หายดี

๖. ท่านรู้หรือไม่ว่าในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา ปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านมีความร้ายแรงในระดับใด หรือมีการแพร่ระบาดมากน้อยเพียงใด

..... 例 ปี ๒๕๖๒ ๒๕๖๓ ไข้สูง ไอ ไอาก็หายดี แต่ไข้สูงต่อเนื่อง รุนแรง

๗. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากมีสื่อผลกระทบเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกดังกล่าว

သိမ်းတော်လုပ်ငန်း၊ လူနဲ့လျှောက်နေသူများအတွက် အမြန် အမြန် ဖြစ်ပါမည်။

E. In this section lists you locate other entries in the
Index which correspond with the one you have

กลุ่มประชากรที่ ๓

ครูโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขาแก้ว)

แบบสอบถามผู้ชุมชนจากกระบวนการลัครสร้างสรรค์ในหัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างความตระหนักรเรื่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเขาก้าว โดยใช้กระบวนการลัครสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

၆၀ အေဂျင်

ชา หญิง

๒. อายุ 46 ปี

๓. สถานภาพสมรรถ

๑. โสต ๒. สมรรถ ๓. หมาย / หยา / แยกกันอยู่

๔. ระดับการศึกษาสูงสุด

๑. ต่ำกว่าปริญญาตรี

๒. ปริญญาตรี

๓. สูงกว่าปริญญาตรี

๔. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๒ โปรดเขียนตอบคำถวามด้านล่างตามทัศนคติส่วนตัว

๑. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไร หลังจากได้ดูละคร

๒. ท่านคิดว่าลักษณะที่ท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

พิพากษาริบอนหุ้นโดยให้เส้นทางคุณเป็นฐาน และเดินทางเรามีภาระที่ต้องตามใจ
ไม่สามารถตัดสินใจได้ดูดันหัวใจส่วนใจที่มีส่วนที่เกิดจากใจได้ก็จะทำให้
สัมภានตกลงมาเราจึงจำเป็นต้องตัดสินใจทางการ แต่บางครั้งทางใจก็ตามมา ไม่ใช่ทาง
ที่เราต้องการ แต่ทางใจมีความสำคัญมากกว่าทางกายภาพ ไม่ใช่ทาง

๓. หลังจากได้ดูคลิป ท่านคิดว่าตัวท่านเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่าน หรือไม่ ออย่างไรบ้าง

๔. ท่านคิดว่า ลูก ylan ของท่านมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของเขากี่ครั้ง
หรือไม่ อย่างไร

ฝ่ายนิติบัญญัติได้จัดการฝึกอบรม แผนดูดูบังคับที่ปรึกษาใน
วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๓ ณ ห้องประชุม ชั้น ๑ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่

๕. ข้อเสนอแนะ อีก

Wynne (2001) ได้ใช้การนำเสนอที่ต่อเนื่อง ที่มีความทันสมัย ไม่ซ้ำกันอย่าง
สำคัญ เช่นการนำเสนอในรูปแบบของวิดีโอด้วยภาษาที่น่าสนใจ ให้เด็กได้รับ

แบบสอบถามผู้ชุมชนจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในหัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างความ
ศรัทธานักเร่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเข้าแก้ว โดยใช้
กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

๑. เพศ

ชาย หญิง

๒. อายุ...ปี

กลุ่มประชากรที่ ๓

๓. สถานภาพสมรส

ครูโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเข้าแก้ว)

๔. โสด ๕. สมรส ๖. หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

๕. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ๑. ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ๒. ปริญญาตรี
- ๓. สูงกว่าปริญญาตรี
- ๔. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๒ โปรดเขียนตอบคำถามด้านล่างตามที่กันคติส่วนตัว

๑. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไร หลังจากได้ดูผลกระทบ

หลักเรียนสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับภัยไข้เลือดออก
และการเฝ้าระวังไว้รับความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับโรค
ไข้เลือดออกอย่างต่อเนื่อง

๒. ท่านคิดว่าลักษณะที่ท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

๓. หลังจากได้คุยกับท่านคิดว่าตัวท่านเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

๔. ท่านคิดว่า สูก หวาน ของท่านมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของเขา
หรือไม่ อย่างไร

เมื่อส่วนราชการได้ดำเนินการจัดตั้งสถาบันฯ ให้เป็นสถาบันที่มีคุณภาพและมาตรฐานสากล สถาบันฯ จึงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาและยังคงความเป็นเลิศของสถาบันฯ ให้คงอยู่ไปในระยะยาว ดังนั้น สถาบันฯ จึงต้องมีการวางแผนและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ สถาบันฯ จึงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกด้าน ไม่ว่าจะด้านการสอน การวิจัย การบริการ หรือการพัฒนาบุคลากร สถาบันฯ จึงต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถาบันฯ จึงต้องมีการวางแผนและประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ สถาบันฯ จึงต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกด้าน ไม่ว่าจะด้านการสอน การวิจัย การบริการ หรือการพัฒนาบุคลากร สถาบันฯ จึงต้องมีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- #### ๕. ข้อเสนอแนะ อีนๆ

ଶ୍ରୀମତୀ ପାତ୍ନୀ କଣ୍ଠମାତ୍ର ଏହାରେ ଯେତେବେଳେ କିମ୍ବା ଏହାରେ ଯେତେବେଳେ କିମ୍ବା

แบบสอบถามผู้ชุมชนจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในหัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างความตระหนักรู้เรื่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเขาก้าว โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

၆၇

ชาญ หลิ่ง

๒. อายุ...24...ปี

๓. สถานภาพสมรรถ

๑. โสด ๒. สมรส ๓. หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

๔. ระดับการศึกษาสูงสุด

๑. ตั้งกว่าปริญญาตรี

๒. ปริญญาตรี

๓. สูงกว่าปริญญาตรี

๔. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๒ โปรดเรียนตอบคำถามด้านล่างตามที่ศูนย์ฯ ส่วนที่๒

๑. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไร หลังจากได้ดูละคร

៤៣ សុខាន់អាណាព្យាប័ណ្ណក្នុងទីតាំងដែល
មិនមែនប៉ុណ្ណោះទេ និងវាបានដាក់ជាអាណាព្យាប័ណ្ណ

๒. ท่านคิดว่าลักษณะที่ท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

สำหรับท่านเจ้าหน้าที่สานักงานฯ นำ
เรื่อง ๑๐๐๗ ที่ ๑๖๙๒ ซึ่งดำเนินการแก้ไขจนถึงวันที่ ๑๐๘๒
๕๐๒

๓. หลังจากได้ดูลักษณะ ท่านคิดว่าตัวท่านเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

มีส่วนเกี่ยวข้อง ใจลึกทุกคนจะรู้เรื่องนี้ แต่ไม่รู้ว่า
ตนจะทำสิ่งใดดีๆ ก็ตาม ดังนั้น ตนจะพยายามหา
วิธี ที่จะช่วยเหลือ

๔. ท่านคิดว่า ลูก หลาน ของท่านมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของเขารึไม่ อย่างไร

มี ส่วนร่วม ในการช่วยกันแก้ไขปัญหา
การนี้ ทุกคนที่ดูแล การดูแลส่วนร่วม จำกัด อยู่ในชั้น ๑ ด้วย
การช่วยเหลือที่จะช่วยกันโดย ทุกคน

๕. ข้อเสนอแนะ อื่นๆ

เช่น ภาครัฐ ควรดำเนินการทางกฎหมาย
ที่ทาง จังหวัด ดำเนินการ.

แบบสอบถามผู้ชุมชนจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในหัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างความตระหนักรเรื่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเขาก้าว โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

၆၁၅

ชาย หญิง

๒. อายุ.....27 ปี

๓. สถานภาพสมรรถ

๑. โสด ๒. สมรส ๓. หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

๔. ระดับการศึกษาสูงสุด

๑. ตั้งกว่าปริญญาตรี

๒. ปริญญาตรี

๓. สูงกว่าปริญญาตรี

๔. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๙ โปรดเขียนตอบคำถามด้านล่างตามที่คุณคิดส่วนตัว

๑. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไร หลังจากได้ดูละคร

๒. ท่านคิดว่าลูกครึ่งท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่มีภัยคุกคามจากไข้เลือดออกมาก เนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนชื้น ทำให้เกิดการแพร่ระบาดของไข้เลือดออกได้ง่าย แต่ในอดีตเราไม่ได้ให้ความสำคัญกับไข้เลือดออกมากเท่าไหร่ จนกระทั่งเมื่อหลายปีที่แล้ว ทางรัฐบาลได้ดำเนินการเฝ้าระวังและเฝ้าระวังไข้เลือดออกอย่างเข้มงวด ทำให้สถานการณ์ไข้เลือดออกในประเทศไทยดีขึ้นมาก

๓. หลังจากได้ดูลูกครึ่งท่านคิดว่าตัวท่านเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

ในฐานะที่เป็นพยาบาล ฉันต้องมีความตระหนักรู้ถึงภัยคุกคามของไข้เลือดออก ไม่ว่าจะเป็นผู้ป่วยที่ติดเชื้อ หรือผู้ที่อาจเป็นผู้散播者 ฉันต้องมีความตระหนักรู้ถึงภัยคุกคามของไข้เลือดออก

๔. ท่านคิดว่า ลูก หลาน ของท่านมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของเขารึไม่ อย่างไร

ลูกหลานเจ้าต้องมีความตระหนักรู้ถึงภัยคุกคามของไข้เลือดออก ไม่ว่าจะเป็นผู้ป่วย ผู้ติดเชื้อ หรือผู้散播者 ฉันต้องสอนลูกหลานให้รู้ถึงภัยคุกคามของไข้เลือดออก ไม่ว่าจะเป็นผู้ป่วย ผู้ติดเชื้อ หรือผู้散播者 ฉันต้องสอนลูกหลานให้รู้ถึงภัยคุกคามของไข้เลือดออก ไม่ว่าจะเป็นผู้ป่วย ผู้ติดเชื้อ หรือผู้散播者

๕. ข้อเสนอแนะ อื่นๆ

ฉันขอเสนอให้จังหวัดเชียงใหม่จัดทำโครงการเฝ้าระวังไข้เลือดออกอย่างต่อเนื่อง ไม่ใช่แค่ในฤดูฝนเท่านั้น แต่ควรเฝ้าระวังตลอดทั้งปี เพื่อเฝ้าระวังไข้เลือดออกที่อาจจะกลับมาอีกครั้ง

แบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ ๓ เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยี ๑ วัดเขาแก้ว

(สำหรับครูในโรงเรียนเทคโนโลยี ๑ วัดเขาแก้ว)

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ นางสาวพิมา แสงจันทร์

วัน/เดือน/ปีเกิด ๒๒ ก.ค. ๖๖ อายุ ๔๖ ปี

เพศ หญิง สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๔๑/๑๑ หมู่ที่ ๒ ตำบล/แขวง หนองทราย

ถนน กาฬสินธุ์ ตำบล/แขวง หนองทราย อัมเภอ/เขต เมือง

จังหวัด ศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ ๕๐๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๘๙-๖๖๗๗๒๒

อาชีพ รับราชการ ตำแหน่ง อาจารย์ ๗๗๗๒

สถานที่/สังกัด ร.ร.เทคโนโลยี ๑ (ป้านทราย) สังกัดกรมการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

วุฒิการศึกษา ปริญญาโท

วันที่สัมภาษณ์ ๗ ม.ค. ๖๒

สถานที่สัมภาษณ์ ร.ร.เทคโนโลยี ๑ (ป้านทราย)

๒. คำถามสำหรับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยี ๑ วัดเขาแก้ว

๑. ในฐานะครูโรงเรียนเทคโนโลยี ๑ วัดเขาแก้ว ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วนหรือไม่ เพราะเหตุใด

ต้องแก้ไขในเรื่องคน เนหะนกเรื้อนมากมากทักษะพื้นที่ทางตอนใต้ยังไม่มาก

๒. ท่านคิดว่าผู้ใดบ้างที่มีส่วนในการช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

សារព័ត៌មាន និង ការងារ នៃក្រសួង ការបរិច្ឆេទ នគរបាល

๓. ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกส่งผลกระทบต่อเรื่องอื่นๆ หรือไม่ อย่างไรบ้าง

- រូបរាងស្ម័គ្រម្យរបស់

- ພາກເກດຈົນໆສອງພລກຕະກຳທີ່ມີຄວາມຮັບໃຈ

๔. ในฐานะครูประจำชั้น นักเรียนในห้องของท่านเคยป่วยเป็นไข้เลือดออกบ้างหรือไม่ หากเคย ท่าน พยายามประเมินจำนวนของนักเรียนที่ป่วยในแต่ละปีได้หรือไม่ และนักเรียนที่ป่วยมีอาการรุนแรงใน ระดับใด

- เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ดำเนินการสำรวจและติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาฯ

๔. ท่านรู้หรือไม่ว่าในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา ปัญหาโรคไข้เลือดออกในโรงเรียนของท่านมีความร้ายแรงในระดับใด หรือมีกราฟแพร่ระบาดมากน้อยเพียงใด

- รายการที่ทราบปัจจุบัน พบว่า มีการรื้อถอนลง

๖. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากมีการจัดกระบวนการสร้างสรรค์

ให้กับนักเรียนในโรงเรียนของท่าน เพื่อช่วยแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกดังกล่าว

ເທົ່ານີ້ແມ່ນມີບຸນດູໃຫຍ້ຕົກກອງ ຂາງລາຄາໂດຍສະໜັກຮຽດ ສິ່ງທີ່ມີມາ

ຮອດນິກເລື່ອດອກກາໄວໃນກົມງອນ

แบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ ๓ เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยี ๑ วัดเขาแก้ว

(สำหรับครูในโรงเรียนเทคโนโลยี ๑ วัดเขาแก้ว)

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ นางสาวอาทิพาณิช นามปัสด

วัน/เดือน/ปีเกิด ๑๗ กันยายน ๒๕๓๖ อายุ ๒๕ ปี

เพศ หญิง สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๓๕/๑๑ หมู่ที่ ๑๐ ต路口/ซอย ๑๙

ถนน กานทรัตน์ ตำบล/แขวง หนองปร้า อำเภอ/เขต สีลม

จังหวัด กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ ๑๐๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๘๓-๓๙๑๑๘๓๖

อาชีพ พนักงาน ตำแหน่ง ผู้ช่วยครุภัณฑ์

สถานที่/ลักษณะ เทศบาลกรุงรัง

วุฒิการศึกษา ป.ว.ส.

วันที่ล้มภาษณ์ ๘ มกราคม ๒๐๑๙

สถานที่ล้มภาษณ์ ร.ร. เทศบาล (บ้านเขาแก้ว)

๒. คำถามสำหรับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยี ๑ วัดเขาแก้ว

๑. ในฐานะครูโรงเรียนเทคโนโลยี ๑ วัดเขาแก้ว ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วนหรือไม่ เพาะเหตุใด

..... ทราบ ทราบ เช่น น้ำมัน การเกษตร เป็นปัจจัยหลักของการติดเชื้อ

๒. ท่านคิดว่าผู้ใดบ้างที่มีส่วนในการช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

nr., մինչև մարտ 1922 թվականի վերաբերյալ

๓. ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกส่งผลกระทบต่อเรื่องอื่นๆ หรือไม่ อย่างไรบ้าง
ส่วนผลกระทบทางด้านสังคม เช่น ให้การเป็นผลกระทบต่อการเรียน การทำงาน
ให้หนังสือเรียน งานกำกับดูแล ผู้คนในสังคม เป็นต้น

๔. ในฐานะครูประจำชั้น นักเรียนในห้องของท่านเคยป่วยเป็นไข้เลือดออกบ้างหรือไม่ หากเคย ท่านพึงประมาณจำนวนของนักเรียนที่ป่วยในแต่ละปีได้หรือไม่ และนักเรียนที่ป่วยมีอาการรุนแรงในระดับใด
นักเรียนป่วยเป็นไข้เลือดออก ๑ คน มีอาการรุนแรงมาก

๕. ท่านรู้หรือไม่ว่าในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา ปัญหารोคราคาไข้เลือดออกในโรงเรียนของท่านมีความร้ายแรงในระดับใด หรือมีการแพร่ระบาดมากน้อยเพียงใด
มีการแพร่ระบาดมาก

๖. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากมีการจัดกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์
ให้กับนักเรียนในโรงเรียนของท่าน เพื่อช่วยแก้ปัญหารोคราคาไข้เลือดออกดังกล่าว
เน้นสร้างสังคมที่ดี สนับสนุนกิจกรรมทางสังคม เช่น วิ่งไตรกีฬา ลูกฟุตบอล วิ่งมาราธอน เป็นต้น

แบบสัมภาษณ์กลุ่มประชากรที่ ๓ เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยี ๑ วัดเขาแก้ว

(สำหรับครูในโรงเรียนเทคโนโลยี ๑ วัดเขาแก้ว)

๑. ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล ผู้ให้สัมภาษณ์ นางกิตติวงศ์ พุกม์คง
วัน/เดือน/ปีเกิด ๓๑ ๘.๑. ๒๕๑๘ อายุ ๔๔ ปี

เพศ หญิง สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย

ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ ๔๐/๓ หมู่ที่ ๑ ตรอก/ซอย.....

ถนน ตำบล/แขวง วังน้ำเขียว อำเภอ/เขต วังน้ำเขียว

จังหวัด ลพบุรี รหัสไปรษณีย์ ๗๐๑๘๐ โทรศัพท์ ๐๙๑-๐๘๕๖๔๔๙

อาชีพ ผู้มาคนดูแล ตำแหน่ง ๑ คน ๒

สถานที่/ลังกัด รร. ทนงค์ ๑๐๘/๑๐๙ ชั้นชั้นที่ ๑

ภูมิการศึกษา ผู้ใหญ่

วันที่ล้มภาษณ์ ๘ มกราคม ๒๕๖๒

สถานที่สัมภาษณ์ รร. ทนงค์ ๑๐๘/๑๐๙ ชั้นชั้นที่ ๑

๒. คำถามสำหรับการสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลโรคไข้เลือดออกในชุมชนวัดเขาแก้ว

เพื่อนำมาออกแบบกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์แก่เด็กนักเรียนโรงเรียนเทคโนโลยี ๑ วัดเขาแก้ว

๑. ในฐานะครูโรงเรียนเทคโนโลยี ๑ วัดเขาแก้ว ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกเป็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วนหรือไม่ เพราะเหตุใด

..... รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ แต่ในปัจจุบัน ประเทศไทยกำลังเผชิญหน้ากับภัยคุกคามจากโรคไข้เลือดออก ซึ่งเป็นโรคที่มีอัตราการระบาดสูงและมีความรุนแรงมาก ทำให้เกิดความเสียหายต่อสุขภาพของประชาชน รวมถึงเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินมาตรการเฝ้าระวังและป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างต่อเนื่อง เพื่อรักษาสุขภาพดีของคนไทย

๒. ท่านคิดว่าผู้ใดบ้างที่มีส่วนในการช่วยกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ກອງນີ້ແມ່ນວິທີກົດຕະຫຼາດຂອງເຈົ້າ ໂລັງຈະມີນີ້ເກີດ ດູ້ໃຫຍ່ ແກ້ໄຂສົ່ງຕາມ
ສິນຕາ ເຊິ່ງຮັບຮັດຕ່ອງໄລ້ ໄກສະໜັກ/ໄກສະໜັກຕົວກ່າວ/ຄົວກ່າວ/ຄົວກ່າວ/ໄກສະໜັກ
ໄກສະໜັກ ກໍ່ຕົວ/ໄກສະໜັກມີມີຜູ້ຢູ່ /ໄກສະໜັກສຶກພາບຮອນນິຍົມ/ໄດ້ນີ້ປຸດຕະຫຼາດ

๓. ท่านคิดว่าโรคไข้เลือดออกส่งผลกระทบต่อเรื่องอื่นๆ หรือไม่ อย่างไรบ้าง
สูญเสียคนงาน เมืองก่อการเจ็บป่วยมาก ก่อความไม่สงบในชุมชน กระทบต่อเศรษฐกิจ การค้าขาย
และการเดินทาง 11/04/19

๔. ในฐานะครูประจำชั้น นักเรียนในห้องของท่านเคยป่วยเป็นไข้เลือดออกบ้างหรือไม่ หากเคย ท่าน พอจะประมาณจำนวนของนักเรียนที่ป่วยในแต่ละปีได้หรือไม่ และนักเรียนที่ป่วยมีอาการรุนแรงใน ระดับใด,

702

๕. ท่านรู้หรือไม่ว่าในรอบ ๓ ปีที่ผ่านมา ปัญหาโรคไข้เลือดออกในโรงเรียนของท่านมีความร้ายแรงในระดับใด หรือมีการแพร่ระบาดมากน้อยเพียงใด

๖. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร หากมีการจัดกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ให้กับนักเรียนในโรงเรียนของท่าน เพื่อช่วยแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกดังกล่าว
มีการนัดหมายรับภาระภาระงานนี้ ลูกค้าคงไตริชีสันติฯ ประจำวันจันทร์ เดือนกรกฎาคม
เดือนกรกฎาคม ประจำวันจันทร์ เดือนกรกฎาคม ประจำวันจันทร์ เดือนกรกฎาคม

กลุ่มประชากรที่ ๔

ผู้ชุมการแสดงละคร

แบบสอบถามผู้ชุมชนจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในหัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างความตระหนักร่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเขาแก้ว โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

๑. เพศ

ชาย หญิง

๒. อายุ... ๓๒... ปี

๓. สถานภาพสมรส

๑. โสด ๒. สมรส ๓. หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

๔. ระดับการศึกษาสูงสุด

๑. ต่ำกว่าปริญญาตรี
๒. ปริญญาตรี
๓. สูงกว่าปริญญาตรี
๔. อื่น ๆ โปรดระบุ ม.6

ส่วนที่ ๒ โปรดเขียนตอบคำถามด้านล่างตามทัศนคติส่วนตัว

๑. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไร หลังจากได้ศึกษา

ความรู้ด้านปัญหาโรคไข้เลือดออก ที่ได้รับการสอน

มากพอสมควร

๒. ท่านคิดว่าลักษณะที่ท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. หลังจากได้ดูลักษณะ ท่านคิดว่าตัวท่านเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๔. ท่านคิดว่า ลูก หลาน ของท่านมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของเขารึไม่ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๕. ข้อเสนอแนะ อื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบสอบถามผู้ชุมชนจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในหัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างความตระหนักรเรื่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเขาแก้ว โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

๑. เพศ

- ชาย หญิง

๒. อายุ ๕๔ ปี

๓. สถานภาพสมรส

๑. โสด ๒. สมรส ๓. หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

๔. ระดับการศึกษาสูงสุด

๑. ต่ำกว่าปริญญาตรี
๒. ปริญญาตรี
๓. สูงกว่าปริญญาตรี
๔. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๒ โปรดเขียนตอบคำถามด้านล่างตามทัศนคติส่วนตัว

๑. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไร หลังจากได้ดูผลกระทบ

.....
.....
.....
.....
.....

๒. ท่านคิดว่า ลักษณะที่ท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหารोครื้นได้มากในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง
-
.....
.....
.....
.....

๓. หลังจากได้ดูลักษณะ ท่านคิดว่า ตัวท่าน ~~มีส่วนร่วมกับปัญหารोครื้น~~ หรือไม่ อย่างไรบ้าง

ผู้ชุมและนักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขาก้าว)

.....
.....
.....
.....
.....

๔. ท่านคิดว่า ลูก หลาน ของท่าน มีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหารोครื้นได้มากในชุมชนของเขารึไม่ อย่างไร
-
.....
.....
.....
.....

๕. ข้อเสนอแนะ อื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....

แบบสอบถามผู้ชุมชนจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในหัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างความตระหนักรเรื่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเขาก้าว โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

๑. เพศ

ชาย หญิง

๒. อายุ.....ปี

๓. สถานภาพสมรส

๑. โสด ๒. สมรส ๓. หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

๔. ระดับการศึกษาสูงสุด

๑. ต่ำกว่าปริญญาตรี

๒. ปริญญาตรี

๓. สูงกว่าปริญญาตรี

๔. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๒ proc เชียนตอบคำถามด้านล่างตามที่ศักดิ์สิทธิ์

๑. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไร หลังจากได้ดูผลกระทบ

ทักษิณ ชาญชัย บรรจงวงศ์ กุ้ง แม่กุ้ง ทอกน้ำ ใจดี ภู สาระสุดยอด กุ้ง ทอกน้ำ ใจดี มากด้วยความสามารถ ประสบความสำเร็จ มาก เกิดจากบุญกุ้ง ไม่ใช่การซื้อฟัน โรตี ให้บุญกุ้ง ก็จะดี

๒. ท่านคิดว่าลักษณะที่ท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

พิมพ์: ท่านคิดว่าลักษณะที่ท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

๓. หลังจากได้ดูลักษณะที่ท่านคิดว่าตัวท่านเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

พิมพ์: หลังจากได้ดูแลเรื่องไข้เลือดออกในชุมชนของท่าน ทำให้มีความเข้าใจมากขึ้น

๔. ท่านคิดว่า ลูก หลาน ของท่านมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของเขารึไม่ อย่างไร

พิมพ์: ทำตามสั่งของพ่อแม่ของตน

๕. ข้อเสนอแนะ อื่นๆ

แบบสอบถามผู้ชุมชนจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในหัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างความตระหนักรู้เรื่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเข้าแก้ว โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

๑. เพศ

ชาย หญิง

๒. อายุ.....ปี

๓. สถานภาพสมรส

๑. โสด ๒. สมรส ๓. หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

๔. ระดับการศึกษาสูงสุด

๑. ต่ำกว่าปริญญาตรี
๒. ปริญญาตรี
๓. สูงกว่าปริญญาตรี
๔. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๒ โปรดเขียนตอบคำถามด้านล่างตามที่คนคิดส่วนตัว

๑. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไร หลังจากได้ดูผลกระทบ

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

๒. ท่านคิดว่าลักษณะที่ท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

ดาวน์โหลด กิจกรรม จัดทำโดย ศูนย์ฯ บริการฯ การกีด.

๓. หลังจากได้ดูลักษณะ ท่านคิดว่าตัวท่านเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

ดาวน์โหลด กิจกรรม จัดทำโดย ศูนย์ฯ บริการฯ การกีด.

๔. ท่านคิดว่า ลูก หลาน ของท่านมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของเขารึไม่ อย่างไร

ชั้น ๗๐ เป็นครั้งแรกแล้ว และ ปฏิบัติตาม ๗ กฎ ป้องกัน.

๕. ขอเสนอแนะ อื่นๆ

ควรใช้ยา ประชารื้นฟื้น ๑๐๖ เม็ด แล้ว ควร นำ วิธีการรักษา

ดูรถ รถ ห้อง ต่อ ที่.

แบบสอบถามผู้ชุมชนจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในทัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างความตระหนักรือปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเขาแก้ว โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

๑. เพศ

ชาย หญิง

๒. อายุ _____ ปี

๓. สถานภาพสมรส

๑. โสด ๒. สมรส ๓. หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

๔. ระดับการศึกษาสูงสุด

๑. ต่ำกว่าปริญญาตรี
๒. ปริญญาตรี
๓. สูงกว่าปริญญาตรี
๔. อื่น ๆ โปรดระบุ ✓

ส่วนที่ ๒ โปรดเขียนตอบคำถามด้านล่างตามทัศนคติส่วนตัว

๑. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไร หลังจากได้ศึกษา

.....
.....
.....

๒. ท่านคิดว่าลักษณะที่ท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

๑๐๑๒๒๒ ๒๙๙๗ ๒๕๖๓

๓. หลังจากได้ดูลักษณะ ท่านคิดว่าตัวท่านเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

๗ ๒ ๒๕๖๓ ๗๗๗

๔. ท่านคิดว่า ลูก หลาน ของท่านมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของเขารึไม่ อย่างไร

๘ ๒๕๖๓ ๗๗๗ ๑๗๙ ๑๕๒๐๙๗ ๗๙๙๐

๕. ข้อเสนอแนะ อื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบสอบถามผู้ชุมชนจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในหัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างความตระหนักรเรื่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเขาก้าว โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

๑. เพศ

ชาย หญิง

๒. อายุ _____ ปี

๓. สถานภาพสมรส

๑. โสด ๒. สมรส ๓. หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

๔. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ๑. ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ๒. ปริญญาตรี
- ๓. สูงกว่าปริญญาตรี
- ๔. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๒ โปรดเขียนตอบคำถามด้านล่างตามที่ศูนย์คิดส่วนตัว

๑. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไร หลังจากได้ดูผลกระทบ

.....
.....

.....

.....

.....

๒. ท่านคิดว่าลักษณะที่ท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

วิธีการจัดการ

๓. หลังจากได้ดูลักษณะ ท่านคิดว่าตัวท่านเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

มี

๔. ท่านคิดว่า ลูก หลาน ของท่านมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของเขารึไม่ อย่างไร

ไม่มี

๕. ข้อเสนอแนะ อื่นๆ

เรียนรู้เรื่องความปลอดภัย

แบบสอบถามผู้ชุมชนจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในหัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างความ
ตระหนักรเรื่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเขาก้าว โดยใช้
กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

๑. เพศ

ชาย หญิง

๒. อายุ.....ปี

๓. สถานภาพสมรส

๑. โสด ๒. สมรส ๓. หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

๔. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ๑. ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ๒. ปริญญาตรี
- ๓. สูงกว่าปริญญาตรี
- ๔. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๒ โปรดเขียนตอบคำถามด้านล่างตามทัศนคติส่วนตัว

๑. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไร หลังจากได้ดูคลิป

.....
.....
.....
.....

๒. ท่านคิดว่าลูกครึ่งท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

ผู้ดูแล:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๓. หลังจากได้ดูลูกครึ่งท่านคิดว่าตัวท่านเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

ผู้ดูแล:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๔. ท่านคิดว่า ลูก ylan ของท่านมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของเขารึไม่ อย่างไร

ผู้ดูแล:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

๕. ข้อเสนอแนะ อื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

แบบสอบถามผู้ชุมชนจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในหัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างความ
ตระหนักรเรื่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเข้าแก้ว โดยใช้
กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

๑. เพศ

ชาย หญิง

๒. อายุ.....ปี

๓. สถานภาพสมรส

๑. โสด ๒. สมรส ๓. หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

๔. ระดับการศึกษาสูงสุด

๑. ต่ำกว่าปริญญาตรี

๒. ปริญญาตรี

๓. สูงกว่าปริญญาตรี

๔. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๒ โปรดเขียนตอบคำถามด้านล่างตามทัศนคติส่วนตัว

๑. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไร หลังจากได้ดูคลิป

ธุรกิจอาชญากรรมในเดือนกันยายน

.....

.....

.....

.....

๖. ท่านคิดว่าลักษณะที่ท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อวย่างไรบ้าง

พบกับไข้เลือดออก ก็จะหายใจดีขึ้น

๗. หลังจากได้ดูลักษณะ ท่านคิดว่าตัวท่านเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อวย่างไรบ้าง

มีส่วนร่วมในการป้องกันดูแล

๘. ท่านคิดว่า ลูก หลาน ของท่านมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของเขารึหรือไม่ อวย่างไร

พยายามช่วยเหลือกันในการป้องกันและลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อ

๙. ข้อเสนอแนะ อื่นๆ

แบบสอบถามผู้ชุมชนจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในหัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างความตระหนักรู้เรื่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเขาแก้ว โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

๑. เพศ

ชาย หญิง

๒. อายุ.....ปี

๓. สถานภาพสมรส

๔. โสด ๕. สมรส ๖. หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

๕. ระดับการศึกษาสูงสุด

๑. ต่ำกว่าปริญญาตรี
๒. ปริญญาตรี
๓. สูงกว่าปริญญาตรี
๔. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๒ โปรดเขียนตอบคำถามด้านล่างตามที่ค้นคิดส่วนตัว

๑. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไร หลังจากได้ดูผลกระทบ

.....
.....

.....
.....

.....
.....

๒. ท่านคิดว่าลักษณะที่ท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

ក្រសួងពេទ្យ និង សាធារណរដ្ឋបាល

๓. หลังจากได้ดูคลิป ทำนคิดว่าตัวท่านเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

ເກົ່າໃຈ ກໍາ ຕ່າງກົມປົກກົດຕັ້ງ ໃຫຍໍາ ເກົ່າແລ້ວພານອຸປະກອດ

๔. ท่านคิดว่า ลูก ylan ของท่านมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของเขากี่ครั้ง

မြန်မာ အမှတ် ဒါကာများ ရောက်လိုက် ပြန်လည်

ការវិភាគនេះ ត្រូវដាក់ជាផ្លូវការ។

- ## ๕. ข้อเสนอแนะ อีนๆ

ក្រសួងអប់រំនឹងរាជការនៃជាតិមានចំណាំថាគ្នុងការ

ເມື່ອກົດລົງທຶນ ເປັນໄດ້ການ ຖະແຫຼງການ ເພີ້ມຕົວ.

แบบสอบถามผู้ชุมชนจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในหัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างความ
ตระหนักร่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ ที่เข้าแก้ว โดยใช้
กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

๑. เพศ

ชาย หญิง

๒. อายุ _____ ปี

๓. สถานภาพสมรส

๑. โสด ๒. สมรส ๓. หม้าย / หย่า / แยกกันอยู่

๔. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ๑. ต่ำกว่าปริญญาตรี
- ๒. ปริญญาตรี
- ๓. สูงกว่าปริญญาตรี
- ๔. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๒ โปรดเขียนตอบคำถามด้านล่างตามทัศนคติส่วนตัว

๑. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไร หลังจากได้ดูคลิคร

ใจดี ก ฯ ใจท า งาน ร ว ง ก น ฝ ก ฟ น ก า ว า ศ า ช ต ด
เหล า ใจ ช น ภ า ท น จ า ก น ร ว ง น

๖. ท่านคิดว่าลักษณะที่ท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

สืบฯ ๔๗๙ ได้รับชื่อ ภานุ ๑๙๘๗ ๒๕๖๐

๗. หลังจากได้ดูลักษณะ ท่านคิดว่าตัวท่านเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

วันที่ ๑๙๘๗ ๒๕๖๐ ทราบ ทราบแล้ว

ทราบแล้ว

๘. ท่านคิดว่า สูก หลาน ของท่านมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของเขารึไม่ อย่างไร

วันที่ ๑๙๘๗ ๒๕๖๐ ทราบแล้ว

ทราบแล้ว

๙. ข้อเสนอแนะ อื่นๆ

~

แบบสอบถามผู้ชุมชนจากกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ในหัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างความตระหนักรเรื่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ บ้านเขาก้าว โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลส่วนบุคคลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดท้าเครื่องหมาย ✓ ลงใน □ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

၁၇၈

չայ ჩլի

๖. อายุ ๓๙ ปี

๓. สถานภาพสมรส

๑. โสต ๒. สัมรรถ ๓. หน้ายา / หย่า / แยกกันอยู่

๔. ระดับการศึกษาสูงสุด

๑. ตั่งกว่าปริญญาตรี

๒. ปริญญาตรี

๓. สูงกว่าปริญญาตรี

๔. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ส่วนที่ ๒ โปรดเขียนตอบคำถามด้านล่างตามหัวข้อคติส่วนตัว

๑. ท่านมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไร หลังจากได้ดูคลิป

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣମାତ୍ରାରେ ମହାତ୍ମାରୁଦ୍ଧାରୀ ପାଇଁ ପରିଚୟ

๒. ท่านคิดว่าลักษณะที่ท่านได้ดูสามารถให้ความรู้หรือปรับเปลี่ยนทัศนคติของท่านที่มีต่อปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

ปก มหาสารคาม จังหวัดปัตตานี ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓

๓. หลังจากได้ดูลักษณะ ท่านคิดว่าตัวท่านเองมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของท่านหรือไม่ อย่างไรบ้าง

ปก มหาสารคาม จังหวัดปัตตานี ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓

๔. ท่านคิดว่า ลูก หลาน ของท่านมีส่วนร่วมในการช่วยกันแก้ไขปัญหาโรคไข้เลือดออกในชุมชนของเขารึไม่ อย่างไร

ปก เอกภัณฑ์มหาสารคาม ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓
เรียน ผู้อธิการ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓

๕. ขอเสนอแนะ อื่นๆ

การเฝ้าระวังโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓
มาตรา: ศูนย์เฝ้าระวังไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๓

ภาคผนวก ช

บทละครที่ใช้เป็นสื่อในการให้ความรู้เรื่องโรคไข้เลือดออก

ละครสร้างสรรค์กลุ่มเด็กประถมศึกษา พิชิตภัยไข้เลือดออก

(ณ โรงพยาบาลเมืองเข้าแก้ว หมอยและพยาบาลกำลังจัดเตรียมอุปกรณ์ในการตรวจรักษารายวัน มีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกค่อนข้างมาก ทายอยเข้ามารักษาตัวด้วยอาการของโรคในระยะต่างๆ กัน)

(ผู้ป่วยคนที่ ๑ อาเจียน)

ผู้ป่วยคนที่ ๑ : หมอยา ช่วยกันลูกนั่นไม่รู้เป็นอะไร อ้วกไม่ยอมกินข้าวตั้งแต่แรม ตัวกระวนเป็นไฟเลย

หมอยา : ได้วัดไข้มาไหหมครับว่ากื่องคง แล้วอาเจียนเป็นสื่อไรครับ

(ผู้ป่วยคนที่ ๒ ออกรมา)

ผู้ป่วยคนที่ ๒ : โอ้ย มีน้ำหัว ปวดหัวอืดตายแล้วเต็กินยาลดไข้มาสามวันแล้ว ไข้กะไม่ลดเลย ห้องกะเสีย ไม่มีแรง อีเดินแล้วนิหมอย ตรวจให้ฉันก่อนตะ

พยาบาล : คนไข้คนนี้มาถึงก่อนนะครับ ต้องรอคิว ก่อนนะครับ

(น้องชายพยุงผู้ป่วยคนที่ ๓ ออกรมา)

ผู้ป่วยคนที่ ๓ : หมอยา ช่วยแลเพ่มหิด ไข้สูงมาสี่วันแล้ว วันนี้เป็นลมผดเสียงแข็งพามานี่

(ทุกคนแห่กันเพื่อให้ได้รับการรักษา ก่อน)

หมอยา : โอ้ย หยุดก่อนได้ไหม หมอยากำลังวินิจฉัยโรคอยู่

(ทุกคนหยุดนิ่งแล้วเดินไปยืนหันหลัง)

(หมอยาเดินออกจากห้องน้ำ)

หมอยา : มีใครพอจะรู้บ้างใหม่ครับ ว่าอาการต่างๆ เหล่านี้ เป็นอาการของโรคอะไร จังเดียวเราลองไปดูกันนะครับ ว่าอาการต่างๆ เหล่านี้เกิดจากโรคอะไร

(หมอยาเดินเข้าไป)

(ภาพกำเนิดยุงลาย โอ่เงินเดินออกมา)

โอ่เงิน : เป็นๆๆ นี่กะได้เวลาประชุมแล้ว แล้วไหหนสองคนนั่น ยังไม่มาทีเหลย

(อ่างกับแก้วแห่กันวิงออกมา)

แก้ว : ฉันก่อนๆๆ

อ่าง : ฉันเป็นอ่าง อยู่ในวัด

โอ่เงิน : ฉันเป็นโอ่เงิน อยู่ในบ้าน

แก้ว : ฉันเป็นแก้ว ออยในโรงเรียน

อ่าง : แล้วนี่ เด็กๆ หายไปไหนกันเหม็ด

แก้ว : เห็นเด็กในโรงเรียนแห่งนี้ว่า เป็นไข้เลือดออกกันมากเลย

อ่าง : หา ไข้เลือดออกเหอะ

โอง : เออ กะเรื่องนี้ที่เรียกประชุม ยุ่งลายมันมาให้ในโองของฉัน ตอนนี้คันไปหมดแล้ว

อ่าง : เนี่ย ในอ่างของฉันจะมีตัวโน่นเต็มไปหมดเลยนิ

(ยุงสองตัวบินออกมานรอบๆ โอง อ่าง แก้ว)

ยุง ๑, ยุง ๒ : หวี

(โอง อ่าง แก้ว ໄล่ตบยุงทั้งสองตัว แล้วเข้า)

ยุงลาย ๑ : เย้ ไป เราไปหาอาหารกินกัน

ยุงลาย ๒ : ไปฯ ไปข่องฉันจะต้องการสารอาหารที่มากกว่านี้

ยุง ๑, ยุง ๒ : ไปฯ หวี

(ยุงทั้งสองตัวบินไปหาของกิน จนไปเจอบำตัวหนึ่ง)

ยุง ๑ : ของฉัน

ยุง ๒ : ไม่ ของฉัน

ยุง ๑ : ใครบอก นีมันของฉัน ฉันมาถึงก่อน

ยุง ๒ : ของฉันต่างหาก ฉันเห็นมันก่อน

(ยุงทั้งสองตัวแบ่งอาหารกัน)

(ยุงตัวผู้บินออกมา)

ยุงตัวผู้ : หวี เยี้ย สาวๆ หยุดก่อน เพื่อความยุติธรรมสำหรับทุกคน พวกเสנוให้พากคุณแข่งกันไปหาของกิน

ไครกลับกลับมาวางไข่ที่นี่ได้ก่อน จะถือว่าเป็นผู้ชนะ เอาม้าย

ยุง ๑ : แล้วเรามีเวลาเก็บรักษา

ยุง ๒ : หลังจากที่พากเราสมพันธุ์แล้ว เราจะมีไข่ในท้อง ยุงตัวเมียอย่างพากเราจะมีเวลาในการไปหาอาหาร

เสียงไข่ภัยในสามสิบวัน

ยุง ๑ : สามสิบวัน

ยุง ๒ : ใช่ หากไม่มีอาหาร ไข่ก็จะอดตาย

ยุง ๑ : ไปกะได้

(ยุงทั้งหมดบินเข้าไป)

ยุงทุกตัว : หวี

(ผู้ป่วยคนที่ ๒ เดินอ้อมมาบนกวางวันที่บ้าน ผู้ป่วย ๑ เดินอ้อมมาซ่อนไว้ในห้องเรียน ผู้ป่วย ๓ เดิน
อ้อมมาซ่อนไว้ในห้องเรียน)

(ยุ่ง ๓ บินอ้อมมาดูดเลือด ผู้ป่วยคนที่ ๒ ค้างท่านนิ่ง)

ยุ่ง ๓ : หวี จีก

(ยุ่ง ๑ บินอ้อมมาดูดเลือด ผู้ป่วยคนที่ ๑ ค้างท่านนิ่ง)

ยุ่ง ๑ : หวี จีก

(ยุ่ง ๒ บินอ้อมมาดูดเลือด ผู้ป่วยคนที่ ๓ ตอบยุ่ง)

ผู้ป่วยคนที่ ๓ : โอ้าย

(ทุกคนกลับไปยืนทันหลัง)

ทุกคน : ตึง ตึง ตึง

(หม้ออ้อมมาบอกกับทุกคน)

หม้อ : ตอนนี้ผลวินิจฉัยอ้อมมาแล้วนะครับ ทุกคนเป็นไข้เลือดออกค่ะ

(ทุกคนพูดขึ้นพร้อมกัน)

ทุกคน : หา ไข้เลือดออก

(แม่เดินอ้อมมา)

แม่ : หมาๆ ก็ให้ลูกอันกินยาพาราซิ จะได้หาย

หม้อ : ยาพาราฟาร์กษาโรคไม่ได้หรอกรค่ะ

ผู้ป่วย ๒ : หมาๆ แล้วอีทำฟาร์อ้อ อ้มยาอะไรตัวไหนรักษาได้บ้าง

หม้อ : ตอนนี้ยังไม่มียาฆ่าเชื้อไวรัสตัวนี้นะครับ

ผู้ป่วย ๓ : หม้อ แล้วหมาจะรักษาฟาร์อ้อ แล้วเราจะหายม้าย

หม้อ : ใจเย็นๆ กันก่อนนะครับ หม้อจะช่วยทุกคนอย่างเต็มที่ โดยการรักษาตามอาการอย่างต่อไปที่สุดค่ะ แต่สิ่งที่

ทุกคนทำได้ตอนนี้ก็คือ ต้องรีบกลับไปกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์อย่างรวดเร็ว เพื่อไม่ให้ติดต่อกับคนอื่นๆ ได้อีกค่ะ

ทุกคน : ไป

(สองคนต่อตัวกันเป็นหลังคาบ้าน)

(ยุงตัวผู้อ้อมมา)

ยุงตัวผู้ : หวี สาวๆ สาวๆ

(ยุงตัวเมียสองตัวห้องโยกอ้อมมา แข่งกันบินมาวางไข่ที่แหล่งน้ำ)

ยุงตัวผู้ : บ้านหลังนี้มีไข่น้ำ เปิดฝาตั้งไว้อยู่ มาไข่ในโน่นเร็ว ใจมานคนแรกเป็นผู้ชนะนะ

ยุงตัวเมียทั้งสองตัว : หวี

ยุงตัวผู้ : มาเร็วๆ เร็วๆ

(แม่เดินออกมาเห็นน้ำในโถ่งทึ้ง)

(คนสองคนเดินไปอึกฝั่งของเวท ต่อตัวกันเป็นโรงเรียน มีเสาหงและโต๊ะนักเรียน)

ยุง ๑ : เห้ย ยังไม่ได้ใช่เลยอ่า

(ยุงตัวผู้บินไปดูที่แหล่งน้ำในโรงเรียน)

ยุงตัวผู้ : หรือ สาวา ที่โรงเรียนแห่งนี้ มีน้ำขังอยู่ในแก้ว ป่าว่าเด็กสิมเห็นแล้วเลย มาเขียนนี่เร็ว เร็วๆๆๆๆๆ

ยุงตัวเมียทั้งสอง : หรี่

(ผู้ป่วยคนที่ ๑ คนเดินออกมากีดของทรราชอะเบทแล้วเทใส่ลงในแหล่งน้ำที่สอง)

ผู้ป่วยคนที่ ๑ : นี่คือทรราชอะเบท ถ้าไม่มีทรราชอะเบทจะใส่ปูนแดงกะได้นะคระ

(คนที่เป็นสถานที่และผู้ป่วยเดินไปต่อตัวเป็นวัด)

ยุง ๑ : โอ้ย ไม่ไหวแล้วเนี่ย

ยุงตัวผู้ : หรี่ เชีย ที่วัดแห่งนี้มีอ่างน้ำอยู่ด้วย น้ำสะอาดด้วย มาเขียน แค่ๆ ใครมาถึงก่อนคนนั้นชนะนะ เร็ว
เร็วๆๆๆๆๆ อึ้งแล้วๆ

(คนเดินออกมายืนเปิดเทปลาทางนกยุงลงในแหล่งน้ำ)

คนปล่อยปลา : นอกจากปลาทางนกยุงแล้ว มีปลาอะไรเหรอเหลยมั่งค่ะ ที่กินลูกน้ำยุ่งลาย

ยุง ๑ : โอ้ย ไม่ไหวแล้วนะ

ยุง ๒ : ไม่ไหวแล้ว ห้องของฉันจะแตกอยู่แล้ว

ยุงตัวผู้ : อ้อ รู้แล้วว่าเราจะไปให้ที่ไหนกันดี

ยุง ๑ : ที่ไหนอะ

ยุงตัวผู้ : ในล้อยางรถยนต์ เห็นตั้งอยู่ไม่มีครสนใจเลย หรือไม่จะเป็นภารณะที่มีน้ำขังอยู่ ที่เด็กๆ สิมทุ่มถังขยะ
นั่น หรือไม่จะเป็นภารณะที่คนลืมเทน้ำทุ่มทุกๆ ๗ วัน ไปม้าย

ยุงตัวเมียทั้งสอง : ไปๆ

(ยุงตัวผู้ใช้แรงช่วยตันยุงตัวเมียทั้งสองเข้าไป)

ยุงทั้งหมด : หรี่

(หมอออกมา เตรียมตัวทำงาน)

แม่ : หมออ ฉันได้เทน้ำขังรอบๆ บ้านแล้วนะ

ผู้ป่วย ๑ : หมออ ฉันจะได้อาหารยอะเบทใส่ลงไปในน้ำแล้วนะ

ผู้ป่วย ๒ : หมออ ผุดจะได้อาปลาทางนกยุงไปปล่อยในโถ่งหน้าบ้านผุดแล้วกัน

หมาย : ทุกคนทำถูกต้องแล้วนะค่ะ แต่ แล้วมีใครได้ไปทำจัดแห่งสิ่งเพ้อพันธุ์ยุ่งลายตามสถานที่สาธารณะบ้าง
หรือยังคง เช่น ที่โรงเรียน วัด มัสยิด อื่นๆ ก็

ผู้ป่วย ๒ : ถ้าผมทำคนเดียว ผู้คนทำไม่ไหวหรอกหมอ

แม่ : ใช่ ถ้าให้ฉันทำคนเดียว ฉันจะไม่ทำ

หมาย : ทุกคนคิดว่าเราจะช่วยกันดูแลชุมชน ไม่ให้มียุงลายได้อย่างไรบ้างค่ะ
(ยุงตัวเมียทั้งสองตัวบินออกมารวนรอบๆ ทุกคน)

ยุงทั้งสองตัว : หึ

(ทุกคนหนียุง ตนยุง และวิงวFFFFFRRRRGGGGBBBBAAAMMMM)

จบ.

สามารถรับชมสื่อละครดังกล่าวได้ที่ลิงค์นี้ <http://gg.gg/DengueDrama>

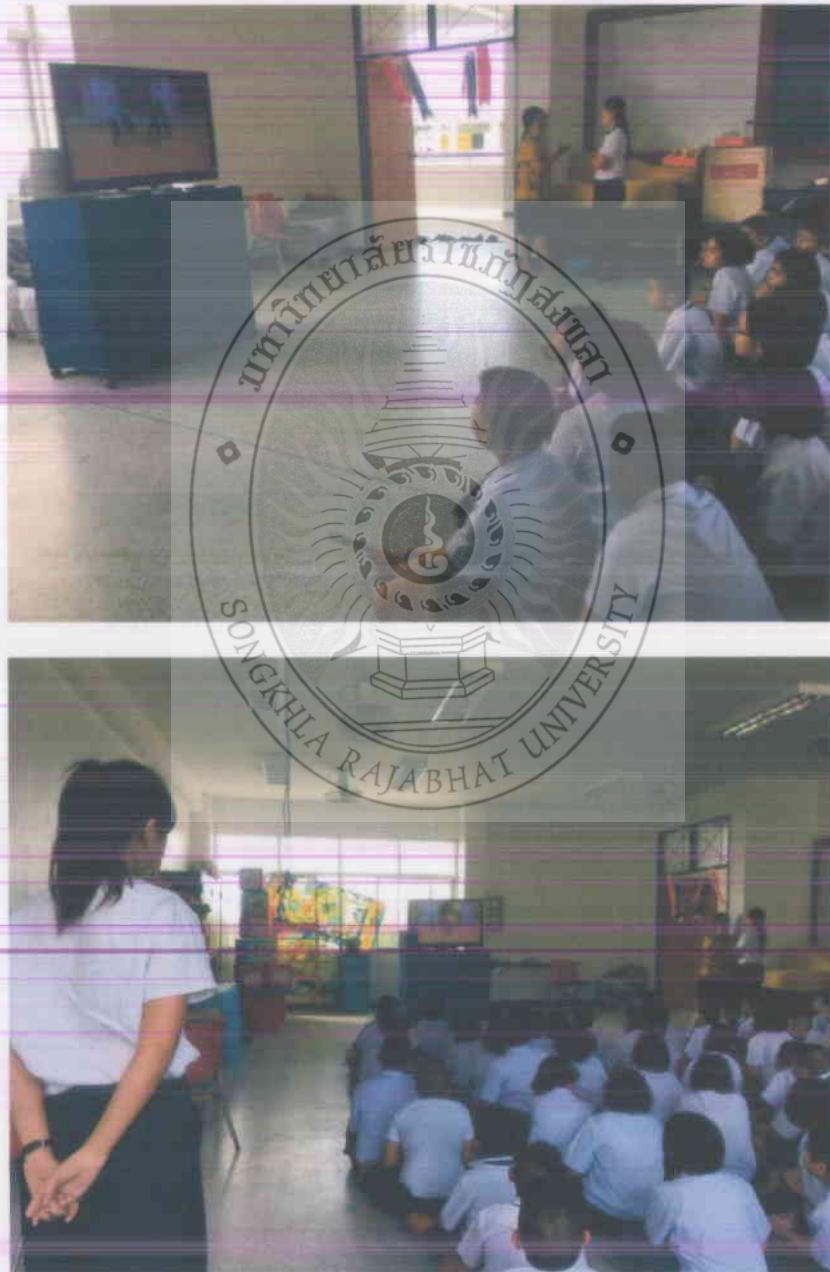

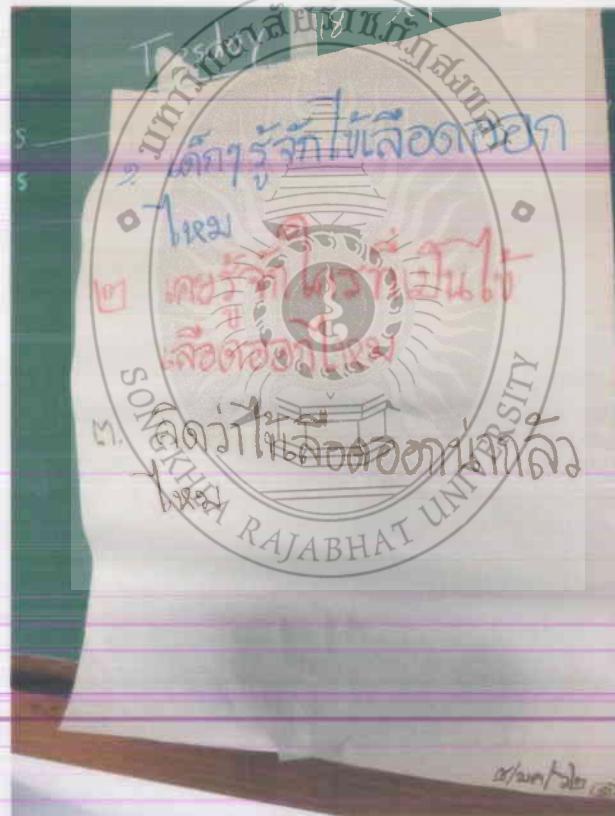
ภาคผนวก ค

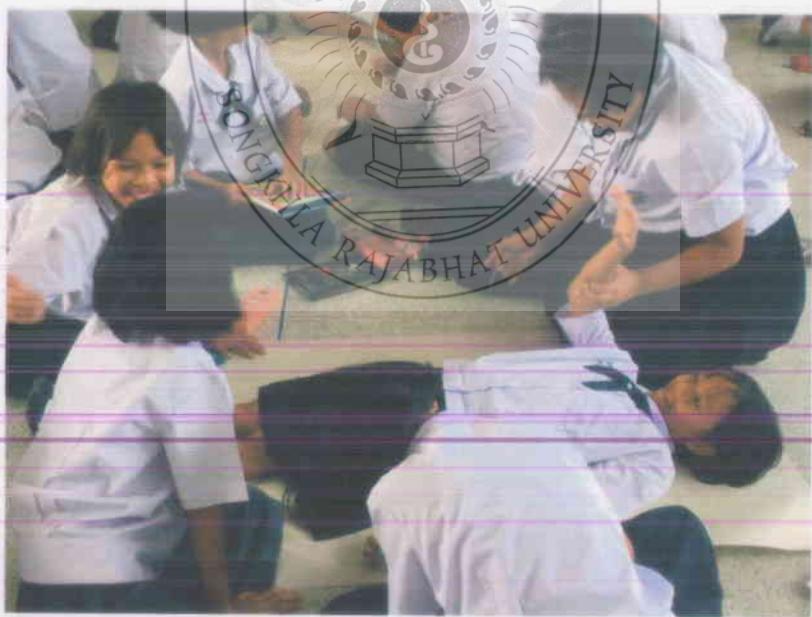
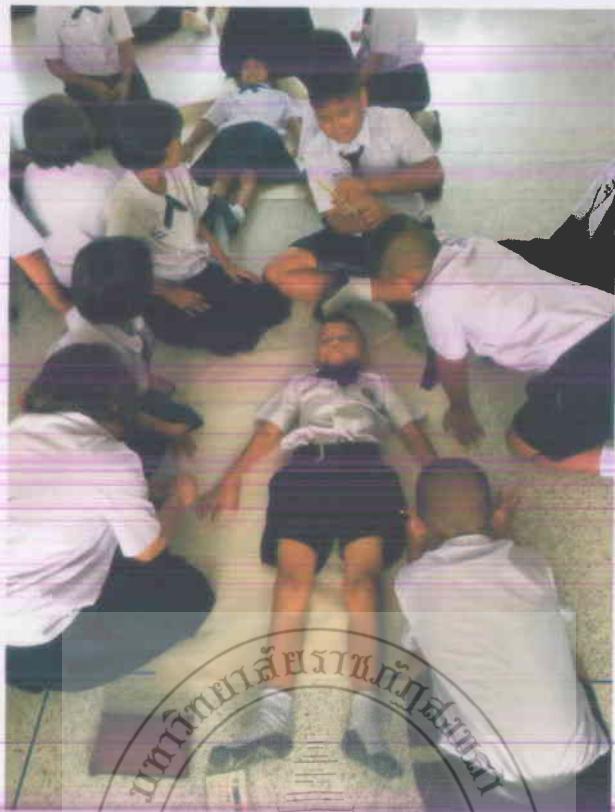
ภาพประกอบการทำวิจัยเรื่องการสร้างความตระหนักร่องปัญหาโรคไข้เลือดออก แก่นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ (บ้านเขาแก้ว) โดยใช้กระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์

การจัดกระบวนการผลกระทบสร้างสรรค์ครั้งที่ ๑

ทำความรู้จักและสร้างความคุ้นเคย

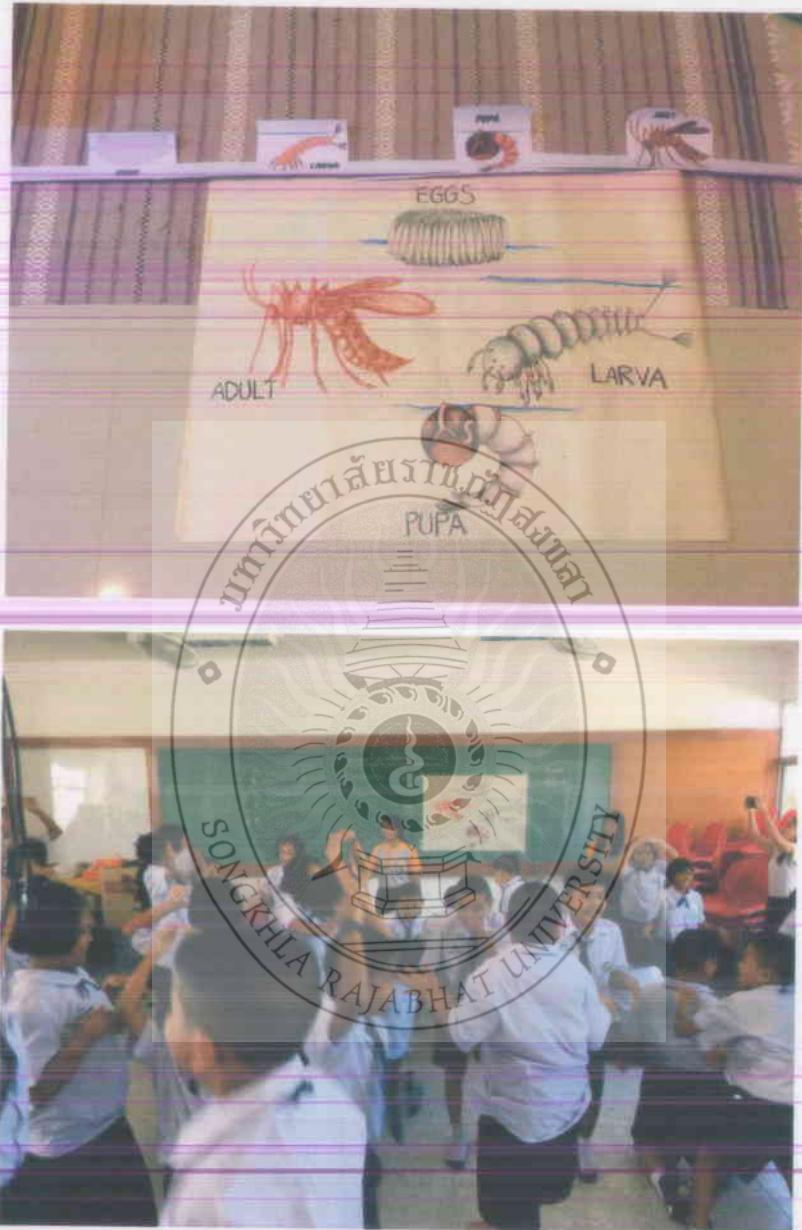

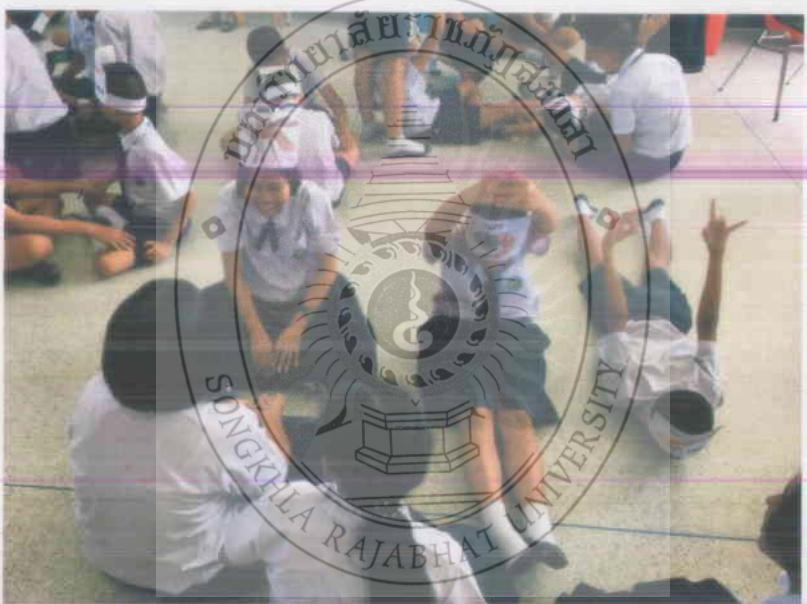

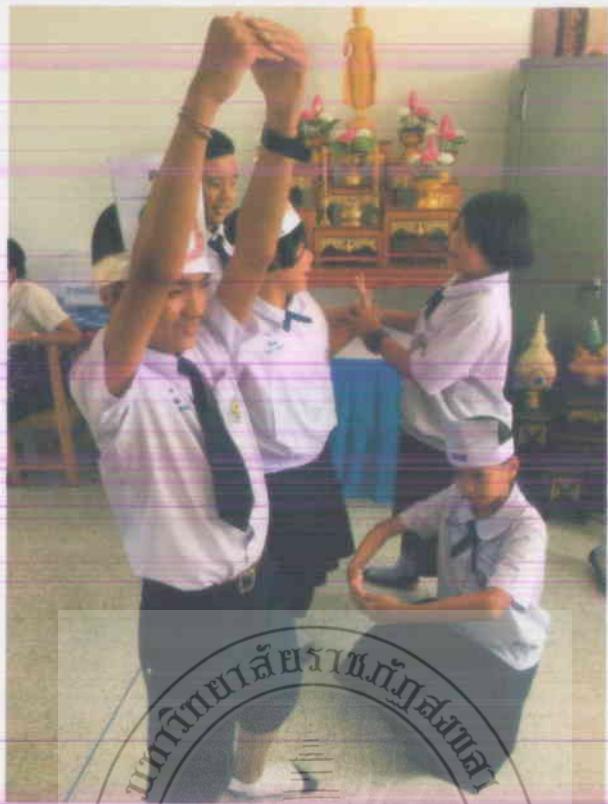

การจัดกระบวนการเรียนรู้ศิริสร้างสรรค์ครั้งที่ ๒

งานชีวิตดูแลสุขภาพ

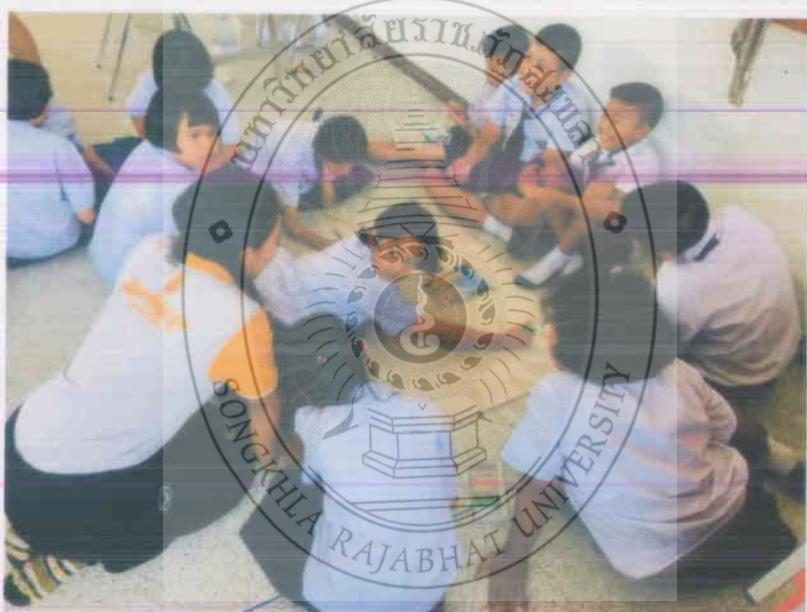

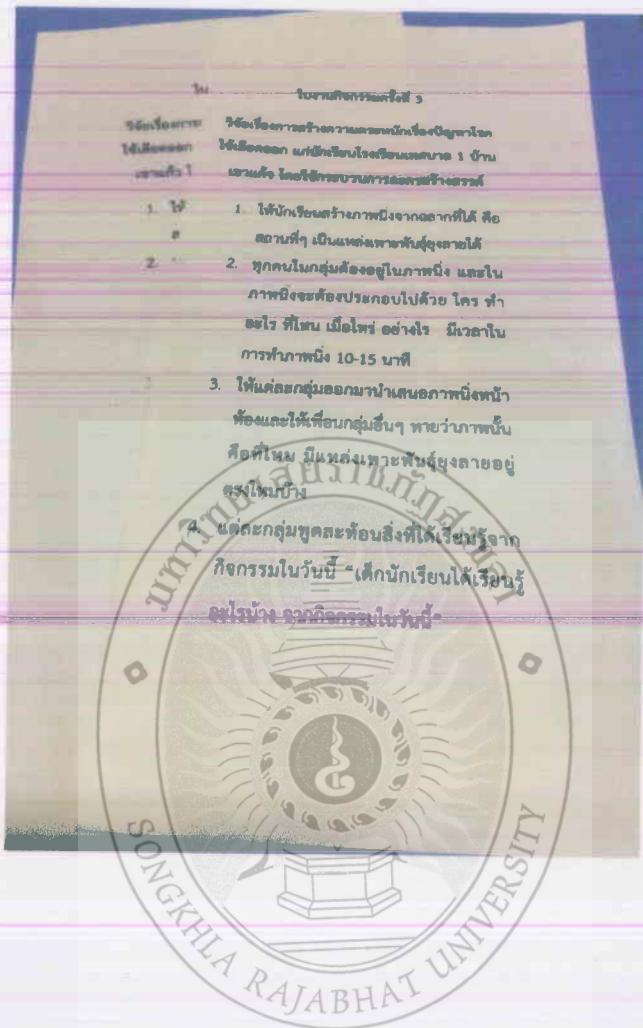

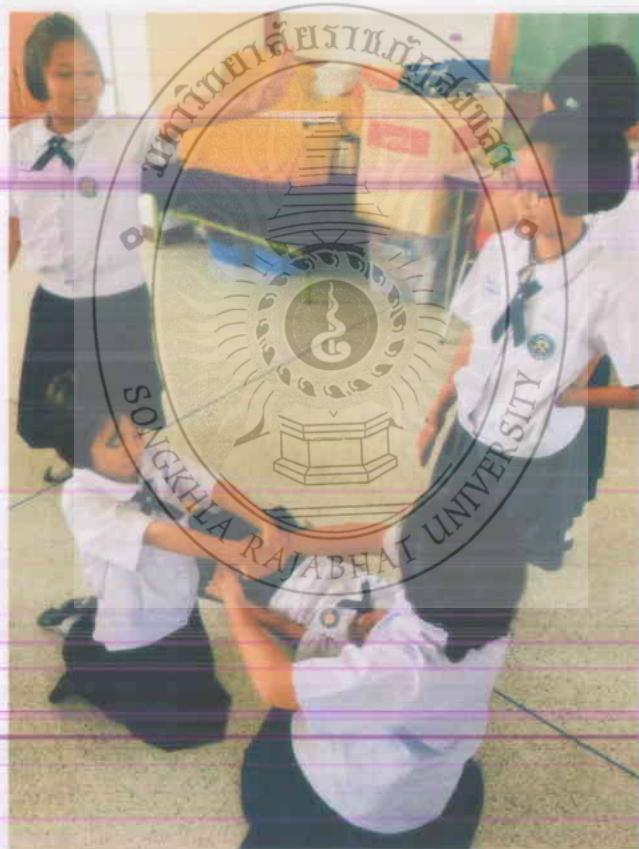
การจัดกระบวนการผลิตสร้างสรรค์ครั้งที่ ๓

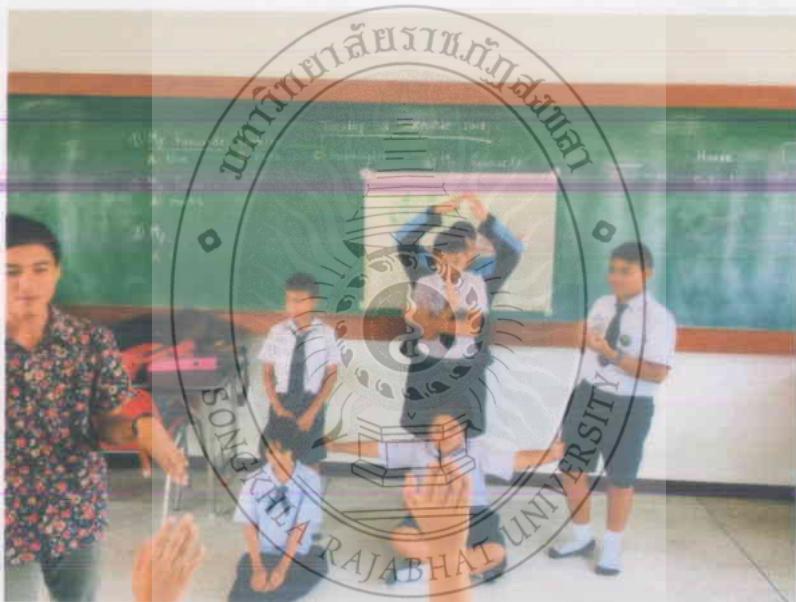
ความสัมพันธ์ของฉันกับชุมชน

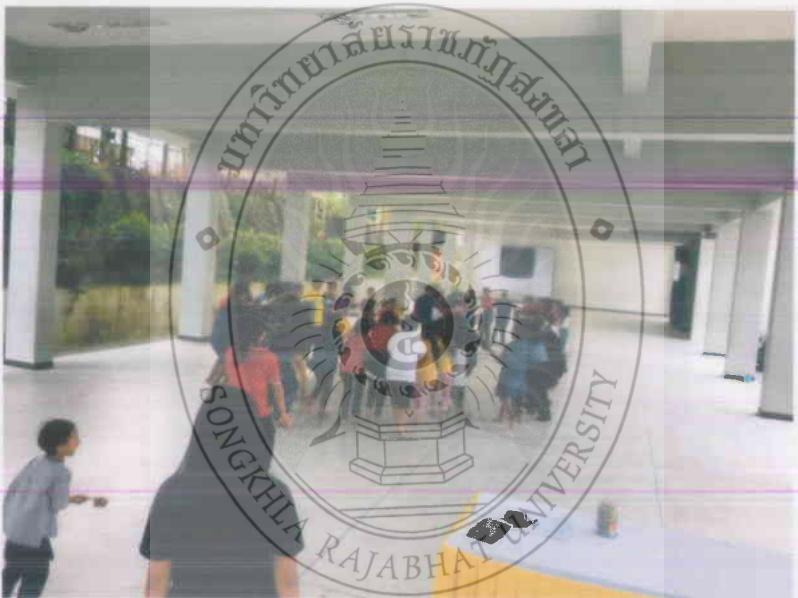

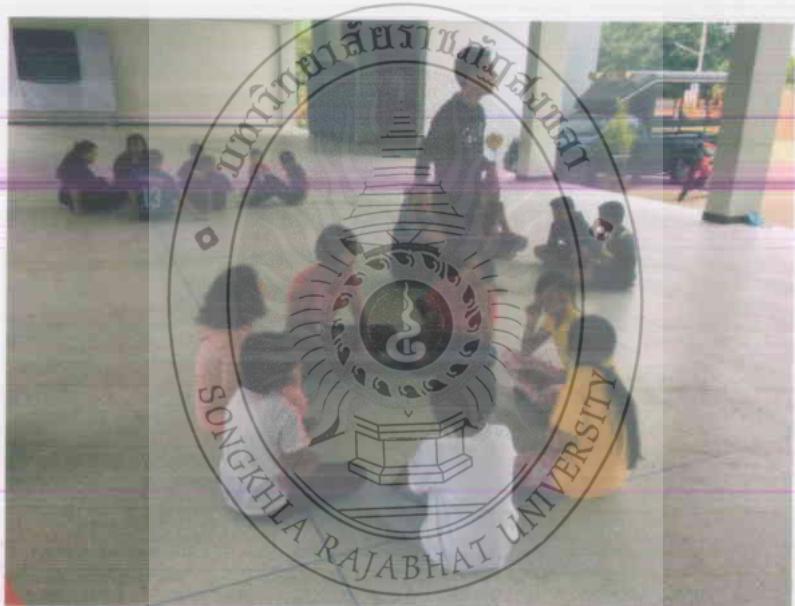

การจัดกิจกรรมการบริการและครุรักษ์สร้างสรรค์ครั้งที่ ๕-๖

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์คลังคร ครั้งที่ ๑

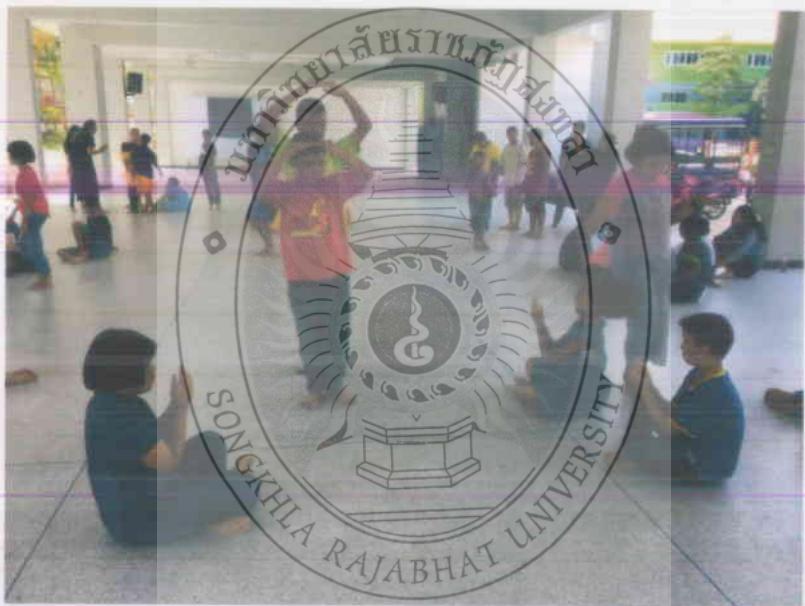

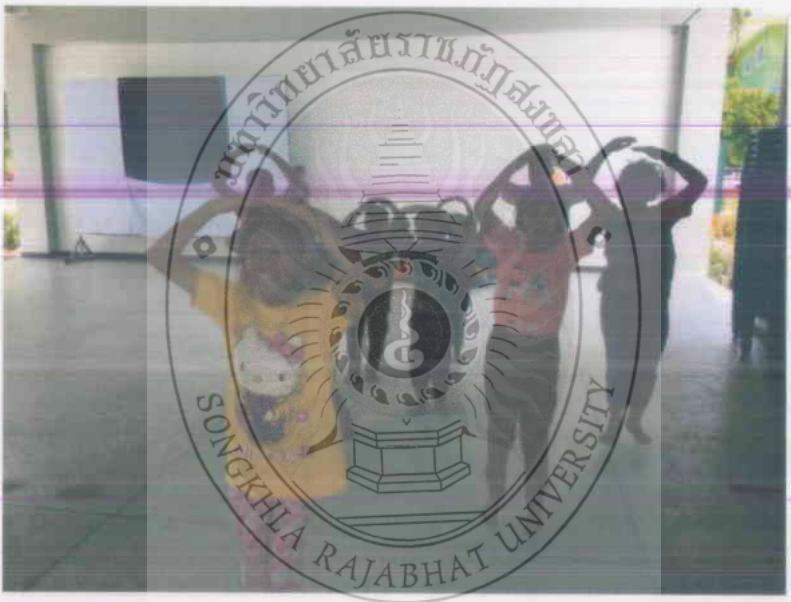

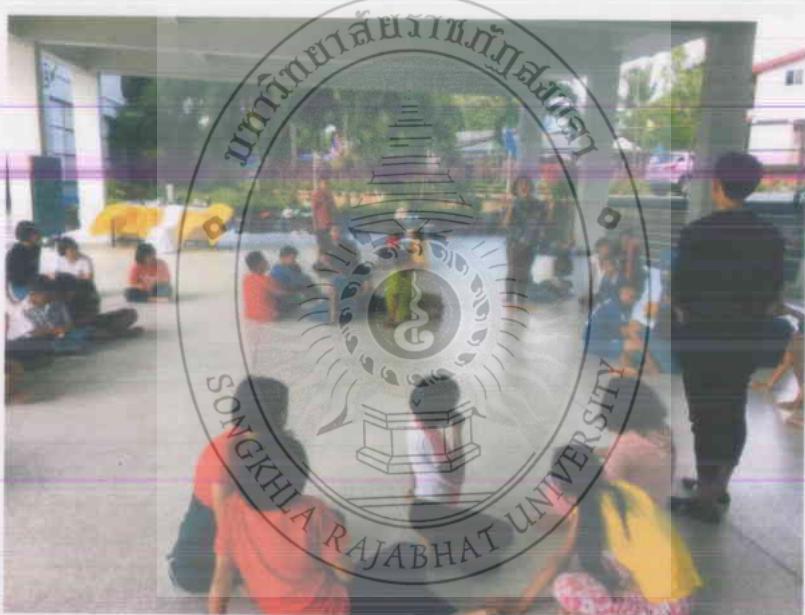

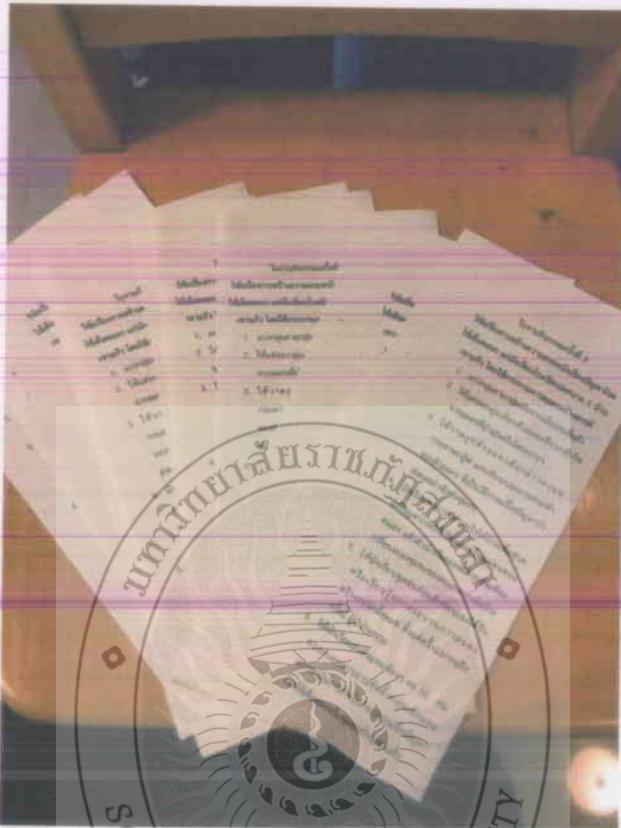

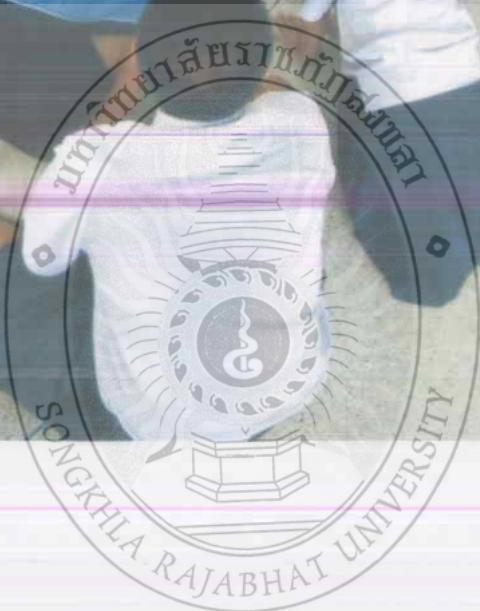
การจัดกระบวนการคิดครีสร้างสรรค์ครั้งที่ ๖

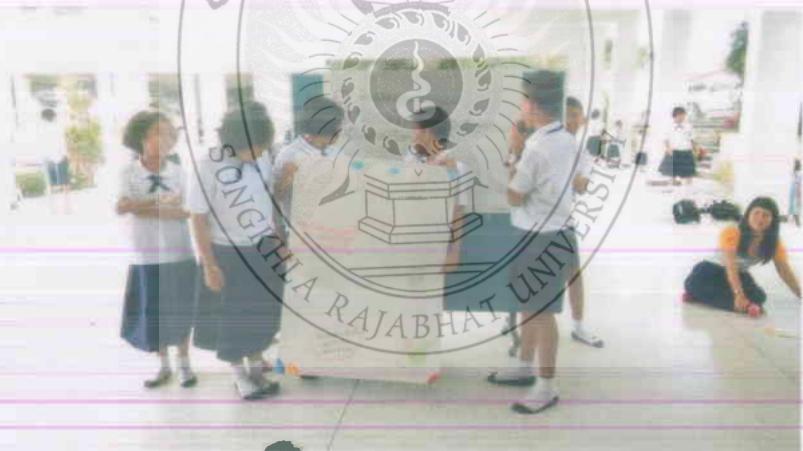
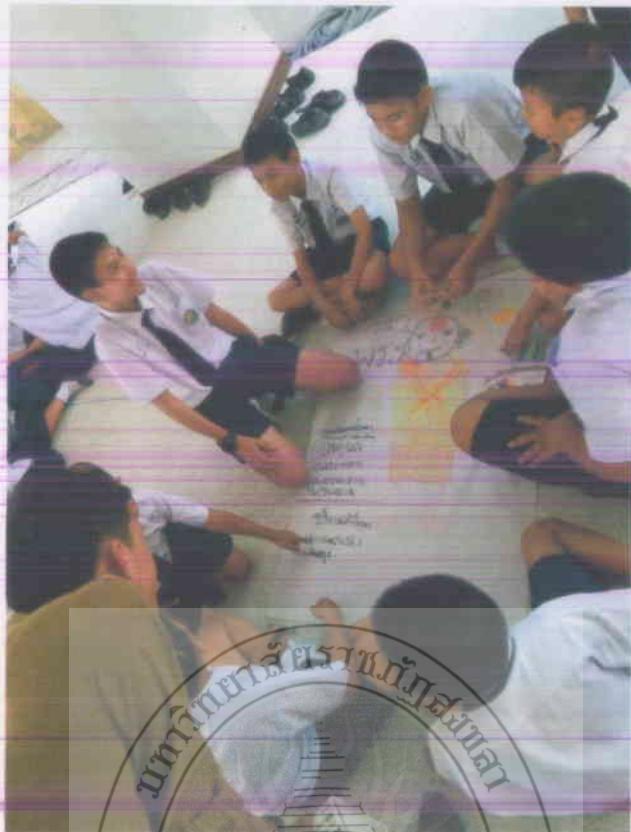
จันและวิธีการแก้ไขปัญหาให้เลือดออกในชุมชนของนัก

- 1) แนะนำกลุ่มงานคิดเชิงสร้างสรรค์
 - 2) เลือกตัวตั้ง ศึกษาหากำลังครึ่งหนึ่งในโครงการ
 - 3) เผยแพร่องค์ความรู้ทางสถาปัตยกรรมไทยในชุมชนท้องถิ่น
 - 4) ให้คำแนะนำการสร้างตัวตั้งที่เป็นวัฒนธรรมไทย
 - 5) เผยแพร่องค์ความรู้ทางสถาปัตยกรรมไทยในชุมชนท้องถิ่น
- ๒๕๖๓/๒๕๖๔

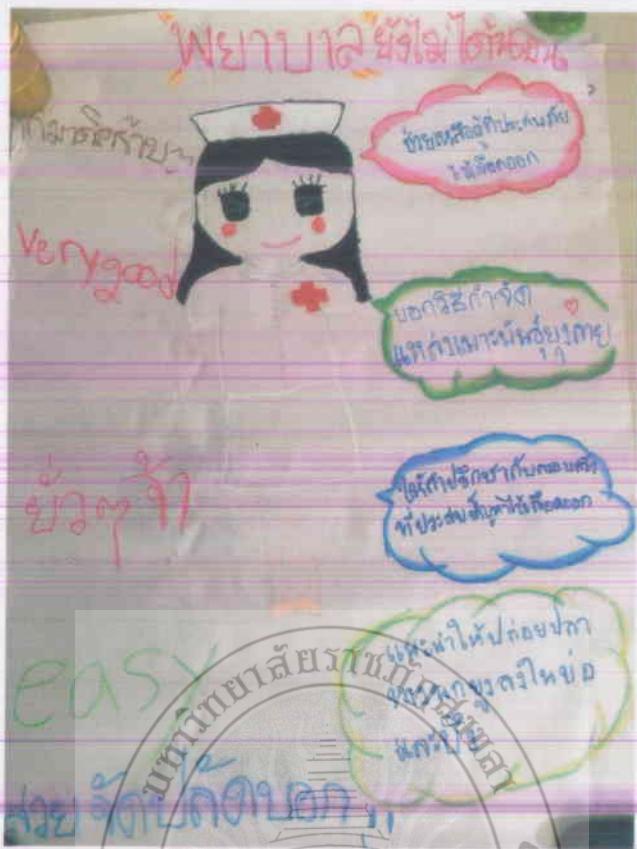

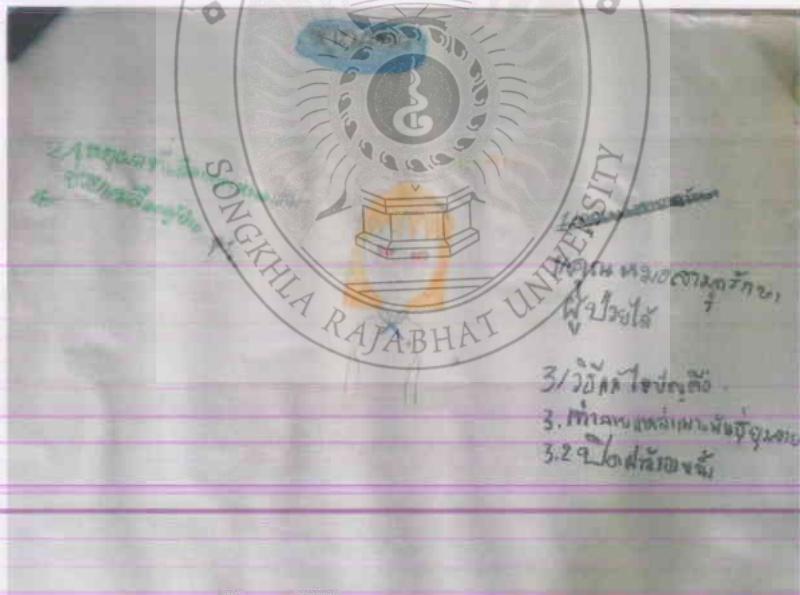
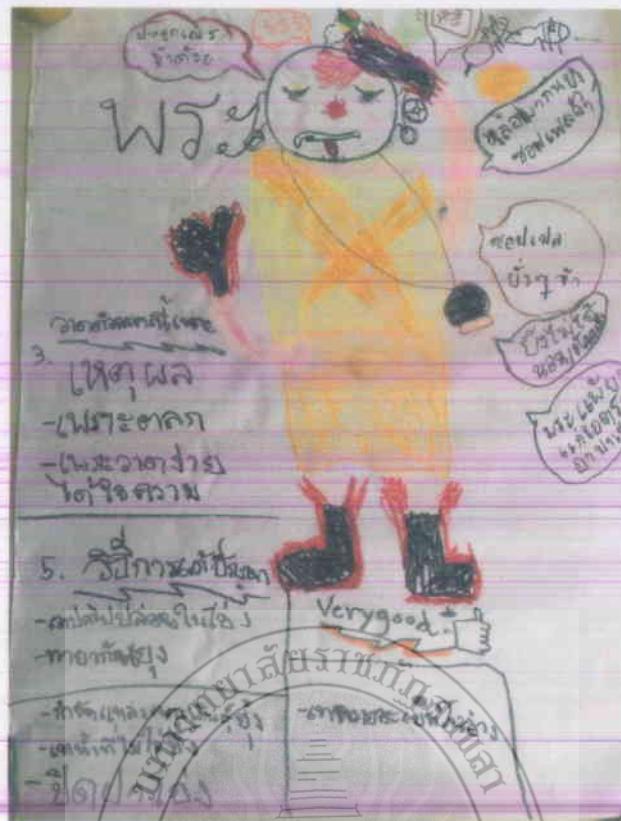

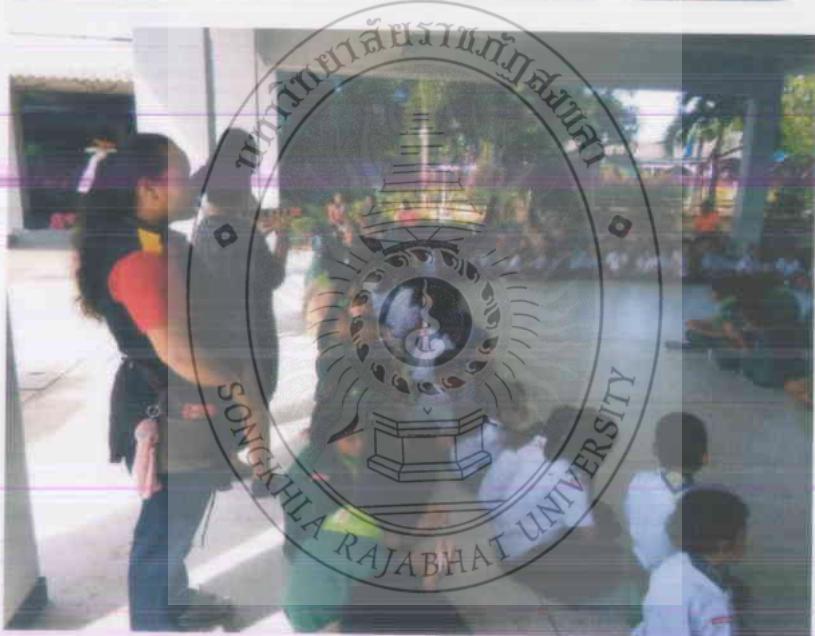

กิจกรรมบวันการและครีสร้างสรรค์ครั้งที่ ๗

โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับความรู้และเทคนิคการสร้างสรรค์ละคร ครั้งที่ ๒

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-ชื่อสกุล

ตราตา สมพงศ์.

วัน เดือน ปี เกิด

๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๘

ที่อยู่ปัจจุบัน

๙๕/๙๕ หมู่บ้านศรีดา แกรนด์วิลล์ ม.๓ ต.เขารูปช้าง อ.
เมือง จ.สงขลา ๙๐๐๐๐

ที่ทำงานปัจจุบัน

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ๑๖๐
ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา ๙๐๐๐๐

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

พนักงานมหาวิทยาลัย (อาจารย์)

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๕

อ.ม. (ศิลปะการละคร) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๕๓

กศ.บ. (ศิลปะการแสดง) มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา

